ALEXANDER McCALL SMITH

İSKOÇYA SOKAĞI 44 NUMARA

YEDİ YAŞINDA OLMANIN ÖNEMİ

Çeviren: Çiçek Eriş

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

YEDİ YAŞINDA OLMANIN ÖNEMİ, McCall Smith'in renkli dizisi **İSKOÇYA SOKAĞI 44 NUMARA**'nın altıncı kitabı. Yazar romanın kahramanları arasında özellikle düşkün olduğunu belirttiği Bertie'ye bu kitabında özel bir yer veriyor. Bertie'nin kavramaya başladığı dünyayı betimlerken sevgiyi, tutkuyu ve dostluğu irdeliyor, şehir hayatını ve insani zayıflıkları da neşeli ve çekici bir tavırla ele alıyor. Neredeyse bir büyük aile oluşturan kahramanlarımız Matthew ile Elspeth, Angus ile Domenica ve tabii Big Lou **YEDİ YAŞINDA OLMANIN ÖNEMİ**'nde Edinburgh'un en sevilen sakinleri olarak maceralarını sürdürüyorlar.

9 786053 606963

KDV dahil fiyatı
22 TL

KAKTÜSÜN

BELONGS TO
KAKTUS TEAM

Genel Yayın: 2624

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ALEXANDER McCALL SMITH
YEDİ YAŞINDA OLMANIN ÖNEMİ

ÖZGÜN ADI
THE IMPORTANCE OF BEING SEVEN

ÇEVİREN
ÇİÇEK ERİŞ

© 2010 ALEXANDER MCCALL SMITH
© AKÇALI TELİF HAKLARI AJANSI
© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2011
Sertifika No: 11213

EDİTÖR
ALİ ALKAN İNAL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
NEBİYE ÇAVUŞ

GRAFİK TASARIM UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM: EKİM 2012, İSTANBUL

ISBN 978-605-360-696-3

BASKI
KİTAP MATBAACILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
DAVUTPAŞA CADDESİ NO: 123 KAT: 1
TOPKAPI İSTANBUL
(0212) 482 99 10
Sertifika No: 16053

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL.
Tel. (0212) 252 39 91
Fax. (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

Roman

yedi yaşında olmanın önemi

ALEXANDER McCALL SMITH

Çeviren Çiçek Eriş

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

BELONGS TO
KAITOS TEAM

Bu kitap James Naughtie için.

BELONGS TO
KAKTUS TEAM

İskoçya Sokağı 44 Numara serisini yazarken bunun bir destana dönüşeceğine dair fikrim yoktu. Ama altıncı ciltteyiz ve *Scotsman* gazetesinde günlük olarak yansıttığım hayatlarıyla Edinburgh'da ikamet eden, birbirinden epeyce farklı insanların dünyasına geri dönüyoruz. Bu karakterlerin arasına geri döndüğüm için çok mutluyum ve onları son görüşüm olmamasını diliyorum. Domenica Macdonald, Angus Lordie ve diğerleri, tıpkı pek çok ülkedeki okurunki gibi benim dünyamın da bir parçası oldu. Birkaç kurgu karakterle kurduğumuz arkadaşlık sayesinde birbirimize bağlı olduğumuzu bilmek bana çok büyük bir keyif veriyor. Üye olmanın insanı mutlu ettiği bir kulüp bu!

Bazı organizasyonlarda kurgu karakterlerden herhangi bir favorimin olup olmadığı soruluyor. Bu cevaplaması zor bir soru ama altı yaşındaki Bertie'ye karşı biraz düşkünüm. Bertie'nin ilk olarak dört cilt önce, beş yaşında bir çocuk olarak göründüğü ve o günden bu yana pek gelişme kaydetmediği okurların gözünden kaçmamıştır. Aslına bakarsanız Bertie hâlâ yedinci doğum gününü bekliyor, fakat bu olay bu kitapta gerçekleşmeyecek. Zaman Bertie için neden

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

durdu? Sanırım bunun temel sebebi Bertie'nin altı yaşındaki halinin mükemmel olması ve onun büyümesini istemeyişim. Onun için bu, dünyayı tam anlamıyla olmasa bile kavramaya başladığı bir dönem; annesi hayatının tüm kontrolünü elinde tutuyor; Bertie de henüz yalan söylemeyi ve gerçekleri örtmeyi, hatta yetişkinlere gayet basit gelen zalimlikleri öğrenmedi. Saflığımızı kaybetmemiz sebebiyle içine giremediğimizi bildiğimiz, cennete benzeyen, çekici bir dünyası var.

Kitap turlarında Bertie'nin kendileri için özel bir karakter olduğunu söyleyen kaç kişiyle tanıştım bilmiyorum. Bu tüm dünyada oluyor. Bu senenin başlarında Jaipur Edebiyat Festivali için Hindistan'a gitmiştim ve orada çok sayıda Bertie hayranıyla tanıştım. Aynısı Hindistan seyahatimden sonra gittiğim Avustralya, Singapur, Dubai ve Hong Kong'ta da oldu. Buralarda en sık sorulan soru Bertie için işlerin ne zaman düzeleceğiydi. Bu zavallı ufak oğlan için giderek artan bir destek vardı; onu cesaretlendiriyor, annesi Irene tarafından planlanan gelişim rejiminden kurtulmasını diliyorlar ve korkunç Olive ile korkutucu Tofu'nun karşısında onun yanında olduklarını söylüyorlardı. Keşke kısa süre içinde bunların değişeceğini söyleyebilseydim ama ne yazık ki yalan söylemiş olurdum. Bertie'nin durumu her zamanki gibi zor; özgürlüğün sonsuza kadar kapısından içeri giremeyecekmiş gibi göründüğü bir evde yaşıyor. Ve bu ne yazık ki pek çoğumuz için geçerli. Kaçımız geçmişimizden, yapmak istemediğimiz ama zorunda olduğumuz şeylerden,

BELONGS TO KAKTUS TEAM

tam olarak doğru yerde durmadığını düşündüğümüz hayatımızın mobilyalarından kurtulduk? Belki de bu yüzden Bertie bu kadar popüler. Pek çoğumuzun içgüdüsel bir şekilde hissettiği o özlem duygusunu hatırlatıyor: Yedi yaşında olmanın özlemini… *Gerçekten* yedi yaşında olmanın.

Bu kitabı en önemli radyocularımızdan biri olan James Naughtie'ye adadım. James İngiltere'de milli iletişimimizin yapı taşlarından birini oluşturuyor. Bu kitaptaki karakterlerden biriyle iletişime geçtiğini hayal edebiliyorum. Angus Lordie'yle bir sanat projesi hakkında röportaj yapabilir mesela, Domenica Macdonald'la antropoloji makalesiyle ilgili konuşabilir ya da Big Lou'yla Arbroath ve Aberdeen'de geçirdiği yıllar hakkında sohbet edebilir. Ama aynı zamanda Bertie'yle de konuşabilir ve Bertie bu konuşmayla biraz da olsa avunabilir. Bertie hâlâ altı yaşında olsa da James onun kendini yedi yaşında *hissetmesini* sağlar ve bence bu çok büyük bir sanat. Benim için yaptığın her şeye teşekkür ederim, rasyonel tartışmalar yürüttüğün ve milyonlarca insana ilim, keyif ve avuntu verdiğin için de.

Alexander McCall Smith
Edinburgh, 2010

BELONGS TO KAATIS TEAM

BELONGS TO
KAITOS TEAM

1. Sadece Hassasiyet

Evlilikle ilgili Matthew'u şaşırtan tek bir şey varsa o da buna ne kadar hızlı bir şekilde alıştığıydı. Tek başına yaşayan bir insanın bekârlık rutininin bir anda değişmesiyle yeni durumuna alışma sıkıntısı yaşama tehlikesi her zaman mevcuttu. Daha doğrusu halk arasındaki inanış bu yöndeydi. Benzer bir inanış da çocuklarının evden gitmesi üstüne ebeveynlerin bu kaybı aniden hissetmeye başladığı ve bir anda boş yuva sendromuyla karşı karşıya kaldığıydı. Bu iki inanç da genel olarak yanlıştı. Evli çiftler –ya da birlikte yaşamayı tercih edenler– aynı yuvayı paylaşmaya oldukça çabuk alışıyorlardı. Hatta genellikle birkaç gün sonra daha önceki hayat neredeyse tamamen unutuluyordu ve iki kişi de –ister kadın ister erkek olsun– uzun süredir karşısındaki insanla birlikte yaşadığını düşünmeye başlıyordu. Bu şekilde Daphnis ve Chloe* ya da Romeo ile Juliet kısa süre içinde kırk yıllık karı koca, Bay ve Bayan Bennet** ya da diğer ünlü evli çiftler gibi olabiliyordu.

---

* Maurice Ravel'ın bestelediği bale. (ç.n.)

** *Gurur ve Önyargı*'daki karakterler. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Şu sözde boş yuva sendromuna gelince, pek çok sendrom gibi bu da gerçekte var olan bir şey değildi. Genellikle ebeveynler çocuklarının evi terk etmesi karşısında hafif bir telaş duyuyorlardı ama bu telaş çocuklar gitmeden önce gerçekleşiyordu ve genellikle asıl gidişten ziyade sendromun kendisinden endişe duyulduğu için yaşanıyordu. Bu açıdan hayalperest bir topluluğu ara sıra etkisi altına alan pek çok ahlaki panikle benzerlik gösteriyordu: Gelecekte neler olacağına dair duyulan korku, eninde sonunda yaşanan gelecekten her zaman daha kötüydü. Bu yüzden en sonunda çocuklar üniversiteye gittiğinde ya da bir yıl okulu dondurup farklı bir ülkeyi gezmeye karar verdiğinde veya yaşıtlarıyla yaşamak için taşındığında ebeveynler birkaç gün boyunca kendilerini biraz tuhaf hissediyorlar ama en sonunda yeni özgürlüklerinin coşkusunu yaşıyorlardı. Kısa süre sonra evin tamamen kendilerine kalması çok normal gelmeye başlıyordu ve çoğu insanın yeni durumlarına alışması da işte bu kadar hızlı oluyordu. Tabii çocuk evden ayrılmaya pek hevesli değilse ve yirmili yaşlarının sonuna, hatta daha sonrasına kadar evde kaldıysa ebeveyn bu değişikliği iple çeker oluyordu. Bu koşullarda boş yuva sendromu betimlemesi tamamen değiştirilerek, yuvası yeterince hızlı boşalmayanları etkileyen bir beklenti ve özlem duygusu olarak tanımlanabilirdi.

Matthew ve eşi Elspeth Harmony açısındansa evlilik hayatına alışma süreci hem hızlı hem de keyifli geçmişti. İkisinin de doğru seçimi yaptığına dair bir

BELONGS TO KAATTS TEAM

şüphesi yoktu; sadece evlenme kararı alınması konusunda değil, eş seçimi konusunda da. Matthew Elspeth Harmony'yi seviyordu, onunla ilgili her şey, sahip olduğu şeyler, söylediği sözler, arkadaşları ve tanıdıkları başka hiçbir şeyle ilişkilendiremediği bir özelliğe sahipti gözünde. Sabah kahvesini içtiği kupa özeldi, çünkü dudakları ona değiyordu, komodinin üstünde duran kaplumbağa kabuğu tarak özeldi, çünkü başkasının anneannesine değil Elspeth'in anneannesine aitti, Valvona & Crolla'ya giderken yanında götürdüğü alışveriş listesi özeldi, çünkü onun el yazısıyla yazılmıştı. Ona karşı hissettiği duygular derin ve içe işleyen duygulardı.

Elspeth ise onları bir araya getiren şansa inanamıyordu. Üniversite yıllarından beri evlenmek istemişti ama yıllar geçmişti –Matthew evlenme teklif ettiği sırada yirmi sekiz yaşındaydı– ve kimsenin evlenme teklif etmeyeceğinden endişelenmeye başlamıştı. Bir iki erkek arkadaşı olmuştu ama bu ilişkileri ciddi değildi ve buna dair sezgisiyle birlikte bu ilişkiler de kısa sürmüştü. Birkaç yıl sonra yanında olmayacak bir erkekle ilişki sürdürmeye çalışmayı anlamlı bulmuyordu. Sürmeyecek bir şeye duygusal enerji yatırımı yapmanın ne anlamı vardı ki? Ona göre bu, hayal kırıklığı ve kayıp duygusu yaratıyordu ve o erkekle ilk başta ilişkiye başlamayarak üstesinden gelinebilecek bir şeydi.

Sonra Matthew hayatına girmiş ve her şey değişmişti. Hem de bu çok zorlu bir dönemde, Olive'in Bertie'ye karşı davranışıyla ilgili öfkesine yenildiği o

BELONGS TO KAATTS TEAM

travmatik olaya çok yakın bir dönemde gerçekleşmişti. Olive oyuncak hemşirelik setini kullanarak Bertie'nin cüzzamlı olduğuna dair teşhis koymuştu ve Elspeth de Olive'in kulağını oldukça sert bir şekilde çekmişti, bunu uzun süredir yapmak istiyordu ama daha önceden öğrendiği tüm eğitim ilkelerine ve çocuk bakımı kurallarına aykırı olduğu için kaçınıyordu. Olive'in bunu çoktan hak etmesi, hatta ahlaki sebep sonuç ilişkilerine dair sert bir hatırlatmanın yararını görecek olması hafifletici bir etmen değildi ve Elspeth okuldaki görevinden istifa etmek zorunda kalmıştı. Matthew onu bütün bu olayların sonuçlarından kurtarmıştı. Diğer erkek arkadaşları yaptığı şeye dair üzüntülerini belirtip eylemin ne kadar akıllıca olduğunu sorgulayacakken Matthew tartışmasız bir biçimde onun yanında olmuş, Olive'in kulağını çekmesinin pedagojik sağduyu çerçevesinde yapılan bir hareket olduğuna inandığını söylemişti.

"Böyle bir çimdikle daha iyi hale gelebilecek pek çok çocuk var," demişti.

Elsepth buna kafa yormuştu. Normal şartlar altında herkesin söylediği şeyi savunur ve kişinin bir çocuğa asla el kaldırmaması ya da herhangi bir yerini çimdiklememesi gerektiğini söylerdi ama Matthew'un düşüncesine kafa yordukça böyle minik ve sert bir çimdikten yararlanabilecek bazı çocuklar olduğu sonucuna varmıştı. Özellikle Tofu, sırf başka çocuklara tükürmesini engelleyecekse sağduyuyla yapılan ufak bir fiziksel etkiden yarar görebilirdi. Öğretmenler de ona tükürse

BELONGS TO KAATTS TEAM

mesajı alabilirdi ama modern eğitim teorisi öğrencilerine tüküren öğretmenleri kesinlikle hor görüyordu. İçinde yaşadığımız dünya böyle bir dünyaydı.

Şimdiyse bunların hepsi geride kalmıştı. Matthew onu profesyonel kepazelikten kurtarmış ve ona hayatta yeni bir amaç vermişti. Onu sevgiye boğmuştu ve ona soyadını, evini, servetini ve kendisini veren bu nazik ve hoş adama karşı derin bir duyarlılığa sahipti.

BELONGS TO KAITOS TEAM

2. Çok Düşünceli Bir Koca

Matthew açısından evlilikle ilgili en güzel taraf başka birisi için bir şeyler yapabilme fırsatı sağlamasıydı. Doğası gereği cömert bir insandı ama bu cömertliği duygusal güvensizliği sebebiyle dışa vuramıyordu. Pat'le o tuhaf, varla yok arası ilişkisini sürdürürken onun için bir şeyler yapmak istemiş, fakat yaptığı şeyler reddedilir korkusuyla pek bir şey yapamamıştı. Elspeth ile bu tamamen farklıydı. Ona hediye vermekten çekinmiyordu, çünkü Elspeth bariz bir keyifle kabul ediyordu. Ve yaptığı her şey –mutfaktaki bulaşıkları yıkamaktan Lyon&Turnbull müzayedesinden satın aldığı Art Nouveau altın bileziğe kadar– nezaketle ve takdirle karşılanıyordu.

Bundan cesaret bulan Matthew onun için bir şey yapabilmek adına her fırsatı değerlendiriyordu.

"Lütfen, bırak ben yapayım" cümlesi evde en sık duyulan sözdü. "Hayır, sen yeterince şey yaptın, sıra bende" cümlesi de en sık tekrarlanan karşılık cümlesi olmuştu. Bütün bu süreç Matthew her gün yataktan kalkıp çay suyu ısıtmak için mutfağa gittiğinde başlıyordu. Elspeth pek çok kişi gibi yatakta çay içmeyi

seviyordu ve Matthew panjurlarla yatağın başucundaki lambayı açmadan önce bir fincan Earl Grey/Assam karışımı çay hazırlıyordu.

Yatakta rahat rahat yatan Elspeth ekoseli sabahlığı içindeki kocasına bakıp gülümsüyordu. Birazdan banyoya gidip duş alacağını, giyineceğini ve sonra ikisine kahvaltı hazırlayacağını biliyordu. O yataktan kalkana kadar mutfak masası hazırlanmış, müsli kâsesi masaya yerleştirilmiş ve Aga'nın üstünde kaynayan suda yumurtalar pişiyor olacaktı. Koyu kırmızı Aga fırın, buna uyumlu bir buzdolabı ve derin dondurucuyla birlikte Matthew'un babasının hediyesiydi.

"Aga'sı olan çiftler ayrılmaz," demişti yeni kayınbabası. Elspeth şaka yaptığını düşünmüştü ama ciddiydi.

"İnsanlar bunu nereden biliyor?" diye sormuştu.

"Biliyorlar işte. Mesele tutumda yatıyor. Aga alan insan… nasıl söyleyeyim, sağlam olur. Kendileri de sağlam ve güvenilir oldukları için sağlam ve güvenilir bir fırın istiyor olurlar." Duraksamıştı. "Gösterişli tipler Aga alıyor mu? Ya da Aga'sı olan kaç tane gösteriş düşkünü insan tanıyorsun?"

Biraz düşünmüştü. Hiç gösteriş düşkünü birisini tanıyor muydu? Aga'sı olan herhangi birini tanıyor muydu? Annesiyle babasının bir Aga isteyebileceğini ama almaya güçlerinin yetmeyeceğini düşündü. Aga'lar pahalıydı ve bir buzdolabı beş bin sterlindi, eğer içinde derin dondurucusu olursa bu fiyat yedi bin sterline çıkıyordu. Bu yüzden hiçbir iş arkadaşının Aga'sı yoktu, hatta arkadaşlarının ve tanıdıklarının bile yoktu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Aga'sı olan birini tanıyor musun?" diye sormuştu Matthew'a babasıyla yaptıkları bu konuşmadan sonra.

"Yüzlerce," demişti Matthew. "Neden?"

Elspeth kaşlarını çattı. "Gerçekten de Aga'sı olan yüzlerce kişi mi tanıyorsun?"

Matthew başıyla onayladı. "Evet. Çok fazla kullanan var sanırım. Çok hoş aletler. Eve sıcak bir hava katıyorlar. Üstteki askılara ıslak çamaşırlarını koyuyorsun, hemencecik kuruyorlar."

Elspeth düşüncelere dalmıştı. Matthew'un son derece masumane bir şekilde yaptığı yorum içinde büyüdükleri farklı ortamları gözler önüne seriyordu. Elspeth'in babası Jim Harmony oldukça iyi para kazanmış ama asla bir Aga alamamıştı. İnsanların daha alçakgönüllü hayatlar yaşadıkları çevrelerde yetişmişti; yurt dışında tatil bir beklentiden ziyade lütuftu; insanların genellikle fark ettiği gibi para zor kazanılıyordu. Şimdiyse epeyce çok parası olan ve normun böyle olduğu çevrelerde takılan bir erkekle evlenmişti. Matthew kesinlikle snop değildi, hatta başkalarının refahına ve konumuna kesinlikle aldırmamasıyla bunun tam tersiydi. Bu çok çekici bir özellikti, Elspeth de başkalarının değerinin gelirleriyle ölçüldüğünü düşünen bir erkekle zaten mutlu olamazdı. Ama Matthew'un dünyası kendisininkinden gerçekten farklıydı.

Elspeth'in kahvaltıda yediği yumurta da işte bu Aga'nın üstünde pişiyordu. Matthew onu mutlu edebilmek için yine elinden geleni ardına koymamıştı. Elspeth yumurtasını "her ne şekilde olursa öyle" yemekten

BELONGS TO KAATES TEAM

memnun olduğunu söylemesine rağmen Matthew dört yumurtayı farklı sürelerde pişirme konusunda ısrar etmiş, sonra da hangisini daha çok beğendiğini sormuştu. Elspeth beyazının katıdan ziyade sert, sarısının da biraz yumuşak olduğu bir yumurtayı seçmişti. Bundan sonra Matthew'un onun için yaptığı tüm yumurtalar tam olarak o sürede pişmişti ve o yumurtasını yerken banyo yapması için küvete doldurduğu su da hep olması gereken ısıda hazırlanıyordu. Suyun ısısı Elspeth yatarken Matthew'un mutfaktan aldığı tahta bir kaşıkla sıcak suyun her yana dağılmasını sağlayarak yavaş yavaş artırmasıyla ayarlanmıştı.

Elspeth banyo yaptıktan sonra Matthew havlu rayında özel olarak ısıtılmış olan büyük havluyu getiriyordu.

"Çok kibarsın," demişti Elspeth bir defasında. "Fakat ben kendi başımın çaresine bakabilirim. Sen Queen Sokağı Parkı'na gidip koşsana!"

Bu öneri iyi niyetle yapılmıştı, Matthew sabahları koşmayı seviyordu ama öneriyi hoş karşılamamıştı.

"Ama sana yardımcı olmak istiyorum," demişti. "Senin için yaptığım şeyler hoşuna gitmiyor mu?"

Ona sarılmak için uzanmış ve bu sırada havluyu düşürmüştü. Matthew keyifle ürpermişti. "Tabii ki seviyorum hayatım," diye fısıldamıştı Elspeth. "Tabii ki seviyorum. Ne istersen onu yap."

Ne kadar şanslı olduğunun farkındaydı. Pek çok kadının eşi ilgisizdi, eşleri için küvete su doldurmuyor, kahvaltı hazırlamıyor, hatta Matthew'un sık sık yap-

BELONGS TO KAATTS TEAM

tığının aksine gün içinde eve gül de göndermiyorlardı. Çok şanslıydı ama kişinin evlilikte biraz da olsa kendine vakit ayırmaya ihtiyacı oluyordu ve Matthew'la kısa süre sonra bunu konuşması gerekeceğini biliyordu. Ancak mesele şuydu ki bu ihtiyaçtan bahsedildiğinde insanlar bunun uzaklaşmak için bahane olduğunu düşünüyorlardı.

3. Big Lou'nun Kafesinde

Elspeth'in endişelenmesine gerek yoktu, çünkü Matthew evlilikte ihtiyaç duyulan kişisel zamanın önemini anlıyordu ve bu yüzden Elspeth'e galeride kendisine yardım etmesi konusunda ısrar etmemişti. İkisinin de farklı kariyerlerinin olmasının daha iyi olacağını düşünüyordu. "Birlikte çalıştıkları için birbirinden hiç ayrılamayan çok çift gördüm," demişti Angus Lordie'ye. Bu cümleyi hiç düşünmeden sarf etmişti ve söylerken bile aklına böyle bir çift gelmemişti. Hatta tam tersine, gördüğü bu tip evlilikler oldukça başarılı evliliklerdi.

"Belki de durum böyle değildir," diye eklemişti keyifsizce.

Angus, Matthew'un ilk yorumuna karşılık başını bilgece sallamış ve geri adım attığını duymamıştı. Bu konu hakkında pek bilgisi yoktu, çünkü birisinden ayrılamayacak hale gelmesi için öncelikle o kişiyle bir araya gelmesi gerekiyordu. İnsanların başkasıyla çalışmak bir yana, nasıl yaşayabildiği konusu onun için tam bir gizemdi. Kendisi resim yaparken, stüdyosunda durup başka bir resim yapan bir kadından daha kötü bir şey

hayal edemiyordu. Resim yapmanın tam bir sessizlik –sanatsal bir dinginlik– gerektirdiğini keşfetmişti ve en iyi ihtimalle değişken olarak adlandırılabilecek ilham perisi aynı stüdyoda iki ressamla karşılaşsa sıkıntıyla iç çekip kaçardı herhalde.

"Bu yüzden Elspeth'e benimle galeride çalışmasını önermeyeceğim," diye devam etti Matthew. "Tartışmaya dayanamam."

"Şu senin kız," dedi Angus. "Pat Macgregor. Onunla tartışıyor muydunuz?"

Matthew, Angus Lordie'nin omzunun üstünden baktı. Bu konuşmayı Big Lou'nun kafesinde yapıyorlardı ve Big Lou'nun beziyle paslanmaz çelik tezgâhı sildiğini görüyordu. Pat'le sanatsal konularda aynı fikirde miydi? Aynı fikirde olduğunu düşünüyordu ama o zamanlar pek çok şeye dair fikri yoktu ve onun görüşlerine karşı çıkabilecek durumda değildi. Bu artık değişmişti; Matthew'un da fikirleri ve bunları destekleyebilecek az çok sanat bilgisi vardı. Big Lou'nun çalışmasını seyretti. Kalın kemikleri ve kırsal hayatı yansıtan tipiyle güzelce bir kadındı, ne de olsa Big Lou buna benzer insanların yoğun olduğu Arbroath'tan geliyordu. Tezgâhı parlatırken Matthew onun bir Bonnard veya bir Vuillard resmine uyum sağlayabileceğini düşündü.

Bu ressamlar entimizmin temsilcileriydi; resmin tam kalbine pek de önemi olmayan domestik sahneler konuyordu: Dikiş diken veya çiçek düzenleyen bir kadın, masada oturup kaşıkla çorba içen bir kız,

BELONGS TO KAATIS TEAM

banyoda uzanan bir kadın. Bonnard Big Lou'yu resmetmeye bayılırdı ve burada olsa başını eğmiş, dikkatli bir şekilde tezgâhı parlatmasını resmederdi. Pencereden içeri giren ve Fransa'nın güneyinde gördüğüne hiç benzemeyen soğuk Edinburgh güneşinin ışığını, elbisesinin rengini, beline hiç düşünmeden bağladığı rengi uçmuş önlüğünü resmederdi. Bonnard bütün bunları resmetmekten büyük keyif alırdı ve bu şekilde Arbroathlılığıyla Big Lou'yu da betimlemiş olurdu.

"Hayır," dedi Matthew, Angus Lordie'ye. "Pat'le tartışmazdık. O zamanlar yani. Şimdi farklı olabilir."

"Sana yardımcı olacak başkasını bulursun," dedi Angus. "Bunun gibi bir iş arayan pek çok insan olmalı. Hatta onlara para vermene bile gerek kalmayabilir."

Matthew şüpheci görünüyordu. "İnsanlardan böyle yararlanamam," dedi. "Bunu yapan insanlar tanıyorum ama…"

"Haklısın," dedi Angus. "Bunu hep yapıyorlar. Buna stajyerlik sistemi diyorlar. Stajyerler genellikle para almamalarına rağmen işgücü sağlıyor."

"Eski bir sistem için havalı bir isim," dedi Matthew. "Eskiden buna kölelik denirdi."

Angus güldü. "Köleler gönüllü değillerdi. Stajyerler öyle."

"Yine de bunu doğru bulmuyorum," dedi. "Ben kesinlikle maaş veririm."

Angus bir an düşündü. "Ya Domenica'ya ne dersin? Yardım edip edemeyeceğini sorsana."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Matthew bu öneriye sıcak bakmıyordu. "Domenica'yı sevdiğini biliyorum," dedi. "Ama onunla çalışmak sence kolay olur mu?"

"Hayır, hiç sanmıyorum," diye yanıtladı Angus.

Ona merakla baktı. "Onunla çalışabilir miydin?"

"Böyle bir fırsat hiç olmadı," dedi Angus. "Ama çalışabilirim sanırım. Fakat patron o olurdu. İkinci planda olmayı tercih edeceğini sanmıyorum."

"Doğru," dedi ve merakla Angus'a bakıp devam etti. "Angus, sence Domenica'yla ikiniz... eli kulağında mı sence?"

Angus ona şaşkınlıkla baktı. "Söylemeye çalıştığın şey..."

"Evet," dedi Matthew. "Sana evlilikten bahsedeyim biraz... Harika, gerçekten harika. Sanki tamamlanmışsın gibi hissediyorsun. Evet, doğru kelime bu... Tamamlanmak. Sanki iki parça birleşmiş gibi oluyor."

"Parça mı?"

"Bir elmanın yarısı gibi. Öteki yarı yani."

"Anladım," dedi Angus, kişinin eşine "öteki parçam" deyip diyemeyeceğini düşündü. "Öteki yarım" sözünden daha güzelmiş gibiydi ve bu betimlemeden hiç hoşlanmazdı. Ona golf kulüplerini hatırlatıyordu. Gerçi golf kulüplerinde eleştirilecek bir şey yoktu, fakat bazen bir golf kulübünün barında sanki o sözler sadece oraya aitmiş gibi cümleler kurulduğu oluyordu. Hiç golf kulübüne gitmedim ama olsun diye düşündü. "Yani evlendiğin için mutlu musun?" diye sordu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

“Evet. Çok mutluyum.” Uzanıp Angus’un koluna dokundu. “Sen neden denemiyorsun Angus? Denesen seversin.”

“Bana bakmaz bile,” dedi. “O şekilde yani.”

Matthew hızlı hızlı başını salladı. “Tabii ki bakar! Yakışıklı bir adamsın, Angus! Yetenekli ve zekisin. Ne kadar şanslı bir kadın olduğuna inanamaz bence.”

Angus başını kaldırdı. Big Lou tezgâhın başında kıkırdamıştı. Bunu duymuştu.

“Komik olan bir şey mi var?” diye seslendi.

“Yok bir şey,” dedi Big Lou çabucak. “Siz erkekler, kadınların yanlarında bir erkek olmasına minnettar olduklarını varsaymadan önce etraflıca düşünmelisiniz bence. Durumun her zaman böyle olmadığını söyleyebilirim.”

“Onu dinleme,” diye fısıldadı Matthew. Ama Angus dinliyordu.

BELONGS TO KAITLIS TEAM

4. Auden ve Burns ve Bertie

Irene Pollock İskoçya Sokağı 44 Numara'daki evinin penceresinde durmuş kişiliği hakkında düşünüyordu. Kısa süre önce bahçesinde *Hayatınızı Düşünün; Kim Olduğunuzu Dikkate Alın* yazan bir kilisenin önünden geçmişti. Irene'in kiliselere harcayacak vakti yoktu, bunların tepki yuvası –tabii tepkinin yuvası olabilirse– olduğunu düşünüyordu ama bu mesajı ilginç bir şekilde etkileyici bulmuştu. Evet, belki de hayatlarımızı irdelemek hepimizin ara sıra yapması gereken bir şeydi. Şimdi evine geri dönmüştü, Bertie okuldaydı, küçük Ulysses sabah uykusundaydı ve düşünceleri kim olduğuna odaklanmıştı.

İlk başta diye düşündü, Irene Pollock'um, isim olarak bana Irene ismi verildi, bu insan Stuart Pollock denilen bir adamla evlendi. Bu da onu Irene Pollock yapmıştı, fakat kadınların kocalarının soyadlarını alması konusunda tereddüdü olmuştu. Elbette bu değişiyordu ve giderek daha fazla kadın kızlık soyadını taşımaya devam ediyordu ama artık bunu yapması biraz zor olurdu, çünkü Bertie, Bertie Pollock'tu ve

BELONGS TO KAATTS TEAM

Ulysses de Ulysses Pollock. Kızlık soyadı terimine dair de tereddütleri vardı. Kadınlık soyadı ya da doğum soyadı denilse çok daha iyi olacağını düşünüyordu. Hatta otantik soyadı denilebilirdi, kulağa hoş geliyordu. Önce otantik soyadınız olurdu, sonra da ikinci soyadınız, bu da iyi bir terimdi.

Eski bir İskoç alışkanlığı olarak kadınların önce kızlık soyadlarının –ya da otantik soyadlarının– ardından *veya* kelimesinin ve en sonunda evlendiklerinde aldıkları ya da ikinci soyadlarının yazıldığını biliyordu. Resmî evrakta bu hep bu şekilde yazılırdı. Yani kendisi "Irene Burgess veya Pollock"tu ki bu "Irene Pollock kızlık soyadıyla Burgess" olarak betimlenmekten daha iyiydi, çünkü bu form otantik soyadını ikinci soyadının ardına koyuyordu ve bu da yanlış bir mesaj veriyordu. Evli olma –bir Pollock olma– durumunun otantik bir kimliğe sahip bir insan –bir Burgess– olma durumundan daha önemli olduğunu ima ediyordu.

Otantik soyadını korumuş olsaydı Bertie ile Ulysses'in hangi soyadını alacağı meselesi doğacaktı. Bertie'nin tam ismi Bertie Wystan Pollock'tu, fakat daha eşitlikçi, daha az ataerkil olan bir toplumda ismi Bertie Wystan Burgess olabilirdi. Sadece Bertie Burgess ise fazla ses tekrarı yapıyordu ve Irene çocuklarını tuhaf veya utanç verici isimlerle lanetlemek istemiyordu. Okuldaki şu kızın adı neydi? Mary Erksine Kız Okulu'ndaki öğrenci yoklamasını hatırlamaya çalıştı: Lorna Anderson, burada, Nicola Ross, burada, Mhairi Smellie, burada... Zavallı Mhairi Smellie. İsmi Eski

BELONGS TO KAATIS TEAM

İskoççadan geliyordu ve "veri" olarak okunuyordu, bu da İngilizcedeki "çok" kelimesinin okunuşuna benziyordu. Smellie* soyadı İskoçya'da sık sık karşılaşılan soyadlarındandı ama "çok kokulu" olarak anılmak çok büyük bir şanssızlıktı ve ebeveynlerin öngörüsüzlüğüne işaret ediyordu.

Bertie'nin ismindeki Wystan, Wystan Hugh Auden'dan, daha çok bilinen ismiyle W. H. Auden'dan geliyordu. Irene, Auden'ın işlerini ve ismini seviyordu. Bertie sevmiyordu. Irene elbette onu Auden'la tanıştırmış, daha anlaşılır şiirlerini göstermişti ama Bertie Irene'in istediği kadar iyi tepki vermemişti. Ona "Keşke Sana Söyleyebilsem" şiirini okumuş ve Bertie de ciddiyetle dinlemişti ama sorduğu sorulardan şiirin tüm anlamını kaçırdığı belli oluyordu.

"Neden Bay Auden tüm köprülerle askerlerin kaçacağını söylüyor anne? Köprülerin bacakları yok ki, nasıl kaçabiliyorlar?"

"Auden kişileştirme denilen bir yöntem kullanıyor Bertie," diye açıklamıştı Irene. "Cansız şeyleri konuşturuyor ya da onlara kişilik katıyor. Çok zekice."

Bertie bunu değerlendirdi. "Ayrıca 'Belki de güller gerçekten büyümek istiyordur' diyor. Güller nasıl bir şey isteyebilir ki anne? Beyinleri yok, değil mi?"

"Bay Auden çok zeki bir adam," dedi Irene sabırla. "Dünyayı düşünen bir yer haline getirerek onu düşünmemizi sağlıyor. Bu son derece zekice Bertie."

---

* İng. - Kokulu, kokuşmuş. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bertie düşünceli görünüyordu. "Okulda bazı şiirler öğrendik," dedi. "Bir tanesi fulyalarla ilgiliydi. Bayan Harmony vardı o zaman. O okurken gözlerimizi kapatmamızı ve fulyaları düşünmemizi istemişti. Sonra biraz Burns okudu."

Irene bir süre karşılık vermedi. "Burns bir halk şairi, Bertie. Çok derinlikli biri değil."

"İki köpek hakkında bir şiir okudu," diye devam etti Bertie. "Bir büyük köpek varmış, bir de başka bir köpek..."

Irene acı çekiyormuş gibi görünüyordu. "O şiiri biliyorum Bertie. Epeyce duygusaldır. Burns şiirlerinin çoğu öyledir."

Bertie arkadaşı Tofu'nun söylediği bir şeyi hatırlamıştı. "Tofu, Bayan Harmony'nin başka bir Burns kitabından bir şeyler okuyup okuyamayacağını sormuştu. *Merry Muses of Caledonia* diye bir kitaptı ve şiirler oldukça ayıptı. Bayan Harmony olmaz dedi ve kıpkırmızı oldu."

Irene öfkeyle Bertie'ye baktı. "Şu Tofu denilen çocuk..." Ama cümlesini tamamlamadı. Tofu'yu sevmiyordu ve Bertie'nin başka bir arkadaş seçmesini tercih ederdi: Mesela Olive. Onu çeşitli şekillerde teşvik etmeye çalışmıştı, hem annesi Melanie Klein Okuma Grubu'ndaydı. Ama Bertie Olive'e şiddetle karşı çıkıyordu, hatta ondan nefret ettiğini söyleyecek kadar ileri gitmişti. Çocuklar hep böyle şeyler söylüyorlardı elbette ve hemen ardından nefret ettikleri kişinin en iyi arkadaşları olduğuna karar veriyorlardı.

BELONGS TO KAATTS TEAM

Bertie Olive'den hoşlanmıyor olabilirdi ama başını sık sık belaya sokan Tofu'yu da pek sevmiyordu. Ancak kibar bir çocuktu ve Tofu'yu yalnız bırakmak istemiyordu, özellikle de sıkı bir vegan olduğu için ne yazık ki açlıktan ölmüş annesini duyduktan sonra. Bertie Tofu'nun kendisine ihtiyacı olduğunu hissediyordu ve Tofu her ne kadar bencil ve rahatsız edici olsa da onunla arkadaş olmaya devam ediyordu. Örneğin onun insanlara tükürmesini onaylamıyordu, fakat bunu ona söylediği zaman Tofu'nun tepkisi kahkaha atmak ve ona tükürmek olmuştu. Bu yüzden konu kapanmış ve bir daha da açılmamıştı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

5. Doğum Öncesi Sınıfı… Bebekler İçin

Irene'in kendisini inceleme süreci –durum değerlendirmesi– isimlerden ilişkilere doğru ilerlemişti. Stuart Pollock'la evlenmişti, çünkü kendisine tek ilgi gösteren erkek o olmuştu. Ondan hoşlanmıştı ve Stuart'ı ilk defasında reddettiği zaman suratında oluşan hayal kırıklığı ifadesi onu o kadar etkilemişti ki kararından cayıp teklifini kabul etmişti. Birkaç yıl sonra, Irene Edinburgh Üniversitesi'nde sosyal teori üstüne yüksek lisans yapmak üzereyken Bertie doğmuştu. Hamilelik süreci kolay geçmemişti, Bertie rahimde sıra dışı bir şekilde sürekli hareket etmişti, kuvvetli tekmeler savurmuştu, Irene bunu doktora "sanki benden kurtulmak istiyormuş gibi" diye açıklamıştı.

"Öyle mi?" demişti doktor. "Bunu yapmak istemediğine eminim!" Sonra duraksamış ve Irene'in bebeği rahatsız edebilecek bir şey yapıp yapmadığını sormuştu. "Çok içmiyorsunuz değil mi?"

"Tabii ki içmiyorum," dedi Irene. "Riskleri biliyorum."

"Peki bu hareketlilik en sık ne zaman oluyor?" diye sordu doktor.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Irene bir an düşündü. "Genellikle öğleden sonra oluyor."

Doktor düşünceli görünüyordu. Tanı koyma yeteneklerini epeyce iğneleyici konuşan, fakat öğrencileri tarafından çıkarım yapma yeteneği büyük takdir toplayan bir tıp doktorunun yanında geliştirmişti. Bu açıdan bakıldığında, belki de Kraliyet Hastanesi'nde Conan Doyle'a da eğitmenlik yapmış olan ve ne hastalarının ne öğrencilerinin kendisinden sır saklayabildiği ünlü cerrah Joseph Bell'in daha genç hali olduğu söylenebilirdi. Şimdi o profesörün hastasına semptomlar ortaya çıktığında veya ortaya çıkmadan hemen önce ne yaptığını sorduğunu hatırlayabiliyordu.

"Öğleden sonra ne yapıyorsunuz," diye sordu. "Dinleniyor musunuz? Kitap mı okuyorsunuz? Ev işleriyle mi ilgileniyorsunuz?"

Irene ona küçümseyici bir bakış attı. "Bizim evde ev işleri paylaşılır. Stuart üstüne düşeni yapar. Genellikle üstüne düşenden de fazlasını yapar, hatta."

Doktor mahcup olmuştu. "Elbette. Tabii ki. Peki, tekmeleme başladığında ne yaptığınızı bana söyler misiniz?"

Irene elini havada şöyle bir sallamıştı. "Çeşit çeşit şeyler. Genellikle o sırada evde oluyorum ve Bertie'ye müzik dinletme fırsatım oluyor."

Notlarına bakmakta olan doktor hızla kafasını kaldırdı. "Bertie mi?"

Irene gülümsedi ve karnını gösterdi.

"Bebeğe müzik mi dinletiyorsunuz?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Irene başıyla onayladı. "Evet. Bebek rahimdeyken ona müzik eğitimi vermenin yararlarını okuduğunuzu tahmin ediyorum." Karşılık beklemişti ama doktor cevap vermedi. "Doğmamış bebeğin müziği duyabildiğine ve buna göre tepki verdiğine dair pek çok kanıt var."

Doktor şaşkınlıkla Irene'e bakıyordu. "Peki, onu bu şekilde adlandırmamda sorun yoksa... Bertie tekme atmıyor da orkestra yönetiyor olabilir mi?"

Irene dudaklarını büzdü. Bu konu espriye malzeme edilecek, özellikle de tıbbi bir espri yapılabilecek bir konu değildi. "Çok ilginç bir kitap var," diye devam etti. "İsmi, Size Özel Doğum Öncesi Sınıfı ve fetüsün tepkileriyle bebeğin nasıl diğerlerine göre üstünlük sağlayabileceğini anlatıyor. Kitabın yazarı otuz üç haftalık bir fetüsün, Beethoven'ın Beşinci Senfonisi'yle eş zamanlı olarak nefes alıp verdiğini gözlemlediğini söylüyor. Buna inanabiliyor musunuz?"

Doktor hayır demek istemiş, fakat karşılık vermemişti.

"Evet," dedi Irene. "İnanılmaz gerçekten. Ama düşünürseniz gerçekten mantıklı. Bu yüzden Bertie için her öğleden sonra bir saati eğitim saati olarak belirledim. Birlikte müzik dinliyoruz, sonra da ona Dante'nin *İlahi Komedya*'sını dinletiyorum. İtalyanca."

Doktor bir kalem alıp onunla oynamaya başladı. "Bertie'nin bundan hoşlandığına emin değilim. Belki de bunun için biraz küçük..."

"Hayır," dedi Irene. "Değil."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Doktor sessizleşmişti. Profesörünün hastaların sordukları soruları sık sık kendilerinin yanıtladıklarını söylediğini hatırlıyordu. Irene kendisine Bertie'nin neden bu kadar çok tekme attığını söylemişti; Bertie tıpkı herhangi bir doğmamış çocuk gibi böylesi bir rahimde eğitime karşı çıkıyordu. Okula gitmeyi reddeden, okula gönderilmeye karşı çıkan çocuklar varsa, doğum öncesi eğitim çabalarına da karşı çıkan doğmamış bebekler neden olmasındı ki? Ama bu çıkarıma vardığı sırada Irene'i Bertie'yi rahimde programsız geçirebileceği son birkaç ayında rahat bırakmaya ikna edemeyeceğini de anlamıştı.

"Sizce de biraz..." diye başladı doktor ama duraksadı. "Bilemiyorum," dedi. "Öylesine bir düşünceydi."

Irene çoktan kendi çıkarımlarını yapmıştı. "Bu çocuğun başlamaya oldukça hazır olduğu görüşündeyim," dedi düşünceli düşünceli. "Evet, böyle olmalı. Hemen başlamak istiyor. Dünyaya dair doğal bir merakı olmalı."

"Muhtemel," dedi doktor. "Bekleyip göreceğiz. Bazı bebekler tekme atar, bazıları atmaz. Belki de bu durumdan olmayan anlamlar çıkarmamalıyız."

Bertie tekme atmaya devam etmişti ama doğduktan sonra epeyce iyi huylu bir bebek olduğu ortaya çıkmıştı. Çok erken yaştan itibaren etrafa hafifçe şaşkın bakışlar yöneltmesine rağmen nadiren ağlamıştı ve gözleri annesini sanki ondan sakınıyormuşçasına takip ediyordu. Irene onunla çok mutluydu; her gün Bertie'ye yeni bir şeyler öğretebileceği bir başka macera taşıyor-

BELONGS TO KAATTS TEAM

du: Yeni bir İtalyanca kelime, ona dinlettiği operanın bestecisi, dinledikleri Mozart bestesinin Köchel sayısı…

Bertie'nin altıncı doğum gününden kısa süre sonra Irene'in ikinci oğlu doğmuştu. Ulysses pek planlı bir hamilelik sonucu doğmamıştı, hatta hiç planlı olmadığı söylenebilirdi ama varlığı ortaya çıkınca Irene işlerin yolunda olduğunu savunmuştu.

"Hamileliği planlıyor muyduk?" diye sormuştu Stuart. "Sanıyordum ki…"

"Böyle şeyler olur," demişti Irene sertçe.

"Ama…"

Irene lafını kesmişti. "Yapmamamız gereken tek bir şey var Stuart," diye uyarmıştı onu. "O da bu çocuğun istenmediğine dair konuşmak. Hiçbir şey dile getirilmese bile bunu hiç farkında olmadan çocuğa yansıtmak mümkün ve çok ama çok dikkatli olmak gerekiyor. *Capisce*?"

"*Si*," demişti Stuart. "*Però*…"

"*Allora*," demişti Irene. "Yeter. *Silenzio*."*

İt. - *Capisce*: Anlaşıldı mı? *Si, però*: Evet, ama… *Allora*: Tamam öyleyse. *Silenzio*: Sus. (ç.n.)

6. Ulysses'in Tavırları

Ulysses'in ünlü çocuk psikoterapisti ve *Paramparça: Üç Yaşındaki Bir Diktatörün Ego Çözülmesi* kitabının yazarı Dr. Hugo Fairbairn'e inanılmaz derecede benzediğini ilk fark eden Bertie olmuştu. Başlangıçta Ulysses'in yüzünü pek bir şeye benzetememiş ve herhangi biriyle benzerliği olduğunu anlamamıştı, kardeşinin dış görünüşünün şekilsizliği bu boyuttaydı. Bu izlenimi Tofu da paylaşıyordu. Pollockların İskoçya Sokağı'ndaki evine uğramasının ve Ulysses'i ilk kez görüşünün üstünden birkaç gün geçtikten sonra Bertie'nin arkadaşı sınıfta ona bir not atmıştı, üstünde şunlar yazıyordu: *Kardeşin gerçekten çirkin Bertie. Yüzü aklıma ne getiriyor biliyor musun? Popo!* Bertie notu yırtmış ve dersin geri kalanında Tofu'yu bilerek görmezden gelmişti. Ama dersin sonunda Tofu yanına gelip, "Notumu okudun mu Bertie?" diye sormuştu.

"Çok kabaydı," demişti Bertie. "Kimsenin popoya benzediğini söylememelisin. Bu büyük kabalık."

"Benzese bile mi?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bertie bunu biraz düşündü. Gerçekten de dürüst bir çocuktu, hatta sınıftaki tek dürüst çocuktu, çünkü geri kalan tüm çocuklar (Bertie fark etmeden edememişti) işlerine geldiğinde yalan söylüyor gibi görünüyordu. Özellikle Tofu konu ne olursa olsun yalan söylüyordu, Olive de daha sakıngan olmasına rağmen gerçekleri işine gelecek şekilde çarpıtıyor ve bu esnada yüksek bir ahlaki değerin savunucusu olduğunu şiddetle savunuyordu. Tabii bu yüksek ahlaki değer Olive'in de çok iyi bildiği gibi tartışmalarda epeyce yararlıydı, çünkü herhangi birisi onunla yüzleşme cesaretini bulursa, ilahi bir gücün işe karışacağına dair tehditler savurabilmesine imkân sağlıyordu.

Olive olayların anlatımında kendisiyle hemfikir olmamanın sonuçlarına dair diğerlerini sürekli uyarıyordu. Örneğin Bertie'nin kendisiyle yirmi yaşına geldiklerinde evleneceklerine dair söz verdiğini söyleyen Olive, Bertie'yi olur da bu sözüm ona yeminden dönerse önünde yatan kadere karşı sert bir şekilde uyarıyordu: "Sadece aynada yüzüne bakamaz hale gelmeyeceksin," diyordu Olive. "Sadece bununla kalmayacak Bertie. Ayrıca üstüne yıldırım düşecek."

Bertie bir süre karşılık vermemişti. "Sana yalancısın demiyorum," demişti sonra. "Bazen insanlar duydukları şeyleri yanlış anlıyorlar. Bazen aslında söylenmeyen şeyler duyuyorlar. Bu onları yalancı yapmaz."

Olive sert bir şekilde bakmıştı. "Öyle mi? Bazen de söylenen sözleri tam olarak duyarlar. Yani birisi yirmi yaşına gelince seninle evleneceğime söz veriyorum dedi-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ği zaman bunu duyar ve hatırlarlar. Buna ne diyeceksin Bertie?"

"Böyle bir şey söylediğimi hiç sanmıyorum Olive," diye karşı çıkmıştı.

"Ama dedin. Söyledin ve bir kâğıda yazdın. Sonra da imzaladın."

Bertie bu iddiayı duyunca çok şaşırmıştı, çünkü Olive'in standartlarının sınırını da aşıyordu. "Ben öyle bir şey yapmadım! Hem bu kâğıt nerede? Göstersene."

Olive buna hazırlıklıydı. "Beni bu kadar kolay kandıramazsın Bertie Pollock. Eğer sana kâğıdı verirsem yırtıp atarsın. Böyle şeylerin daha önce olduğunu gördüm." Duraksadı ve son bir uyarıda bulundu. "Eğer böyle yalan söylemeye devam edersen pantolonum tutuşacak haberin olsun. Seni uyarıyorum, Bertie!"

Tofu ve Olive gibi insanlar için gerçeğin tamamen eğilip bükülebilen bir kavram olduğunu anlıyordu, onlar için gerçeği belirleyen şey, öne sürülen her türlü aksi kanıta rağmen iddia ettikleri konunun ne kadar büyük bir coşkuyla savunulduğunda yatıyordu. Kendisi başka bir tutum içindeydi ama başkalarının üstünde yaratacağı etkiler sebebiyle gerçekleri açıklamamanın gerekebileceği durumlar olup olmadığından da emin olamıyordu. Bazı gözlemler son derece doğru olsa bile sıkıntı yaratabiliyor veya can yakabiliyordu. Tofu'nun Ulysses hakkında bu kadar kaba davranması can yakıcıydı ve Ulysses'in Dr. Fairbairn'e bu kadar çok benzemesi açıkça sıkıntı yaratıyordu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

Bertie bunu annesine ilk kez söylediğinde verdiği tepkiye çok şaşırmıştı. İlk başta sanki Irene Bertie'nin yorumuyla şoka girmiş gibi bir sessizlik yaşamıştı ve ardından bebeklerin herhangi birine ne kadar benzediğine dair yorumların nasıl tepkiler yaratabileceğine dair gerginlik dolu bir ikaz gelmişti.

"Bunu yapma Bertie," diye uyarmıştı. "Özellikle anneler böyle yorumlardan hiç hoşlanmaz."

"Ama bir bebeğin hangi arkadaşına benzediğini duymak annenin ilgisini çekebilir diye düşünmüştüm," dedi Bertie. "Bebekler hakkında söylenecek çok bir şey yok, fakat bunu söyleyebilirsin."

Irene'in sesi hafifçe yükselmişti. "Hayır, Bertie. Böyle bir şey söyleyemeyiz. İnan bana, annen biliyor. Bir anneye bebeğin bir başka... bir başka babaya benzediğini söyleyemezsin. Söyleyemezsin. Duydun mu? Asla! Bu yüzden bu konuyu kapatalım. *Capisce*?"

Bertie bu konuyu o anda kapatmıştı. Yine de Ulysses'in psikoterapiste inanılmaz derecede benzediğine hâlâ emindi, kulaklarının o tuhaf şekli aynıydı ve gözlerindeki bir şey de yine buna işaret ediyordu. Seanslardan birinde bunu Dr. Fairbairn'e de söylemişti ama psikoterapist hiçbir şey söylememiş ve bir kürsü için Aberdeen'e gitmişti. Bertie Dr. Fairbairn'in altı üstü bir kürsü uğruna Aberdeen'e gitmeye ihtiyaç duymasına anlam veremiyordu. Ama yetişkinler tuhaftı ve Dr. Fairbairn'in tutumu da gerçekten garipti.

Şimdi annesinin endişelenmesi gereken bir başka konu daha ortaya çıkmıştı. Bakımı pek kolay olmayan

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Ulysses, Irene onu beslemek için ne zaman kucaklasa kusmaya başlamıştı. Irene'in onu her kaldırışında omzuna kusuyordu. Bu herkes için zor bir durumdu, ayrıca Bertie kokudan hiç hoşlanmıyordu.

"Eğer Ulysses böyle kötü kokmaya devam ederse taşınmak zorunda kalacağız," demişti annesine. "Gidip otelde yaşamamız gerekecek."

Bir otelde, hatta mümkünse bir kulüpte yaşamak istiyordu. Otellerde ve kulüplerde yaşayan insanlar olduğunu okumuştu, bu da ona muhteşem bir hayat gibi görünüyordu. Keşke bir oğlan çocuk da tek başına, kendi odasında, annesinden uzakta yaşayabilseydi, keşke…

BELONGS TO KAITLIS TEAM

7. Antropolojik Meseleler

İskoçya Sokağı'ndaki Pollockların dairesinin üst katında kısa süreliğine Varghese soyadını almış, fakat sonra tekrardan Macdonald olmuş Domenica Macdonald yaşıyordu. Varghese, Domenica'ya karşı sabırlı ve sebatkâr bir sadakatle bağlı olan, fakat Kerala'daki özel elektrik üretim şirketinde kazayla elektrik akımına kapılan Hintli kocasının soyadıydı. Fakat Domenica dul hayatı da yadırgamamış ve İskoçya'ya memnuniyetle, bağımsız uzman olarak çalışmaya hazır bir şekilde dönmüştü. Bu sıfat –bağımsız uzman sıfatı– artık çok fazla insan tarafından kullanılmıyor olsa da bir zamanlar, kişilerin amaçlarıyla bilimsel çıkarları çakıştığı zamanlarda sıklıkla kullanılmıştı.

Bağımsız uzmanların bilim dünyasına katkıları elbette çok büyüktü. Geçmişte neredeyse tüm uzmanlar bağımsızdı: Galileo ve Hume, ayrıca Darwin de bağımsızdı. O zamanlar bilim kişinin mutfağında yaptığı özel deneyleri dışarıda bırakmayan bir ölçeğe sahipti ve birkaç kilometre boyutundaki bir parçacık hızlandırıcısı gerektirmiyordu. Felsefe ve antropoloji

BELONGS TO KAITOS TEAM

alanlarında –ve diğer pek çok konuda– hibeler, izin belgeleri ve araştırma etiği komitelerinin onayları olmadan çalışılabiliyordu.

Bağımsız uzman betimlemesini Domenica kendisine uyarlamıştı ve bu betimleme Edinburgh Üniversitesi'nin antropoloji bölümündeki küçük akademik pozisyonundan ayrıldıktan sonra işe yarar bir şeyler yaptığını hissetmesine yardımcı olmuştu. O görevi de sevmişti, fakat eninde sonunda hibelerle destekleniyordu. Antropoloji pek egzotik bir alan değildi ve bürokratların sosyal bilimlerin ilgilenmesi gerektiğini düşündükleri gündelik toplumsal gerçeklik konularına pek eğilmiyordu. Nuerlerin ailevi yapılarıyla ilgili araştırmalar çok ilgi çekici olsa da –elbette bu Nuerler için pek ilgi çekici değildi, ne de olsa onlar her zaman yaptıkları şeyi yapıyorlardı– akademik bağışlar yapanların gözünde Airdie'deki iş bulma kurumuna erişime dair yapılacak bir araştırma kadar ilginç değildi. Nuerler ve Airdrie sakinleri birbirinden epeyce farklıydı –her iki grubun da pek çok meziyeti ve zengin geleneği vardı– ama Nuerler antropolojik araştırma açısından Domenica'nın daha çok ilgisini çekiyordu.

Bunun farklı ve uzak olanın çekiciliğinden kaynaklandığını çok iyi biliyordu. Batının diğer herkesi antropolojik bir küçümsemeyle gördüğü günlerin olması gerektiği gibi bittiğini de biliyordu ve bu konuyu pek çok kez Angus Lordie'yle konuşmuştu.

"İskoçya'ya antropolog gönderiyorlar mı?" diye sormuştu bir keresinde Angus.

BELONGS TO KAATIS TEAM

"Tabii ki gönderiyorlar," diye karşılık verdi Domenica. "Bizim başkalarını inceliyor olduğumuz algısından artık vazgeçildi. Potansiyel olarak bizler antropolojik ilginin hedefiyiz. Hepimiz. Hatta sen ve şu berbat kokulu köpeğin bile… Gerçi kesin olarak konuşmam gerekirse kendisinin antroposla hiçbir ilgisi yok."

Angus bu alayı görmezden gelip diğer yoruma odaklandı. "Öyleyse antropologlar… Saltcoats'a gidiyor mu?" Duraksadıktan sonra eklemişti: "Saltcoats'u küçümsemiyorum tabii. Çok güzel bir yer."

Domenica başıyla onaylamıştı. "Glasgow'da saha araştırması yapmaya giden bir Amerikalı antropolog vardı," dedi.

Bunu söylerkenki ses tonunda Angus'un ilgisini çeken bir şeyler vardı. Talihsiz bir olay mı yaşanmıştı? "Araştırması nasıl gitti?" diye sordu.

Domenica pencereden dışarıya baktı. İskoçya Sokağı'ndaki evinin mutfağında çay içiyorlardı ve yolun karşısındaki baca külahlarına bakıyordu. Artık evde ateş yakmadığımız için bu baca külahlarına ihtiyacımız yok ama onlar olmadan çatılar ne kadar çıplak görünür diye düşündü.

"Nasıl mı gitti?" Angus'un sorusunu tekrarlamıştı. "İlk başta fena değildi."

"Ya sonra?

"Sonra bir kaza oldu. Birisi ona kafa attı."

Angus bir an utandı, İskoçya adına utanmıştı. Utanılacak o kadar çok şey vardı ki: Çok alkol tüketimi, çok

BELONGS TO KAATTS TEAM

fazla küfür, çok fazla kavga… Peki insanlar bu konuda ne yapıyordu? Hiçbir şey diye düşündü. Çünkü toplum hayatını Hobbes'un cehenneminden uzaklaştıran o bir kenara atılmış ve horlanan kavramları, yani medeniyetin değerlerini savunmanın modası geçmişti; bu hiç havalı değildi.

"Bunu duyduğuma çok üzüldüm," dedi.

Domenica başını salladı. "Oldukça hoş bir adamdı," dedi. "Hatırlayabildiğim kadarıyla Şikagoluydu ve tipik bir orta-batı kibarlığı vardı. Amerika'ya geri döndükten birkaç yıl sonra bana yazmıştı ve hep 'İskoçya'daki mutluluk dolu hatıraları' olarak betimlediği olaylardan bahsediyordu. O kafa atılması olayından hiç bahsetmedi."

"Böyle Amerikalılar gerçekten de çok düşünceli oluyorlar," dedi Angus.

Başka söylenecek bir şey olmadığı için sustular. Birileri ondan özür diledi mi acaba diye sormuştu Angus kendisine.

Domenica her ne kadar arka bahçede yapılan çalışmaların değerini takdir ediyor olsa da kökten farklı toplumlar ve tekdüze görünmeyen projelerin büyüsüne kapılmaya devam ediyordu. Birkaç bilimsel makale şeklinde hazırladığı son araştırma konusu Malakka Boğazı'nda geçiyordu. Modern dönem korsanlarının ev hayatlarını incelemek için gitmişti ve korsanların evlerinde gördüğü misafirperverliği hâlâ hatırlıyordu. Korsan kadınlar ona hâlâ ara sıra yazıyor, ailelerinden haber veriyordu ve Domenica da her defasında karşılık

BELONGS TO KAATTS TEAM

veriyor, çocuklara kitap, korsanlara da *Scotsman*'ın yıllık takvimini gönderiyordu.

Fakat bu araştırmadan sonra herhangi bir şey yapmamıştı ve kendisini "eski bağımsız uzman" olarak betimlemesinin daha dürüstçe olup olmayacağını düşünmeye başlamıştı. Eski kelimesinin bu kullanımını seviyordu, insanlar ara sıra önceki pozisyonlarına veya statülerine gönderme yaparken böyle söylüyorlardı. Kendilerini kitaplarında şu veya bu üniversitenin eski öğretim görevlisi olarak betimleyen birkaç –bağımsız değil de bir üniversiteye bağlı– uzman hâlâ vardı. Bunda bir sorun yoktu, eğer eskiden böyle bir görevdeyseniz konuyla ilgisi olduğu sürece insanlara bunu hatırlatmak mantıklıydı. Ama genellikle olduğu gibi geçmişteki bu rütbelere büyük bir inatla takılmamak gerekiyordu. Domenica bir keresinde bir arkadaşının evinde banyonun kapısı olduğunu düşünerek koridordaki dolabın kapısını açtığında böyle bir şeyle karşılaşmıştı. Askıda arkadaşına ait eski bir ceket vardı ve yakasına takılmış eski rozetin üstünde Hokey Kaptanı yazıyordu. Bu keşfe kahkahalarla gülmek istemiş ama kendisini tutmuştu. Arkadaşının sahip olduğu tek şeyin, başarısının zirvesinin bu olduğunun ve bundan sonraki hayatının hayal kırıklıklarıyla dolu olabileceğinin farkına varmıştı. Küçük şeyler bizim için önemli olabiliyordu; eskiden bir şey olmuş olmak bazen önem teşkil edebiliyordu.

BELONGS TO KAATIS TEAM

8. Domenica Dilly'yle Kahve İçiyor

Bağımsız uzman olarak Domenica'nın tek motivasyon kaynağı konusunun özünde yatan ilginçlikti. Onun pozisyonunda herhangi bir terfi veya beraberinde gelecek finansal avantajlar söz konusu değildi; kazanılacak bir kürsü, takdir görebileceği meslektaşları yoktu. Eline geçen tek şey bir şeyler bulmanın, insan doğasına açılan karanlık koridorlara ışık götürebilmenin verdiği tatmin duygusuydu. Bu kendi içinde yeterli bir ödüldü ve Domenica'nın başka bir şeye ihtiyacı yoktu, ama saha araştırması yapmak istiyorsa bunu tamamen kendi başına yapması gerekiyordu.

Arkadaşı Dilly Emslie'yle North West Circus Meydanı'ndaki Patisserie Florentin'de kahve içerken bu konuda konuşmuştu. Malakka Boğazı'na gitmesi için onu teşvik eden ve oradaki projesini hevesle destekleyen Dilly olmuştu. Domenica şimdi rehberlik için yine arkadaşına başvuruyordu. Başka bir araştırmaya mı başlamalıydı yoksa eşyalarını… antropologlar hangi eşyalarını toplayabilirlerdi ki –sivrisinek tülleri olabilir

BELONGS TO KAITES TEAM

miydi?–… toplayıp eski bağımsız uzman hayatını mı sürdürmeliydi?

"Bir şeyler yapmak zorundasın," dedi Dilly. "Senin gibi birisi için oturup durmak bir seçenek olamaz Domenica."

Domenica oturmaktan men edilmenin nasıl bir şey olabileceğini bir an hayal etmeye çalıştı. Kişi zorlu bir günün sonunda rahat bir koltuğa mutluluk içinde oturabilir, fakat tekrar ayağa kalkması zorunlu kılınabilirdi. *Lütfen oturup durma!* Kişinin oturmaya hak kazanacağı bir dönem geliyordu mutlaka değil mi?

"Olabilir," dedi. "Ne de olsa kişinin zihnini aktif tutması gerektiğini söylerler öyle değil mi?"

"Tabii ki," dedi Dilly. "Ayrıca yazmayı bırakırsan bu büyük bir kayıp olur. Makalelerini çok seviyorum. Korsan evlerinin ekonomisine dair yazdığın makale çok iyiydi."

Domenica bu övgüyü ağırbaşlılıkla kabul etti. "Ortaya çıkan metin beni de tatmin etmişti."

"Etmeli tabii. Peki ya şimdi ne yapacaksın?"

Domenica kahve fincanına uzanıp bir yudum aldı. "Antropolojinin zorluğu gitme kısmında yatıyor. Müze koleksiyonları üstüne çalışma yapabilecek bir antropolog değilim. Sahaya çıkmam gerek. Bu da pek çok plan yapmayı gerektiriyor."

"Ama çok uzağa gitmene gerek yok," dedi Dilly. "Edinburgh'daki Watsonlulardan bahsediyordun. Watsonluların sosyal ağlarına dair bir şey yapmayı planlamıyor muydun?"

BELONGS TO KAATOS TEAM

Domenica başıyla onayladı. "Evet. Ama biraz tehlikeli olabileceğini düşündüm. Ayrıca şu anda bu konu üstünde çalışan başka birisi olduğunu öğrendim. St. Andrews'tan birisi çoktan bu konuya dalmış bile."

Dilly bu alanda olmanın ne gibi sonuçları olabileceğini merak etti. Watsonluların rugby oynadıkları Myreside'daki sahayı gözünde canlandırdı. Bir araştırmacının bu sahanın kenarında durması onun için tehlikeli olur muydu? Watsonlular bir anda bir antropoloğun varlığına karşı çıkar mıydı?

"Epeyce zor bir araştırma," diye devam etti Domenica. "Bir dizi toplumsal pratiği ve çıkarımı incelemek gerekiyor. Kişi nasıl Watsonlu oluyor? Benimsedikleri değerlerin yaptırım mekanizmaları neler? Sosyal pratikler ve beklentiler nasıl devam ettiriliyor? Çok fazla konu var."

O bu soruları sıralarken cevaplar da aklına geliyordu. Kişinin nasıl Watsonlu olduğu konusunda gizli bir taraf yoktu: Kişi Watson's'a başlıyordu, küçük bir çocukken buraya götürülüyordu. Ama ilginç kısmı üniforma ve bu üniformanın yerine getirdiği görevdi. Bu üniforma çocuğu farklı klanlara ve toplumsal alt gruplara mensup olan başkalarından farklı kılıyordu: Bir arma vardı ve bu armada Watsonlu topluluğun totemi olan bir teknenin resmi bulunuyordu. Bu çok önemliydi, çünkü Watsonlular bu tekneyi o gruba üyeliğin kanıtı olarak görüyorlardı. Hatta Colinton Yolu'ndaki o uzun ve alçak, klasik tarzda inşa edilmiş Watson karargâhının tepesindeki rüzgârgülü demirden

BELONGS TO KAATIS TEAM

yapılma bir tekneydi ve bu binanın önünden geçen tüm Watsonluların gönül rahatlığıyla gelebilecekleri bir yer olduğu sinyalini veriyordu.

Watsonluların yaptırım mekanizmaları konusunda da yapılacak çok fazla şey olduğunu fark etmişti Domenica. Bu türün ana mekanizması bakıştı. Edinburgh'da çeşitli bakışlar vardı, aralarından en iyi bilineni ve en sık kullanılanı hafifçe cesaret kıran bir bakış olarak betimlenebilecek genel Edinburgh bakışıydı. Gözleri kısarak değil, açık tutarak, fakat yapılan işe karşı hissedilen şaşkınlıkla karışık kınamayı içeren çelik gibi bakışlar yöneltiliyordu. Karşıdaki insanın gerçekten var olduğuna dair bir şaşkınlıktı bu. Bunu yapmak epeyce zordu, hatta yeni gelenler kolayca yapamıyordu. Yıllar boyunca egzersiz yapmak gerekiyordu, fakat bu Edinburgh bakışı en klas haliyle uygulanacaksa nesilden nesle aktarılması çok daha fazla başarı getiriyordu.

Watsonlu bakışı bu genel Edinburgh bakışı gibi değildi; o kadar kınayıcı veya cesaret kırıcı sayılmazdı. Farklı bir mesaj taşıyordu: Özünde işler böyle, bu şekilde olması gerekiyor, oldukça iyi bir durum, sence de öyle değil mi diyordu.

Bu epeyce karmaşık ve pek çok toplumsal anlamı olan bir mesajdı ve tam anlamıyla analiz edilebilmesi için büyük bir araştırma projesi yapılması gerekiyordu. Domenica da bunun altından kalkamayacağını hissetmişti. Watsonluların arasında saha araştırması yapabileceği bir zaman belki gelecekti ama şu an değildi. Özellikle kendisi de Watsonluyken.

BELONGS TO KAATIG TEAM

Dilly'yle içtiği kahveyse her zamanki gibi pek keyifliydi. Dilly onu zorlamıyor, farklı olasılıkları göz önünde bulundurması için teşvik ediyordu. Gönüllü çalışmalar? Edinburgh'da pek çok alan vardı. Sanat Fonu? İskoçya Milli Vakfı? Şehirle ilgili yapılan duyarsız planlara karşı kahramanca ve pek çok önemli savaş vermiş koruyucu ve cesur insanın yer aldığı Cockburn Birliği? Bütün bunlar desteği minnettarlıkla karşılardı ve Domenica da destek vermeye gönüllüydü ama gönüllü olarak yapılacak işlerin üstesinden gelmeyeceğinden endişe ettiği belli bir huzursuzluk duyuyordu.

"İtalya," dedi Dilly'ye fincanındaki son yudumu içerken.

"İtalya mı?"

Domenica başıyla onayladı. Yüzyıllardır İtalya sıkıntılı ruhlar için merhem görevi görmüştü. Ufak bir doz İtalya bile –sadece bir iki hafta– işe yarıyordu. O bunu düşünürken Siena tepelerindeki bir villada kalması için teklif almış olan komşusu Antonia tarafından İtalya'ya davet edildiğini hatırladı. İlk başta detayları pek belli olmayan bu davete çok fazla kafa yormamıştı, fakat şu anda sıkıntısına mükemmel bir çözüm olabilecekmiş gibi görünüyordu. Kişi İtalya'daki bir meydan kafesinde kapuçinosunu yudumlarken karşısına ne gibi ufak bir araştırma projesi çıkacağını asla bilemezdi. İtalya'nın sanat dolu şehirlerine gelen yaşdaş turistlerin gruplarındaki ilişkiler? Manzaralı Bir Oda*? Böyle bir yere bile yerleşebilirdi, kim bilir?

---

* E.M. Forster'ın romanı. İlk kısım Floransa'daki bir otelde geçmektedir. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

9. Grosseto Yolu

Mükemmel bir plan gibiydi. İtalya'da geçirilecek birkaç hafta –hatta belki de bir ay– Domenica'nın ihtiyaç duyduğu ilaç olabilirdi. Yazın İtalyan villa hayatının rutinine girmekten daha güzel ne olabilir ki diye sordu kendine. Verandada yapılacak uzun bir kahvaltıdan sonra yakındaki kasabaya yürüyüş. Buradaki meydanda kahve içtikten sonra öğle yemeği için satın alınan birkaç malzeme: Zeytin, salam, kaşar peyniri, kızarmış ekmek. Sonra sabahın ilerleyen saatlerinde gazetesini veya ağır ilerleyen bir yaz romanı okumak için villaya geri dönebilir, öğle yemeği yedikten sonra sıcakta siesta yapabilirdi. Sonra bir başka yürüyüşe hazır olurdu, kırsal yörenin tozlu, lavanta ve baharat dolu havasını içine çekerdi; tam bir cennet.

Antonia onu davet ederken fazla ayrıntıya girmemişti. Tek söylediği Londra'da yaşayan ve bu villayı 1950'lerde önemli bir sanat tarihçisi olan, Berenson, Pope-Hennessy ve "tüm diğerlerini" tanıyan annesinden miras yoluyla alan uzak bir kuzenine ait olduğuydu. Antonia, "tüm diğerleri" derken sanki ortalıkta

BELONGS TO KAATTS TEAM

başıboş gezen, Floransa tepelerinde hep birlikte hoş öğle yemekleri yerken diğerlerine dair skandallarla dolu öyküler anlatan bir dizi sanat tarihçisini betimlemeye çalışıyormuş gibi elini havada şöyle bir sallamıştı.

Villanın adı Mercanköşk Villası'ydı ve Montalcino ile Sant'Angelo in Colle'nin arasında, Grosseto Yolu'nun üstündeydi. Antonia sanki Domenica bu Grosseto Yolu'nu, Lothian Yolu veya Princes Sokağı kadar iyi bilmeliymiş gibi konuşuyordu. Bu Domenica'yı az da olsa rahatsız eden bir tutumdu. Bir anda o müphem, hatta muhtemelen hiç var olmamış İskoç azizlerinden sanki Domenica onları İskoç tarihinin bilindik isimleri kadar iyi bilmeliymiş gibi bahsetmeye başlıyordu.

"Grosseto Yolu mu?"

Antonia başıyla onayladı. "Evet. Hani şu Montalcino'dan Grosseto'ya giden yol var ya, bilirsin."

"Aslına bakarsan bilmiyorum," dedi Domenica. "Toskana'ya bir iki kez gittim ama en bilinen yerlerine. Pisa'ya. Floransa'ya."

"Ah, Firenze!" dedi Antonia.

Domenica ona şaşkınlıkla baktı. Halihazırda kullanılmakta olan İngilizce bir söylenişi varken ismin orijinal halini kullanmak özentinin daniskasıydı. Sadece özentilik değil aynı zamanda saçmalıktı. Aynı insanlar Pekin'den de böyle bahsediyorlar mıydı? Elbette hayır.

"Grosseto Yolu'ndan bahsetsene," dedi Domenica. "Manzarası güzel mi?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Antonia'nın Grosseto Yolu'nu hiç görmediğini anında anlamıştı, çok az da olsa tereddüt etmesi bunu açıkça ortaya koymuştu. Bu durumu avantajına çevirmeye karar verdi; Antonia entelektüel üstünlük düşkünlüğünden vazgeçirilmeliydi.

"Mermer ocaklarını görebiliyor musun?" diye sordu. Bölgede mermer ocağı olup olmadığına dair hiçbir fikri yoktu ama Antonia'nın da fikri olmadığını hissediyordu.

"Kimi zaman," dedi Antonia kaygısızca. Sanki mermer ocakları dikkatini çekebilecek şeyler değillermiş gibi konuşuyordu.

Domenica üsteledi. "Orada Papa III. Julius'un evi vardı değil mi? Bir de sanırım Berenson'un villası I Tatti oraya yakındı, gerçi Floransa'ya daha yakındı sanırım." Duraksadı. Antonia rahatsız olmuş gibi görünüyordu. Öldürücü darbeyi indirmeye hazırlandı. "I Tatti bir ev için harika bir isim. Sanırım yakınlardaki patates tarlalarından almış ismini."

"Evet," diye mırıldandı Antonia. Emin değildi. I Tatti'nin patatesle herhangi bir ilgisi var mıydı?

Domenica kısık gözlerle arkadaşına baktı. Şansı varsa İtalya hakkında bu atıp tutmalar sona ererdi. Ayrıca kendisine Antonia'nın incelik gösterdiğini hatırlattı; Antonia'nın ne gibi kusurları olursa olsun –kusurları epeyce fazlaydı– böyle cömert bir teklifle gelmişti ve bu takdire şayandı.

Fakat ardından Antonia bombayı patlattı. "Angus'a da sordum. Sanırım o da gelecek."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Domenica şaşkınlığını gizleyemedi. "Angus Lordie mi?"

Antonia başıyla onayladı. "Ona geçen gün bahsettim. O aptal köpeğini Drummond Parkı'nda gezdirmeye çıkmıştı. İtalya'da bir villada kalmam için teklif aldığımı söylediğim anda sanat okulunu bitirdikten sonra İtalya'ya bursla gittiğinden bahsetmeye başladı. Tekrar gidip resim yapmayı çok istediğinden söz etti. Bunun üstüne ona da teklif ettim."

"Anladım," dedi Domenica.

"Fikir çok hoşuna gitti," diye devam etti Antonia.

Domenica hızla düşünmeye başlamıştı. Antonia neden Angus'un İtalya'ya gelmesini önermişti? Tek bir açıklaması olabilirdi: Onunla ilgili bir adım atmayı planlıyordu. Bu akla yatkın tek sebepti ve düşünmek bile Domenica'yı sinirlendiriyordu. Antonia dile düşmüş bir erkek avcısıydı, kesinlikle iflah olmazdı. Tabii her türlü düzgün erkeği korkutuyordu ve bildiği tek İngilizce kelime "tuğla" olan o Polonyalı usta gibi insanlarla birlikte oluyordu. Bu epeyce talihsiz bir ilişkiydi, fakat Antonia kendisinden beklenebileceği üzere tıpkı bir duvarcının düzgün olmayan bir tuğlayı kenara atması gibi o ustadan ayrılmıştı. Tuğla göndermelerini bir kenara bırakmalıyım dedi kendisine, ama durum gerçekten de böyleydi.

Domenica önce hiçbir şey söylemedi. Angus özgür bir erkekti, isterse İtalya'ya gidebilirdi. Ama ilişkisi olmayan erkekler epeyce nadir bulunuyordu ve Angus herhangi birine ait olacaksa bu kişi ancak kendisi olabi-

BELONGS TO KAATTS TEAM

lirdi, açgözlü Antonia değil. Bu da bu seyahati kesinlikle kaçırmaması gerektiği anlamına geliyordu; gitmesi ve Antonia'nın zavallı Angus'u ağına düşürmesini engellemek için elinden geleni yapması gerekiyordu.

Sonra aklına başka bir fikir geldi. Cyril'e ne olacaktı?

"Ya köpeği?" diye sordu Antonia'ya. Angus köpeğini asla geride bırakmazdı; birbirlerine fazlasıyla bağımlıydılar.

"Şu yeni hayvan pasaportlarından almış," diye karşılık verdi Antonia. "Fotoğraflı. Mesleği var. İsim ve en yakın akrabanın ismi de. Her şey var."

BELONGS TO KAITOS TEAM

10. Pat Macgregor'un Dönüşü

Matthew'un Something Special Galerisi'ndeki eski asistanı olan Pat Macgregor aynı zamanda emlak eksperi ve hakiki bir narsist olan (görünüşe göre artık düzelmişti) Bruce Anderson'ın eski hayranı, Wolf ismiyle tanınan büyüleyici çocuğun eski sınıf arkadaşı, ayrıca eski... Pat henüz yirmi bir yaşında olmasına rağmen pek çok açıdan "eski" olarak betimlenebileceği bir hayli alan varmış gibi duruyordu ama bütün bunları listelemek en iyi yıllarının geride kaldığını ve artık tükendiğini ima edebilirdi ki durum kesinlikle böyle değildi. Aslında Pat Middle Meadow Yolu'ndan Warrender Park Terrace'taki evine doğru amaç dolu olarak dönerken yanından geçenlere hiç de tükenmiş birisi gibi görünmüyordu. Yanından geçenler –Meadows'tan yürüyerek geçen öğrencilerin lakayt yürüyüşleri göz önünde tutulursa– bu kişinin öğrenci olduğunu değil, bir yerlere gitme arzusu taşıyan bir insan olduğunu düşünürlerdi, gidilen bu yer sadece Warrender Park Terrace olsa bile...

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Cuma öğleden sonraydı ve Pat George Meydanı'ndaki üniversite kütüphanesinden dönüyordu. Mayıs sonlarıydı; üniversite sınavları, dersler ve eğitimler bitmişti. Pat yıl boyunca sıkı çalışmıştı, çalışma grubundaki diğerleri pek işine bağlı olmasalar da –ya da son anda işlerine bağlansalar da– o oldukça özenliydi. Diğer öğrenciler bir anda derslerde belirliveriyor, biraz şaşkın ve endişeli bakışlarla bir yıllık görmezden gelinen dersleri telafi etmeye çalışıyordu. Uzun sarı saçlı ve Rafael dönemine ait yüz hatları olan bir çocuk Pat'in bakışlarının sık sık kendisine dönmesine sebep olarak sınıfta hemen yanındaki sandalyeye oturmuş, hatta yanlış bir derse geldiğini söylemişti. İngiliz edebiyatı öğrencisiydi, fakat derslere o kadar nadir katılıyordu ki nereye gitmesi gerektiğini bile bilmiyordu.

"Bu sanat tarihi," diye fısıldamıştı Pat.

Genç adam ona dönüp pişmanlık ve teslimiyet karışımı bakışlarla bakmıştı. "Pek yoğun bir yıldı."

Pat bu yoğun yılın içeriğinin önce ne olduğunu merak etti ama sonra ne olduğunu tahmin etti. Bu, görünüşe bakılırsa insanları meşgul edebiliyordu. "Sene tekrarı yapabilirsin," diye güvence verdi. "Pek çok insan yapıyor."

"Vaktim yok," dedi çocuk. "*Tempus fugit*, filan falan. Geçmeye çalışmam gerek. Birkaç fikri bir araya getirmek o kadar da zor olmasa gerek."

Pat buna pek emin değildi. Epeyce zor olduğunu düşünüyordu, en azından onun için böyleydi. Makul notlar alıyordu ve iki yılın sonunda bu seviyede iyi bir

BELONGS TO KAATTS TEAM

notla mezun olabilirdi. Hatta daha iyi bir ortalama bile tutturabilirdi; hazırladığı ödevlerden birkaçı özellikle Dr. Fantouse'dan epeyce iyi not almış, öğretmeni "sezgisini sevdiğini" söylemişti.

Bu övgü Pat'i şaşırtmıştı. Ara sıra yazdığı bazı şeylerin az da olsa orijinal olduğunu hissettiği oluyordu, fakat "sezgi" güçlü bir kelimeydi ve çok daha fazlasını ileri sürüyordu. Sıradan öğrencilerin sezgisi pek olmazdı. Fikirleri, muhtemelen "bir araya getirilmiş" fikirleri vardı ama bu fikirler gerçekten sezgisi olanların, örneğin Courtauld'daki uzmanların ya da hem eğlenceli hem de etkileyici sanat eleştirileri kaleme alan Duncan Macmillan gibi insanların yazdığı kitaplarla makaleleri okuyarak edindikleri karman çorman fikirlerden ibaretti. Profesör Macmillan'ın her sabah aklında çeşit çeşit sezgiyle uyandığına şüphe yoktu, kendisiyse her sabah uyandığında zihninde... Eh, uyandıktan hemen sonra aklında pek bir şey olduğunu söyleyemezdi: Kahvaltıya veya diğerleri kalkmadan önce banyoya girip sıcak suyu kimin bitireceğine dair düşünceler oluyordu. Yani böyle sezgiler zihnine bir şekilde girecekse bile öteki düşüncelerin ardında sıraya girmeleri gerekiyordu ki bu düşüncelerin de pek çoğu pek aleladeydi.

Middle Meadow Yolu'nda yürürken lisans tezi için gerekli olan sezgileri sıraya dizmede yaşadığı zorluğu düşünüyordu. Sezgileri için bereketli bir kaynak oluşturabilecek bir konuyu büyük sıkıntılarla seçmeye çalışmıştı. Fikir aklına İskoçya Milli Galerisi'ndeki Sir David Wilkie'nin *Referans Mektubu* isimli resminin

BELONGS TO KAATOS TEAM

önünde dururken gelmişti. Bu resmi gayet iyi biliyordu; on iki yaşındayken ve yağmurlu bir cumartesi öğleden sonrasında Mound'daki galeriye götürüldüğünde görmüştü. Ona etrafı gösteren babası Wilkie'nin resmini işaret etmiş, Pat de ağırbaşlı bir tavırla incelemişti; yağmur damlaları hâlâ saçından yanaklarına akıyordu. Babasıyla sağanağa yakalanmışlardı ve epeyce ıslanmışlardı.

"Bu," demişti Dr. Macgregor, "çok duygu yüklü bir resim. Duygu yüklü ne demek biliyor musun?"

Pat başını kaldırıp resme bakmıştı. Genç bir adam oturmakta olan daha yaşlı bir adamın yanında tuhaf bir tavırla duruyordu. Yaşlı adam bir mektup tutuyordu ve kafasını kaldırmış bakıyordu. Bakışları genç adama değil, hafif bir sıkıntı ve şüpheyle yan taraftaki bir yere odaklanmıştı.

"Ondan hoşlanmıyor," demişti Pat. "Oturan adam, diğer adamın onu görmeye gelmesinden hoşlanmıyor."

"Kesinlikle," demişti Dr. Macgregor. "Bunu gözlerinden anlıyoruz, değil mi? Bir de köpeğine bak. Köpeği bile şüpheli. Neredeyse onu kokladığını duyabiliyorsun."

Dokuz yıl sonra geri dönüp aynı resme bakarken tez için bir fikir sahibi olacağını o zamanlar bilmiyordu elbette. Başlığı "Resimde Mekân ve Duygu" olacaktı ve konu da tam olarak bunu anlatacaktı: Bir ressamın mekânın yarattığı duyguyu nasıl yansıttığı. Wilkie'nin resminde ayaktaki adam öteki adamın mekânına –ve hayatına– davetsizce girmektedir; soğuk bir düşman-

BELONGS TO KAATIES TEAM

lık tuvalden insanın üstüne atlamaktadır. Başka bir resimde mekânın zayıflatılması bir ayrılmanın yarattığı duyguların altını çizmektedir. Bu konuda keşfedilecek çok şey vardı, belki bir sezgi bile yakalayabilirdi. Küçük de olsa tek bir sezgiye sahip olabilme umudu taşımak çok değildi herhalde.

BELONGS TO KAATOS TEAM

11. Pat'in Dairesi

Pat neredeyse bir yıldır Warrender Park'taki bir apartmanın en üst katında bir öğrenci evinde kalıyordu. Odası Meadows'a bakıyordu ve bu yüzden dairenin en gözde odasıydı. Ama burayı bu kadar çekici kılan sadece manzarası değil, tam bir daire şeklinde olmasıydı. Bu bölgenin tuhaf silüetini taçlandıran konik kulelerden birinin çatısının altında olduğu için şekli böyleydi. Dairesel bir odada kalmanın kişiyi daha ilginç kıldığını düşünüyordu Pat; ne de olsa pek az kişi dairesel odalarda yaşayan birilerini tanıyordu ve kişinin yaşadığı odanın o kişiyi diğerlerinin gözünde belli bir noktaya kadar betimlediği de şüphe götürmezdi.

Pat'in içinde yaşadığı ufak topluluk –Warrender Park Terrace'taki daireyi paylaşan dört öğrenci– her tür grubun eninde sonunda sahip olacağı türde bir hiyerarşiye sahipti. Resmî olarak düzenlenmiş bir hiyerarşi yoktu. Sadece kıdem sıralaması belirgin olan bir toplumda böyle bir düzen resmî şekilde belirlenmiş olurdu ve hiçbir toplumda resmî kıdem sırası gerçek düzeni yansıtmazdı. İskoçya'da bir kıdem sırası

BELONGS TO KAKTUS TEAM

olsa bile bunun bir yaptırım gücü yoktu ve insanlar bazen bir kapıdan kendilerinden önce geçmesi gereken insanlardan önce geçebiliyorlardı. İşler aslında böyle yürümeliydi; insanların kapılardan geçme önceliği düzenini önemseyen bir toplumda kim yaşamak isterdi ki? Önemli olan kapılardan geçiş trafiğinin özgürce akması ve insanın tereddüt edip karşısındaki insana kibarca yol verdiği, karşısındakinin de itiraz ederek diğer kişinin geçmesi için ısrar ettiği garip anların yaşanmamasıydı. Böylesi bir durum kapının önünde minik insan öbeklerinin oluşarak trafiğin akmamasına sebebiyet verebiliyordu.

Bunun karşılığı elbette nezaket, düşüncelilik ve biraz da pratikliğe dayanan bir sistemdi. Genel olarak kadınların erkeklerin önüne geçmesi teşvik edilmeliydi, artık pek çok insanın tuhaf, hatta küçümseyici bulduğu şövalyelik kavramını desteklemek için değil, tıkanıklık olasılığını en aza indirgeyecek bir keyfi kural belirlemek için bu yapılabilirdi. Yolun sağında değil de solunda araba kullanılmasını ifade eden kurala da aynı açıdan yaklaşmak mümkündü. Bu kural için gerçek bir dayanak noktası yoktu: İnsanların sağ tarafta araba kullandığı ülkeler, sol tarafta araba kullanılan ülkelerden farklı değildi ve eğer farklıysalar –ki bu mümkündü– bu sağda veya solda araba kullanılmasıyla ilişkisi olmayan tarihî sebeplerle ortaya çıkıyordu. Tarihî olarak kadınların erkeklerden önce kapılardan geçmeye teşvik edilmiş olması, bunun hâlâ gözetilmesini sağlayan modern bir kurala temel teşkil ediyordu.

BELONGS TO KAATIS TEAM

Tabii önce erkek kapıya ulaşırsa kadının ona yetişmesini bekleyeceğine doğal olarak kapıdan geçmeliydi. Bu basit ve pratik kurala istisna oluşturabilecek şey kapıya ilk ulaşan kişinin ötekine fazlaca düşünceli davranma isteği olabilirdi; böylesi bir durumda birinci kişi ikinci kişiye yol vermeli, onu uygun bir el hareketiyle teşvik etmeliydi. Böylece ikinci kişi, birinci kişiden saygı gördüğünü fark ederek kendisini daha iyi hissederdi. Bu sebeple sizden önce diğerlerinin kapıdan geçmesine izin vermeniz iyi bir kural olarak betimlenebilirdi. Bunu yapan insanlar görgüleri açısından takdir edilmesine rağmen hayatta daha yüksek noktalara ulaşamayabiliyordu, bunun sebebi muhtemelen hiçbir zaman geçmedikleri kapıların sayısıyla ilgiliydi.

Özürlü insanların da özrü olmayanlardan önce kapılardan geçmesine izin verilmeliydi; olması gerekenden daha uzun sürede geçmeleri halinde kesinlikle itilmemeliydiler. Yüz yaşına yakın, epeyce yaşlı kişilere de artık geçebilecekleri çok fazla kapı kalmamış olduğuna dayanan basit ve merhametli bir algıya dayanılarak her zaman yol verilmeliydi.

Böyle kurallar tabii ki öğrenci evlerinde geçerli değildi ve bir hiyerarşi olmasına rağmen Pat'in kaldığı ev de farklı sayılmazdı. Bu düzen –en azından o dairede– ilk olarak buraya kimin vardığını ve dairede yaşamanın beraberinde getirdiği idari yükleri kimin sırtlanmaya hazır olduğunu temel alıyordu. İki açıdan da Pat ötekileri gölgede bırakıyordu. Daireyi bulup kontratı imzalayan kendisi olmuştu, elektrik faturalarını o ödü-

BELONGS TO KAATIS TEAM

yordu, buzdolabını düzenleyen kendisiydi ve gürültülü bir partiden sonra komşulardan özür dileyen de yine o oluyordu. Bunun karşılığında daire şeklindeki yatak odasında kalma ve manzarasının tadını çıkarma hakkı sorgulanmıyordu.

Dairenin diğer sakinleri birlikte yaşamaya başlamadan önce birbirlerini tanımıyorlardı ki bu hiç şaşırtıcı değildi, çünkü birbirleriyle çok az ortak noktaları vardı. Ama ortak noktası az olan rastgele oluşturulmuş gruplar oldukça iyi geçinebiliyordu ve burada da tam olarak böyle bir durum söz konusuydu. Bu yüzden Pat ekonomi öğrencisi olan Felemenk Anton'la, elektrik mühendisliği okuyan Dundeeli Tommy'yle ve Invernessli tıp öğrencisi Lizzie'yle gayet iyi geçiniyordu. Ayrıca hepsi birbiriyle eşit derecede iyi geçiniyordu, mutlu bir topluluktular.

Mutfakta su ısıtıcısının suyu ısıtmasını beklerken, "Burada yaşamayı seviyorum," demişti Lizzie bir keresinde Pat'e. "Eski dairemden nefret etmiştim."

"Ben de seviyorum," demişti Pat. "Çocuklar da hiç fena değil, değil mi?"

Lizzie tereddüt etmişti. Sonra, "Evet, çocuklar fena değil," demişti. "Genellikle. Onları seviyorum. Ama…"

Pat tereddüt ettiğini hemen anlamıştı. "Ama ne?"

"Anton," demişti Lizzie sesini kısarak. "Bir şeyler fark ettin mi?"

Pat bir an düşündü. Anton hakkında ne fark etmişti? Onda garip bir şey yoktu, değil mi? Pek hoş bir suratı vardı, hatta yakışıklı sayılırdı; kütüphanede çok vakit

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

geçiriyordu; odasındaki ufak televizyondan Avrupa maçlarını seyrediyordu. Aklına gelenler bu kadardı.

"Bence bir şey saklıyor," dedi Lizzie.

"Bir şey mi saklıyor? Dairede mi?"

"Hayır, öyle değil. Kendisiyle ilgili bir şey saklıyor."

Pat omuz silkti. Çoğu insanın kendisiyle ilgili sakladığı bir şeyler vardı. Bunu ona babası söylemişti. "Herkesin bir sırrı vardır," demişti. "Bir tane bile olsa."

BELONGS TO KAITOS TEAM

12. Yeşil Otel

Eğer Pat'in hayatı dinginse bunun sebebi muhtemelen Watson's'taki öğretmenlerinin bir zamanlar oğlan meselesi olarak betimlediği şeylerden şu sıralar etkilenmemesiydi. Kızlar için oğlan meselesi aşağı yukarı on beş yaşlarında başlıyordu ki bu yaş karşı cins için geçerli olan kız meselesinin de başladığı döneme denk geliyordu. Aşağı yukarı altı yıl sürüyor ve ardından pek çok kadının daha ciddi ve kontrol edilemez bulduğu bir erkek meselesine evriliyordu.

Pat geçmişte yeterince fazla erkek meselesinden mustarip olmuştu. İlk başta İskoçya Sokağı'nda evini paylaştığı narsist emlak eksperi Bruce vardı. Pat'i en başta deli etmişti, fakat Pat zamanla tuhaf bir şekilde cazibesine kapıldığını hissetmişti. Neyse ki tıpkı son anda mum alevinden kurtulmayı başaran pervaneler gibi tam zamanında kurtulabilmişti. Sonra şefkatli hisler beslediği ama ilişkiyi yürütmeye yetecek kadar fazla elektrik hissedemediği Matthew vardı. Alacalı yulaf rengi kazaklı ve Macgregor ekoseli şortlarıyla zavallı

BELONGS TO KAITLIS TEAM

Matthew. Matthew'un Macgregor klanıyla yakından uzaktan alakası olmadığı düşünülürse bu şortu giymesi Pat'e küstahlık gibi gelmişti ama bu konuda ağzını açmamıştı, çünkü Matthew'un hayatında çok az şey varmış gibi görünüyordu ve şortunda bile olsa böyle bir insanın giydiği renkler yüzünden ona kin beslememek gerektiğini düşünmüştü.

Matthew daha sonra evlenmişti ve bu Pat'i oldukça mutlu etmişti. Onun mutlu olmasını istiyordu ve Elspeth Harmony'nin onun için ideal olduğuna inanıyordu. Alacalı yulaf meselesini çözebilirdi, India Sokağı'ndaki evi daha heyecanlı bir yer haline getirebilirdi. Yapacağı çok iş vardı. Ama Pat için önemli olan Matthew'un mutlu olmasıydı. Onu şehirde birkaç kez görmüştü ve bir seferinde Matthew onu galeriye gelmeye davet etmişti. Pat henüz gitmemişti belki ama şehrin o bölgesine gittiğinde uğrayabileceğini düşünüyordu. Ayrıca bir hayli sevdiği Big Lou ile Angus Lordie'yi de görmek istiyordu; İskoçya Sokağı'nda yan komşusu olmuş ve ona hem kibar davranıp hem de destek vermiş olan Domenica Macdonald'ı da…

Matthew'dan sonra bir yıldır erkek arkadaşı olmamıştı ki bu da işine geliyordu. Bir partide başka bir öğrenciyle tanışmış ve cumartesi günü önce yemek yiyip ardından film seyretme davetini pek düşünmeden kabul etmişti. Çocuğun adı Andrew'du ve ailesinin Yeşil Otel isimli bir otel işlettiği Ayrshire'dan geliyordu. "Yeşil değil," diye açıklamıştı. "Golf yeşiline bir gönderme sadece. Merak ediyorsan diye dedim."

BELONGS TO KNITTING TEAM

Bu cümle oldukça tekdüze ve ciddi bir ses tonuyla sarf edilmişti; Andrew bazı şeyleri pek çok kez açıklamış bir insanın tavrıyla konuşuyordu.

"Merak etmemiştim aslında," dedi Pat.

"Bazı insanlar merak ediyor da," diye devam etti Andrew. "Otelimizin yeşile boyalı olmadığını görüp de şaşıran kaç kişi var duysan inanmazsın. 'Yeşil bir bina göreceğimizi bekliyorduk, beyaz değil,' gibi cümleler kuruyorlar. Gerçekten şaşarsın."

Pat ne diyeceğini bilemiyordu.

"Ayrıca Yeşil Otel isminin çevre dostu olmamızdan kaynaklandığını düşünenler oluyor. Ama durum böyle değil."

Pat durumu takdir etmiyormuş gibi bir surat ifadesi takınınca Andrew güldü. "Yanlış anlama. Çevre meselelerine önem veriyoruz. Deli gibi geri dönüşüm yapıyoruz. Cam. Kâğıt. Her şey. Sadece ismimizin bu konuyla bir ilgisi yok."

Andrew'un akşam yemeği davetini kabul etmişti ama etmemiş olmayı diliyordu. Daveti geri çevirmeyi düşünmüş ve Andrew buluşmayı onaylamak için telefonla aradığı sırada bahanesini çoktan hazırlamıştı. Andrew Dominion Sineması'na ardından da sinemanın hemen karşısındaki Morningside Yolu'nda bulunan Nepal restoranına gidebileceklerini söylemişti. "Dört gözle bekliyorum," demişti. "Nepal yemeklerine bayılıyorum. Tabii Hint yemeklerine de ve Tayland." Duraksadıktan sonra ekledi: "Bir de Çin."

Pat'in iptal etmeye dili varmamıştı. "Saçını yıkaman gerektiğini ve gidemeyeceğini söyle," diye öneride bulunmuştu Lizzie. "O kadar saçma bir bahane ki en aptal erkek bile mesajı alır. Ya da daha güçlü bir mesaj vermek için arkadaşının saçını yıkaması gerektiği için gidemeyeceğini söyleyebilirsin."

"Bunu yapamam," demişti Pat. "Ciddi bir tavırla söyleyemem. Ayrıca tuhaf da olsa kendince sevimli birisi…"

"Sevimli mi? Dikkatli ol Pat. Çoğu erkek sevimli. Sevimli ama sıkıcı."

Pat iç geçirdi. "Biliyorum, biliyorum. Ama önce birisiyle dışarı çıkacağına dair söz verip ardından da…"

Lizzie araya girdi. "Saçını yıkayacağını söyleyemez misin? Tabii ki söyleyebilirsin. Söylemen gerek Pat. Yoksa işler daha beter olur. Ne kadar derine inersen çıkması o kadar zorlaşır. O yüzden oraya hiç gitme."

Pat Lizzie'nin söylediklerinin doğru olduğunu biliyordu ama Andrew'u arayıp bariz bir yalan söylemeyi başaramamıştı. Bu yüzden zamanı gelince Dominion Sineması'na, ardından da Nepal yemeği yemeye gitti. Andrew Ayrshire'dan ve annesiyle babasının otelinde olanlardan çok fazla bahsediyordu. Bir keresinde misafirlerden biri banyoya su basmasına sebep olmuştu ve bir diğeri yatağın üstünde bir şey ütülemeye çalışırken yangın çıkartmıştı.

"İnsanlar gerçekten aptalca şeyler yapıyorlar," dedi. "İnanamazsın Pat. Gerçekten aptal olabiliyorlar."

Pat bunu onayladı.

BELONGS TO KAATIS TEAM

"Bir başka misafir de odada köpeğini bırakmıştı. Girip bir baktık ki köpek sandalyenin üstünde uyuyor."

"Köpeği geri verdiniz mi?"

"Hayır. Mesele şu ki adam yanlış bir isim ve adres vermiş. Köpeği de bize bırakmış. İnanabiliyor musun?"

Konuşma yemeğin sonuna dek bu minvalde ilerlemişti.

"Geri dönmem gerek," dedi Pat saatine bakarak. "Benim..." Duraksadı ve hemen ardından aklına geldi. "Saçlarımı yıkamam gerek."

"Saçların gerçekten çok hoş," dedi Andrew. "Gelip ben yıkayabilir miyim?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

13. 23 Numaralı Otobüste

Ulysses'in gelişiyle birlikte Irene Pollock'un Bertie için hazırlamış olduğu ve çok iyi bir şekilde işlemiş olan düzenli rutin ara sıra sıkıntı yaratmaya başlamıştı. Bertie'yi sabahları Steiner Okulu'na götürmek bir zamanlar çok basitken daha karmaşık bir konu haline gelmişti. Irene eskiden Bertie'yi giydirir, saçını tarar ve müsli dolu bir kâsenin önüne oturturdu. On dakika sonra da elini tutup onunla 23 numaralı otobüse biner ve şehrin öteki tarafına giderlerdi. Müsli Irene'in Bertie'ye günün başlangıcında tam olarak alınması gereken besinleri verdiğine inandığı bir tarifle daha önceden hazırlanmış oluyordu.

Bertie bu müsliden pek şikâyetçi sayılmazdı ama ara sıra biraz farklı bir şeyler yiyebilmesinin mümkün olup olmadığını soruyordu. "Her gün değil anne, söz veriyorum. Sadece ara sıra. Sosis mesela. Hiawatha haftada üç gün kahvaltıda sosis yediğini söylüyor. Bir tanesini göstermek için okula getirdi."

"Okula sosis mi getirdi?" diye sordu Irene.

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Evet," dedi Bertie. "Gerçekten hoştu. Tofu elinden alıp yedi ama ilk başta bakmama ve koklamama izin verdi."

Irene bundan hiç hoşlanmamıştı. "Gerçekten mide bulandırıcı Bertie! Sosislere ne koyuyorlar biliyor musun? Ayrıca Tofu neden sosis yiyor ki? Babası biliyor mu?"

"Tofu babasının günden güne zayıfladığını söylüyor," dedi. "Vegan ya hani."

Irene onunla aynı fikirde olmadığını belirten bir ses çıkardı. "Bu gerçekten saçma Bertie. Tofu'nun babası tam bir sağlık örneği. Geçen hafta okul kapısında gördüm. Âdeta ışıyordu."

"Radyasyon yayıyor gibi mi?" diye sordu Bertie. "Tofu babasının arkadaşlarından birinin Doğu Avrupa'dan İskoçya'ya getirilen mantarları yedikten sonra radyoaktif hale geldiğini söyledi." Müslisine şüpheyle baktı, bu sohbet kahvaltı masasında sürüyordu. Müslisinde hiç mantar görmemişti ama annesi içine sık sık tuhaf şeyler koyuyordu ve bunların arasında ara sıra mantar olup olmadığından emin değildi.

"Yapma Bertie! Çocuklar okul bahçesinde ne kadar saçma şeylerden bahsediyorlar böyle. Keşke Tofu'yla bu kadar sık oyun oynamasan. Gerçekten garip düşünceleri var."

Müslisinden bir kaşık daha aldı. Kendisi de Tofu'yla bu kadar sık oynamak istemiyordu ama ne gibi bir seçeneği vardı ki? Olive mi? O daha da beterdi ve Hiawatha'nın ne yapacağı önceden kestirilemiyordu ve biraz

BELONGS TO KAKTUS TEAM

dengesizdi, ayrıca çoraplarıyla ilgili bir mesele de vardı. Bertie'nin ihtiyacı olan şey iyi bir arkadaştı, kendisi gibi düşünecek, Tofu gibi bencil veya Olive gibi buyurgan olmayacaktı. Ama böyle birisi yokmuş gibi görünüyordu ve bu yüzden elinde olanlarla yetinmeliydi.

Sabah rutini otobüsle okula giderlerken Irene'in Ulysses'i de hazırlaması gerektiği için bozuluyordu. Bu yapılması imkânsız bir iş değildi elbette ama her bir yaşındaki bebekle olacağı gibi vakit alıyordu. Ayrıca Ulysses özellikle sabah erken saatlerde endişe verici bir davranış tarzı geliştirdiğinden beri işler daha da karışık bir hal almıştı.

Bu birkaç hafta önce Ulysses'in sabahleyin karyolasından kaldırılınca ağlamaya başlamasıyla Irene tarafından fark edilmişti. Irene karyolaya eğildiği anda Ulysses gözlerini açıyor, annesinin yüzüne odaklanıyor ve korkunç bir şekilde ağlamaya başlıyordu. İlk başta bunun açlıktan kaynaklandığını düşünmüş ve aceleyle sarı süt biberonunu vermişti. Bu ancak birkaç dakikalığına işe yaramıştı, çünkü hemen ardından Ulysses biberonu reddetmiş, tekrar annesine bakmış ve bluzunun üstüne kusmuştu.

Irene bebeklerin ara sıra kendilerini kötü hissedebildiklerini bildiği için Mound'dan 23 numaralı otobüsle çıkarlarken Ulysses tekrar omzuna kustuğunda bile bir problem olabileceğini düşünmemişti.

"Bu sabah minik midesi biraz bulanıyor," diye açıklamıştı Bertie'ye. "Utanma Bertie. Bu otobüsteki kimse Ulysses gibi ufak bir bebek birkaç damla süt çıkardı

BELONGS TO KAATIS TEAM

diye laf edecek değil. Kendileri küçükken nasıl hasta olduklarını hatırlıyorlardır en fazla."

Bertie öteki yolculara baktı. Heriot's Okulu'na gitmekte olan ve hemen karşılarında oturan bir genç kız Ulysses'e bariz bir tiksintiyle bakıyordu. Ulysses bu sefer bolca olmak üzere tekrar kusunca ayağa kalktı ve otobüsün arkalarındaki bir başka koltuğa geçti. Utanç içindeki Bertie başını yerden kaldıramıyordu. Annesinin kendisiyle konuşmaktan vazgeçmesini diledi, böylelikle diğer yolcular Ulysses'le annesinin onunla hiçbir ilgisi olmadığını düşünebilirlerdi.

"Tut Bertie," dedi Irene. "Ben bluzumu temizlerken Ulysses'i tut. Aferin sana."

"Peki ya benim de üstüme kusarsa?" diye karşı çıktı Bertie. "Okula gitmem gerekiyor. Gömleğimin üstünde kusmukla gidemem ki."

"Tekrar kusmayacak Bertie," dedi Irene güvence vererek. "Minik midesi çoktan boşaldı zaten."

Bertie temkinle Ulysses'i aldı ve kucağına oturttu. Irene'den ağabeyinin kucağına alındığını fark eden bebek keyifle gülümsemeye başlamıştı.

"Şu anda hayli mutlu görünüyor," dedi Irene. "Dikkatli tut Bertie. Olur da otobüs şoförü frene hızlı basarsa Ulysses'in Hermes gibi pencereden dışarı uçmasını istemeyiz."

Bertie kardeşini tutarken Irene ıslak mendille bluzunu siliyordu. "Çok nazik mideleri var," diye açıkladı. "En ufak farklılık bile bir şeyleri çıkarmalarına sebep olabiliyor. Son derece normal."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Belki de sütü sevmiyordur," dedi Bertie. "Belki ona başka bir şeyler vermelisin."

"Tabii ki sütü seviyor," diye çıkıştı Irene. "Sarı biberonundan nasıl süt içtiğini sen de gördün. Bayılıyor."

Temizlenmeyi bitirdikten sonra Ulysses'i almak için elini uzattı. Bebek karşı gelmemişti ama annesinin yüzünü gördüğü gibi ağlamaya başladı ve yine kustu, bu sefer koltuğun sırtına çıkarmıştı.

"Ah, olamaz," dedi Irene. "Bu sabah gerçekten de kendini kötü hissediyorsun, değil mi?"

Bertie sessizdi. Bir şey fark etmişti: Ulysses'in kusmasına sebep olan şey annesinin yüzünün görüntüsü gibi görünüyordu. Zavallı annem diye düşündü Bertie, küçük Ulysses'i çok seviyor ama Ulysses ondan çoktan bezmiş.

BELONGS TO KAATOS TEAM

14. Kusma Meseleleri

Eğer bu sıkıntı yaratan kusma meselesi en fazla bir iki gün sürmüş olsaydı Irene bunun bebeklerin kolayca kaptıkları bakterilerden kaynaklandığını düşünebilirdi. Doktorlara pek önem vermiyordu –terapistler başka bir konuydu–, çünkü kendisinden pek fazla bir şey bilmediklerini, hatta kimi zaman daha az şey bildiklerini düşünüyordu. Fakat bu durum üç gün sürünce İskoçya Sokağı'nın yakınındaki küçük muayenehanesinde çalışan ve ılımlı bir adam olan doktoruna danışmanın mantıklı olacağına karar vermişti. Doktor, Ulysses'in ateşini ölçüp onu genel bir kontrolden geçirirken Ulysses epeyce sakin durmuştu.

"Bu ufak adamda hiçbir sorun yokmuş gibi görünüyor," dedi. "Ama ara sıra ağlıyor ve yediklerini çıkarıyor öyle mi?"

"Evet," dedi Irene. "Ağlıyor ve ardından kusuyor."

Doktor, Ulysses'e baktı. "Bu mide meseleleri problem yaratabilir. Çözümü var elbette ama biraz daha araştırma yapmak yerinde olacaktır." Düşünceli düşünceli Irene'e baktı. "Belki de başka bir şey yapmadan

önce durumu gözlemlemeliyiz." Ona gülümsemekte olan Ulysses'e döndü. "Pek huzurlu bir ufaklık gibi görünüyor."

"Genellikle öyledir," dedi Irene. "Ama onu kucağıma aldığımda oluyor."

"Muhtemelen reflüdür," dedi doktor. "Hareketin konuyla ilgisi var mı acaba? Daha önce böyle bir şey görmedim." Ulysses'in çenesinin altını gıdıklayınca bebek kıkırdamaya başladı. "Susuz kalmış gibi görünmüyor, demek ki başka bir sorun var."

Irene başıyla onayladı. Doktorun arkasında duran raftaki kitaplara bakıyordu. Raflar bir insan hakkında pek çok şey ortaya koyuyordu. Melanie Klein var mıydı? Görebildiği kadarıyla yoktu ama zamanının çoğunu soğuk algınlıkları ve alerjilerle geçiren bir insandan çok da fazla bir şey beklememek gerekiyordu muhtemelen.

"Önümüzdeki birkaç gün izleyelim olur mu?" dedi doktor. "Çocuk hastalıklarındaki çocuk gastroenteroloğuyla konuşmamız gerekebilir. Ama henüz değil."

Muayene bitmek üzere olduğundan Irene Ulysses'i kaldırmak için eğildi. O bunu yaparken halinden memnun bir şekilde agulamakta olan Ulysses öfkeyle yüzünü buruşturdu ve annesinin üstüne kustu. Doktor o kadar şaşırmıştı ki Irene'in temizlenmesi için ıslak mendil uzatmadan önce birkaç saniye geçti.

"Gördünüz mü!" dedi Irene.

Doktor başıyla onayladı. Irene'e öfkeyle bakan, minik hatları duyguyla dolup taşan Ulysses'i izliyordu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

O ana kadar bir teşhis koymaktan çekinmiş olsa da o anda bir kanıya varmıştı.

"Sanki bir anda heyecanlanıyormuş gibi," dedi Irene.

"Düşündüm de," dedi doktor, "bazen bu tip meselelerin mideyle ilgisi olmuyor. Bazen daha zihinsel konularla ilgili oluyor." Kelimelerini dikkatle seçiyordu, herkes psikiyatrik kelimesini hoş karşılamayabiliyordu.

"Psikiyatrik mi?" diye sordu Irene bir anda.

Doktor tek kaşını kaldırdı. "Evet. Mümkün. Sizin herhangi bir şeyi yanlış yaptığınızı iddia etmiyorum ama bazen anneyle bebeği arasındaki ilişki… nasıl söylesem… karmaşıklaşabiliyor."

Irene'i dikkatle izliyordu ama endişelenmesine gerek yoktu.

"Diğer çocuğumuz terapi görüyor," dedi Irene. "Bunu ayarlamak zor olmasa gerek."

"Sizi birilerine yönlendirebilirim," dedi doktor. "Bir bekleme listesi olabilir. Bebek psikiyatrisi epeyce talep görüyor ve…"

Irene araya girdi. "Dr. Sinclair'in Ulysses'e bakacağına eminim," dedi. "Şu anda Bertie'ye de o bakıyor."

Doktor başıyla onayladı. "Pekâlâ," dedi. "Peki, Bertie'nin durumu nasıl?"

"Henüz çözülmemiş olan ödipal meseleler var," dedi Irene. "Uğraşıyoruz."

Doktor dudağını ısırdı. "Kimi zaman böyle meselelerin kendiliğinden çözülmesine izin vermek daha iyi oluyor. Çoğu çocuk eğer bırakırsanız…"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Duraksadı. Irene öfkeyle bakıyordu. "Bir sağlık çalışanından beklenmeyecek bir cümle," dedi buz gibi bir sesle. "İyi niyetli ihmalin artık teşvik edilmediğini düşünüyordum."

Doktor kendisini savunmaya çalıştı. "Bedensel semptomları göz ardı etmemek gerekiyor elbette. Ama müdahaleyle ilgili sağduyulu sınırlar olmalı. İyatrojenik hastalıklar..."

"İyatrojenik hastalıklar umurumda değil," dedi Irene iyatrojenik kelimesini vurgulayarak, bu kelimenin ne anlama geldiğini biliyordu ve bir pratisyen hekim tarafından küçümsenmeye tahammülü yoktu. "Benim için önemli olan psikolojik meseleler. Ortaya çıkmakta olan psikopatoloji karşısında oluruna bırakma tutumunun pek uygun olmadığını düşünüyorum."

"Fakat çocuklarınız psikopatolojik semptomlar gösteriyorlar mı?" diye sordu doktor. "Bertie oldukça iyi huylu bir çocuk, gerçi âdeta bir serada yetiştiriliyormuş gibi ve..."

Cümlesini bitiremedi. Irene delici bakışlarını ona yöneltmişti. "Serada mı? Ne demeye çalıştığınızı öğrenebilir miyim?"

Doktor sıkıntıyla yumruğunu sıktı. Hızla düşünüyordu. "Ah, evdeki kaloriferlerin biraz fazla çalıştığını düşünüyordum sadece. Biraz soluk görünüyor, o kadar. Çocukların çok terlememesi iyi olur."

Irene ona öfkeyle bakmaya devam ediyordu. "Anlıyorum."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Doktor iç geçirdi. "Önümüzdeki birkaç günde neler olacağını gözlemleyelim." Notlarına baktı. "Hastane kayıtlarından Ulysses'in 0 kan grubuna sahip Stuart ve Bertie'yle aynı kan grubundan olmadığını görüyorum. Siz A grubusunuz. Oysa küçük Ulysses…" Durdu. Sesi neredeyse fısıltı gibi çıkmaya başlamıştı.

Irene neredeyse hareketsiz oturuyordu. Öfkeli bakışları gitmiş yerine endişe gelmişti; yaklaşmakta olan bir arabanın farlarına yakalanmış bir hayvan gibi.

"Oysa Ulysses," diye devam etti, "AB."

Muayenehaneye birkaç saniyeliğine tam bir sessizlik hâkim oldu. Kıpırdanmakta olan Ulysses bile donakalmıştı. O da Irene gibi doktoru izliyordu.

"Tuhaf," dedi doktor. Halinden son derece memnundu. Kendisinden daha çok tıbbi bilgiye sahip olan daha doğrusu öyleymiş gibi görünen hastaları sevmiyordu ve bu kadın korkunç bir örnekti. Zor bir insandı ve iki oğluna gerçekten acıyordu.

Irene boğazını temizledi. "Böyle şeyler oluyor, öyle değil mi?"

Doktor tek kaşını kaldırdı. "Öyle mi?"

"Evet," dedi Irene olabildiğince sert bir tavırla. Yine de sesi titriyordu. "Laboratuvarda her gün pek çok hata yapılabiliyor. Her gün."

"Başka yerlerde de," dedi doktor sessizce. "Her…" Gece demek istemişti ama bunun hiç profesyonelce olmayacağına karar verdi.

BELONGS TO KAATTS TEAM

15. Edinburghlular

Hippolu Aziz Augustinus'un pek de ahlaklı olmayan bir hayattan keşişliğe ve kendi vicdanını incelemeye geçmesi gibi Bruce Anderson da önemli bir değişiklik yaşamıştı. Henüz aziz sayılmazdı –daha doğrusu Aziz Augustinus'la aynı başlık altında incelemek mümkün değildi– ve azizle aşık atabilecek günah çıkarmalara girişmeyi planlamıyordu, fakat hayatındaki büyük kusurların belirgin bir şekilde ortadan kaybolmuş olması gelişim ölçütü olarak ele alınacak olursa, eskisinden çok daha iyi bir adam olduğu söylenebilirdi.

Bruce'un değişmez kusuru –en azından değişim geçirene kadarki kusuru– kibirdi. Son derece yakışıklı olduğundan şüpheye mahal yoktu, hatta o kadar yakışıklıydı ki bir odaya girdiğinde ya da sokakta yürürken kadınların başları onun olduğu yöne dönüp duruyordu. Bu dönen başların sebebi açıkça ortadaydı: Bruce'u gören her kadın ona dokunmak için aniden ortaya çıkan, şaşırtıcı ve kimi zaman epeyce endişe verici bir arzu hissediyordu. Bu eylemi çoğu gerçekleştirmiyordu, ancak ara sıra, geçici bir süreliğine de olsa kendisini

BELONGS TO KAATTS TEAM

engelleyemeyen bazı kadınlar bunu neredeyse yapmak üzereyken akıllarını başlarına devşiriyor ve kendilerini kontrol altına alıyorlardı. Eğer dürtülerine yenilmiş olsaydılar bile Bruce bunu çok önemsemezdi, hatta böylesine bir ilginin hakkı olduğunu düşünüyordu. "Kadınlara keyif vermek kaderimde var sanırım," demişti Canny Man's'te oturup içki içtiği bir erkek arkadaşına. "Şunu gördün mü?" diye devam etmişti karşı tarafta oturan bir kadını başıyla işaret ederek. "Bence benden hoşlanıyor." Arkadaşı karşı tarafa bakmış ve bahsi geçen genç kadının Bruce'a pek de gizli olmayan özlem dolu bakışlar attığını canı sıkılarak görmüştü. Bu bakış beni fark et diyordu.

Arkadaşı dişlerini gıcırdatmış ve o anda Bruce'tan nefret ettiğine karar vermişti. Yine de insanların şans eseri kendilerini yanında buldukları diğer insanlarla ilişkilerini sürdürdüğü gibi o da Bruce'la arkadaşlığını sürdürecekti. Herkesin sevmediği arkadaşları vardı; ilişki kurmuş bulundukları insanlar daha dikkatli ve tedbirli olsalar seçmeyecekleri insanlar.

Ama bu eski Bruce'tu; Leith'teki içgörü anı kendisini kökten değiştirmeden önceki Bruce. Şimdi eski hayatının farklı aşamalarına bakıyor ve bambaşka bir insanın geçmişine bakıyormuş gibi hissediyordu.

Bruce önce İskoçya Sokağı'nda, sonra Londra'da yaşamış, sonunda İskoçya Sokağı'na olmasa da Edinburgh'a geri dönmüştü. Dönüşünde ilk başta kısa süreliğine nişanlandığı Julia'nın yanına taşınmış, ardından da ahlaki yenilenme yandaşı, bağımsız fotoğrafçı

BELONGS TO KAATTS TEAM

George McNair'in Leith'teki evinde yaşamıştı. George Bruce'u hem fotoğralamış hem de yenilemişti ve Bruce tanınmış Edinburghlu emlak eksperi, Watsonlu ve Rotaryen Raeburn Todd'un kızı Lizzie Todd'la bir ilişki yaşamaya başlamıştı. Bunun sonucunda bir başka nişan yapılmış ve iki ailenin de büyük mutluluk duyduğunun anlatıldığı hem geleneksel hem de utanç verici bir metinle *Scotsman*'a ilan verilmişti. Genellikle iki aile de mutlu olmazdı, bu seferki durumda da hallerinden memnun olmalarına rağmen eşit derecede mutlu olmamışlardı. Bruce'un annesiyle babası oğullarının tekrar nişanlanmasına son derece sevinmişti ve Lizzie'yi gönülden seviyorlardı. Fakat Raeburn Todd Bruce'un eski düşüncesizliklerini affetmeye razı olmuş olsa da kızının gözünü daha yüksek yerlere dikmemiş olmasına içten içe üzülüyordu. Bunu yansıtmamasına rağmen Bruce'a –veya Lizzie'ye– şirket için bir ortaklığın eli kulağında olduğu izlenimini vermek de istemiyordu.

Bruce'un Lizzie'ye sevgiden başka sebeplerle evlenme teklif ettiği düşüncesi aklından pek çok kez geçmişti. Todd'lar çok zengin sayılmazdı ama refah içinde bir hayat sürüyorlardı ve firmaları da epeyce iyi durumdaydı. Eğer Bruce ortak olursa sadece çalışanken kazandığından üç kat fazla kazanacaktı ve bunun da farkında olmalıydı. Ayrıca Lizzie'ye anneannesi tarafından bırakılan hisse senedi portföyüyle bundan çok daha önemli olan Morningside'daki daire konusu vardı. Todd'un anlayabildiği kadarıyla hiçbir varlığı

BELONGS TO KAATIS TEAM

bulunmayan genç bir adam için bunların hepsinin bir araya gelmesi çok daha çekici olmalıydı.

Konuyu elinden geldiğince nazik bir biçimde Lizzie'ye açıklamaya çalışmıştı. "Bruce senden hoşlanıyor değil mi?"

"Tabii ki hoşlanıyor. Bana evlenme teklif etti."

Todd başıyla onayladı. "Elbette. Aklı başında her genç adam senden hoşlanır zaten. Ama..."

"Ama ne?" diye sordu Lizzie sert bir şekilde.

"Bizim konumumuzdaki kişiler bazen insanların amaçlarıyla ilgili tedbirli davranmalılar. Dediğim tek şey bu."

Lizzie ona öfkeyle baktı. Babasının ne demeye çalıştığını her zaman çok iyi anlamıştı ve şu an da ne anlatmak istediğini biliyordu. "Bizim konumumuzdaki insanlar mı?" diye çıkıştı. "Ne gibi bir konumdaymışız? Çok mu zenginiz?"

Todd gergin bir tavırla güldü. "Tabii ki değiliz. Son derece sıradan Edinburghlularız." Eğer Edinburghlular son derece sıradan olabiliyorsa diye düşündü. "Ama belli bir... nasıl söylesem... belli bir para kazandım ve Braids'te yaşıyoruz, ayrıca firma var ve..." Cümlesini bitiremedi. Lizzie'nin bakışlarındaki öfke iyice yoğunlaşmıştı ve kendisini epeyce rahatsız hissediyordu.

"Bruce'un paramın peşinde olduğunu mu söylüyorsun? Öyle mi?"

Todd elini havada şöyle bir salladı; tam olarak böyle düşünüyordu. "Tabii ki hayır. Böyle bir şeyi asla söylemem."

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Öyleyse ne söylüyorsun?"

Yutkundu. Kızı lafı hiçbir zaman dolandırmazdı ve imalı konuşmaması gerektiğini bilmeliydi. "Söylemek istediğim şu: Bazen insanlar –ki Bruce'un böyle bir insan olduğunu söylemiyorum– evliliğin kendilerine iş, ev ve benzeri konularda yardımı dokunacağını hesaplarlar. Bruce benim için çalışıyor, ben onun patronuyum. Sen de patronun kızısın. Bu pozisyondaki genç bir adamın seninle evlenerek eline geçecek şeyleri düşünebileceğini –bu sadece bir olasılık– görmek için hayal gücüne gerek yok."

Lizze babasına şaşkınlıkla baktı. Kızgın yüz ifadesi artık çok kötü görünüyordu.

"Ama Bruce öyle değil," dedi. "Değil işte. Onu tamamen yanlış yargılamışsın." Duraksadı; ağlamak üzereydi. "Hiç anlamıyorsun, değil mi?"

BELONGS TO KAATOS TEAM

16. Aşk İçin, Para İçin

Zihne giren fikirler reddedilebilir veya bunlara burun kıvrılabilirdi ama hiç beklenmedik bir anda, soğukkanlılığımızı bozacak şekilde geri dönebiliyorlardı. Lizzie babasının Bruce'un servet avcısı olabileceğine dair yaptığı üstü örtülü imasını elinin tersiyle bir kenara itmişti. Bu konulardan anlamadığı çok açıktı; Bruce onu sevdiği için evlenme teklif etmişti ve kendisi de aynı sebeple bu teklifi kabul etmişti. İnsanlar geçmişte para için evleniyor olabilirdi –Jane Austen'ın bu konuda söyleyecek bir çift lafı mutlaka vardı– ama ya bugünlerde?.. Artık kimse bunu yapmıyordu herhalde.

Fakat yine de söyledikleri aklına takıldığı için konuyu her cuma Holy Corner'da buluştuğu arkadaşı Diane'le paylaşmaya karar verdi. Diane uzun kahve molalarına vakit ayırabiliyordu, bağımsız bir iç mimardı, ajandası genel olarak boştu; potansiyeli olan bir ajandaydı, fakat bu potansiyel sonuna kadar kullanılmıyordu. Yine de Diane hayatını değiştirecek olan büyük işin bir şekilde önüne çıkacağına ve *Scottish Home* veya *House Beautiful*'da yer alacağına inanıyordu.

Lizzie'nin de bir o kadar boş zamanı vardı. Strathclyde'dan mezun olduktan sonra birkaç kısa süreli işe girmişti ama tam zamanlı çalışmamıştı. O da bu konuya çok önem vermiyordu, eğer en kötüsü olursa –ki olmayacağına emindi– bir restoran zinciri sahibi ve ihtiyacı olursa orada çalışabileceğine dair söz vermiş olan dayısının yanında işe girebilirdi. Fakat şimdilik başvurulacak pek çok iş ve gidilecek pek çok görüşme vardı.

O sabah Lizzie arkadaşına insanların hâlâ "öteki sebepler" olarak nitelendirdiği sebeplerle evlenip evlenmediğini sordu. Diane ne demeye çalıştığını anlamadığı için biraz kafası karışmış gibi duruyordu. "Öteki sebepler mi? Yani zorla evlilikten mi bahsediyorsun? Yoksa yeterince düşünmeden evlenmekten mi?"

Hayır, bundan bahsetmiyordu. "Şey... Para için diyebilirsin sanırım. Başkasının parası için."

Diane omzunu silkti. "Sanmıyorum," dedi. "Böyle şeyleri... tarih öncesinde, 1960'larda filan yapıyorlarmış."

"Yani günümüzde olmuyor mu sence?"

Bir an düşündü. "Belki ara sıra oluyordur. Anlaşmalı evliliklerde para meselesi işe karışıyordur ama başka türlü... sanmıyorum."

"Yani yetmiş yaşındaki bir erkeğin yirmi yaşında bir kadınla evlendiğini gördüğünde bu, adamın zengin olmasıyla ilgili değil mi?"

Diane güldü. "Hayır. O tamamen parayla ilgili bir şey. Yani durum böyle değilse insanlar sevdikleri için

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

evleniyorlar." Duraksadı. "Neden sordun? Birisi bir şey mi söyledi?"

Lizzie tereddüt etti. Babasına sadıktı ama bunu birisiyle konuşması gerektiğini hissediyordu ve Diane en yakın arkadaşı sayılırdı.

"Babam bir şey söyledi," diye itiraf etti. "Kibarca söylemeye çalıştı ama ben ne dediğini anladım. Bruce'un bana param yüzünden evlenme teklif etmiş olabileceğini düşünüp düşünmediğimi sordu." Söylediklerinin arkadaşı üstünde yarattığı etkiyi izlerken hızla ekledi: "Gerçi param da yok ya."

Diane gülümsedi. "Paran olmalı. İlla ki bir şeylerin vardır. Evin var. Sana ait, değil mi?"

"Anneannemin," dedi özür dilercesine. "Bana bıraktı. Ev için para ödemedim."

"Ama epeyce değerli, öyle değil mi? Morningside'da üç odalı bir ev…"

"Ancak iki doğru düzgün odası var," diye araya girdi. "Üçüncüsü karanlık oda sayılır."

Diane itirazı duymazdan geldi. "En az üç yüz bin sterlin eder," dedi sesinde hafif bir özlemle. "Hatta üç yüz elli bin bile olabilir. Piyasa bu haldeyken bile."

Lizzie tekrar pencereden dışarı baktı. "Bak," dedi. "Güneş çıktı."

Ama Diane konuyu kolay kolay değiştirmeyecekti. "Ayrıca bir sürü hisse senedi de kaldı, değil mi? Daha önceden söylemiştin. Şimdi ne kadar ediyorlar?"

"Çok sayılmaz," diye mırıldandı.

"Ne kadar?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Lizzie, McInroy & Wood'un onun adına epeyce büyüttüğü hisse senedi portföyünün ederini arkadaşının bilmesini istemiyordu ama bu konu bir kez açılmıştı ve şu anda da kapatması mümkün olmadığı için bir sayı mırıldandı.

"Ne?" diye sordu Diane. "Ne kadar?"

"Dört yüz," dedi Lizzie başını çevirerek.

"Dört yüz sterlin mi?"

"Bin."

"Bin sterlin mi?"

Lizzie'nin sesi neredeyse duyulmaz haldeydi. "Hayır, dört yüz bin."

Diane iç geçirdi. "Bu da toplamda yedi yüz bin sterlin eder. Bunun farkındasın, değil mi? Milyoner sayılırsın."

Lizzie arkadaşına döndü. "Lütfen yüksek sesle konuşma," dedi. "İnsanların benim hakkımda..."

"Yani babanın bu soruyu sormasına şaşırmamak gerek," dedi Diane. "Ben olsam ben de sorardım."

Bir süre konuşmadı. Babasının böyle şeyleri düşünmesi çok önemli olmayabilirdi ama yakın arkadaşının benzer düşüncelere kapılması bambaşkaydı.

"Bruce biliyor mu?" diye sordu Diane bir anda. "Ona söyledin mi?"

"Evin benim üstüme olduğunu biliyor," diye yanıtladı. "Bunu biliyor olmalı."

"Tamamen sana ait olduğunu biliyor mu?"

Lizzie bir an düşündü. Bu konuda Bruce'la konuştuğunu hatırlıyordu ama mortgage konusundan bahsetmemişlerdi. Ayrıca hisse senetlerine gelince, bunları Bruce'a

BELONGS TO KAATTS TEAM

hiç söylemediğine emindi… Duraksadı. Bir keresinde Bruce bir hisse senedine dair bir öneri duyduğundan ve Lizzie'nin mali danışmanına bu hisselerden satın almasını söyleyebileceğinden bahsetmişti. "Tabii mali danışmanın varsa," demişti rahat bir tavırla. "Var mı?"

Lizzie de aynı rahatlıkla cevap vermişti. "Evet, var." Sonra da McInroy & Wood'dan bahsetmişti.

Diane onu izliyordu. "Bir şeyler biliyor, değil mi?"

Lizzie başıyla onayladı. Sanki korkunç bir sır keşfetmiş birisi gibi, kendisini çok kötü hissetmeye başlamıştı. Diane'in tıpkı babası gibi bu düşüncelere kapılmasının doğal olabileceğine inanmaya çalışıyordu. İkisinin de şüpheci ve acımasız bir düşünce yapısı vardı. Ama ikisinin de Bruce'un bu kadar alçalabileceğine inanması için bir sebebi yoktu.

"Ama paramın peşinde olduğuna ihtimal dahi vermiyorum," dedi. "Bu mümkün değil."

Diane tek kaşını kaldırdı. "Kanıtla öyleyse," dedi. "Bunu kendine kanıtla."

"Nasıl?"

Diane hemen cevap verdi. "Bir sevgi testiyle." Konuşurken gülümsüyor olmasına rağmen son derece ciddiydi.

Lizzie neredeyse kahkaha atıyordu. Bu çok saçmaydı. Gerçek hayatta sevgi testleri yoktu; bu kurgu ürünüydü, hem de mümkün olmayan bir kurgu.

Ancak yine de hayalî kurgu, gerçek hayatı daha tekdüze olan eş değeri kadar canlı bir şekilde yansıtabiliyordu; bunu bir yerde okumuştu… belki de bir romanda.

BELONGS TO KAITLIS TEAM

17. Arbroath'tan Gelen Haber

Şehrin öteki tarafındaki farklı bir kafede Big Lou sabah müdavimleri olan Matthew, Angus Lordie ve köpeği Cyril için hazırlanıyordu. Angus genellikle güvenilmezdir diye düşündü, saat on ila on buçuk arasında herhangi bir zamanda gelebilirdi ama Matthew epeyce dakikti. Eğer Königsberg sakinleri Immanuel Kant'ın sabah yürüyüşüne çıkışına göre saatlerini ayarlayabilmişlerse, Edinburgh sakinleri ya da en azından Dundas Caddesi'nde oturanlar aynısını Matthew'a göre yapabilirlerdi. Evlilik en azından bu açıdan alışkanlıklarını değiştirmedi diye düşündü Big Lou. Bu da güven vericiydi, Matthew'u seviyordu ve bunu hiçbir zaman söylememesine rağmen onun değişmesini istemezdi.

Şu an saat tam olarak 10.03'tü ve tezgâhın arkasında durduğu yerde bir bezle yüzeyleri parlatırken Matthew'un merdivenlerin başındaki bacaklarını görebiliyordu. Kısa süre içinde vücudunun geri kalanı da görünecekti ve o alacalı yulaf renkli kazağını giyip giymediğini görebilecekti. Yeni eşinin onun adına yapa-

BELONGS TO KAATIS TEAM

bileceği bir şey bu diye düşündü Big Lou. Alacalı yulaf renkli kazak atılabilirdi.

Zaten Matthew, Elspeth Harmony'nin dolap düzenlemesine çoktan kurban gitmiş olan alacalı yulaf renkli kazağı giymiyordu. Bunun yerine Elspeth'in onun için George Sokağı'ndaki bir dükkândan aldığı açık gri keten ceket gelmişti. Sıradan bir keten değildi, keteni dik başlı bir kumaş yapan özelliklere sahip değildi; bu kolaylıkla ütülenen ve çok fazla kırışıp Auden'ın yüzüne benzemeyen bir ketendi.

Ceketin altında siyah bir kot pantolon vardı, Elspeth bunu Matthew'un odasında (artık ikisine aitti) bir çekmecede bulmuş ve övüp durmuştu. Matthew pantolonu tereddütle giymişti, çünkü nereden geldiğine dair hiçbir fikri yoktu. Eğer evinde ve çekmecesinde duruyorsa ona ait olmalıydı ama satın aldığına ya da giydiğine dair hiçbir şey hatırlamıyordu. Fakat üstüne oturuyordu, hatta ceplerinden birinde üstünde kendisine ait olmayan ve çözümleyemediği bir imza bulunan bir fiş bile vardı ve tam üstüne oturuyor olması en azından ilk bakışta pantolonun ona ait olduğuna dair bir kanıttı.

"Sana yakıştı," dedi Elspeth takdir dolu bakışlarla. "Kalçalarını kavrıyor. Bak. Gördün mü? Güzel değil mi?"

Matthew'un yüzü kızarmıştı ama aynı zamanda Elspeth'in onu çekici bulmasından kaynaklanan güçlü bir tatmin hissediyordu. Ona daha önce kimse böyle bir övgüde bulunmamıştı, Matthew bunun sebebinin kimsenin onu o şekilde düşünmemesi olduğunu aklından

BELONGS TO KAATTS TEAM

geçiriyordu. O her zaman, hatta gençlik yıllarında bile güvenilir Matthew olmuştu. İnsanların civarda olmasından hoşlandığı ama yanlarında istemediği çocuktu. Kimse ona bir şeylerin üstünde güzel durduğunu söylememişti, kimse.

"Yani beğendin mi?" dedi pantolonun kenarını eliyle düzeltirken.

Elspeth başıyla onayladı. "Seni beğeniyorum," dedi. "Beğendiğim şey bu."

Matthew tekrar kızardı ama aynı zamanda minnettardı, çünkü Elspeth'in kendisine verdiği sevgi armağanı son derece beklenmedikti.

Fakat Big Lou'nun basamaklarından aşağıya tedbirli adımlarla inerken onu değil, daha çok bu basamakların neler gördüğünü düşünüyordu. Bu kafenin henüz sahaf olduğu günleri bilen insanlardan Big Lou'nun öğrenerek Matthew'a söylediği kadarıyla bu basamakların şair Hugh MacDiarmid'in bir gün tökezlediği basamaklar olduğunu biliyordu; tökezlemişti ama dengesini koruyabilmiş ve aşağıya tek parça ve şiir yazmaya devam edebilecek bir halde ulaşabilmişti, oysa tanınmış Glasgowlu resmî olmayan iş adamı Domuz O'Connor dengesini koruyamamış ve tıpkı ormanda baltayla kesilerek devrilen bir Norveç çamı gibi devrilmişti. Matthew ambulanstan inen adamlar kafalarını sallarken duyduğu kayıp hissini, Domuz'un arkadaşı olup olmadığını sorduklarında bir anlığına bile olsa utanç verici bir şekilde tereddüt ettikten sonra arkadaşı olduğunu söyleyişini de hatırlıyordu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

Bu olay bir süre önce –geçen yaz– olmuştu ve Domuz O'Connor'ı neredeyse unutmuştu, fakat muhtemelen Glasgow'da onu hatırlayan insanlar hâlâ vardı. Kurbanları hatırlıyordur diye düşündü Matthew asık suratla; Domuz'un yumuşak Batı İskoçya yağmurunun altında yapılan cenaze törenine katılanların yara izleri ve çatık kaşları benzeyen yaraları ve yüz ifadeleri olan insanlar.

Kafeye girerken Big Lou tezgâhı silme işinden kafasını kaldırıp kahve makinesine doğru gitti.

"Her zamankinden mi?" diye sordu omzunun üstünden. Cevaba ihtiyacı yoktu, Matthew sürekli her zamankinden istiyordu, başka bir şey istiyor olsa bile Big Lou'nun kafesinde çok seçenek yoktu, hatta sütlü veya sütsüz tek seçenekti.

Matthew kapının yanındaki sehpadan gazeteyi aldı; Big Lou'yu evinde olup bitenlerden haberdar eden on günlük bir *Dundee Courier*'dı. Big Lou'ya Arbroath'tan gönderilen bu eski gazetelerdeki makalelerle fotoğraflar, epeyce yaşlı bir akrabasının gözlemleriyle hatırlatmalarının olduğu küçük notlarla süsleniyordu. "Bu adamı hatırlıyor musun? Gözlüklü deliyi?" Ya da, "Korkunç bir yalan söylüyor. Hep yalan söylemiştir." Ya da, "Hiç şaşırmadım: Maggie'nin traktörüne yaptıklarından sonra başına gelenleri hak etmişti."

İskoçya'nın küçük kasabalarında gerçekleşen, olup bitenlerin devasa ölçeğinde son derece yerel ve yersiz görünen olaylar aslında tüm insanlığın hayatına dair parolalardı. Epeyce huysuz bir tavırla yazılmış olan bu

BELONGS TO KAATTS TEAM

kenar notlarında itiraz edilemeyecek bir hikmet vardı: Pek çok insan gerçekten de korkunç yalanlar söylüyordu, her zaman söylemişlerdi ve hep söyleyeceklerdi. Pek çok insan pek çok yerde başına gelen şeyleri hak etmişti ve başa gelecek şeylerin geldiği insanlar biz olmadığımız, onlar olduğu için gizliden gizliye rahatlayan geri kalanlarımızın içindeki *schadenfreude*'yi* besliyorlardı.

Matthew elindeki gazeteye baktı. Big Lou'nun akrabası makalelerden birindeki bir cümlenin altını çizmiş ve yanına mavi kalemle şöyle yazmıştı: *Babasını da tanırdım.*

Matthew makalenin başlığını okudu: Yöre sakini milli yarışmada ikinci oldu. Gülümsedi ve kahve çekirdeklerini döken Big Lou'ya yakalandı.

"Komik bir şey mi gördün?" diye sordu Big Lou. Şehirlilerin her türden küçümsemesine karşı duyarlıydı.

"Hayır," dedi Matthew. Bunu söylerken bile Arbroathlı bir bedene sahip, görünmeyen bir elin havaya titrek harflerle *yalancı* yazdığını hayal edebiliyordu.

---

* Alm. - Başkalarının zararına sevinme. (ç.n.)

BELONGS TO KAITLIS TEAM

18. Pigmelerle On Yıl

Angus Lordie ve Cyril geldiğinde Big Lou Matthew'a kahve veriyordu. Angus ile Cyril Drummond Meydanı'ndan ağır adımlarla yürümüş, Cyril'in kâh yerden kâh havadan aldığı ilgi çekici kokuları incelemesi için ara sıra durmuşlardı. Burnu Abercromby Meydanı'nda pek çok şey gerçekleştiğini söylüyordu; o sabah erken saatlerde Kelso'dan avukatına danışmak için gelmiş olan bir çiftçi park ettiği Land Rover'ından inip sokağın kuzey tarafında yürümüş –bir köpek çok fazla koku alabiliyordu–, Cyril'e koyun, kızartılmış domuz pastırması (çiftçinin kahvaltısı) ve *Scottish Farmer*'ın eski sayılarının kokularından oluşan bir hat bırakmıştı. Edinburgh'a yaptığı ziyaretlere ayırdığı takım elbisesinin içindeki bu çiftçi, iyi kalite Borders tüviti ve kızının geçen hafta doğum gününde hediye etmiş olduğu sandal ağacı kokulu tıraş losyonu koktuğunu düşünüyor olabilirdi ama bu kokuları da almış olan Cyril için –gerçi sandal ağacı kokusunda zorlanmıştı– öyküsü bundan çok daha detaylıydı. Ona göre koku biyografiydi, kişinin ne yaptığını ve bununla ilgili

BELONGS TO KAATTS TEAM

olarak kim olduğunu anlatıyordu. Angus bir ressamdı ve Cyril'in burnuna göre boya, vernik, stüdyosunda birikmekte olan toz, halı, viski ve ara sıra tütsülenmiş balık kokuyordu; karmaşık bir koku koleksiyonuydu ama Cyril için bu Tanrı'nın kokusuydu, Roma'daki tütsülerin kutsallığı çağrıştırması kadar güçlüydü.

O sabah Abercromby Meydanı'nda başka ilginç şeyler de olmuştu. Yakın bir zamanda yoldan iki atlı polis geçmişti ve Cyril başını kaldırmış, onların hâlâ orada olabileceklerini düşünmüştü. Ama kokuların problemi buydu, soluyorlardı, üstlerine başka kokular geliyordu, kısa dalga radyodaki parazit gibi arka plan sesinin bir parçası oluyorlardı. Ara sıra bir radyo istasyonunun sesi net bir şekilde çıkıyor ama hemen ardından yağmurun veya kızaran sosislerin veya bir yüzeye sertçe sürülen bulaşık telinin sesine benzer bir sesin içine karışıyordu.

Open Eye Gallery'nin hemen önünde Cyril bir kedi kokusu almıştı. Bu onun durmasına, Angus'a bunun incelenmesi gereken ve tasmasından sertçe çekilmesiyle görmezden gelinemeyecek bir mesele olduğunu ima edecek şekilde inatla oturmasına sebep olmuştu. Angus anlamıştı: Cyril'in kokularla ilgilenmekten başka çaresinin olmadığını biliyordu; bu onun bir parçası, bir köpek olarak göreviydi. Kaldırımı ve galerinin basamaklarını kanıtla ilgilenmek üzere bir iki dakikalığına koklaması gerekiyordu.

Cyril burnunu taşlara dayadı. Kedi kokusu çok güçlüydü –sinir bozacak kadar güçlü– ki bu da onu kıl

BELONGS TO KAATIS TEAM

payı kaçırdığı anlamına geliyordu. Kediler hakkındaki sinir bozucu konu, daha doğrusu konular –çok fazlaydı– genellikle onları ararken güvenli bir noktadan izlemeleriydi. Cyril'in kokusundan tanıdığı bu kediyse özellikle sinir bozucu bir yaratıktı. Büyüktü, kibirliydi, yeşil gözlüydü ve köpeklerin kendisini takip etmesi için âdeta davetiye çıkarıyordu. Ama elbette hiçbiri onu adalete teslim edememişti. Cyril bunu biliyordu, bu kediye asla istediği kadar yaklaşamayacağını ıstırap verici bir hasretle anlamıştı.

Hayalini bile kurmuştu ve Angus bu kovalama ve yakalama hayalleri sırasında Cyril'in bacaklarının seğirmesini gülümseyerek izlerdi. Köpekler sık sık böyle rüyalar görürlerdi ama rüyalara dair bir algıları olmadığı için rüyada olanla gerçek hayatta olan arasında bir ayrım yapamıyorlardı. Yani bir köpek bir tavşan veya kedi yakaladığını ya da yiyebileceği hayli lezzetli bir şeye dişlerini geçirdiğini hayal ediyorsa o zaman köpeğin bakış açısına göre bu gerçekten olmuş demekti. Cyril yüzlerce kedi yakalamıştı, çünkü rüyalarında olan buydu; onlara derslerini vermiş, kürkleriyle ağzını doldurmuş ve kedilerin köpek dünyasına çok uzun zamandan beri yaptığı tüm hakaretlerin tatlı intikamını zaferle almıştı. Cyril açısından bütün bunlar gerçekleşmişti, çünkü olduklarını hatırlıyordu.

Kafeye geldiklerinde Matthew ilk fincan kahvesini bitirmiş, Big Lou'nun ikinci fincanı getirmesini bekliyordu. Angus Lordie ona başıyla selam verirken Big Lou'nun halini hatırını sordu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Şikâyet edemem," dedi Big Lou. Bunu her gün söylüyordu ve bu doğruydu da. Şikâyet etmek doğasında yoktu; bunu gerçekten yapamıyordu. Yaşlı amcasına baktığı veya Aberdeen'deki Granite Huzurevi'nde bakıcı olarak çalıştığı yıllarda bir kere bile şikâyet etmemişti. İnsanların şikâyet etmediği, söylenip inlemenin işleri ancak daha da kötüleştirdiği gerçeğinin oldukça doğru bir şekilde kavrandığı bir yerden geliyordu. İskoçya'nın kuzeydoğusunda kullanılan dilde kendine acımayı anlatan bir kelime yoktu, İskoççа sözlüklerde buna en yakın kelimenin anlamı "bir şeye çok fazla para verildiği için dile getirilen vicdan azabı" olarak geçiyordu.

Angus Lordie tezgâhın üstünde açık bir kitap olduğunu fark etti. Big Lou doymak bilmez bir hevesle okurdu ve kafenin yerinde daha önceden bulunan kitabevinin kalan tüm stokunu aldığı için her kitabı yavaş yavaş okuyordu. İşe felsefeyle, keyifle okuduğu ve giderek fikirlerini benimsediği Hume'la başlamıştı. Sonra topoğrafyaya –*Aberdeenshire'ın Vadileri*–, sosyal tarihe –Iain Thornber'ın *Morvern: Bir Kuzey İskoçya Bölgesi*– geçmişti ve görünüşe bakılırsa anılara gelmişti. *Raunda-Urundi'nin Pigmeleriyle On Yıl* diye okudu tersten Angus.

"İlginçmiş," dedi. "Pigmeler mi?"

Big Lou Matthew'un kahvesini hazırlamayı bitirdikten sonra kitaba baktı. "Evet," dedi. "Pigmeler."

BELONGS TO KAATIS TEAM

19. Estetik Ameliyat Meselesi

"Onlara bugünlerde pigme diyebiliyor muyuz?" diye sordu Angus. "Yoksa başka bir şey mi deniyor? Orman insanları mesela."

Big Lou ona öfkeyle baktı. "Eğer onlara artık orman insanları deniyorsa," dedi, "bunun iyi bir sebebi var demektir."

"Siyasi doğruluk," dedi Angus. "Sebebi bu."

Big Lou umursamıyormuş gibi bir ses çıkardı. Ona göre siyasi doğruluğa yapılan saldırılar hayatında hiç aşağılanmamış veya kalabalığın en altında olmanın nasıl bir şey olduğunu bilmeyen insanlar tarafından yapılıyordu. Bu eylemin aşırılıklarını onaylamıyordu elbette –insani ifadeler ile hislere getirilen yasaklar– ama başkalarının incinebilirlikleriyle ilgili giderek artan hassasiyeti takdir ediyordu. İnsanların artık farklı oldukları için dışlanmamasına veya oldukları kişi yüzünden kendilerini daha değersiz hissetmemelerine seviniyordu. Bakışlarını Angus'a dikti. "Belki de pigme olarak adlandırılmak istemezlerken geçerli sebepleri vardı," dedi. "Böyle bir şey konusunda endişe duymak

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

zorunda kalmadın, öyle değil mi? Küçümseyici bir isimle çağrılmanın ne demek olduğunu bilmiyorsun."

"Ama küçükler," dedi Angus destek görmek için Matthew'a bakarak. "Küçük olanlara küçük diyerek onları küçümsemezsin ki. Onlara ne diyelim peki? Büyük mü?"

Big Lou Matthew'a söylediğine dikkat etmesini ima eden bir bakış attı. "Onlar kendilerine küçük görünmüyorlar."

"Önemli mi ki?" diye sordu Matthew. "Tıpkı pigm... orman insanları gibi kısa boylu olmaları veya uzun boylu olmak... önemli mi?"

"Hayır," dedi Big Lou. "Değil." Angus'a kahve fincanını uzatıp meydan okurcasına baktı.

"Aslına bakarsan Lou," dedi Angus kahveyi Matthew'un masasına götürürken. "Aslına bakarsan bazıları için önemli. İskoç Sanat Kulübü'nde çok kısa boylu bir adam vardı ve bu onu çok mutsuz ediyordu. Eğer tek bir dilek, sadece bir dilek hakkı olsa bunun ne olacağını biliyordum. Daha uzun boylu olmak isterdi. Zavallı adam. Çok uzun boylu insanların resimlerini yapardı. Figüratif çalışmalarının hepsi uzun insanların çizimleriydi."

"Çok üzücü," dedi Matthew.

"Evet, öyle," dedi Angus. "Olamayacağın bir şey olmayı isteyerek yaşamak çok üzücü olmalı. Heteroseksüel olmak isterken homoseksüel olmak mesela. Hiç kolay olmamalı."

Matthew kaşlarını çattı. "Tabii homoseksüellerin

BELONGS TO KAATTS TEAM

çoğu kimliklerinden rahatsızlık duymuyor, en azından bugünlerde." Duraksadı. "Homoseksüel olmak isteyen heteroseksüeller var mıdır sizce?"

Angus bir an düşündü. "Hiç duymadım. Homoseksüel olmak için yapılan bir baskı yok ki. Homoseksüellerin kimi zaman heteroseksüel olmak istemesinin sebebi çok büyük baskılar görmeleri. Bu tam bir zulüm, gerçekten de zalimlik. Bu yüzden toplumun olmalarını istediği şey olmayı diliyorlar. Bu yüzden kim bilir kaç hayat mahvolmuştur."

"Tıpkı uzun boylu insanların kısa boylu olmayı istememesi gibi," dedi Matthew.

Big Lou ona baktı. "Ben epeyce uzun boyluyum," dedi. "Ara sıra biraz daha kısa olsam demişliğim var."

Matthew özür dilercesine baktı. "Senden bahsetmiyordum Lou," dedi. "Sen... bence olması gereken boydasın."

"Şu kısa boylu adam," diye araya girdi Angus. "İskoç Sanat Kulübü'ndeki... Gizli tabanlı ayakkabı giyerdi. Anlayabiliyorduk. Çok kalın topukları vardı."

Bir süre sessiz kaldılar.

"İnsanlar ne yapmak istiyorlarsa onu yapabilmeliler," dedi Big Lou. "Bunlardan bize ne. Eğer gizli tabanlı ayakkabı giymek istiyorsa bu onun bileceği iş."

Angus gülümsedi. "Ya estetik ameliyat Lou? Ona ne diyeceksin? Tüm o kesmeler, biçmeler, gözlerin çevresini gerdirmeler... Sence de bu grotesk değil mi?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Big Lou bezine uzanıp tezgâhı silmeye başladı. Hareketlerinde belli bir coşkunluk vardı. "Eğer istiyorlarsa," dedi, "bu onlara kalmış. Sen hiç burnunu veya çeneni ya da öyle bir yerini düşünmek zorunda kalmadın. Ya kalsaydın?"

Angus gözlerini devirdi. "Senden bunları duyduğuma inanamıyorum Lou. Estetik ameliyat yaptıran bu kadınlar..."

"Ve erkekler," diye araya girdi Big Lou. "Erkekler de yaptırıyor. Bir filmde görmüştüm, erkeklerin kaygı duydukları organlarını..."

"Tamam, tamam," diye aceleyle araya girdi Angus, "olabilir. Ama kadınlardaki sonuçları görüyorsun. Japon Noh maskeleri gibi görünen gerilmiş korkunç yüzler ortaya çıkıyor. Yüzden tüm kişilik siliniyor. Sadece gergin bir deri kalıyor. Korkunç."

"Tıbbi kaynaklar da boşa gidiyor," dedi Matthew. "Bir tarafta iyi şeyler yapan, Uçan Doktor Servisi gibi şeyler için çalışan doktorlar var, bir tarafta da büyük paralara insanların gerdanlarıyla uğraşan açgözlü cerrahlar. Para için ameliyat yapıyorlar, kısa ve net."

Angus kahvesinden bir yudum aldı. "Uçan Estetik Cerrah diye bir şey olabilir," dedi düşünceli düşünceli. "Uçağına atlayıp bir burna dair hissedilen memnuniyetsizlik vakalarının görüldüğü uzak yerlere gidebilir."

"Saçmalama," dedi Big Lou.

"Espri anlayışına ne oldu?" dedi Angus. "Öylesine düşünüyordum işte."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Big Lou karşılık vermedi. Bezini kenara koyup tezgâhın arkasındaki sandalyesine oturdu ve kitabını eline aldı.

"Onu kırdın," diye fısıldadı Matthew. "Onu incittin Angus."

"Neden bu kadar hassas olduğunu anlamıyorum," diye karşı çıktı Angus. Big Lou her zamankinden daha hassas gibiydi ve onun ayıplamasıyla karşılaşmadan herhangi bir şey söylemek mümkün değilmiş gibi görünüyordu.

"Belki estetik ameliyat yaptırmayı düşünüyordu," dedi Matthew.

Kısık sesle konuştuğu için söylediklerini Big Lou'nun duyabileceğini düşünmemişti ama Big Lou hızla kafasını kaldırdı ve Matthew'un absürt olmasına rağmen istemeden de olsa gerçeği fark etmiş olabileceğini düşünmesine sebep oldu.

BELONGS TO KAITLIS TEAM

20. Dundas Caddesi'nin Afroditi

Bir süre sonra Angus Lordie ile Matthew kendi yollarına gidip Big Lou'yu tehlikeli basamaklardan inip kafeye girmiş olan küçük bir grup müşteriyle baş başa bırakmıştı. Bu yeni gelenler içeride pişen kahvenin kokusunu sokaktan alıp Sirenler çağırmış gibi aşağıya çekilmişlerdi.

Angus pek ayrılmak istemese de Drummond Meydanı'ndaki stüdyosuna geri dönmüştü. Big Lou'nun kafesinde tüm sabah saatlerini geçirebilir, kim sohbete girerse onunla konuşabilir, Big Lou'yla ağız kavgasına girişebilir ya da Matthew'la dünyaya ve tuhaflıklarına dair sohbet edebilirdi. Ama stüdyoya dönüşünü sonsuza kadar geciktiremeyeceğini biliyordu; bitirmesi gereken bir resim ve sürdürmesi gereken bir hayat vardı, her ne kadar bu hayat yalnız ve tam olarak hiçbir zaman betimleyememiş olduğu ve bulsa bile muhtemelen fark etmeyeceği bir şeye özlemle geçse de. Matthew ise galerisine gitmek için karşıdan karşıya geçmişti. Eskiden kahve içmeye çıktığında kapısına Hemen Dönecek yazısını koyuyordu, fakat

BELONGS TO KAATOS TEAM

son zamanlarda bunun pek profesyonelce olmadığına karar vermiş ve her sabah galeride birkaç saatliğine kendisine yardımcı olması ve düzenli kahve içme alışkanlığı için dışarı çıktığında yerine bakması için bir asistan tutmuştu. Kirsty isimli bu genç kız eski çalışanı Pat gibi bir öğrenciydi ama benzerlik sadece bu kadardı. Matthew'a göre Pat katılımcı olmaktan çok sessiz ve gözlemci bir kızdı, Kirsty ise sokulgan ve heyecanlı, hatta kimi zaman inatçı olabiliyordu. Ama harika bir fiziksel güzelliğe sahip olması gibi basit bir sebeple sadece Matthew tarafından değil, herkes tarafından affediliveriyordu. Güzeller kusurları ne olursa olsun affediliyorlardı.

Matthew bunu henüz okula giderken fark etmişti. Sınıfında Hector McFarlane isimli bir oğlan vardı ve bu oğlanın suratı ve gülümsemesi o kadar çekiciydi ki en acımasız yürek bile bu çifte cazibenin karşısında eriyip giderdi. Bu taşkın oğlanın haylazlıkları öyle çok olmasına rağmen yaptığı her şey yanına kalıyordu, çünkü öğretmenler Floransalı bir ressamın bir bahçe içinde resmedebileceği masumiyetin ta kendisi gibi görünen birisini cezalandırmayı başaramıyorlardı. Matthew bunun Hector'un tüm kariyeri boyunca devam ettiğine inanıyordu. Kadınlar, hatta erkekler yaptığı her şeyi affediyorlardı ama böyle bir şey yaptıklarını hiçbiri fark etmiyor gibiydi. Görüntücülük diye düşündü Matthew geçmişe bakarken. Tıpkı yaşçılık ve cinsiyetçilik gibi görüntücülük de her yerdeydi, güzel görünenlerin en iyi işleri yapmasına, tüm alkışı toplamasına, yumuşak

BELONGS TO KAATTS TEAM

kalpli trafik polislerinin yazdıkları park cezalarından en çok kurtulanlar olmalarına, yani genel olarak ayrıcalıklı olmalarına fırsat tanıyordu.

Matthew asistanlık görevine Kirsty'yi seçerken aynı sorundan mustarip olmuştu. Kirsty ilanı görüp çabuk davranmış ve görüşme ayarlamak için telefon açan ilk kişi olmuştu. Matthew onu galeriye davet etmiş ve işi ona teklif etmeden önce en fazla üç soru sormuştu.

"Tam aradığım kişisin," demişti. "Eğer işi kabul ediyorsan senindir."

Kirsty biraz şaşırmış ve Glasgow'da annesiyle babasının arkadaşlarının işlettiği galerideki çalışma deneyimini dinlemek isteyip istemediğini sormuştu.

"Tabii ki dinlemek isterim," demişti Matthew kibarca. "Ben de tam bunu soracaktım. Lütfen anlat."

Kirsty organizasyonuna yardım ettiği sergileri anlatırken öylesine dinlemişti ve anlatmayı bitirdiği sırada sadece başını sallayıp, "Bunlar harika. Ne zaman başlamak istiyorsun?" diye sormuştu.

Angus, Kirsty'i çalışmaya başladığı gün galerinin önünden geçerken görmüştü. Duraksayıp pencerenin gerisindeki bir şövaleye yerleştirilmiş olan resmi inceliyormuş gibi yapmıştı ama odanın arka kısmında oturan güzel yeni asistana gizliden gizliye bakmaya çalışıyordu. Daha sonra Big Lou'ya ne gördüğünü anlatmıştı. "Matthew'un galeride yeni bir yardımcısı var," demişti. "Onu görmüşsündür herhalde."

"Görmedim," dedi Big Lou. "Sen gördün mü?"

Angus gözlerini devirdi. "Çok güzel."

Big Lou ona sert bir şekilde baktı.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Bu kızları nereden buluyor bilmiyorum," diye devam etti. "Pat yeterince çekiciydi, fakat bu... Aman Tanrım!"

"Matthew evli bir adam," dedi Big Lou. "Bu kızın nasıl göründüğü hiç de önemli değildir eminim."

Angus kendini toparladı. "Elbette, elbette. Ama... kız o kadar... nasıl söylesem?"

Big Lou başını salladı. "Matthew öyle bir insan değil Angus. Sana benzemiyor."

Angus kırıldığını hemen belli etti. "Bana mı? Ben güzelliği takdir edeceğim elbette, fark etmemiş olabilirsin ama ben bir ressamım Lou. Hangi ressam güzelliğe hangi formda olursa olsun kayıtsız kalabilir ki?"

"İyi, tamam, öyle olsun. Ama senin abuk sabuk konuşmalarını dinlemekten daha önemli işlerim var."

Ama Angus, Big Lou'nunkine olmasa bile kendi aklına bazı tohumlar ekmişti bile. Elspeth Harmony'nin yeni asistanı görüp görmediğini ve onun hakkında ne düşüneceğini merak ediyordu. Herhangi bir kadın eşinin böyle bir kıza bu kadar yakın çalışmasını memnuniyetle karşılar mıydı? Zayıf varlıklarız diye düşündü Angus. Çok zayıfız ve kocası ne kadar sağlam dursa dursun hangi kadın bunu hissetmez, hangi kadın her erkeğin hamurundaki o derin zayıflıktan korkmaz ki? İnsanın kafasını kurcalayan bir şüphe, minik bir güvensizlik sızısı olabilirdi ama yine de varlığı inkâr edilemezdi.

Kirsty'yle camın arkasından da olsa karşılaştığı o ilk sefer stüdyosuna döndüğünde düşüncelerinin tekrar tekrar bu genç kadına odaklandığını fark etmişti.

BELONGS TO KAATTS TEAM

Gözlerini kapatıp görmeye nail olduğu görüntüyü tekrar canlandırıyordu: Kirsty'nin ilk başta ona arkası dönüktü, uzun saçları omuzlarına dökülüyordu, masadan bir şey almak için yarı yarıya ona dönüyor, böylelikle Angus onu profilden görebiliyordu; tıpkı otların arasında görünen genç, tedirgin ve kendisini izleyen birisini hissettiği anda kaçmaya hazır bir ceylan gibi mükemmel hatlara ve tavırlara sahipti.

Iris Murdoch bir roman fikrinin yoldaki bir arabanın farlarına yakalanan bir oğlanı görmesinden sonra aklına geldiğini açıklamıştı. Bir resim konusu da –mesela *Paris'in Yargısı**– camdan içeri bakan bir ressamın aklına düşebilirdi elbette. Evet, Matthew'un asistanını kendinden emin, sakin ve Jan Brueghel'in konuyu ele alış şeklinde olduğu gibi çıplak bir Afrodit yapacağı bir *Paris'in Yargısı* resmedebilirdi. Kabul eder mi acaba diye düşündü.

* Yunan mitolojisinde Paris'in Hera, Athena ve Afrodit arasından en güzel olanı seçmesini anlatan öykü. (ç.n.)

BELONGS TO KAATTS TEAM

21. Empresyonistler ve Post-Empresyonistler

Kirsty için olaysız bir sabah olmuştu. Galeriye birilerinin gelip sergilenen en pahalı resmi alacağını ve nakit ödeme yapacağını ummuştu. Matthew geri geldiğinde ona ağırbaşlı bir tavırla satıştan bahsedecekti. Ama sabahleyin işler bu şekilde yürümemişti. Hatta Matthew'un kahve içmeye çıkıp onu geride bıraktığı dakikadan sonra resim almak bir kenara kimse pencerenin önünde oyalanmamıştı bile. Bir ara uzun boylu, pardösülü bir adam neredeyse içeri girecek gibi olmuş, fakat ardından saatine ve gökyüzüne bakıp sanki bir buluşmayı ve yağmuru hatırlamış gibi hızla uzaklaşmıştı.

Kirsty iç geçirdi. Galerideki yarı zamanlı işi kabul etmişti, çünkü öğrencilere genellikle teklif edilen sıradan işlerden çok daha ilgi çekiciydi. Onun sınıfındakiler –ya da en azından yarı zamanlı çalışanların çoğu– bar veya kafelerde çalışıyordu. Bunu ilginç bulanlar da vardı ama o böyle düşünmüyordu. Çok çalışmaları gerekiyordu ve sohbet edecek vakit bulamıyorlardı, bunu South Clerk Sokağı'ndaki bir kafede sabah var-

BELONGS TO KAATTS TEAM

diyasında çalışan bir arkadaşından duymuştu. Barların durumu da iç açıcı değildi, hatta daha kötüydü; buralarda orta yaşlı erkeklerin flörtleriyle uğraşmak gerekiyordu. Kendisi gibi bir kızın onları biraz bile olsun çekici bulabileceği fikrine nereden kapılıyorlardı? Akıl sınırlarını zorluyordu gerçekten.

Galeride çalışmak çok daha heyecanlıydı ve diğerlerine söylenmesi açısından çok daha fiyakalıydı. Arkadaşlarından birine, "Aslına bakarsan bir sanat galerisinde çalışıyorum," demişti ve Lothian Yolu'ndaki küçük bir İtalyan restoranında ara sıra garsonluk yapan arkadaşı gerçekten de etkilenmişti.

Özlemle, "İlginç insanlarla tanışıyor olmalısın," demişti. Lothian Yolu'nda tanışabileceği ilginç insanlar olmadığına karar vermiş olmalıydı.

"Tabii ki," demişti Kirsty rahat bir tavırla. Bu bir yalandı ama çoğu yalan rahat bir tavırla dile getirilebiliyordu. Belki de yalandan çok, tam anlamıyla gerçekleşmemiş bir beyan olduğu söylenebilirdi. Muhtemelen tanışılacak ilginç insanlar vardı ama henüz hiçbiriyle karşılaşmamıştı. Şimdiye dek galerinin birkaç eski kafalı müşterisiyle tanışmıştı, resim almaktan daha iyi yapacak işleri olmayan zengin insanlardı ve bunların hiçbiri Kirsty'nin iletişime geçmek istediği tarzda genç erkekler değildi.

Matthew vardı elbette ama o da pek ilginç sayılmazdı. Her şeyden önce evliydi, hem de yeni evlenmişti ve boşta olsaydı bile son derece… Kirsty onu betimlemek için doğru kelimeyi bulmakta zorlanıyordu. Evcil

BELONGS TO KAITLIS TEAM

miydi? Yoksa bej mi? Bej hiç de fena bir kelime seçimi değildi ve Matthew'a uygulandığında üstüne giydiği süveterin rengi sebebiyle gayet uygun kaçıyordu. Kirsty bu süveterle ilgili iltifatta bulunmuştu –bir başka yalan– ve Matthew alacalı yulafla ilgili bir açıklama yapmış, erkek tasarımcıların bu rengi ne kadar ciddiye aldığını bir yerlerde okuduğunu söylemişti. Ayrıca çilek renkli kadife pantolonu vardı…

Matthew devam etmişti. "Kot pantolon bitti," demişti. "Dünde kaldı."

Kirsty gülümsemişti. Dünde kaldı ifadesi bile dünde kalmıştı ama zavallı Matthew'un bunu bilmesi pek beklenemezdi. Ayrıca kot pantolon bitmemişti. Herkes giyiyordu. Tüm erkekler giyiyordu; ayrıca kot pantolonla çok hoş görünüyorlar diye düşündü ve tabii kot pantolonsuz da öyle! Kötüsün diye fısıldadı kendisine. Çok kötüsün!

"Sonuçta," dedi Kirsty, "önemli olan neyin rahat hissettirdiği. Giysiler bunun için değil mi? Giyince rahat olmak için."

Matthew onaylamıştı ama Kirsty'nin giysi konusundaki felsefesinin bu olduğundan pek emin değildi. Dar ve sivri uçlu ayakkabılarına bakınca bu rahatlık anlayışının ayakkabılarını içermediğini hemen anlamak mümkündü, hatta pek çok hava koşuluna açık duran karın kısmında da aynı durum söz konusuydu. Yaz aylarında bile rüzgâr ters yönden esebiliyordu ki Edinburgh'da bu kuzeyden, güneyden, doğudan ve batıdan esmesi anlamına geliyordu. Karnının çektiği

BELONGS TO KAATTS TEAM

dertlerin sonu bununla da gelmiyordu; kot pantolonu son derece dardı ve oturduğu zaman tenini nasıl gerdiği görülebiliyordu. Pek hoş bir kot pantolonu olduğu söylenebilirdi, kalçalarını ve Matthew'un kibarca betimlediği şekliyle diğer kısımlarını sarıyordu.

Kilo almasına rağmen artan kilolarıyla baş edebilecek yeni giysiler alamadığını düşünmüştü. Çoğu öğrenci epeyce zor koşullarda yaşıyordu ve giysi konusunda ekonomik davranmak durumunda kalıyordu ama Matthew Kirsty'nin giysilerinin mali meselelerden çok modayı yansıtıyor olabileceğinden şüpheleniyordu. Bu çok da kötü bir şey değildi. Hatta galerinin kılıksız birisindense şık bir asistanı olması daha iyiydi.

O sabah galeriye döndüğünde Kirsty'nin masada oturmuş Londra'daki müzayede evlerinden birinin kataloğuna baktığını gördü.

"Kahve nasıldı?" diye sordu başını katalogdan kaldırarak.

"Her zamanki gibi," dedi Matthew. "Ben yokken ne oldu? Bir şey satabildin mi?" Cevabın ne olduğunu biliyordu ama Kirsty'nin yanıtlaması için bekledi. Fakat Kirsty sadece kataloğun kapağını gösterdi.

"Bunu gördün mü?"

Omzunun üstünden baktı. Kendi sandalyesine bu kadar sık oturmamasını tercih ederdi ama onunla bu konuyu konuşacak cesareti de yoktu. O oturmadan sandalyeye oturmayı deneyebilir, günün geri kalanı boyunca da yerini koruyabilirdi.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Empresyonistler ve Post-Empresyonistler," dedi Kirsty. "Ayrıca tahmin ettiğin kadar pahalı da değil."

"Ama yeterince pahalı," dedi Matthew tedbirli bir tavırla.

Kirsty ona bakıp gülümsedi. "Para kazanmak için para harcamalısın."

Matthew karşılık vermedi. Kataloğun açık olan sayfasında, koltukta oturan bir kadının olduğu bir Vuillard resmi vardı.

"Bu çok hoş bir resim," dedi. "Çok huzurlu. Vuillard'ı seviyorum."

Kirsty bu tepkiden hoşlanmış gibiydi. "Alabiliriz. Önümüzdeki hafta Londra'da satışa çıkıyor. Alabiliriz ve burada satarız."

Matthew kaşlarını çattı. "Bu pahalı resimleri almıyorum," dedi.

Kirsty tekrar gülümsedi. "Bu değişebilir. Hadi Matthew, işleri biraz hareketlendirelim."

Fiyatına baktı: 80.000 ila 100.000 sterlin. Sanki kendisine meydan okunuyormuş gibi yüzünün kızardığını hissetti... tabii bu Kirsty'nin kot pantolonunun etkisi de olabilirdi. Çok dar diye düşündü.

BELONGS TO KAATOS TEAM

22. Biraz Daha Baden-Powell

Tam anlayamadığı sebeplerden Bertie'nin annesi onun First Morningside Yavrukurtları'nda kalmasına izin vermişti. Üye olmasına destek veren babasının hararetli bir şekilde üyeliğe karşı çıkan ve bunu "kaynağı şüpheli bir çocuk milis organizasyonu" olarak betimleyen annesine yenileceğini düşünmüştü. Babası genellikle her konuda yeniliyordu ama bu konuda görüşleri her nasılsa baskın çıkmıştı ve Bertie'nin her cuma kilisede toplanan gruba katılmasına izin verilmişti. Yavrukurtlar burada liderleri Rosemary Gold'un teşvik edici ama dikkatli gözetimi altında toplanıyordu.

Irene yavrukurtlara pek çok konu başlığı altında karşı çıkıyordu ama duruşunun temelinde bu hareketin yaratıcısı olan Robert Baden-Powell'a duyduğu antipati yatıyordu. Bertie'nin bu esas izcinin hayatına dair yazılanları okuduğunu gördüğünde, "Ne saçma bir adam," demişti. "Şu aptal şortuna bak. Böyle giyinmeyi tercih eden bir adam hakkında gerçekten şüphelerin olmalı. Çok saçma."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bertie üniforması içindeki Baden-Powell'ın fotoğrafını incelemişti. Aslında üniformanın pek hoş durduğunu düşünüyordu, üniformaları ve her türden sıra dışı giysiyi beğeniyordu, kendisi de böyle bir şey giymek isterdi. Gittiği Steiner Okulu'nda üniformalara hoş gözle bakılmıyordu ama Bertie bir üniformayı, özellikle de mor renkli ceketi olan Watson's'ınkine benzeyen bir üniformayı hevesle giyebilirdi. Daniel Stewart'slı öğrencilerin giydiği kırmızı çoraplı üniforma ile bazı okullarda oğlanların giydiği İskoç etekleri de vardı. Hiçbiri olmasa da bir İskoç eteği giymek isterdi ama annesi buna da karşı çıkıyordu.

"İskoç etekleri tam bir gericilik örneği," demişti Irene. "Tam olarak anlamanı beklemiyorum, çünkü bunları giyen pek çok insan var. Ama pek çok insan yapıyor diye bir şeyin doğru olduğunu düşünmemelisin. Bunu anlıyorsun değil mi Bertie?"

Dudaklarını büzmüştü. "Ama bazı çok önemli insanlar da İskoç eteği giyiyor anne," diye karşı çıkmıştı. "Başbakana bak mesela. O da İskoç eteği giyiyor. *Scotsman*'da fotoğrafını gördüm. Kendi gözlerimle gördüm."

"Başkalarının gözüyle görmen pek mümkün değil zaten," dedi Irene sertçe. "*Scotsman*'a gelince, bana sorarsan o gazete böyle şeyleri teşvik etmeye meyilli."

Bertie'nin kafası karışmıştı. "Nasıl şeyleri anne?"

"Ah işte bütün bu İskoç eteği benzeri şeyleri," dedi Irene. "Duygusal bir saçmalık. İskoçya'nın kalbine, insanların bir şeyler ürettiği fabrikalara gidecek olsan İskoç eteği görmeyeceğine emin olabilirsin."

BELONGS TO KAATIES TEAM

Bertie merak etmişti. İskoç olduğunun bilincindeydi ama bunun tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyordu. Kişinin İskoçya'da doğması anlamına mı geliyordu? Bu insanı İskoç mu yapıyordu? Yoksa başka bir şey mi vardı? Bu fabrikalar da ilgi çekiciydi, fakat neredeydiler? "Bu fabrikalar nerede anne? Sen hiç gittin mi?"

Irene kısa bir süre karşılık vermedi. "Glasgow'dalar Bertie. Ama bunun önemi yok. Önemli olan İskoç eteği giymenin günümüzün problemlerini çözmediği. Herkes İskoç eteği giyebilir ama bu hiçbir şey değiştirmez, öyle değil mi?"

Bertie İskoç eteğiyle kendilerini daha iyi hissediyor olabileceklerini söylemek istiyordu ama annesinin yüz ifadesindeki bir şey bunun pek de iyi olmayacağına işaret ediyordu. On sekiz yaşına geldiğinde İskoç eteği giymeye karar verdi. Annesi o zaman onu engelleyemezdi, hem zaten o zaman Glasgow'da yaşıyor olacaktı. On sekizinci doğum gününden sonra Glasgow'a taşınacaktı. Doğum gününde Edinburgh'da kalacak, annesinin aldatıcı bir güven duygusuna kapılmasını sağlayacak ama hemen ertesi gün Glasgow'a taşınacaktı. Glasgowca konuşmayı öğrenecekti –bunun için bir kitap alacaktı– ve yılda ancak bir defa veya iki yılda bir Edinburgh'a gelecekti. Bunların hepsi gelecekte yatıyordu.

Üniformalar Irene için âdeta bir lanet gibiydi ama yavrukurtlara itiraz etmesinin sebebi daha derinlere iniyordu. Bunları Bertie'ye söylememişti –belli belirsiz kınamalar dışında– ama Stuart'la son derece net bir şekilde konuşmuştu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Bertie'nin bu yavrukurtluk saçmalığına devam etmesine izin verme ısrarın gerçekten de hiç yardımcı olmuyor," demişti. "Bu konuda ne düşündüğümü biliyorsun ama buna rağmen ona gidip sorun olmadığını söyleyebiliyorsun. Bu bir sorun Stuart. Gerçekten bir sorun."

Stuart pencereden dışarı baktı. Bu tartışma Irene ile birer kadeh şarap içtikleri ve patateslerin kaynamasını bekledikleri mutfakta çıkmıştı. Bertie odasında saksofon çalıyordu.

"Ama buna bayılıyor," dedi Stuart. "Cuma günleri hazırlanırken suratını sen de görüyorsun. Çok iyi vakit geçirdiği belli."

Pencereden dışarı bakmaya devam ediyordu. Şehrin üstündeki akşam göğünde güneş ışığı kızıl-altın renklerle yüksek bulutlara vurmuştu; hemen arkasında batıya doğru giden bir jetin ardında bıraktığı ince beyaz iz vardı. Stuart jetin içindeki insanları gözünde canlandırdı; metal bir tüpün içinde, inceltilmiş bir havayı soluyarak otuz bin fitte seyahat ediyorlardı. Parlayan aletlerinin önünde oturan pilotların düşündüğü şeyleri hayal etti. Çok güzel bir meslek olmalıydı; insan karısını nadiren görüyordu, yedi günün üçünde belki. Uzun mesafeli bir yere gidiliyorsa bir pilot karısını görmeden koca bir hafta bile geçiriyor olabilirdi. Tabii pilot erkekse diye düzeltti. Kadın pilotlar da vardı ve onlar da kocalarını –ya da eşlerini diye düzeltti tekrar– eşit ölçüde az görüyorlardı. Hatta iki pilot evlendiğinde ya da birlikte yaşadıklarında –Stuart yine düzeltti– birbir-

BELONGS TO KAATTS TEAM

lerini hiç görmüyor bile olabilirlerdi. Mesele rotalarda ve ayarlamalardaydı; hava yolu şirketleri insanın eşini görmeyeceği bir görev düzenlemesi talebine anlayışla yaklaşıyor olmalıydı. Muhtemelen anlarlardı.

"Stuart? Beni dinliyor musun? Yoksa bir disosiyatif durum mu oluşturdun?"

Stuart başını salladı. "Dinliyorum," dedi.

"Bu yavrukurtluk meselesine burnunu sokmuş olmanın çok büyük bir sıkıntı kaynağı olduğunu söylüyorum."

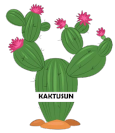
Kaşlarını çattı. "Burnumu sokmam mı?"

"Evet."

Irene'e baktı. Elli yaşına gelince diye düşündü, Glasgow'da yaşayacağım. Tek başıma. Ellinci doğum günümde. Tam olarak o gün.

BELONGS TO KAITOS TEAM

23. Tofu'nun Umursamazlığı

O cuma günü Bertie 23 numaralı otobüsle kiliseye gitmeden yarım saat önce yavrukurtların yanına gitmeye hazırdı. O akşam oyun oynayacaklardı; kümebaşı söz vermişti ve Bertie çok heyecanlıydı. Daha sık oyun oynamak istiyordu, hatta evde bile oynayabilirdi ama Stockbridge'deki yoga dersleri, Dr. Sinclair'le psikoterapi, annesiyle İtalyanca *conversazione* ve Bay Morrison'la saksofon dersleri yüzünden böyle şeylere çok az vakit kalıyordu. Annesine bunların en azından bir kısmını bırakıp bırakamayacağını sormuştu ama Irene isteksizdi.

"Ama annenin senin için planladığı şeylerin hepsini çok seviyorsun Bertie," diye karşılık vermişti. "Hepsini. Çok eğleniyorsun ve büyüdüğün zaman bana teşekkür edeceksin. Annenin böyle şeyleri yapmana yardımcı oluşuna minnettar olacaksın."

Bertie böyle olacağını düşünmüyordu ama doğuştan gelen kibarlığı bunu söylemesini engelledi. Ayrıca tartışmanın hiç anlamı olmadığını da biliyordu. Annesi her şeyden emindi; başkalarının ebeveynlerinin her

BELONGS TO KAKTUS TEAM

şeyden böyle emin olmadığını da fark etmişti. Örneğin Hiawatha annesiyle babasının hiçbir konuya karar veremediklerini, hatta sabahleyin kalkıp kalkmama konusunda bile kararsız olabildiklerini söylemişti. "Bazen annem bütün gün yataktan çıkmıyor," demişti. "Görsen inanmazsın Bertie ama doğru söylüyorum. Kalkmıyor. Bütün gün yatıp fincan fincan çay ve sigara içiyor. Sıradan tütün de değil. Hoşuna giden bir sağlık otu."

Bertie kısa bir an düşündü. Hiawatha olmadığı için mutluydu –onun başka problemleri vardı– ama kendi annesinin de yatakta biraz daha uzun süre kalmaya ikna olup olmayacağını merak ediyordu. O yatmaya devam etse belki kendisi de Drummond Parkı'na gidip oyun oynayabileceği oğlanlar olup olmadığına bakabilirdi. Bir keresinde top oynayan bir grup çocuk görmüştü ve aralarına katılmak istemişti ama annesi izin vermediği için özlemle bakmakla yetinmişti.

Eğer istediği şeyler gerçekleşecek olsaydı ilk olarak yogadan kurtulurdu. Bebekler için yoga sınıfının ilk başta ismi küçük düşürücüydü. Bertie sınıfının en büyük öğrencisi değildi, neredeyse sekiz yaşını kutlayacak olan bir iki çocuk vardı ama bebeklere yönelik olduğunu iddia eden bir şeye katılıyor olmanın kendisi için hiç de uygun olmadığını düşünüyordu.

"Seni çok iyi anlıyorum Bertie," demişti annesi. "İsim konusunda Bayan Naidu'yla konuştum ama bunun küçük düşürücü olmasını amaçlamadıklarını söylüyor. İsminin böyle olmasının sebebi yogaya baş-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

lamak için insanın asla çok küçük sayılmayacağıymış. Krişna'nın gözünde hepimizin zaten çocuk olduğunu söyledi. Ne demeye çalıştığını çok iyi anlıyorum, ya sen?"

"Hayır," dedi Bertie. Bayan Naidu'nun ara sıra Krişna'dan bahsettiğini duymuştu ama onun kim olduğunu öğrenememişti. Annesine sorduğundaysa hiç olmadığı kadar belli belirsiz bir yanıt almıştı. "Krişna bir algı biçimi Bertie. Bir insan değil. İnançlı insanlar böyle şeylerle ilgili hislerine isim verirler. Annen de bildiğin gibi böyle konularda Profesör Dawkins'in tarafını tutuyor. Ama yapacak bir şey yok. Bayan Naidu kendi düşünceleri açısından bilgili bir kadın."

Bertie konuyu bu noktada kapatmıştı; belki Profesör Dawkins de bir algı biçimiydi, tıpkı Melanie Klein gibi. Başka bir yöntem denemeye karar verdi. "Ayrıca sınıftaki bazıları bence çok küçük. Kendisini düğüm yapan küçük çocuğa ne demeli, onu nasıl çözeceklerine bir türlü karar verememişlerdi. Üç yaşındaydı."

"O çok talihsiz bir kazaydı," dedi Irene. "Ama istisnai bir durumdu."

"Sence ölmüş müdür?" diye sordu Bertie.

Irene güldü. "Ah Bertie, saçmalama. Tabii ki ölmemiştir. Hiçbir sorun olduğunu sanmıyorum. Sıkışıp kalmıştı sadece. Hepimiz ara sıra aynı duruma düşebiliyoruz."

Aynı şey psikoterapide de geçerliydi. Bertie annesine Dr. Sinclair'le haftalık psikoterapi seanslarını bırakmak istediğini söylemişti. "Hem para da cebinde kalır,"

BELONGS TO KAATTS TEAM

demişti. "Valvona & Crolla'ya gidip o parayı harcayabiliriz. Ya da tüm parayı kendine harcarsın, benim için sorun olmaz."

Iren gülmüştü. "Ama konu bu değil Bertie. Önemli olan para değil, Dr. Sinclair'le görüştüğün zaman bunun yararını görüyor olman. Doğru kararları alman konusunda sana yardımcı oluyor. Bir şeyleri anlamana yardım ediyor. Önemli olan bu Bertie." Duraksadı. "Böyle bir fırsata sahip olduğun için çok şanslısın. Dr. Sinclair gibi birisinin yardımına ihtiyaç duymasına rağmen bunu elde edemeyen pek çok genç insan var."

"Mesela?" diye sordu Bertie.

"Örneğin Tofu. Agresif dürtülerini kontrol altına almak için yardıma ihtiyacı olan bir genç işte."

Bertie bunu dile getiremese de kabul etmek zorundaydı. Gerçi Dr. Sinclair'in her türlü otoriteye tüm gücüyle karşı çıkan Tofu'yla başa çıkabileceğini sanmıyordu, kaldı ki Tofu'nun bu niteliğine gizliden gizliye hayranlık duyuyordu. Eğer Tofu gibi olsaydı annesinin onu böyle yönlendiremeyeceğini düşünüyordu. Tofu asla yogaya gitmeyi kabul etmez saksofon çalmayı ve İtalyanca konuşmayı kesinlikle reddederdi. Elinin tersini ağzına dayayıp yüksek sesle üfleyerek kaba sesler çıkarmış ve saksofonla dalga geçmişti.

"Saksofon çaldığında böyle sesler çıkarıyorsun Bertie," diye haykırmıştı. "Ses neye benziyor anladın mı?" İtalyanca konusu açıldığında da, "Macaroni," deyip eklemişti, "Spagetti! Hah!"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Bertie de Tofu gibi cümlelerinin sonuna bu "Hah" sesini koymaya çalışmış ama kendisi söylediğinde sesinin onun gibi çıkmadığını görmüştü; Tofu'nun büyük bir rahatlıkla takındığı umursamazlık ve küstahlığı yakalayamıyordu. "Evet anne, hah," demek hiç işe yaramıyordu, hah sesi nedense tüm etkisini kaybediyordu.

Baş düşmanı Olive de tıpkı Tofu gibi yavrukurtlara üyeydi. Bu da büyük zorluk yaratıyordu. Tofu o akşamki toplantı hakkında Bertie'yle çoktan konuşmuştu.

"Bir bela çıkacak Bertie," demişti. "Bunu hissedebiliyorum." Sonra da eklemişti: "Hah!"

BELONGS TO KAITLIS TEAM

24. Bazı Sofistike Renkler

Altı kişilik öbeklere ayrıldılar: Kırmızı öbek, mor öbek, kızıl öbek... Pek çok yavrukurt kümesinde kızıl öbek, hatta mor öbek bile olmazdı, en azından Edinburgh dışındaki kümelerde. Çoğu küme, öbekleri için ana renkleri seçerdi ama burası Edinburgh, hatta Morningside'dı ve daha sofistike renklere izin veriliyordu. Bertie, Tofu, Olive ve çırpı gibi bacakları olan, Tofu'dan ve daha az olmasına rağmen Olive'den çekinen küçük bir oğlan olan Ronald Cesuryürek Macpherson ile aynı öbekteydi.

"Bu akşam çok eğleneceğiz," dedi Rosemary Gold herkesin dikkatini çekmek için ellerini çırparken. "Ayrıca iki yeni üyemiz var. Evet, iki!"

Utangaç bir şekilde yanında duran bir oğlanla kıza döndü. "Bu Fergus," dedi oğlanı göstererek. "Bu da Chloe. Fergus kızıl öbekte olacak ve Chloe de kırmızıda. Ne güzel, değil mi?"

Bertie'nin yanında duran Tofu homurdandı ve mırıltıyla bir şeyler söyledi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Bir şey mi dedin Tofu?" diye sordu Bayan Gold. "Hoş geldin dediğini mi duydum? Bunu duyduğuma eminim."

Olive elini kaldırdı. "Hayır," dedi. "Şöyle bir ses çıkardı. Sonra da, 'Yine mi kız!' dedi."

Tofu kümebaşına dönmeden önce Olive'e öfkeyle baktı. Yüz ifadesi tıpkı inkârları gibi, haksız yere suçlanan birinin masumiyetini yansıtıyordu. "Ben bir şey demedim," diye karşı çıktı. "Dedim mi Bertie?"

Olive Bertie'ye baktı. "Sen söyle Bertie," diye fısıldadı. "Ama yalan söyleme. Yalan söylediğinde ne oluyor biliyorsun. Pantolonun tutuşuyor."

Bertie zorlukla yutkundu. Kabahatleri ifşa etmekten keyif alan Olive'in aksine insanları ispiyonlamaktan hoşlanmıyordu. Ama yalan söylemeyi de bir o kadar sevmiyordu. Olive'in savurduğu tehditlerin gerçekleşeceğinden korktuğundan değil... Bu boş bir tehditti, çünkü Tofu'nun düzenli bir şekilde yalan söylemesine rağmen kemerinin altında hiçbir kısmın alev aldığını görmemişti. Ancak bunu Olive'e söylediğinde itirazını duymazdan gelmiş ve Tofu'nun herkesin bildiği yanmayan özel pantolonlardan giydiğini söylemişti. "Yalancı pantolonu diyorlar," demişti bilmiş bir tavırla. "Daha pahalı ama yalan söylediğinde tutuşmuyor. Tofu'nun babası internetten alıyor, çünkü söylediği tüm o yalanlarla sıradan pantolon giyemeyeceğini biliyor. Bunu bilmediğine çok şaşırdım Bertie, senin en iyi arkadaşın ne de olsa."

BELONGS TO KAATES TEAM

"Bertie'yi bu konuya karıştırmamıza gerek yok Tofu," dedi Rosemary Gold. "Tek söylememiz gereken Chloe'nin aramıza katılmasından büyük mutluluk duyduğumuz, öyle değil mi Tofu?"

Tofu yere bakıp, "Evet," dedi.

"Parmaklarını çapraz yaptı," diye haykırdı Olive. "Gördüm onu! Bunu söylerken parmaklarını çaprazladı. Söylediği şeyin yalan olduğu anlamına geliyor."

Rosemary Gold bunu görmezden gelmeyi tercih etti. Bertie ise yardımcı olmaya çalışıyordu. "Benim yanımda durabilir," dedi kümebaşına.

"Ne kadar hoş, değil mi?" dedi Bayan Gold, Chloe'yi yeni öbeğine doğru götürürken. "Kırmızılarla çok mutlu olacaksın Chloe. En azından Bertie kibar bir oğlan."

Yeni gelenler yerlerine yerleşince o akşam yapılacak işlere başlanabilirdi. "Bunun ne olduğunu bilen var mı?" dedi Rosemary Gold yuvarlak ve metal bir obje kaldırarak.

"Bir pusula," diye cevap verdi Bertie.

Bayan Gold başıyla onayladı. "Kesinlikle. Peki pusula ne işe yarar? Bilen var mı?"

Bertie elbette biliyordu ama ilgi odağı olmak istemediği için cevap vermedi.

"Bize bir şey gösteriyor, değil mi?" dedi Rosemary Gold. "Bize ne gösteriyor çocuklar?"

Bertie etrafına baktı ve konuşması gerekeceğini fark etti. "Ne gibi bir pusula olduğuna göre değişir," diye lafa girdi. "Mıknatıslı pusula kuzey ve güneyin ne yönde olduğunu gösterir."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Kesinlikle. Başka pusula türleri olduğunu sanmıyorum, var mı Bertie?"

"Bir de ahlaki pusula var," dedi. "Henüz hiç görmedim ama gazetede okudum. Başbakan kendisinde olduğunu söylüyor."

Rosemary Gold gülümsememeye çalışıyordu. "Bertie," dedi. "Sanırım haklısın. Ama başbakanın ahlaki pusulasının fotoğrafını hiç görmedik, öyle değil mi?" Duraksadı. "Belki de Kirkcaldy'dedir*. Ayrıca onun ahlaki pusulaya sahip olan tek kişi olduğuna emin değilim. Belki hepimizin içinde bir yerlere gizli bir pusula vardır." Konuşurken Tofu'ya baktı, bakışlarının ona kaymasına engel olamamıştı. "Ama bu kadar yeter çocuklar. Küçük pusula oyunumuza başlayalım. İsmi Doğu-Kuzey."

Oyunun kuralları detaylı bir şekilde açıklandı. Herkes pusulayı bir kez tutacak, sonra da belli bir yöne bakacaktı. Sonra o yönde durmakta olan bir obje betimlenecekti. Ardından pusula başka birisine geçecek ve bir yön söylenecek, tüm çocuklar o yönle bağdaştırılan objeye doğru koşacaktı. Bu objeye ilk dokunan kişi pusulayı almaya hak kazanacaktı ve diğer objeler betimlenerek oyun devam edecekti.

Epeyce hareketli ve eğlenceli bir oyundu. Küçük yaraların temizlenmesinden ve Olive'in koridorun sonundaki sandalyeye dokunmak için koştururken Tofu'nun saçını çekip kendisine tükürdüğüne dair

---

* Eski başbakan Gordon Brown'ın büyüdüğü ve milletvekilliğini yaptığı bölge. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

şikâyetine Rosemary Gold'un hakemlik edişinden sonra pusula kaldırıldı ve tüm çocuklar ebeveynlerine götürmeleri için bir mektup aldı.

"Bu çok önemli bir mektup," diye açıklama yaptı Rosemary Gold. "Sizin için planladığımız heyecanlı bir konu hakkında ve hepinizin çok hoşuna gideceğine eminim. Ama şimdilik bundan bahsetmeyelim, çünkü bazı şeyleri daha sonraya saklamak daha iyi olur. Pastanın en güzel parçasını sona saklamak gibi."

Mektuplar çocuklara dağıtıldı ve toplantı "Kamp ateşini her zaman arkandakilerle paylaş" isimli yavrukurt şarkısının söylenmesiyle son buldu. Bertie şarkıyı söylerken mektuba göz gezdiriyordu. Üstüne yapıştırılmış etikette, ebeveyne veya vasiye yazıyordu. Bertie tavana baktı. Mektubun hangi ebeveyne verilmesi gerektiğine dair bir şey yazmıyordu ve bunun bir seçim yapabileceği anlamına geldiğini hissediyordu. Babasına vermesi daha iyi olabilirdi, çünkü mektupta ne gibi bir teklif varsa bunu kabul etmesi daha olasıydı. Ama mektubu teslim etmeden önce okumasının daha da iyi olacağını düşündü. Zarfın üstünde mektubun ebeveyne veya koruyucuya verilmeden önce açılamayacağına dair bir ibare yoktu ve Bertie bir keresinde yasak olmayan bir şeyin izinli olduğuna dair bir yazı okumuştu. Bir şeyi yapmaman gerekmediği sürece yapabilirsin diye düşündü. Belki de ahlaki pusulanın gösterdikleri de böyle şeylerdi.

BELONGS TO KAITLIS TEAM

25. Bir Oğlanın Yapabileceği 100 Şey: 1. Bölüm

Bertie'yi yavrukurt toplantısından babası aldı ve Dundas Caddesi'nden geçen otobüsün üst katında oturdular.

"Yine heyecanlı bir akşam mıydı Bertie?" diye sordu Stuart.

Bertie başıyla onayladı.

Stuart oğluna teşvik edici bir gülümsemeyle baktı. "İlginç bir şey oldu mu?"

Bertie'nin çekindiği soru da tam olarak buydu. Çoğu çocuğun böyle bir soruya vereceği her zamanki yanıt hiçbir şey olmadığı yönünde olurdu. Çocukların hayatı kendilerinden duyulduğu kadarıyla boş, sıkıcı ve olaysız geçiyordu. Hiçbir şey olmuyor, kimse hiçbir şey söylemiyor ve gittikleri yerlerde kimse olmuyordu. Aynı sessizlik yemini gereğince okulda hiçbir şey öğrenilmiyor, sınıftaki kesif sessizlik hiçbir konuda hiçbir gözlemle bölünmüyordu. Buna karşılık çocuklar arasındaki telefon konuşmaları entrika ve dram, tutku ve komplo dolu olaylı hayatları gözler önüne seriyordu.

BELONGS TO KAITOS TEAM

Bertie böyle bir çocuk değildi. Genellikle neler olduğuna dair her şeyi anlatır, sadece ebeveynlerin kulaklarına ağır geleceğini düşündüğü detayları kendisine saklardı. Bu yüzden Tofu'nun diğerlerine tükürme alışkanlığını veya arkadaşının okul bahçesinde yaptığı ufak çaplı piyangoyu anlatmamıştı. Bertie bu piyango konusunda çok öfkelenmişti, çünkü yapılan şeyin suç sayıldığını biliyordu: Tofu herkesi tehdit ederek harçlıklarının bir kısmını alıp bir araya getirmişti, kazanan tüm parayı alacaktı. Katılanların hepsi birle on beş arasında bir sayı seçiyordu –Bertie'nin sınıfında on beş kişi vardı– ve Tofu o hafta kazanan sayıyı ilan ediyordu. Fakat problem kazanan sayıyı Tofu'nun seçiyor olmasıydı ve herkes kendi sayısını seçtikten sonra bunu ilan ediyordu.

"Biz seçmeden önce kazanan sayıyı bir kâğıda yazmalısın," demişti Pansy. "Öylesi daha adil olur."

Tofu gülümsedi. "Mümkün değil."

"Son altı seferin üçünde sen kazandın," diye dikkat çekti Hiawatha.

"Gerçekten şanslıyım," dedi Tofu.

Bertie bu konudan annesiyle babasına bahsetmemişti, anlamaz, hatta muhtemelen inanmazlardı. Ama neler olduğunu öğrenmek isteyen babasının net sorusu karşısında mektubu bu aşamada dile getirme konusunda kararsız kalmıştı. Önce okumaya ve içeriğinde yavrukurt üyeliğini devam ettirmesini tehdit edebilecek herhangi bir şey olduğu takdirde ortadan yok etmeye karar vermişti. Annesinin onaylamayacağı yeni bir

BELONGS TO KAKTUS TEAM

aktiviteyle ilgili bir mektup olabilirdi ve bu yavrukurt işinin sona ermesi anlamına gelirdi; onun ne zaman ne yapacağı belli olmuyordu.

Babasının sorusuyla ilgili yapılabilecek en iyi şeyin onu duymamış gibi yapmak olduğuna karar verdi, fakat Stuart ısrarcıydı. "Herhangi bir şey oldu mu dedim Bertie, ilginç bir şey."

Babasına pusula oyunundan bahsetmiş ama mektupla ilgili bir şey söylemekten kaçınmıştı. Cebini yokladı, tüm suç aletleri gibi hacimli duruyordu, İskoçya Sokağı'na döndüklerinde hızla odasına girdi. Cebinden mektubu çıkarıp okuma lambasının ışığına tuttu. İnce zarfın içinden katlanmış kâğıdı seçebiliyordu ama hepsi buydu; kâğıdın üstünde bir şeyler yazılı olduğunu da görebiliyordu, fakat ne olduğunu çözemiyordu.

Zarfı masaya koyup odasının kapısını kapadı. Eğer kilidi olsaydı kilitlerdi ama kilit talepleri annesi tarafından hep geri çevrilmişti.

"Kilit mi?" demişti Irene. "Neden kilit istiyorsun ki?"

Bertie hızla düşünmüştü. Onu dışarıda tutmak için olduğunu söylemesi mümkün değildi, bu pek iyi karşılanmazdı. "Güvenlik için," demişti hızla. "Eğer bacadan bir hırsız girerse eşyalarımı çalamaz."

Irene tek kaşını kaldırmıştı. "Anlıyorum. Benim eşyalarımı çalması sorun değil yani, öyle mi? Ya da babanın. Hatta ufak Ulysses'in eşyalarını." Duraksadı. "Bu nasıl bir tutum Bertie?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Bertie yine yanlış anlaşıldığını görebiliyordu. "Ama öyle demek istemedim anne," diye karşı çıktı. "Seninle babamın odasının kapısında kilit var, eşyalarınızın çalınmasını engelleyebilirsiniz."

Irene onu kucakladı. Bertie çepeçevre sarıldığını hissediyordu; tıpkı boğulmak gibi diye düşündü. "Kapını kilitleyip anneni dışarıda bırakmak istemezsin," dedi Irene. "Oğlanlar annelerinden sır saklamamalı. Bir oğlanın en iyi arkadaşı annesidir, sadece senin gibi ufak bir çocukken değil, tüm hayatı boyunca."

Bertie umutsuzluğa kapılmıştı. Bu doğru olabilir miydi? Eğer doğruysa gelecek çok korkunç görünüyordu.

"Tabii başka arkadaşların da olabilir," diye kabullendi Irene. "Örneğin Olive. Pek hoş bir kız. Onunla oldukça iyi geçiniyorsunuz, değil mi?"

"Hayır," dedi Bertie. "Ondan nefret ediyorum anne."

"Hayır, etmiyorsun," dedi Irene hızla. "Böyle saçma şeyler söyleme Bertie, şaka olsa bile. Olive'den nasıl nefret edebilirsin? Çok hareketli ve eğlenceli. Hayır, ondan nefret etmiyorsun Bertie."

Nereden biliyorsun anne demek istiyordu. Ama bunu söyleyemezdi. Hatta hiçbir şey söyleyemezdi, çünkü söylediği her şey annesi tarafından anında çürütülmeye çalışılacaktı ve onunla tartışmanın yararı yoktu. Annesi hava gibiydi, her zaman oradaydı; ona karşı çıkmak havaya karşı çıkmaya çalışmak gibiydi. Anlamı yoktu.

BELONGS TO KAITLIS TEAM

Şimdi de kümebaşından gelen mektupta neler olduğunu anlamaya çalışırken kütüphaneden ödünç aldığı Bir Oğlanın Yapabileceği 100 Şey isimli kitapta okuduğu bir şeyi hatırlıyordu. Dedektiflere İpuçları başlıklı bir kısım vardı ve Birinci Sınıf Usta Dedektif isimli birisi tarafından yazıldığı iddia ediliyordu.

Yazıda, "Eğer ele geçirdiğiniz bir mektubu okumanız gerekiyorsa," deniyordu, "zarfı yırtarak açmayın, mektubu alacak olan kişi bundan şüphelenir. Mektubun başkasına verilmek üzere elinize geçmesini bekleyin. Mektubu teslim eden kişinin sizi görmediğinden emin olduktan sonra zarf kapakçığını buharla yumuşak bir şekilde kaldırın. İçindekilerin fotoğrafını çektikten sonra zarf tekrar kapatılabilir ve ele geçirilen bilgiler merkeze bildirilebilir."

Buharla yumuşak bir şekilde kaldırın. Bertie'nin odasında buhar yoktu ama nefesi vardı ve yeterince ılık ve nemli olduğuna inanıyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

26. Bir Oğlanın Yapabileceği 100 Şey: 2. Bölüm

Bertie nefes aldı ve ısıtabilmek için olabildiğince uzun bir süre tuttu, sonra zarfın kapağına doğru üfledi. Ciğerlerinin ne kadar hava tuttuğuna ve tüm nefesini vermesinin ne kadar uzun sürdüğüne şaşırmıştı. Fakat bu şaşkınlık, bütün bu işlemin sonunda kapağın ilk başta olduğu kadar inatla yapışık durduğunu keşfetmesiyle hayal kırıklığına dönüştü. Tekrar nefes aldı, tuttu ve tekrar bıraktı, bu sefer dudaklarını o kadar yakınlaştırmıştı ki neredeyse dokunuyordu. Fakat zarf işlemin sonunda biraz daha nemlenmiş olmasına rağmen sıkı bir şekilde kapalı kaldı.

Bertie Bir Oğlanın Yapabileceği 100 Şey'de yazanları hatırlamaya çalıştı. Dedektiflere İpuçları kısmında mektup açan bir dedektifin çizimi vardı ve bu resmi hatırlamaya çalışıyordu. Bir su ısıtıcısı vardı –bunu gayet iyi hatırlıyordu– ve bir buhar bulutu vardı. Ama zarfın nereye konduğunu ve kapağının tam olarak nasıl açıldığını hatırlamıyordu. Çakı kullanmak gerekiyor muydu? Bertie bir İsviçre çakısı için yanıp tutuşuyordu ama annesi buna izin vermemişti, bu yüzden mutfaktan

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

bir bıçak bulması gerekecekti. Hiçbiri bir İsviçre çakısı kadar kullanışlı ve heyecan verici olmasa da orada pek çok bıçak vardı.

Oğlan çocukların çakı taşımamasına dair bir tür mücadele başlatıldığını hissediyordu. Bay Baden-Powell her oğlanın bir çakısı olması gerektiğini söylüyordu; Bertie yatağının altına gizlemeyi başardığı *Oğlanlar İçin İzcilik* kitabının eski baskısında okumuştu. Ama gazetede hükümetin izcilerin çakı taşımaması gerektiğini söylediğini de okumuştu. Bu pek çok açıdan üzücü bir haberdi. Bu hem izcilerin yapmaları gereken işleri –sopaları yontmak, atların nallarından taş çıkarmak, ipleri istenen boyda kesebilmek– yapamayacağı hem de hükümetin annesiyle aynı fikri savunmaya başladığı anlamına geliyordu.

Bertie her zaman hükümetin –eğer ne büyük dertlere düştüğünü görse– onun yanında olacağına inanmıştı, ne de olsa insan hakları bildirgesi diye bir şey olduğunu okumuştu ve bunun uzaktan da olsa Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni hiç duymamış olan annelerle ilgili bir şey olabileceğini ummuştu. Ama anlaşıldığı kadarıyla hükümet artık annesiyle aynı tarafı tutuyordu ve bu onun bakış açısından dünyayı daha sıkıntılı bir yer haline getiriyordu. Bertie'nin dünyasında zar zor görünen özgürlük –o minik kare içindeki mavi gökyüzü– artık daha küçük, daha bulutlu ve daha uzak bir hale gelmişti.

Bertie zarfı açmak için su ısıtıcısını kullanmak dışında bir alternatif olmadığına karar verdi. Annesiyle

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

babasının ortalıkta olmadığından emin olmak için başını kapıdan uzattı ve mutfağa giden koridorda parmak uçlarında yürüdü. Annesinin orada olmadığını görünce hızla su ısıtıcısını çalıştırdı ve suyun kaynamasını bekledi. Bu oldukça hızlı oldu ve kısa süre içinde ucundan buhar tütmeye başladı. Bertie zarfı buhara tuttu ve kapağının kıvrılıp açıldığına memnuniyetle şahit oldu… Tıpkı *Bir Oğlanın Yapacağı 100 Şey*'de olduğu gibi.

Odasına dönen Bertie kümebaşının mektubunu nemli zarftan çıkartıp yatağına oturduktan sonra okumaya başladı.

Sayın Ebeveyn veya Vasi,

Yaz aylarının bu döneminde tatil için plan yapmaya başlarız. First Morningside Yavrukurtları'nda kafa kafaya verip yaz tatili süresince çocuklar için ne yapacağımızı düşündük. Ağustos ayında Bonaly'de üç günlük bir kamp planlamıştım, fakat çeşitli sebeplerden ötürü bu pek mümkün görünmüyor. Ancak bir rezervasyon iptali sayesinde üç hafta sonra hafta sonunun boş olduğunu bildirmeleri üzerine konuyu hemen tekrar değerlendirip o hafta sonu boyunca tesisi kiraladım. Böylece kümedeki herkese Bonaly'de iki gecelik bir kamp olanağı sağlayacağız (Cuma akşamından pazar ikindi saatlerine kadar). Geceyi çadırda geçireceğiz ve tüm yemekler ateşte pişecek (hava izin verdiği sürece!).

Bertie metni giderek artan bir heyecanla okuyordu. Daha önce hiç kamp yapmamıştı ve geceyi çadırda

BELONGS TO KAATIS TEAM

geçirmek nefes kesiciydi. Ayrıca yemekleri de ateş üstünde pişecekti ki bu da Baden-Powell'ın kitabında gösterdiği gibi ateşi sopaları birbirine sürterek yakabilecekleri anlamına geliyordu. Sosislerin ve ince sopalara takacakları marşmelovların kokusunu şimdiden alabiliyordu. Hevesle okumaya devam etti.

Tahmin edebileceğiniz gibi, kampta bu kadar çok çocuk varken yetişkin yardımcılara ihtiyacımız olacak. Bu sebeple 1- Kampa çocuğunuzun katılmasını isteyip istemediğinizi ve 2- Hafta sonu yardımcı olarak gelip gelemeyeceğinizi sormak için bu mektubu yazıyorum. Eğer bunun mümkün olabileceğini düşünüyorsanız çok eğleneceğinize garanti verebilirim ve yetişkin yardımcıların çadırlarda değil, Bonaly'de birliğin işlettiği çok sevimli ranzalı odalarda kalacaklarını da belirtmek isterim.

Mektup Bertie'nin elinden kayıp yere düştü. Elleri titriyordu. Hüzün ve teslimiyet duygusuyla gözlerini kapadı. Annesi yardımcı olarak gelmek isteyecekti, başka türlüsü mümkün değildi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

27. Sahtecilik Ortaya Çıkıyor

Annesinin akşam yemeğinin hazır olduğunu söylemesi üzerine mutfağa giden Bertie titreyen ellerinde kapağını yeniden kapattığı zarfı tutuyordu. Babasının da içeride olduğunu ve masada oturduğunu rahatlayarak fark eden Bertie çekine çekine yanına gitti ve mektubu uzattı.

"Üstünde ebeveynime veya vasime verilmesi gerektiği yazıyor," diye mırıldandı. "Bu sensin, değil mi baba?"

Irene hızla başını kaldırdı. "Ve benim Bertie," dedi. "Aslına bakarsan ebeveyne veya vasiye gönderilen bir mektup genellikle anneye gönderildiği anlamına gelir. Daha sonrası için aklında olsun."

Stuart kısa bir an Irene'e baktı. "Her zaman değil," dedi kibarca. "Kimi zaman olabilir ama her zaman değil."

Bir tencere çorba karıştırmakta olan Irene kaşığını kenara bırakıp kocasının yanına geldi. Elini uzatıp açılmamış mektubu aldı. Stuart tek kaşını kaldırdı ama bir şey yapmadı.

BELONGS TO KAITES TEAM

Bertie büyük bir üzüntüyle seyretti. "Önemli olduğunu sanmıyorum," dedi hızla. "Belki babam sonra okur." Söyleyebileceği tek şey buydu ama kaçınılmaz olanı engellemeye çalışmanın hiçbir anlamı yoktu.

Irene küçük bir bıçak alıp zarfı yırtarak açtı. "Bakalım ne yazıyormuş."

Bertie oturdu. Ellerini yüzüne koydu ama parmaklarının arasından annesini seyretti. Yüz ifadesinin hafif bir kızgınlıktan şaşkınlığa geçtiğini görebiliyordu. Gözlerini kapattı; sahtecilik çabalarının böyle ortaya dökülmesine katlanamayacaktı.

Mektubun içeriğini değiştirmişti. Son doğum gününde (altıncı) uzak bir akrabasının gönderdiği kendisi için çok değerli olan dolmakalemi kullanarak kümebaşının yazdığı cümleleri dikkatli bir şekilde olumsuz anlamlarına çevirmiş ve birkaç başka detay daha eklemişti.

Sonuç mükemmel değildi –bunu kendisi bile kabul etmek zorundaydı– ama mutfağın loşluğunda yaptığının yanına kalabileceğini umuyordu. Mektupta artık şunlar yazıyordu:

Tahmin edebileceğiniz gibi, kampta bu kadar çok çocuk varken yetişkin yardımcılara ihtiyacımız olmayacak. Bu sebeple 1- Kampa çocuğunuzun katılmasını isteyip istemediğinizi ve 2- Hafta sonu yardımcı olarak gelip gelemeyeceğinizi ve evde kalmanız gerektiğini sormak için bu mektubu yazıyorum. Eğer bunun mümkün olabileceğini düşünüyorsanız çok eğleneceğinize garanti

verebilirim ve yetişkin yardımcıların çadırlarda değil, Bonaly'de birliğin işlettiği çok sevimli ranzalı odalarda kalamayacaklarını da belirtmek isterim.

Irene mektubu okudu, ardından bir kere daha okudu. Gülümsedi. "Kümebaşından çok hoş bir mektup gelmiş," dedi. "Sen de okusana Stuart."

Stuart mektubu alıp hızla gözden geçirdi. Başını hâlâ ellerinin arasına gömmüş halde duran Bertie'ye baktıktan sonra bakışlarını bir şeyler dilercesine Irene'e çevirdi.

"Bertie," dedi Irene. "Bu çok ilginç bir mektup. Neden değiştirdin hayatım? Yavrukurtlar kampına gitmek istemiyor musun?"

Bertie kımıldamadı. Sıktığı ellerinin arkasından incecik sesi duyuldu. "Gitmek istiyorum."

"Bu gayet iyi," dedi Irene. "Annen yavrukurtları pek sevmiyor olabilir ama arkadaşlarınla gitmek istemeni anlıyorum. Olive ve diğerleriyle."

"Onunla değil," dedi Bertie. Ama o kadar kısık sesle konuşmuştu ki ikisi de onu duymadı.

"Senin için eğlenceli olacağına eminim," diye devam etti. "Ama annelerle babaların yardımcı olarak istenmemesine dair kısım… Kümebaşı böyle bir şey yazmadı, değil mi?"

Bertie karşılık vermedi.

"Ayrıca anneler için de eğlenceli olur, öyle değil mi? En son ne zaman kampa gittiğimi hatırlamıyorum. Sen hatırlayabiliyor musun Stuart?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Stuart başını salladı. Ona uyarı dolu bir bakış fırlatmıştı ama fark etmemiş gibi görünüyordu.

"Çok eğleneceğiz," dedi Irene neşeyle. "Boş odadaki dolabın içinde bir yerlerde uyku tulumum olacaktı. Senin için de bir tane bulabileceğimize eminim."

Bertie ellerini yüzünden çekti. Ayağa kalkarak hızla mutfaktan çıktı ve koridordan geçerek odasına girdi.

"Çok ilginç," dedi Irene. "Ne düşünüyordu acaba?"

Stuart tavana baktı. "Senin gitmeni istemiyor," dedi. "Bertie senin yardımcı olarak gitmeni istemiyor. Bence bizden birkaç günlüğüne uzaklaşmak istiyor."

Irene şaşırmış gibiydi. "Bu doğru olamaz."

"Bence durum böyle."

"Hiç katılmıyorum. Her oğlan ebeveynleriyle ilgili azıcık da olsa utanç duyar ama bunu atlatırlar. Hem Melanie Klein…"

"Bu konuyla onun ne ilgisi olduğunu anlamıyorum," dedi Stuart.

"Stuart ne olduğunu göremiyor musun? Burada gördüğümüz şey annesiyle babasının desteğine ihtiyaç duymasına rağmen onların dâhil olmasını reddeden, fakat talebine karşılık vermeyeceklerinden korkan bir çocuk. Bu yüzden endişe duyuyor ve annesiyle babasının işe dâhil olmasını istemediğini göstererek onların bağlılığının derinliğini test etme ihtiyacı hissediyor. Bunu göremiyor musun?"

Stuart başını salladı. "Hayır."

"Ama durumun böyle olduğundan emin olabilirsin. Bonaly'ye yardımcı olarak gitmezsem Bertie'yi yarı yolda bırakmış olacağım."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Stuart dudağını ısırdı. "Irene bazen merak ediyorum da…"

Irene öfkeyle ona bakarken Stuart masadan kalktı. "Nereye gidiyorsun?"

Bertie'nin koridorun sonundaki odasını işaret etti. "Oğlumla konuşmaya."

Kapıyı çaldı, ama karşılık gelmesini beklemedi. İçeri girdiğinde ufak oğlanın yatağına uzandığını ve başını yastığına gömdüğünü gördü.

"Biraz neşelen koca adam," diye fısıldadı. "Ayrıca annene çok kızma. Yardımcı olmaya çalışıyor… Gerçekten. Seni çok ama çok seviyor. Bunu biliyorsun değil mi?"

Bertie burnunu çekti. "Evet," dedi. "Biliyorum."

"Sana bir şey söyleyeceğim," dedi Bertie'nin yatağında yanına otururken. "Seni Pentland'da balığa götüreceğim. Sadece seninle ben olacağız. İster misin?"

"Ne zaman?" diye sordu Bertie.

"Önümüzdeki hafta sonu," dedi Stuart. "Cumartesi günü gideriz. Ama senin yerinde olsam annene balık tutmaya gideceğimizi söylemem. Onlara bakmaya gideceğimizi söyleyeceğiz, anlaştık mı?"

Bertie çok iyi anlamıştı.

BELONGS TO KAATTS TEAM

28. Briç

Bruce Anderson spor salonuna gitmekten keyif alıyordu. Yıllar boyunca Fountainbridge'deki bir sağlık kulübüne üyeliğini sürdürmüştü; şimdiyse kendi deyimiyle "daha büyüğüne" geçmiş ve farklı spor aletlerine ek olarak havuzda yüzebildiği, saunaya ve hamama girebildiği, Lothian Yolu üstündeki Sheraton Hotel'in spor salonuna gitmeye başlamıştı.

Bruce hamamı çok seviyordu; fayans döşeli oturacak yerlerde mayosunun üstüne sardığı havluyla oturmaktan hoşlanıyordu. Aşağı kattaki spor salonunda yorduğu kaslarını gevşetmeyi, yavaş yavaş terleyen teninin altındaki eklemlerin ve kasların rahatlama hissini seviyordu. Hamamda başka insanların –genellikle tanımadığı insanlar oluyordu– bu görüntüyü göz ucuyla izlemesini seviyordu; kadınlar açıkça görülen bir beğeniyle, erkekler pek gizleyemedikleri kıskançlık duygularıyla bakıyorlardı. Erkeklerin bazılarına, "Kürek makinesinde biraz daha fazla vakit geçirirsen senin de benimki gibi bir vücudun olabilir," demek istiyordu. Ama böyle bir şey söylenmemesi gerekiyordu, hatta görgü kuralları gereği böyle durumlarda hiç

BELONGS TO KAKTUS TEAM

konuşmamak gerekliydi, kişi sessizlik içinde terlemekle yetinmeliydi.

Bruce spor salonuna tek başına gitmeyi tercih ediyordu. Macaulay Holmes Richardson Black'te ya da Bruce'un deyimiyle Mac ve Ortakları'nda işini bitirdikten sonra her akşam yaklaşık olarak bir saat burada vakit geçiriyordu. Daha sonra Lizzie'yi ailesinin Braids'teki evinden alıyor ve bir yerlerde yemeğe çıkarıyordu, bir restorana veya bara gidiyorlardı. Ardından Bruce'un dairesine kahve içmeye veya müzik dinlemeye gidiyorlardı. Yaptıkları şey genel olarak buydu.

Ancak son zamanlarda bu düzen Lizzie'nin ısrarı üzerine bir değişikliğe uğramıştı. Arkadaşı Diane'in gittiği bir briç kulübüne katılmıştı ve Bruce'un da katılmasını önermişti. Bruce bu teklifi şüpheyle karşılamıştı.

"Nerede?" diye sormuştu.

"Üniversitenin sınıflarından birinde," demişti Lizzie. "Buccleuch Meydanı'nda. Bir tür toplum hizmeti olarak ucuza kiralıyorlar."

Bruce karşılık vermedi. Toplum hizmeti mi? Ucuz üniversite sınıfları mı? Bu kendi deyimiyle "planın bir parçası" değildi.

"Briç," dedi şüpheyle.

"Evet, briç. Hiç oynadın mı?"

Bruce başını salladı. "Annemle babam oynardı," dedi. "Crieff'te." Crieff'te epeyce fazla briç oynandığını düşündü. Dişlerinin arasından derin bir nefes aldı, Lizzie bu alışkanlığını yeni yeni fark ediyordu; bir ara ona bu konuda bir şeyler söylemesi gerekeceğini düşündü, fakat henüz zamanı gelmemişti.

BELONGS TO KAATTS TEAM

Bruce ona sorgulayıcı bir bakışla baktı. "Bunu söylediğim için üzgünüm ama," dedi, "briç biraz eskiden kalma değil mi?"

Lizzie ne demeye çalıştığını çok iyi anlamıştı ama belli etmedi. "On dokuzuncu yüzyılda ortaya çıkmış," dedi. "Ama kuralların çoğu yirminci yüzyılda konmuş. Bu yüzden pek eskiden kalma olduğunu söyleyemeyeceğim. Satranç eskiden kalma. Satrançtan mı bahsediyordun yoksa?"

Bruce kibarca güldü. "Hayır, ne demeye çalıştığımı anlamadın. Bu oyunu oynayan insanların biraz… yaşlı olduğunu söylemeye çalışıyordum."

Lizzie yine neşeyle karşılık verdi. "Yaşlı mı? Bizim sınıfımız öyle değil. Anlayabildiğim kadarıyla herkes otuz beş yaş altında. Bir iki tanesi on sekiz veya on dokuz yaşında. Öğrenciler. On sekiz senin için yaşlı sayılmaz, değil mi?"

Bruce omzunu silkti. "Televizyonda gördüğün zaman hepsinin bir ayağı çukurdaymış gibi görünüyor. Ama önemli değil. Yaşlı insanların da bir şeyler yapması gerekiyor sanırım. Sokağa çıkmalarını engelliyor."

Bruce güldü ama Lizzie ona katılmadı. "Öğrenmek ister misin?" diye sordu. "Öğrenmeni isterim. Evleneceğimize göre bir briç partnerine ihtiyacın olacak, birlikte briç oynamaya gidersek hoş olur diye düşündüm ben de."

Bruce düşünceli görünüyordu. "İnsanların neden ilgisini çekiyor ki?" diye sordu en sonunda.

BELONGS TO KAATES TEAM

"Entelektüel bir oyun," dedi Lizzie. "Hafıza, strateji ve benzeri şeyler gerektiriyor. Ayrıca öğrenecek çok şey var, bir ömür boyu briç öğrenmeye devam edebilirsin."

Bruce omzunu silkti. "Bu kadar çok istiyorsan deneyebilirim."

O hafta ilk derse beraber gittiler. Saçlarını ortadan ayıran ve kemik çerçeveli gözlük takan Dundeeli öğretmen Bruce'u içten bir şekilde karşılayıp eline Ron Klinger'ın Briç Rehberi'ni sıkıştırmıştı. "Bu *İncil*," dedi. "Bay Klinger'ı Musa, bu rehberi de On Emir gibi düşün." Derin ve gür bir ses tonuyla. "Onlar ki on iki puandan azıyla oyuna girmemeliler," dedi. "Onlar ki deklarasyon dışında partnerleriyle konuşmamalılar."

Bruce ona boş boş bakınca öğretmen gergin bir şekilde güldü. "Kullanışlı bir kitap," dedi en sonunda.

Lizzie Bruce'u dürttü. "Bruce öğrenmeye çok hevesli Arthur," dedi. "Değil mi Bruce?"

Masalarının başına geçince Lizzie diğer oyuncuları tanıttı. "Bu Carol ve bu..." Kısa bir an tereddüt etti... "Diane."

Bruce iki genç kadını selamladı. Hatırlayabildiği kadarıyla Carol'ı hiç görmemişti, Diane ise nedense tanıdık geliyordu. Edinburgh büyük bir yer değildi ve aynı insanlarla karşılaşmak mümkündü.

Diane Bruce'a bakıp içten bir şekilde gülümsedi. "Lizzie senin çok iyi olabileceğini söyledi," dedi. "Sayılarla aran iyiymiş."

"Evet," dedi Bruce. "Sayıları severim."

BELONGS TO KAATIG TEAM

Merakla tek kaşını kaldırınca Diane başını çevirdi. Carol fark etmemişti. Lizzie kartları karıştırmakla meşguldü.

"Peki," dedi Diane. "Şöyle yapıyoruz. İlk başta dört el oynuyoruz. Sonra bir konvansiyon veya taktik hakkında Arthur konuşur. Bu yaklaşık yarım saat sürer. Sonra bir rober oynarız. Ardından da puba gideriz."

"Güzel," dedi Bruce. "Lizzie deklarasyonun temel kurallarını açıklamıştı. Oynadıkça öğrenirim."

Kartlar dağıtıldıktan sonra deklarasyon başladı. Bruce yüksek değerde bir renkle açılış yapınca Carol hemen karşılık verdi. Konuşma devam etti ve en sonunda Carol Diane'in yerine açtı. Lizzie dikkatli ve kendinden emin bir şekilde oynuyordu, Carol ile Diane iki el gerideydi.

"Eh," dedi Bruce. "İlk oyunum ve biz kazandık."

"Bu kadar basit değil Bruce," dedi Diane. Onu dikkatle izliyordu ve ara sıra Lizzie'yle bakışıyordu. Bruce bunun farkında değildi. Bir akşamı daha iyi değerlendirme konusunda aklında başka fikirler vardı. Ama Diane'in olması gerekenden biraz daha fazla kendisine baktığını da hissetmişti. Benden hoşlanıyor diye düşündü. Böyle durumlarda hep böyle düşünmüştü, fakat hayatında yeni bir sayfa açtığından bu yana daha az düşünür olmuştu. Yüzeyde ne yapılırsa yapılsın toprağın derinliklerinden başını uzatmaya devam eden bir yaban otu nasıl inatçı bir şekilde yüzünü gösterirse eski bir alışkanlık da o şekilde geri dönüyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

29. Lambanın Işığında

Buccleuch Meydanı'ndaki briç dersinden Forrest Yolu'ndaki Sandy Bell's isimli puba gitmek on dakika sürüyordu. Giden grup kalabalık sayılmazdı: Altı kişiydiler. Bruce ile Lizzie'nin yanında briç masasındaki partnerleri Diane ile Carol ve bir başka çift olan Alex ile Frances vardı. Alex Glasgowluydu ama o sosyal ve eğlenceli şehirden gelen birisinden beklenmeyecek şekilde neredeyse hep susuyordu. Ama Frances yüksek perdeden tiz kahkahalarıyla onun yerini dolduruyordu. Bruce tanıştıkları sırada Frances'in bakışlarının üstünde biraz uzun süre oyalandığını fark etti. İşte dedi kendi kendisine. Demek ki Frances Alex'ten çok da memnun değil! Bunu Diane de fark etmişti, Bruce'un dudaklarına yayılan gülümsemeyi görmüştü. Lizzie'ye baktı ama Lizzie Carol'la konuştuğu için fark etmemişti.

George Meydanı'ndan geçtiler. Lizzie ile Carol briç dersinden çıktıkları sırada başladıkları konuşmaya hâlâ devam ediyorlardı, bu yüzden Bruce Diane'in yanına geçti.

BELONGS TO KAATIS TEAM

"Sanki seninle daha önceden tanıştık," dedi. Daha önce tanışmadıklarını bildiği birisine bile ilk adımda söylediği bir sözdü ama şu anda durum bundan farklıydı. Onu daha önce gerçekten de bir yerde gördüğüne emindi.

Diane gülümsedi. "Sanmıyorum. Öyle olsaydı..." Cümlesini tamamlamadı.

Bruce güldü. "Öyle olsaydı beni hatırlardın mı? Bunu mu söyleyecektin?"

Diane dudağını ısırdı. "Şey, belki. Yüzleri hatırlarım."

"Bazılarını daha fazla mı hatırlarsın?" diye sordu Bruce.

"Ne demeye çalışıyorsun?"

Bruce omzunu silkti. "Bilmem," dedi. "İnsan bazılarını hatırlar bazılarını hatırlamaz."

"Olabilir. Ama daha önce tanıştığımızı sanmıyorum. Gerçekten. Tabii senden bahsedildiğini duydum. Lizzie'yle nişanlandığınızda. Ben o sırada Londra'da çalışıyordum, bu yüzden tanışamadık."

"Anladım," dedi Bruce. "Londra. Ben de bir süre orada çalıştım. Sıkılıp eve geri döndüm. Edinburgh'u hiçbir şeye değişmem. Londra'da her şey bayat ve kokuşmuş. Ciğerlerine çektiğin hava bile başkası tarafından yirmi kez solunmuş. Her türden insan var."

"Ama bunu herhangi bir yerdeki havayla ilgili söyleyebilirsin. Dünyadaki tüm moleküller karışmıyor mu? Bir yerde her toz zerreciğinin içinde Julius Caesar'ın parçacıklarının olduğunu okumuştum."

"Julius Caesar mı?"

"Evet. Nefes aldığımızda onun –ve başkalarının– küçük parçacıklarını soluyoruz."

Bruce güldü. "Çok gezentiymiş."

Diane bir süre sessiz kaldı. Diğerlerinden biraz hızlı yürüyorlardı, bu yüzden dönüp diğerlerine baktı. "Zavallı Lizzie," dedi. "Bu akşam oyuna konsantre olamayacak diye korkmuştum."

Bruce kaşlarını çattı. "Neden? Bir şey mi oldu?"

Diane tekrar omzundan geriye baktı. "Sana bunu söylesem mi söylemesem mi bilmiyorum. Lizzie senin bunu öğrenmeni istemediğini söylemişti, endişelenmeni istemiyor."

Bruce tek kaşını kaldırdı. "Benim endişelenmemi mi istemiyor? Ne hakkında?"

Diane sanki devam edip etmemesi konusunda şüpheleri varmış gibi tereddüt etti. Sonra, "Sana söylediğimi ona söylemezsin değil mi?" dedi. "Söz verir misin?"

Bruce başıyla onayladı. "Söz veriyorum." Duraksadı. "Onunla ilgili bir sorun mu var?"

Diane başını salladı. "Onunla ilgili değil. Hasta filan değil. Sadece…"

"Devam et," diye teşvik etti Bruce.

"Lizzie çok korkunç bir haber aldı. Dünyanın sonu olmadığını biliyor ama yine de kaldırması zor."

"İşiyle ilgili mi?" diye sordu Bruce.

"Hayır. Ama evet, parayla ilgili. Evet. Elinde biraz parası vardı, biliyorsun. Ama babası küçük bir mali kriz yaşamış. Sigortayla ilgili bir sorun olmuş… Her şeylerini almışlar."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Demek Todd batmıştı. Tam bir felaket.

"Her neyse, sonuçta babası büyük paralar kaybetmiş," diye devam etti Diane. "Epeyce büyük. Lizzie elindeki her şeyi ona vermek zorunda kaldığını söyledi. Elinde biraz parası ve anneannesinden kalan bir dairesi vardı. Eğer vermeseymiş babası kendi evini kaybedebilirmiş. Her şeyi. Bu yüzden başka seçeneği olmadığını hissetmiş."

Bruce sessizlik içinde dinliyordu. Üniversitenin yakınından geçiyorlardı ve meydanda bir grup öğrenci yürüyordu. On dokuz diye düşündü Bruce alakasız bir anda. Yirmili yaşlarda olmayıp ve bu korkunç haberi duymayıp tekrar on dokuz olmak.

"Bildiğim iyi oldu," diye mırıldandı.

Diane duymuştu. "Bildiğin iyi mi oldu? Senin açından mı?"

Bruce karşılık vermedi. Derin düşüncelere dalmış gibiydi.

"En azından sen varsın," dedi Diane. "Önemli olan da bu, değil mi?"

Bruce buna karşılık vermedi. Kapalı ve sokak lambalarının ışıklarını yansıtan gökyüzüne baktı. Diane'in gözlerinin üstünde olduğunu fark etmişti ama pek umursamıyordu. Lizzie'nin talihsizliğiyle ilgili habere nasıl karşılık verdiği onu ilgilendiren bir konu değildi. Hem ne bekliyordu ki? Ağlamaya başlamasını mı?

Diane biliyordu elbette. Bruce'un yüz ifadesinden bu öyküye nasıl bir tepki verdiğini görebiliyordu. Düşünüyordu; elbette düşünüyordu. Lizzie'den nasıl

BELONGS TO KAITLIS TEAM

kurtulacağını merak ediyor olmalıydı, çünkü onunla ilk başta bu yüzden nişanlanmıştı. Şimdi Diane bunu ortaya çıkartmıştı ve bu da Lizzie'nin ondan kurtulabileceği anlamına geliyordu.

Bruce bir anda Diane'e baktı. "Bunu duyduğuma üzüldüm," dedi. "Ben…"

Diane bekledi. Bruce'un profilinin lambanın ışığında nasıl durduğunu görebiliyordu. Nefesini tuttu. Aşk tanrısının oku… Paniğe kapılmaya başladı. Saçmalama dedi kendine. Ama korkunç bir acı gibiydi. Ona âşık oldum diye düşündü. Hayır, imkânsız. Tekrar baktı. Bunu nasıl görmezden gelebilirdi? Buna nasıl kayıtsız kalabilirdi? Kelimeyi bulmakta zorlanıyordu. Sonra aklına geldi: Sanrı, o bir sanrıydı ve kendisi de ona tutulmuştu.

Bruce gülümsedi ve kulağına fısıldamak için eğildi. "Ne düşündüğünü biliyorum."

Diane başını salladı. İmkânı yoktu. Aptal, aptal kız.

"Savaşma," diye fısıldadı Bruce. "Ne anlamı var ki?"

"Neden bahsettiğini anlamıyorum," diye kekeledi.

"Asla savaşma," dedi Bruce. "Ben savaşmıyorum."

BELONGS TO KAITOS TEAM

30. Güven ve Ortaya Çıkanlar

O cumartesi sabahı Angus Lordie, Domenica Macdonald'ı ziyarete gitti. İskoçya Sokağı'nda oturan arkadaşını cumartesi günleri ziyaret etmesi tuhaf değildi ama Domenica kendisini her zaman evde bulamayacağına dair bir uyarıda bulunmuştu. "Burada oturup seni bekleyemem Angus," demişti. "Bu içler acısı bir tablo olur. Tüm gün evinde oturup bir erkeğin gelmesini bekleyecek dullardan değilim. Haberin olsun."

"Tabii ki," demişti Angus hızla. "Cumartesi günlerinin ne kadar dolu olduğunu biliyorum. Özellikle de şeyle..." Domenica'nın cumartesi günleri ne yapmaktan hoşlandığını hatırlamaya çalışmıştı; pazara mı gidiyordu? Yoksa Stockbridge'de oturan ve İşçi Partisi'yle alakalı bir kocakarıyla mı (Angus onu böyle betimliyordu) buluşuyordu? Angus'un –Domenica'ya göre son derece rahatsızlık verici– bir alışkanlığı vardı; kırk yaşının üstündeki her kadına kocakarı diyordu. Elbette bunu otuz sekiz yaşında ya da o civarda olan –kimse tam olarak emin olamıyordu, çünkü Arbroathlılar olduklarından genç gösteriyordu– Big Lou'ya yap-

BELONGS TO KAATTS TEAM

maya cesaret edememişti. Ona böyle bir şey söylememiş olmasına rağmen Big Lou Angus'u eleştirmekten geri kalmamış, fakat Angus da kendini savunmuştu.

"Sen de kadınlara ihtiyar diyorsun Lou. Laf etmeye hakkın yok."

"Ne olmuş yani?" dedi Big Lou. "Sevgi ifadesi o."

"Tıpkı kocakarı gibi."

Konuşmayı burada noktalamışlardı.

Domenica pazara veya İşçi Partisi meselelerini konuşmak için Stockbridge'deki kadına gitmeyi planlıyorduysa bile bu cumartesi bunu yapmayacaktı, çünkü Angus'la konuşması gereken bir konu vardı. İtalya gezisine onun da katılacağını duyduğundan beri bu konuyu konuşmak istiyordu. Öğrenmek istediği şey davetin nasıl yapıldığı ve Angus'un bu konuda ne düşündüğüydü. Domenica'nın da geldiğini biliyor muydu mesela? Bilmiyorsa Domenica onun geziden bahsetmesini bekleyebilir, bahsetmemesi Angus'un Antonia'yla İtalya'ya ondan habersiz kaçma umudu beslediği anlamına gelebilirdi. Bunun tam bir sadakatsizlik örneği olacağı su götürmezdi ve Domenica arkadaşlıklarının böyle yalancı ve ikiyüzlü kayalar yüzünden batacağından korkuyordu. Angus onursuz bir erkek değildi ama ne de olsa bir erkekti ve erkekler hiç şüphe yok ki zayıf oluyordu. Antonia gibi kötü niyetli kadınlar –ya da kötü niyetli olma yolundakiler– bir erkeğin zayıflığından nasıl yararlanabileceklerini, İtalya'da bir villaya onu davet ederek başını nasıl döndürebileceklerini biliyorlardı.

BELONGS TO KAATIS TEAM

Angus o sabah İskoçya Sokağı'na geldiğinde Domenica Antonia'nın taktikleriyle ilgili giderek daha fazla paniğe kapılmıştı. Angus ise son derece rahat görünüyordu.

"İşte," dedi. "Geldim. Cyril'in sahanlıkta ve korkuluğa bağlı olduğunu duymaktan memnun olacağına eminim. Gerçi bu eylem böyle zeki bir yaratık için son derece aşağılayıcı. Banyo yapmasının üstünden sadece iki ya da üç hafta geçmiş olmasına rağmen içeri çağırılmadığına dikkatini çekerim."

Domenica gülümsemeye çalıştı. "Çok umurunda olacağını sanmıyorum. Ayrıca dışlanmış hissederse Antonia onunla ilgilenecektir. Ne de olsa onu bir şeylere katmaktan rahatsızlık duymuyor."

İtalya gezisini ortaya çıkarma çabalarının ilki bu olmuştu; Antonia'nın söylediği üzere Cyril bu geziye gelecekti.

Angus bu yorumu görmezden geldi. "Sorun olmaz. Burada olduğumu ve yanından geçmeden bir yere gidemeyeceğimi biliyor. Köpekler sahiplerinin onları terk edeceğinden korkuyorlar sürekli."

"Mesela tatile çıkmalarından," dedi Domenica hızla.

Angus başıyla onayladı. "Olabilir."

Domenica onu mutfağa geçirdi. "Cyril'i tatile götürür müydün?" diye sordu. Rahat bir tavırla sorulmuş masum bir soruydu.

"Hoşuna giderdi," dedi Angus. "Köpekler planlara dâhil edilmekten hoşlanır."

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Hem artık şu evcil hayvan pasaportları da var, öyle değil mi? Eskiden kuduz ve karantina gibi konularda yaygara koparırlardı. Artık aşılarını olduktan sonra sahipleriyle istenilen yere gidebiliyorlar. Fransa, Almanya, İtalya... Dünyanın bütün nimetleri ayaklarının altında, daha doğrusu kemikleri."

Mutfakta dikilmekte olan Angus pencereden İskoçya Sokağı'nın karşı tarafındaki çatılara baktı. "İtalya konusunda heyecanlı mısın?" diye sordu bir anda.

Önce Domenica bir şey söyleyemedi. Angus arkasına dönüp gülümsedi. Domenica gözlerini çok net bir şekilde görebiliyordu, o kadar berraktılar ki, kuzeyde yüksek bölgelerde doğanların gözlerine benziyordu. Alaycı bir şekilde gülümsüyordu. "Niyetin çok belli oluyor, biliyor musun?" dedi. "Cyril'i tatile götürme meselesi filan. Her şey ortadaydı."

"Neden bahsettiğini anlamıyorum."

"Yapma Domenica! İtalya. Antonia. İkimiz de nereye varmaya çalıştığını biliyoruz. Bu yüzden yüreğine su serpeyim: Evet, bana sordu. İlk tepkim doğal olarak onunla hiçbir yere gitmeyi düşünmediğim oldu. Mavi Spode fincan olayından sonra olmazdı. Çok büyük bir hainlik olurdu. Bu yüzden hayır dedim, o da Cyril'i de getirebileceğimi söyledi. Ben yine hayır dedim ama sonra aklıma bir fikir geldi: Ya Domenica'yı da davet etmesi karşılığında geleceğimi söylersem? Bu yüzden ben de böyle söyledim."

Seni harika, sempatik adam diye düşündü Domenica. Ben de kalkmış senin hakkında kötü şeyler

BELONGS TO KAATIS TEAM

düşünüyorum, oysa sen bütün bu süre boyunca benim yanımdaymışsın.

"O ne dedi?"

"Biraz canı sıkılmış gibiydi ama sonra yola geldi."

Domenica yere baktı. Kendinden utanmıştı. "Özür dilerim," dedi. "Seninle onun arasında bir şeyler olabileceğini…" Cümlesini tamamlamadı.

"Bizim mi?" diye haykırdı Angus. "Onunla ben mi? Yapma Domenica!"

"Öyle bir erkek avcısı ki… O Polonyalı adam. Sonra diğeri. Hani şu bıyığı henüz terlemeye başlamış olan yirmi yaşındaki çocuk."

"Çok fena."

"*Exactement*."*

Mutfak masasına oturdular. Hava yumuşamıştı; ihanet şüpheleri ortadan kalkmıştı ve doğru dürüst plan yapma vakti gelmişti.

"Çok yüksek korumalı güneş kremi götürmeliyiz," dedi Domenica.

Angus onayladı. "Kesinlikle. Köpeklerin burunlarının güneşte yanabildiğini biliyor muydun?" Bir an düşündü. "Ve yüksek korumalı güneş kremi yağlı boya incelticisi olarak harikalar yaratıyor Domenica, bunu biliyor muydun?"

---

* Fr. - Tamı tamına, aynen. (ç.n.)

BELONGS TO KAATTS TEAM

31. Hamilelik Planları

Aynı cumartesi sabahı Elspeth Harmony 9.30'da hâlâ yataktaydı. Matthew galeriye gitmişti. Elspeth kendisini iyi hissetmemesine rağmen ona bir şey söylememişti, çünkü telaşlanmasını istemiyordu. Hamilelik insanların telaşlanmasını gerektirecek bir şey olmamalı diye düşünüyordu.

"Senin kalkmana gerek yok," demişti Matthew galeriye gitmeden önce onu öpmeye geldiğinde. "İstersen tüm günü yatakta geçir. Dinlenmek iyi gelecektir."

Elspeth cansız bir şekilde gülümsemişti. Belki de bugün hastanede üçüncü ay kontrolünün yapılacağını ona söylemeliydi ama bunu yapsa muhtemelen Matthew yine işin ucunu bırakmayacaktı. Bu yüzden böyle işleri endişeli kocaları konuya dâhil etmeden halletmek daha iyiydi.

Çoğu insanın böyle düşünmediğini biliyordu. En yaygın görüş, erkeklerin de en az kadınlar kadar hamilelikle ilgili konulara dâhil edilmesi gerektiği yönündeydi; eşleri veya partnerleriyle derslere gidip, doğum

BELONGS TO KAITLIS TEAM

opsiyonlarını değerlendirmek ve beraber egzersiz yapmak gibi konulara. Elspeth buna kesinlikle katılmıyordu, Matthew'un doğum esnasında yanında olmasına karşı değildi –bu son derece mantıklıydı– ama bundan önce olan her şeye burnunu sokmasını da istemiyordu. Sabah bulantıları can sıkıcıydı ama kişinin kocasıyla bunu paylaşması gerçekten gerekiyor muydu? Tıbbi muayenelerse Elspeth'e göre doktorla hasta arasında kalmalı ve başkaları işin içine girmemeliydi.

Hamile olduğunu altı haftadır biliyordu. Matthew da en az bu kadar süredir hamilelikten haberdardı ve Elspeth'in korktuğu gibi bu konu hakkında müthiş bir mutluluktan nevroza hızlı bir geçiş yapmıştı. İlk başta fetüsün kafeinden etkilenmemesi için Elspeth'in çay veya kahve içmesini engellemeye çalışmıştı, ardından saç ürünlerinin hamile kadınlar için tehlikeli kimyasallar içerdiğini okuduktan sonra evdeki tüm şampuanları atmıştı.

"Bak Matthew," demişti Elspeth. "Bu bebek hakkında heyecanlı olduğunu biliyorum ama hamileliği kendi istediğim şekilde yaşamama izin vermen gerek. Elbette dikkatli olacağım ama sen de beni bundan sonraki altı ay boyunca pamuklara saramazsın."

Matthew alınmıştı. "Seni pamuklara sarmak gibi bir niyetim yoktu. Ben sadece…"

Elspeth uzanıp elini tuttu. "Elbette. Elbette. Beni şımartıyorsun hayatım, gerçekten. Ama ben gayet sağlıklıyım!"

"Ben sadece istiyorum ki… bebeğimiz…"

BELONGS TO KAATIES TEAM

"Elbette. Öyle olacak zaten. Tıpkı babası gibi güçlü ve sağlıklı olacak."

Matthew gülümsemişti. Baba olarak adlandırılmak hoşuna gidiyordu ve bebeğin ilk kelimesinin bu olacağı ortadaydı. Bundan kısa bir süre sonra da ikinci kelime olarak anne diyebilirdi. Tabii Edinburghlu bebekler kimi zaman şaşırtıcı derecede bilmiş olabiliyordu. Kısa süre önce Edinburghlu bir bebeğin ilk kelimesinin zeytin olduğunu bir yerlerde okumuştu. Bu epeyce ileri düzey sayılırdı. Glasgow bebekleri de böyleydi. Bir bebeğin ilk sözünün aslan sütü olduğunu duymuştu. Gerçek sütten bahsediyordu tabii.

Matthew bebeğin geleceğini düşünmeye çoktan başlamıştı. "Plan yapmamız gerek," dedi. "Her şeyi yoluna koymak için altı ayımız var."

Elspeth gülmüştü. "Ah, pek sayılmaz Matthew. Bebek doğduğunda her şeyin yerli yerinde olmasına gerek yok. İşleri halletmek için yıllarca vaktimiz olacak."

Matthew çok heyecanlanmıştı. "Hiç de değil! Bebekler sessizce yaklaşırlar, daha doğrusu sürünürler mi demeliyim bilmiyorum. Bir anda fark edersin ki pek çok kararı çok daha önceden vermen gerekiyormuş. İnan bana Elspeth, böyle şeyleri planlamak gerekiyor."

Ona şaşkınlıkla bakmıştı. Matthew gerçekten de böyle bir baba mı olacaktı? "Aklında ne var peki?" diye sordu. "Bir örnek ver."

Matthew omzunu silkti. "Çok şey var. Atılabilir ve tekrar kullanılabilir bezler. Beslenme..." Saymaya devam etmedi. "Buna güleceğini biliyorum ama Muir-

BELONGS TO KAATTS TEAM

field'a ismini yazdırmayı düşünüyordum. Tabii erkek olursa."

Elspeth şaşkınlıkla nefesini tuttu. "Golf kulübüne mi? İnanamıyorum Matthew! Şaka yapıyor olmalısın."

Matthew güldü. "Aslına bakarsan şaka yapıyordum ama karar vermemiz gereken bazı şeyler var."

"Her şeyin zamanı var," dedi Elspeth. "Ayrıca erkek mi, yoksa kız mı olacak bilmiyoruz. Bunu öğrenene dek yapabileceğimiz bir şey yok."

Bu söz üzerine bebeğin cinsiyetini bilmenin mi, yoksa öğrenmemenin mi daha iyi olduğu konusunda konuşmaya başladılar. Pratik bir insan olan Elspeth erkek mi, yoksa kız mı olduğunu öğrenmenin işe yarayabileceğini düşünüyordu ama Matthew bilmemenin daha iyi olacağı kanısındaydı. Elspeth bunu anlayışla karşılıyordu, onun bu kararının tüm sürecin gizemiyle ilgisi vardı. Yeni bir hayatın bu şekilde yaratılabilmesi onu hayrete düşürüyordu: Tüm o hücreler, milyonlarca, milyarlarca hücre iki insanı arasındaki bir anlık birleşmeyle bir araya geliyordu. Çok büyük bir derinliği olan bir mucizeydi. Fakat ister mucize olsun ister olmasın çözümlenmesi gereken sıradan sorular vardı. Çocuk odasının rengi gibi.

Bir başka soru giysilerdi. Bu konu hakkında Matthew çoktan yorum yapmıştı.

"On yedinci yüzyıl Felemenk resimlerindeki çocuk portrelerine bakarsan," demişti, "oğlanların altı yedi yaşına gelene kadar etek giydiğini görürsün. Bu işleri çok basitleştiriyormuş."

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Ama bizim çocuğumuz yirmi birinci yüzyılda, İskoçya'da doğacak."

"Tabii ki. Ona etek giydirelim demiyorum. Yine de içindeki feminen tarafla bağlantısını da koparmayalım derim."

Gülüştüler. "Ona ne isim vereceğiz?" Matthew devam ediyordu. "Yani oğlan olursa. Dunstaffnage ismini hep çok sevmişimdir. Oban yakınında bir yer. Ama kız da olabilir."

"Hayır," dedi Elspeth. "Çocuklara coğrafi isimler vermek iyi olmuyor." Steiner'daki çocukların ebeveynlerine bu gerçek hatırlatılsa iyi olur diye düşündü. Örneğin Şelale'nin annesine. Ya da Göl'ün babasına. "Basit bir şey seçelim. Basit isimli çocuklar isimlerinden utanç duymazlar. Jamie'ye ne dersin?"

Matthew şüpheli görünüyordu. "Jamie fena değil," dedi. "Ama ismi Jamie olursa belli bir tip olacak, bilmem anlatabiliyor muyum? Rugby oynayacak, uluslararası maçları izlemek için barlara gidecek. Jamie ismi seni İskoç orta-üst sınıfın içine sokuverir."

Elspeth çocuklarının kim veya nasıl biri olursa olsun sadece kendi çocukları olmakla bile bu sınıfa çoktan yazıldığını düşündü. Hepimiz böyleyiz. Matthew babasının onu soktuğu sınıfa dâhil, bense... anneliğe yazıldım. Ve bu sonsuza kadar sürüyor. Sonsuza kadar. Hayatının sonuna kadar ne olursa olsun annesin.

BELONGS TO KAATTS TEAM

32. Dramatik, Hayatı Değiştiren Haberler

Matthew galeriye gittikten kısa bir süre sonra Elspeth'i aradı. "İyi olduğuna emin misin?" diye sordu. "Kendini çok zorlamamalısın. Böyle bir durumdayken olmaz."

Elspeth iç geçirdi ve saatine baktı. Matthew evden daha yirmi dakika önce çıkmıştı; bu kadar kısa bir süre boyunca kendisine bakabilirdi herhalde. Fakat sonra biraz fazla bile olsa onu umursayan bir eşi olduğu için ne kadar şanslı olduğunu düşündü. Aşırı özen genel olarak harikaydı, özellikle bencilliğin çok sık görüldüğü bir dünyada.

Çok fazla kahvaltı yapamayacağını hissediyordu ama bir iki yulaflı kurabiye ve bir fincan sade kahve içmeyi başardı. Şimdiye kadar hamilelikte yaşandığını duyduğu aşermeleri yaşamamıştı, fakat birkaç gün önce marketteyken kendisini ani ve beklenmedik bir özlemle bir kutu çileğe bakarken bulmuştu. Aşerme söz konusu olduğunda çilek epeyce masum bir istek sayılırdı; insanların kömür dişlediklerini ya da her şeyin üstüne toz zencefil dökmek istediklerini okumuştu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

Yulaflı kurabiyelerle kahve bittikten sonra India Sokağı'ndan Heriot Yolu'na çıktı ve Dundas Caddesi'nin köşesinden bir taksiye bindi. Sabah onu çeyrek geçe poliklinikte ultrasona girecekti. İçindeki minik hayat kıpırtısı olarak hayal ettiği bebeğini görme düşüncesi tuhaf bir heyecan yaratıyordu. Bakıp bakmama konusuna karar veremiyordu, çünkü bebeğin cinsiyetini öğrenmemeye karar vermişlerdi ama ufak bir bakış atması bebeğin şu anki gelişim evresinde bir şey ifade etmezdi muhtemelen.

Bu çok önemli bir an olacaktı, önündeki kim bilir kaç senenin, belki on sekiz yılın her gününü egemenliği altına alacak bir çocuğun ilk görüntüsü. Ne söyleyecekti? Böyle bir durumda kim ne diyebilirdi ki? Ağlayacağını düşünüyordu, müthiş bir mutlulukla ağlayacaktı.

Şehrin banliyölerindeki hastanede bekleme alanına alındı. Anlayışlı bir hemşire bilgilerini alıp imzalaması için bir form uzattı ve ardından oturması için bir sandalye gösterildi. Yan tarafta dergiler ve gazeteler vardı; Elspeth gazetenin ön sayfasına baktı ama odaklanamıyordu.

Doktor kapı aralığında görünüp adını seslendi. Elspeth onu daha önce, hamile olduğunu ilk öğrendiğinde de görmüştü ve hemen hoşlanmıştı. Ellili yaşların sonlarında, alçak sesle ve güven verici bir şekilde konuşan bir adamdı. Kalın, siyah çerçeveli gözlüğü Elspeth'in başından geçen her şeyin kontrolü altında olduğu hissini veriyordu.

Bir hemşire yanına geçip doktorun cihaza jeli sürmesini izledi. "Biraz soğuk hissettirebilir," dedi. "Ama hemen geçecek."

BELONGS TO KAATSS TEAM

Elspeth gülümsemeye çalıştı ama çok gergindi. Bunlardan daha çok olacak diye düşündü; pek çok gurur kırıcı olay, gurur kırıcı, acı verici ve doktorlarla hemşirelerin itip dürtmesine boyun eğiş. Tavana, üstüne vuran sert ışığa doğru baktı. Bebeği doğduğu zaman bunu görecekti, sert ışık ve ona bakan tuhaf yüzler. Ayrıca sesler… Gurultular ve boğuk vuruşların dünyasından –sıvı hareketleri ve kalp atımı dünyası– alınıp bir hastanenin kakofonisine girmek çok tuhaf olmalıydı. Böyle bir şeyin hiç olmamış olmasını dileyen insanların varlığına şaşırmamak gerekiyordu; belki de ilk birkaç dakikayı hatırlıyor ve bundan pişmanlık duyuyorlardı.

Doktor aleti hareket ettirdi. "Bebeğe bakacağım şimdi," dedi. "Biraz sonra görüntü alırız, ekrana bakabilirsiniz."

Aletin tenine değen pürüzsüz yüzeyini hissetti. Gözlerini kapattı.

Doktor hemşireye bir şey söyledi ve alette bir ayarlama yapıldı.

"İşte," dedi doktor. "Ve…"

Duraksadı. Elspeth devam etmesini bekledi ama doktor devam etmiyordu. Aletin karnının üstünde kaydığını hissedebiliyordu. Tenine değdiği için ısınmıştı ve tek hissettiği hafif bir baskıydı. Sanki bebek, mahremiyetinin ihlaline tepki veriyormuş gibi kıpırdadı.

"Şunu azıcık hareket ettireceğim," dedi doktor. "Endişelenmenize gerek yok… Ah…"

"Her şey yolunda mı?" diye sordu Elspeth. Doktorla hemşire arasındaki konuşma onu endişelendirmişti.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Görülecek bir şey mi vardı? Bir anormallik mi söz konusuydu?

Doktor boğazını temizledi. "Sana bir haberim var. Tek bir bebek yok, Elspeth. Sanırım… iki taneler. Ah… Bir tane daha mı? Üç tane. Üçüzün olacak."

Elspeth minik bir çığlık attı. "İkiz mi?"

Hemşire uzanıp elini tuttu. "Hayır, üçüz. Üç bebek."

Elspeth gözlerini kapadı. Ne diyeceğini bilemediği için iç geçirmekle yetindi.

"Küçük bir şok yaşıyorsun eminim," dedi doktor. "Ama genç ve sağlıklısın neyse ki."

"Üç," dedi Elspeth, sesi artık kısık ve düşünceli çıkıyordu.

"Çoktan hazır bir aile," dedi doktor.

Elspeth ağlamaya başladı. Nedenini bilmiyordu ama içinden bu geliyordu. "Özür dilerim," diye hıçkırdı. "Minnettar olmam gerektiğini biliyorum ama tek bebek bekliyorduk ve şimdi üç tane olduğunu öğrenmek… Nasıl başa çıkacağımı bilmiyorum…"

Doktor makineyi kapattı. "Seni çok iyi anlıyorum," dedi. "Ama üstesinden geleceğine eminim. İnsanlar genellikle üstesinden geliyorlar ve üçüzleri olduğu için mutlu oluyorlar."

Elspeth hemşirenin verdiği mendili alıp burnunu sildi. "Olabilir tabii…"

"İşte böyle," dedi doktor. Yavaş yavaş ciddileşti. "Seni olağandan daha sık görmem gerekecek. Bir ay sonrasına bir randevu koyalım da işler nasıl gidiyormuş görelim."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Elspeth muayene masasından kalktı. Bir anda ağırlaşmış gibi hissediyordu. Üç bebek. Bir değil, üç. Üç isim seçilecekti, hatta ikisi de birer isim bulacaksa, toplamda altı isim ediyordu.

"Cinsiyetlerini bilmeme konusunda fikrimi değiştirdim," dedi doktora. "Artık öğrenmek istiyorum. Kız mı, yoksa…"

"Erkek," dedi doktor gülümseyerek. "Üç oğlun olacak."

BELONGS TO KAITOS TEAM

33. Erkeklerin Sonuçları

Hemşire, Elspeth Harmony'nin böyle büyük bir şaşkınlık yaşadıktan sonra ayrılmasını pek istemiyordu. "Birkaç saat burada kalabilirsiniz," dedi. "Kendinize gelirsiniz. Ya da isterseniz kocanızı… yani arkadaşınızı…" Sözüne devam etmedi, kendisini tuttu, çalışanların insanların medeni durumlarıyla ilgili fikir yürütmemesi gerektiğiyle ilgili yıllar boyunca yapılan resmî uyarıları hatırlamıştı. Uyarı kocalardan bahsedilmemesi gerektiğini söylüyordu. Pek çok kadının kocası yok.

O duygusal haliyle Elspeth böyle tereddütlere katlanabilecek bir durumda değildi. "Kocam var," dedi hızla. "Bazı insanların hâlâ kocası oluyor."

Hemşire üzgün görünüyordu. "Tabii ki."

Hemşireyi eve gidebileceğine ikna ettikten sonra Elspeth hastaneden çıktı, müşterisi hastanenin kapısında inmiş olan bir taksiye bindi. Arka koltuğa geçtikten sonra şehrin akıp gidişini seyretti: sıra sıra binalarıyla Dalkeith Sokağı, Olimpik Havuz, doğuda oturan bir aslana benzeyen Arthur's Seat. Üç diye düşündü. Üç oğlan. Üç oğlan.

BELONGS TO KAATTS TEAM

Bir anda üstüne bir yorgunluğun çöktüğünü hissetti. Yorgunum ve daha işe başlamadım bile diye düşündü. Çocuklar doğunca ve ağlamaya başladıklarında nasıl hissedeceğim? Ya farklı vakitlerde uyanırlarsa… bu son derece olası, hatta kaçınılmaz. Yoksa uyanık kaldıkları saatler, insanların eşit hızla yürümesini ve aynı zamanda acıkmasını sağlayan tuhaf bir biyolojik senkronla mı düzenlenecekti? İlginç yanlarını keşfetmekten uzak durulsa bile eş zamanlılık üstünde düşündüren bir şeydi; bazı olayların birbirine bağlantılı olduğunu hissettiren, insanı tedirgin eden bir şey. Jung bu konudan bahsetmişti elbette ve bir hastasıyla bok böceğinden bahsederken arkasını dönüp pencerede bok böceği görmüştü.

Ama şu an bu konuları düşünmek için uygun bir zaman değildi. Şu an Matthew'a ne söyleyeceğini düşünmeliydi. Harika haberlerim var Matthew, üçüzümüz oluyor! Ya da daha az Pollyanna gibi davranabilirdi. Matthew, önümüzde küçük bir zorluk var… Üç tane zorluk demek daha doğru.

Bu şokun üçüzlerin oğlan olduğu haberiyle biraz azalıp azalmayacağını merak etti. Matthew'un gizliden gizliye bir oğlan çocuğu istediğinden şüphelenmişti, rugby göndermeleri yapıyor ve Murrayfield'da onun için koltuk ayırtmaktan bahsediyordu, bunlar epeyce kesin ipuçlarıydı ama aynı zamanda bebekten bahsederken ondan oğlanmış gibi bahsetmesi de başka bir ipucu olarak algılanabilirdi. Matthew bir oğlan istiyorduysa bile üç tane birden beklediğini düşünmek müm-

BELONGS TO KAATTS TEAM

kün değildi. Oscar Wilde'ın da söyleyebileceği gibi, üç ihmalkârlık olarak nitelendirilebilirdi.*

Elspeth bir kız çocuğu olmasını diliyordu. İlk başta bir kız, belki sonra bir kız daha ve daha sonra bir oğlan. Kızlar hiç şüphesiz oğlanlardan daha kolaydı... Yaygın inanış kızların oğlanlardan daha az fiziksel güç sarf ettirdiği yönündeydi, bebekleri ve bebek evleriyle oynuyor, saatlerce mutlu bir şekilde evcilik senaryoları canlandırabiliyorlardı, oysa oğlanların fiziksel aktiviteye karşı bitip tükenmeyen bir açlığı vardı. Matthew'un hatırlayabildiği kadarıyla üç oğlu olan bir arkadaşı vardı ve her oğlan tam bir enerji küpüydü. "Çok hoş oğlanlar," demişti Matthew, "ama daha çocuklar küçükken arkadaşımın yorgunlukla omuzlarının gittikçe çöktüğünü görmüştüm. Oğlanlar biraz daha büyüdüğü ve daha az fiziksel taşkınlıklara kalkıştıkları için biraz da olsa düzeldi."

Elspeth durdu. Kendini klişelere kaptırmak çok kolaydı. Kızlar gerçekten daha kolay mıydı yoksa onları böyle mi hayal ediyorduk? Steiner Okulu'nda öğretmenlik yaptığı çocukları aklından geçirdi: Bertie, Hiawatha, Pansy, Tofu, Olive... Olive duraksamasına sebep olmuştu. Sınıf arkadaşlarını sürekli birbirine düşüren, çıkarcı bir çocuktu. Ve sadece huzur bulmak isteyen zavallı Bertie her köşebaşında Olive'in merhametsizliğiyle karşılaşıyordu. Gerçekten de çok fazlaydı. Bertie karakteri sebebiyle bunlara hoşgörü gösteriyordu

---

* *Ciddi Olmanın Önemi* kitabında geçen, "Aileden bir kişiyi kaybetmek talihsizlik, iki kişiyi kaybetmek ise ihmalkârlıktır" sözüne gönderme yapılıyor. (ç.n.)

BELONGS TO KAATTS TEAM

ama Elspeth Harmony en sonunda dayanamamış ve Olive'in kulağını çekmiş, bu yüzden de öğretmenlik hayatı erkenden sona ermişti.

Tabii bu son derece büyük bir haksızlıktı, taksi East Preston Sokağı'ndan dönüp South Clerk Sokağı'na doğru ilerlerken hatıraları içini yaktı. Öğretmenler sürekli, bitip tükenmeyen bir provokasyona maruz kalıyorlardı ve azizler kadar sabırlı olmaları bekleniyordu. Onlar da insandı ve ara sıra insani doğaları açığa çıktığında, böyle kötü huylu çocuklar yaratmış olan birbirinin aynı ebeveynler öğretmenlere tepeden bakan şikâyet tiratlarına başlıyorlardı. Öğretmenler ne yapabilirdi ki? Elspeth istifa etmişti –istifa etmeye zorlanmadan önce– ve pek çok başka öğretmen de aynı şeyi yapmayı düşünüyordu. Bu da yeterince iyi eğitilmemiş öğretmenlerin deneyimlilerin yerine geçmesiyle okulların daha kötü hale geleceği anlamına geliyordu. Kültür de bu şekilde gittikçe batıyordu…

Kızlar da en az erkekler kadar zorlu ve çıkarcı olabiliyordu. Kızlar tartışma çıkarıyor, hedeflerine ulaşabilmek için psikolojik savaşlar çıkarmayı seviyorlardı; oğlanlar kimi zaman kavgacı olabiliyordu ama kızlar kadar kindar olmuyorlardı. Bu yüzden üç kız üç erkek kadar fiziksel çaba gerektirmeyecek olsa da psikolojik açıdan daha yorucu olabilirdi. İç geçirdi ve taksi Surgeon's Hall'ün önünden geçerken ağlamaya başladı.

Taksi şoförü dikiz aynasına baktı. Eski taksicilerdendi, yarı sosyal hizmet görevlisi, yarı psikologdu, bin tane sırra hem şahit hem sırdaş olmuştu.

BELONGS TO KAATIS TEAM

"İyi misin?"

"Evet."

Onu hastaneden aldığı için anlamıştı.

"Yaşayacak mısın?" Riskli bir soruydu, cevap olumsuz olabilirdi.

"Evet, yaşayacağım."

"O zaman o kadar da kötü değildir."

Dikiz aynasına tekrar bakıp göz kırptı. Haklıydı. Tabii ki o kadar kötü değildi.

"Evet," dedi Elspeth. "Değil. Şey… benim üçüzüm olacak da."

Taksici bir an sessiz kaldı. "Ah, Tanrım," dedi. "Haksızmışım. Gerçekten kötüymüş."

BELONGS TO KAITOS TEAM

34. Carnoustie Kurabiyesi

Elspeth eve gideceğine galeriye gidip haberi Matthew'a orada vermeye karar vermişti. Taksi şoförü pek çok Edinburghlu taksi şoförü gibi kibardı ve Queen Caddesi'ne vardıklarında Elspeth'in gözyaşları durmuştu. Bu yüzden Elspeth sağ tarafta Big Lou'nun kafesine yaklaştıklarını görünce şoförden kendisini orada indirmesini rica etti. Yaptığı hafif kahvaltının üstünden birkaç saat geçmişti ve büyük bir fincan sütlü kahvenin yanında Big Lou'nun yaptığı kurabiyeden yiyebileceğini düşünüyordu. Big Lou'nun Carnoustieli teyzesinden aldığı tarife göre yaptığı kurabiyeler kalorisiyle ve İskoçya'nın doğusunda kalp hastalıklarına küçük ama önemli bir katkıda bulunmasıyla tanınıyordu. Ama Elspeth yemeyi planladığı kurabiyeleri düşünürken iki kişi için yiyorum diye geçirdi aklından. Hayır, üç; hayır, dört...

Şoföre ücreti uzatan Elspeth Big Lou'nun kafesine doğru basamaklardan inmeye başladı. Tırabzanların her zamanki kadar güvenilmez olduğunu fark etti; Matthew'un şair Hugh MacDiarmid'in yıllar önce bu basamaklardan inerken tökezlediğinden bahsettiğini

BELONGS TO KAATTS TEAM

hatırlıyordu, ayrıca Matthew'un Glasgowlu arkadaşı Domuz O'Connor da burada düşmüştü. Daha sağlam bastı, tuttuğu sırada tırabzan oynuyordu. Tekrar ağırlaşmış gibi hissetti, üçüzlerin haberini almasından önce olduğundan daha ağır hissediyordu kendisini. Bu elbette psikolojikti; son birkaç saatte kilo almış olması mümkün değildi. Yine de diğer hamile kadınların çoğundan daha fazla kilo alacaktı, çünkü onlar tek bebek taşırken ondakilerin sayısı dörttü… hayır, üçtü değil mi?

Ya bir hata yaptılarsa? Ya dördüncü bebek diğerlerinin ardına gizlendiyse ve taramada görünmediyse? Ancak doğumhanede ikizleri olduğunu öğrenen insanlara dair haberler okumuştu ama bu ultrasondan önceydi. Bugünlerde ikizleri veya üçüzleri bütün bu cihazlarla görmemek mümkün olmamalıydı. Yine de tıbbın her dalında hatalar yapılıyordu, çünkü bu cihazları da insanlar kullanıyordu ve herkesin bildiği gibi insanlar insani hatalar yapabiliyordu.

Ama sürpriz şekilde doğacak beşinci, hayır dördüncü bir çocuk olmayacaktı. Artık hayatta çok az sürpriz vardı; bebekler tren istasyonlarında çantalarda (çantalarda!) bulunmuyordu; beklenmeyen üçüzler doğmuyordu ve hamilelikler nadiren saklanabiliyor, hatta hiç saklanamıyordu. Geçmişte çocuklar âdeta yağmur gibiymiş diye düşündü; planlanmıyor, oluveriyorlarmış; ama en azından doğum oranlarının gittikçe azaldığı Batı Avrupa'da durum böyle değildi. Beklenmedik ikizlerden bahseden metinde gittikçe

BELONGS TO KAATTS TEAM

azalan doğum oranları sebebiyle Rusların nüfusunun azaldığı da yazıyordu ve gelecekte Rusya'nın büyük ve donmuş ormanlardan oluşan bir toprak parçası olarak kalabileceğine değiniliyordu. Aynı şey İskoçya'da da olabilir miydi? Bana bakmayın diye düşündü Elspeth, bunu engellemek için elimden geleni yapıyorum, her ne kadar niyetim olmasa da.

Big Lou'nun kafesinde kahve makinesinin ağzını temizleyen Big Lou dışında kimse yoktu.

"Bunlar çok fena kirleniyorlar," dedi Big Lou Elspeth'in içeri girdiğini gördüğünde. "Eğer dikkat etmezsen beyaz bir katman oluşuyor. Eskiden bu tip şeylere kumrunun pantolonu derdik."

Elspeth Big Lou'nun bir tabağa koyduğu kurabiyelere baktı. "Matthew geldi mi?"

"Evet," dedi Big Lou. "Geldi de gitti. O, Angus ve şu köpeği tabii ki." Kısa bir an Elspeth'e baktı. "İyi misin?"

Elspeth tezgâhın yanına geldi. Tekrar kurabiyeye baktı. "Şu kurabiyeden bir parça almam gerek Lou. Ben..."

Hafifçe dengesini kaybetti ve barın kenarına tutunarak dengesini buldu.

Big Lou hızla hareket etti. Kahve makinesini temizlemek için kullandığı bezi bir kenara atarak Elspeth'in olduğu tarafa geçti. Sonra kolunu omzuna atarak onu bir sandalyeye oturttu.

"Sen otur bakalım ihtiyar," dedi. "Bir şeyler yemen gerek. Bir bardak da su içer misin?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Elspeth hafifçe başını salladı. "Özür dilerim. Demin biraz başım döndü. Şimdi iyiyim."

Big Lou ona iki parça kurabiye, biraz da süt getirdi. "Kahvaltı yaptın mı?" diye sordu. "İnsanlar kahvaltıyı unutuyor. Sana lazım."

Elspeth başıyla onayladı. "Yulaflı kurabiye yemiştim. Kahvenin yanında."

Big Lou başını salladı. "Yetmez. İki kişi için yediğini unutma. Matthew söyledi. Sizin adınıza çok sevindim. Harika bir haber bu."

"Dört," dedi Elspeth. "Dört kişi için yiyorum. Demin öğrendim."

Big Lou oturdu. "Dört mü? Dört çocuk mu?"

"Hayır, üç. Benimle birlikte dört."

"Ya..."

"Evet."

Birkaç saniye boyunca Big Lou bir şey söylemedi. Arbroath'taki bir kadın aklına gelmişti. "Bizim orada bir kız vardı," dedi. "Prinny Mackenzie. Aynı okuldaydık. Billy diye bir erkek kardeşi vardı, okul gezisinde Tay Nehri'ne düşmüştü, çıkarılana kadar bir kilometre kadar gitmişti ama zarar görmemişti. Her neyse o kızın üçüzü oldu. Üç oğlan."

Elspeth zar zor Big Lou'ya baktı. "Benim de üç oğlum olacak."

"Çok güzel," dedi Big Lou. "Seni bayağı meşgul edecekler."

"Evet, sanırım."

BELONGS TO KAATOS TEAM

"Her neyse," diye devam etti Big Lou. "Prinny Mackenzie'den bahsediyordum. Görebileceğin en mutlu kızdı. Üçüzleri doğurduktan sonra yani. Çok mutluydu. Küçük oğlanlar da çok sevimliydi. Herkes bayılıyordu. Birinin adı dayıları sebebiyle Billy'ydi, diğeri... sanırım Tom'du. Üçüncünün adını unuttum. Ah yok, o da Mike'tı, babasının adı. Çok iyi adamdı."

Elspeth kurabiyeyi evirip çeviriyordu; Big Lou büyük parçalar vermişti. "Hepsi mutlu muydu?"

"Evet," dedi Big Lou. "Hem de çok." Duraksadı. "Zaten önemli olan da bu, öyle değil mi?"

Elspeth ona baktı. "Mutluluk mu?"

"Evet. Sağlıklıysan, bir de mutluysan geriye ne kalıyor ki?"

Elspeth bunu bir an düşündü. Hayat bu kadar basit miydi? Mümkün değildi. Kafasını kaldırıp gülümsemekte olan ve onu rahatlatmak için cana yakın bir tavırla elini tutan Big Lou'ya baktı. Elinin sertliğini hissetti; tüm o yaptığı işlerin etkisi ortadaydı. İnsan eli ne kadar hassas ve ne kadar değerli diye düşündü. Diğer eliyle kalan kurabiye parçasını alıp yedi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

35. Edouard Vuillard ve İç Mekân

Matthew Elspeth'i görünce şaşırdı. Masasından başını kaldırınca galerinin kapısından girmek üzere olduğunu görmüştü. Tereddüt ediyor gibiydi ve bu Matthew'un içeriden ona baktığını görmeden önceydi. Matthew ayağa kalktı ve kapıyı açmaya gitti.

"Meşgulsündür diye düşünmüştüm," dedi Elspeth.

Matthew eğilip yanağını öptü. "Sen söz konusuyken meşgul olmam mümkün değil hayatım." Arkasındaki boş galeriyi gösterdi. "Hem şu an çok işimizin olduğunu da söyleyemeyeceğim." Üzgünce gülümsedi. "Aslına bakarsan genellikle işimiz olmuyor."

Masasının arkasındaki sandalyeye geçirdi. Elspeth otururken önünde duran kalın kitaba baktı. "Vuillard mı?"

Matthew kitabı önüne itti. "Evet. Edouard Vuillard. Post-Empresyonist. Bu *catalogue raisonné**, içinde yaptığı her şey var."

"Resimlerinin bazılarını görmüştüm," dedi. "Vazoya çiçek koyan veya dikiş diken kadınlar…"

"Kesinlikle," dedi Matthew. "Çok huzur dolular. Şuna bak."

---

* Fr. - Açıklamalı katalog (ç.n.)

BELONGS TO KAITLIS TEAM

Kitabın açık olan sayfasında sümbül sulayan bir kadının resmi vardı. Elspeth ismini okudu. "Sümbüllerle Madame Vuillard." Matthew'a merakla baktı. "Karısı mı?"

Matthew başını salladı. "Hayır, annesi. Hakkında ne dediklerini okusana. Rue de Calais'deki evinin üst katında oturuyormuş. 1916 yılında, Paris'te yaşıyorlarmış." Duraksadı ve zengin tonlara sahip resme dokundu. "Çok çekici. Şu dokular."

Elspeth'in gözü resmin üstündeki yoruma kaydı. "Felemenk resimleriyle karşılaştırıyorlar sanırım. Neden?"

Matthew resme başka bir açıdan bakabilmek için başını eğdi. "Işık yüzünden sanırım. Pencereden içeriye harika bir ışık hüzmesi giriyor. Felemenkler resimlerinde ışığı bu şekilde resmetmeyi seviyorlardı. Ayrıca pencere de var, bir odadayız ve pencereden dışarı bakıyoruz. Bu da bir başka Felemenk özelliği."

"Vermeer mi?"

Matthew hafifçe Elspeth'in eline dokundu; beklenmedik bir hareketti. "Evet, Vermeer. Mektup Okuyan Mavili Kadın'ı hatırlıyor musun? Pencereden içeri düşen ışığı? O resimlerin bu kadar büyüleyici olmasının sebebi bu. Seni duraksatıyorlar. Bir anda. Duruveriyorsun."

"Ve?"

Matthew kitabı kaldırdı. "Ve bu çok güzel diye düşünüyorsun. Birden durup o anı yakalamak ve içindeki güzelliği özümsemekle ilgili bir şey."

BELONGS TO KAATIS TEAM

Elspeth sandalyeye tekrar oturdu. Ona şimdi söyleyecekti. "Matthew..."

Ama Matthew dinlemiyordu. Masasının çekmecesine uzanıp bir Sotheby's kataloğu çıkardı. "Sana göstermek istediğim başka bir şey daha var," dedi kuşe kâğıtları çevirirken.

"Ne?"

Matthew kapağını gösterebilmek için kataloğu ona çevirdi. "Londra'da bir Empresyonist ve Post-Empresyonist satışı var. Gördün mü?"

Elspeth kapaktaki yazıyı okudu. "Gündüz satışı," dedi.

"Yani akşam satışı kadar önemli olmadığı anlamına geliyor," diye açıkladı Matthew. "Gündüz satışlarında orta halli ürünleri satarlar. Gün içinde Rembrandt veya Matisse satıldığını göremezsin. Bu tip şeyleri akşamları satıyorlar, daha dramatik olasılıklar için."

Elspeth tekrar denedi. "Matthew, ben..."

"Ama şuna bak," diye devam etti Matthew. "Burada bir yerdeydi. Altmış iki numara. İşte burada. Baksana." Kataloğu ona verdi. "Çok güzel değil mi?"

Elspeth iç geçirdi. Ona şu anda söylemenin bir anlamı olmayacağını düşündü. Ayrıca daha vakit vardı, hem de çok. Ona bu akşam eve dönünce söyleyebilirdi. Hem böylesi daha iyi olabilirdi, çünkü böylelikle tepki vermesi için bolca vakti de olacaktı... nasıl bir tepki verecekse. İlgisini kataloğa verdi. Küçük çalışma odasındaki kanepede oturan kadın. 1922.

Resim gerçekten de güzeldi. "Ne demeye çalıştığını anlıyorum," dedi. "Ama... fiyatına baksana."

BELONGS TO KAATIS TEAM

Matthew pek önemsemiyormuş gibi görünüyordu. "Seksen bin. Akşam satışlarına girebilecek kadar yüksek."

"Ama burada seksen ila yüz bin sterlin arasında olduğu yazıyor."

Matthew omzunu silkti. "Başka kimsenin ilgisini çekmeyebilir. Tahmin edilen fiyattan düşüğe bile alabilirim. Yetmiş beşe ya da o civara mesela."

"Yetmiş beş bin sterlin mi?"

Matthew'un ses tonu değişmedi. "Ayrıca müzayede evinin komisyonunu da unutmamalıyım. Fiyata yüzde yirmi beş koyuyorlar."

Elspeth nefesini tuttu. "Yani her hâlükârda yüz bin sterlin edebileceğini söylüyorsun… en düşük fiyata alsan bile."

Matthew kaygısızca elini kaldırdı. "Vuillard bu kadar ediyor. Çok büyük bir ressam. Büyük ressamlar ucuz değil."

"İyi de alırsan ne yapacaksın? Bunu kim satın alır ki?"

"Bir müşteriye satacağım."

Elspeth karşı gelmeye devam etti. "Kim alacak? Hangi müşteri?"

Matthew kaşlarını çattı. "Bir tane bulurum. Pencereye koyarım. Vuillard'dan hoşlanan biri önünden geçer."

Elspeth ona şaşkınlıkla baktı. "Evet, muhtemelen Vuillard'dan hoşlanan pek çok kişi önünden geçecektir ama kaç tanesinin yüz bin sterlini, hatta kâr elde edebilmen için daha yüksek fiyata satman gerektiğini düşünecek olursak, yüz yirmi bin sterlini olacak?"

"Edinburgh'da pek çok zengin insan var," dedi Matthew. "Birileri alır."

Elspeth gözlerini kapattı. Bu çok yanlıştı. Galeriye Matthew'la Post-Empresyonist ressamların resimlerini satıp satamayacağını tartışmak için gelmemişti. Matthew satamazdı ama önemli olan bu değildi.

Ona üçüzlerden bahsetmek istiyordu, ne de olsa bir çift olarak aldıkları en önemli haber buydu. Matthew ise Vuillard'dan ve müzayede fiyatlarından ve Elspeth'in varlıklarına inanmadığı müşterilerden bahsetmeye başlamıştı.

Matthew'un elinin koluna değdiğini hissetti. "Elspeth?" dedi. "İyi misin?"

Elspeth gözlerini açtı. Gözyaşlarının geri döndüğünü hissediyordu. "Üçüzüm olacak."

Matthew donakaldı. Elspeth, gözlerinin daha da fazla açıldığını ve ağzının bir kenarının biraz aşağı sarktığını düşünüyordu. Ama bunun dışında donakalmıştı. Sonra bir anda gözleri yukarıya doğru kaydı ve göz kapakları kapandı.

Kendisiyle birlikte kataloğu da sürükleyerek öne doğru düştü. Elspeth istemsizce çığlık attı. Öne doğru atıldı ama Matthew yanından geçmişti ve hemen ardından yere düştü. Sanki tahta bir başka tahtaya çarpmış gibi bir ses çıktı.

"Matthew!"

Matthew kıpırdamadı. Katalog başının altında, Vuillard resmiyse hemen çenesinin kenarında kalmış, kâğıt kırışmıştı.

BELONGS TO KAITLIS TEAM

36. Fear a'Bhata

Bayan Harmony'nin gidişinden sonra Bertie'nin iki yeni öğretmeni olmuştu. Bayan Harmony'nin yokluğu çocuklar tarafından şiddetle hissedilmişti ama yokluğunu en çok öğretmen kendini kaybedip Olive'in kulağını çektiğinde onu çok iyi anlayan Bertie hissetmişti. Olive'le iletişime geçen herhangi birisinin böyle bir şeyi yapması affedilebilirdi ve öğretmenin sırf bu yüzden gitmesini haksızlık olarak görüyordu. Fakat Matthew'la evlendiğinde ve tüm çocuklar kiliseye çağrıldığında çok mutlu olmuştu. Olive de davet edilmişti, Bertie bunun hiç gerekli olmayan, çok büyük bir cömertlik olduğunu düşünmüştü. Olive'in o olaya dair hiçbir pişmanlık göstermemiş olması –ki tüm suç onundu– ve abartılı yorumlar yapması onu incitmişti.

"Bayan Harmony'yi severdim," dediğini duymuştu Olive'in. "Kulağımı koparmaya çalışması kötü oldu."

"Ama öyle bir şey yapmadı," diye karşı çıkmıştı Bertie. "Küçük bir çimdikti sadece. Onu gördüm."

"Koparmamış olması yazık oldu," diye araya girdi Tofu. "Hak ediyordun, seni aptal."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Bu kaba sözlerini affediyorum," dedi Olive. "Seni affediyorum Tofu ama ne yazık ki Tanrı affetmeyecek. Öldüğün zaman seni çok fena yapacak. Bekle de gör."

Bertie iç geçirdi. Olive ile Tofu arasındaki tartışmalara alışmıştı ama olmamasını tercih ederdi. Bayan Harmony gitmişti ve hayatından memnun olduğunu düşünüyordu. Eski defterleri karıştırmanın bir anlamı yoktu ve geçici öğretmenin yerine gelen yeni öğretmenlerine alışmaları gerekiyordu.

Bayan Harmony'nin yerine Bayan Maclaren Hope geçmişti ve okuldaki tüm çalışanlar gibi iyi eğitimli, işine kendini adamış bir öğretmendi. Isle of Skyelıydı, Aberdeen Üniversitesi'nden mezun olmuştu ve İskoç Adaları'yla özdeşleştirilen bir kibarlığa ve hafif hülyalı tavırlara sahipti. Akıcı bir şekilde Galce konuşuyordu ve arp çalıyordu, bu çocukları büyülüyor, hatta Tofu'nun bile yüzüne düşünceli bir ifade yerleşiyordu. Şarkı söylemeyi de seviyordu ve kısa süre içinde sınıf Fear a' Bhata ve Braigh Loch Iall gibi Galce şarkıları ezberlemişti. Tofu bile mümkün olduğu kadar kımıldamadan oturup –ki bu onun için sıra dışıydı– şarkı söylüyor, Galcenin yumuşacık, akışkan seslerini taklit etmelerini sağlayan Bayan Maclaren Hope'a bakıyordu.

"Fear a' Bhata," diye açıklamıştı öğretmenleri, "kayıkçı arkadaşını düşünen birisi tarafından söylenen bir şarkı. Adam kadını görmeye gelecek mi? Suyun üstündeki teknenin kendisine doğru yaklaştığını görebilecek mi, yoksa iç geçirerek kapıyı kapatacak ve adamın teknesini görmek için bir gün daha geçmesini mi bekleyecek?"

BELONGS TO KAATIES TEAM

"Adam kadını arayamıyor mu?" diye sordu Olive.

Bayan Maclaren Hope gülümsedi. "Bu şarkı insanların cep telefonları olmadan önce yazılmış. Hatta normal telefonları bile yokmuş. Bu yüzden onu araması ve onu görmeye gelip gelmeyeceğini söylemesi mümkün değilmiş. Deniz kenarında, yosunların dalgalarla sürüklendiği sahillerde beklemesi gerekiyormuş. Açıklardaki adalardan gelen yumuşak akşam esintisi alnına değerken beklemeliymiş." Duraksadı. "Bu yüzden bu güzel şarkıyı söylüyor."

Bayan Maclaren Hope tarafından getirilen yeniliklerden biri haftalık bir sunumdu. Sınıftaki öğrencilerden biri bir obje getiriyordu –bir fotoğraf, bir kitap, bir süs veya resim– ve bunu diğerleriyle tartışıyordu. Çok başarılı bir proje olmuştu. Hiawatha babasının gençliğinde yaptığı bir kristal radyo* getirmiş ve tüm sınıf kristal radyo hakkında bilgi edinip radyo dalgalarının nasıl işlediğini tartışmıştı. Pansy annesinin kilisede açmış olduğu derste kullandığı çiçek aranjmanlarıyla ilgili kitabı getirmişti. Sıra Tofu'ya geldiğinde babasının yenilediği, fakat daha sonra yapmaktan vazgeçtiği eski bir motosikletin tekerleğini getirmişti.

"Tofu'nun babası artık hiçbir şey yapamayacak kadar güçsüz," diye fısıldamıştı Olive Bertie'ye. "Vegan olduğu için."

Bertie endişeyle Tofu'ya bakmıştı ama neyse ki duymamış gibi görünüyordu.

---

* Radyo dalgalarından başka güç kaynağına ihtiyaç duymayan basit bir radyo alıcısı. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Bu doğru," diye devam etti Olive kısık sesle. "Tofu'yu okuldan almaya geldiğinde onu görmedin mi? Tofu'nun hâlâ hayatta olmasının tek sebebi okuldayken çok fazla sandviç çalması. Yoksa tıpkı babası gibi olurdu. Yarı ölü."

"Annem, Tofu'nun babasının iyi olduğunu söylüyor," dedi Bertie. "Gayet sağlıklıymış."

Olive acıyarak Bertie'ye baktı. "Yetişkinlerin söylediklerine inanmamalısın Bertie. Bunu şimdiye kadar öğrenmemiş olmana şaşırdım. Çoğu yetişkin yalan söylüyor. Bu bilinen bir gerçek."

Bu konuşma Bayan Maclaren Hope tarafından kesilmişti. "Bu çok ilginç Tofu. Eski motosikletlerin çok detaylı parçaları oluyor ve bu tekerlek de bize ne kadar ince bir şekilde yapıldıklarını gösteriyor. Gerçi çok ağır olduğu için bunu yuvarlarken dikkatli olmalısın. Bundan ne çıkardık çocuklar?"

"Elinizde iki tane olması gerek," dedi Hiawatha. "Teki işe yaramaz."

"Kesinlikle," dedi Bayan Maclaren Hope. "Bu doğru. Motosikletlerin iki tekerleği var ve arabaların da... Arabaların kaç tekerleği var çocuklar?"

Ders bu şekilde devam etmişti. Sıra Bertie'ye gelmişti ve sunum için ne getirmesi gerektiğine karar veremiyordu. Tofu'nun tekerleği tıpkı kristal radyo gibi ilgi çekmişti. Bertie'nin sorunu evinde ilgi çekici hiçbir şey olmadığını düşünmesiydi. Hiç alet yoktu ve çoğu annesine ait olan kitaplar genellikle Melanie Klein tarafından yazılmıştı. Bertie bunlardan birini

BELONGS TO KAATTS TEAM

getirmek istemiyordu. Baden-Powell'ın elinde kaçak olarak bulundurduğu *Oğlanlar İçin İzcilik* kitabını da getirmeyi düşünmüyordu. O kitap çok değerliydi ve çakı taşımayı savunuyor diye elinden zorla alınabilirdi. Getirecek ne kalıyordu ki?

Sonra bir anda aklına geldi. Ulysses. Erkek kardeşini getirebilirdi. Neden olmasın? Ulysses hakkında söylenecek pek çok söz vardı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

37. Siyasi Kriz

Nahoş olaylar genellikle bir dizi yanlış anlaşılmanın sonucu ortaya çıkıyordu. Bu sefer ilk yanlış anlama Bertie'nin annesiyle birlikte Cumberland Sokağı'ndan Stockbridge'e giderken söylediği bir sözden kaynaklanmıştı. Ulysses'i bir gün okula götürüp onu sınıftakilere gösterip gösteremeyeceğini sormuştu. O sırada cep telefonuyla bir konuşma yapmakta olan Irene –Bertie'nin yoga derslerini düzenleyen kişiyle konuşuyordu– Bertie'yi doğru dürüst dinlemiyordu ve bunu yapabileceğini söylemişti. Ulysses kendisiyle birlikte 23 numaralı otobüse her öğleden sonra nasıl olsa biniyordu ve Bertie'nin biraz daha erken gelmelerini istediğini, böylece bebeği sınıftakilere gösterme fırsatı yakalamayı düşündüğünü zannetmişti.

Oysa Bertie bundan bahsetmiyordu. Ulysses'i tek başına götürmeyi hayal etmişti. Eve gitme zamanı gelene kadar kardeşine sınıfta bakabilirdi. Böylece ona Steiner Okulu'nun nasıl bir yer olduğunu da göstermiş olacağını düşünüyordu ve Bertie'ye de sunum için oldukça fazla malzeme sağlamış olacaktı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bertie, "Onu tek başıma götürebilir miyim anne?" diye sordu.

Artık onu hiç dinlemeyen Irene, "Elbette Bertie, tabii ki," diye cevap verdi.

Böylece talihsiz olaylar dizisinin ilk adımı atıldı. İki tarafın da suçu yoktu: Bertie Ulysses'i okula götürmesine izin verildiğini zannetmişti ve Irene de onu bir gün sınıfa kısa bir süreliğine sokmaya söz verdiğini düşünüyordu. Bu yanlış anlaşılma Stuart'ın da dâhil olduğu daha karışık bir durum olmasa dallanıp budaklanmayabilirdi.

Sabahları Bertie'yle birlikte genellikle Irene 23 numaralı otobüse biniyordu. Fakat iki haftada bir Stuart işe biraz daha geç gidiyor ve Bertie'yi otobüsle o götürüyordu, böylece Irene biraz daha uzun süre uyuyabiliyordu. Ulysses sabahları derin uyuyan bir bebekti ve böyle sabahlarda Irene'in saat ondan sonraya kadar uyuması az rastlanır bir olay değildi. O sabah da Irene böyle olacağını düşünmüştü.

Sabah yataktan ilk kalkan Stuart olmuştu. "Seni bugün okula ben götüreceğim," dedi Bertie'nin odasına onu uyandırmaya girdiğinde. Sonra mutfağa gitti ve tam o anda kıdemli istatistikçi olarak çalıştığı ofisteki patronundan acil bir telefon aldı. Sabahki gazetelerde on iki yaşında ilkokuldan mezun olan İskoç çocukların yüzde on dokuzundan biraz daha azının okuma yazma bilmediklerini gösteren utanç verici bir rapor yayınlanmıştı. Bu eğitim geleneğiyle gurur duyan bir ülke için son derece utanç vericiydi.

BELONGS TO KAATIES TEAM

Stuart tuhaf istatistiklere alışıktı ve politikacıların bu konularda kendilerini ne kadar rahatsız hissedebildiklerini biliyordu. Nadir de olsa yapılacak bir şey olmuyordu ve istatistiklere dokunmak mümkün değildi ama genellikle siyasi açıdan işleri daha iyi gösterebilecek karşıt bir istatistik bulunabiliyordu.

On iki yaşındaki çocukların yüzde on dokuzunun okuyamadığı gerçek olsa bile bu gerçeğin olması gerekenden çok daha az dolguları olduğunu ortaya koyan –mesela floridasyon yapılmadığı dönemlere, otuz yıl öncesine göre– bir istatistikle korkunç şoku yumuşatılabilirdi. Sonra bu istatistik insanları oyalamak için basına sızdırılabilirdi. Daha sonra aynı yaş grubunun bilgisayar kullanma becerisinin ciddi bir şekilde arttığına dair bir başka istatistik ortaya konurdu. Çoğu on iki yaşındaki çocukların bilgisayarı vurdulu kırdılı oyunlar oynamak için kullandığı gerçeğinden bahsedilmezdi ve halkın ilgisi bambaşka bir yöne kaydırılabilirdi.

"Hemen buraya gelsen iyi olur," dedi Stuart'ın patronu. "Gazeteciler kurt gibi etrafta dolaşıyor ve Büyük Patron çabuk, hatta çarçabuk daha iyi sayılar bekliyor." Kamu görevlileri böyle konuşuyorlardı; Büyük Patron, hatta Koca Adam olarak da bilinen kişi İskoçya başbakanıydı. İskoç çocukların beşte birinin okuma yazmasının olmamasıyla ilgili sıkıntı yaşıyorsa bu sıkıntı etrafını çevirenı kamu görevlileri tarafından çok ciddiye alınırdı. Tabii yapmaları gereken tek şey İngiltere'deki on iki yaşındaki çocukların beşte birinden daha fazlasının okuma yazmasının olmadığını bulmaktı; bu ortadaki

BELONGS TO KAATIS TEAM

yaygarayı dindirmezdi ama siyasi bir tatmin yaratabilirdi. Fakat böyle yapmak mümkün olmayacakmış gibi görünüyordu: İngiltere'deki on iki yaşındaki çocuklar görünüşe göre başlarını Joyce'tan, Beckett'tan ve Gerard Manley Hopkins'ten kaldırmıyorlardı.

"Hükümetin başı belada," dedi Stuart'ın patronu. "Tek umudumuz halkın genelinin okuma yazması olmadığı için bu raporu okuyamaması. Ama hemen buraya gel Stuart. Gel de ne yapabileceğimize bir bakalım."

Bu telefon görüşmesi yüzünden Stuart Bertie'yi okula götüreceğini unutmuştu. Bu yüzden Bertie mutfağa girdiğinde babası ortada görünmüyordu. Annesinin uyuduğunu biliyordu ve onu uyandırmak istemiyordu. Irene uzun süre uyuyabildiği günleri çok önemsiyordu ve Bertie onu rahatsız etmemenin daha iyi olacağına karar vermişti. Bu yüzden kahvaltısını kendi hazırladı, kirli tabağı bulaşık makinesine koydu ve mutfak masasının üstüne bir not bıraktı.

Sevgili anne,

Babam ofise gitti. Sanırım beni okula götüreceğini unuttu. Bu yüzden ben tek başıma gideceğim. Yeşil adamı görmediğim zamanlarda karşıdan karşıya geçmeyeceğime söz veriyorum. Sınıf sunumunda sıra bana geldiği için Ulysses'i de yanımda götüreceğim, Bayan Maclaren Hope onu gördüğüne çok sevinecek. Çok yorulur da mızmızlanırsa ona Galce bir şarkı söyleyebilir.

Sevgiler, Bertie.

BELONGS TO KAATTS TEAM

38. Sunum

Ulysses uyanıp da beşiğinin üstünden kendisine Bertie'nin baktığını görünce çok mutlu oldu. Kardeşi altını değiştirmek için onu kaldırdığında keyifle mırıldandı. Bertie bu işe alışıktı, çünkü her adımı gözlemlemiş ve yardım etmişti, bu yüzden kısa süre sonra Ulysses altı kuru ve halinden memnun olarak otururken Bertie ona giydirebileceği uygun giysileri aramak için dolabı karıştırmaya başladı. Annesinin sevdiği küçük tulumu kenara koydu ve büyük bir mutlulukla çekmecenin arkasında hiç kullanılmamış bir denizci giysisi buldu. Bu Stuart'ın Troon'daki kuzeninden gelen bir hediyeydi ama Irene tarafından bir kenara atılmıştı; denizci üniformaları giyen bebekler de olmadan bu dünyada yeterince üniforma olduğunu söylemişti.

Ulysses denizci üniformasını giyince Bertie yüzünü yıkadı, birkaç tel saçını taradı ve onu bebek arabasına taşıdı. Otobüste ona yiyecek bir şeyler verebileceğini düşündü, bir dilim kek veya sevdiği sarı plastik biberon

BELONGS TO KAKTUS TEAM

olabilirdi. Ama şimdilik her şey hazırdı ve tek yapması gereken şey annesini uyandırmadan evden çıkmaktı.

Ulysses, Irene'in gelmediğini görünce daha da mutlu olmuş gibi görünüyordu. Bu yüzden kıkırdamaya ve keyifle minik ellerini çırpmaya başladı.

"Şişşt, Ulysses," dedi Bertie. "Annem dinlenmeyi seviyor. Onu uyandırmamalıyız."

Ulysses'i bebek arabasıyla merdivenlerden indirmek kolay değildi ve Bertie kontrolü kaybedeceğini hissettiği korkunç bir an yaşadı ama bu anı atlattıktan sonra İskoçya Sokağı'na çıkmış, Drummond Meydanı'na doğru rahatça gitmeye başlamışlardı. Sokağın başında sağa döndü ve 23 numaralı otobüse bineceği Dundas Caddesi yönüne yürümeye başladı. Bertie kardeşinin arabasını ittiği için kendisini tıpkı bir yetişkin gibi hissediyordu ve küçük bir oğlanın kendisinden de küçük bir çocuğu bir yere götürdüğünü gören birkaç kişinin başı şaşkınlıkla onlara dönüyorsa da kendine olan güveni onlara her şeyin yolunda olduğuna dair güvence veriyordu.

Otobüse bindiklerinde atıldığı maceranın boyutu Bertie'nin kafasına dank etmişti. Otobüse ilk kez yalnız binmesi kendi içinde bir dönüm noktasıydı ama Ulysses'e de tek başına ilk kez bakıyordu.

"Umarım uslu dursun," diye fısıldadı Bertie Ulysses'i dizinde tutarken. "Ve kusmamalısın, tamam mı?"

Ulysses bu talebin ciddiyetini anlamışçasına ağabeyine baktı ve onunla aynı fikirde olduğunu gösterir gibi başıyla onayladı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Güzel," dedi Bertie. "Aferin sana."

Otobüs yolculuğu olaysız geçti. Bertie'nin yanında olmaktan son derece mutlu olan Ulysses otobüsün her dönüşünde huzurla aguladı ama kusmadı. Bertie'nin her zaman indiği durağa gelince Bertie hem Ulysses'i hem de bebek arabasını hiç zorluk çekmeden indirmeyi başardı. Bu noktadan sonra Merchiston Meydanı ve Spylaw Yolu'ndan geçmek çocuk oyunuydu ve okula çok kısa sürede ulaştılar.

Bertie sınıfa Ulysses'le birlikte girdiğinde Bayan Maclaren Hope yoktu.

"Ne getirdin Bertie?" diye sordu Olive şüpheyle. "Oyuncak bebek mi getirdin? Oğlanlar oyuncak bebeklerle oynamamalılar."

"Kardeşimi getirdim," dedi Bertie. "Adı Ulysses."

"Harika!" diye bağırdı Pansy. "Gerçek bir bebek. Alabilir miyim Bertie?"

Olive olayı hemen kontrolü altına almayı başarmıştı. "Hayır," dedi kesin bir tavırla. "Onu ben alacağım. Onu bana ver Bertie."

Bertie nazikçe Ulysses'i verdi. "Kafası yukarıya gelsin lütfen," dedi. "Ters durmaktan hoşlanmıyor."

"Bir bebeğin nasıl tutulacağını biliyorum," diye çıkıştı Olive. "Yüzlerce bebek tuttum. Beni severler."

"Bunun sebebi seni tanımamaları," dedi Tofu arkadan başını uzatıp Ulysses'e baktı.

Olive bu alayı duymazdan geldi ve Ulysses'in çenesinin altını okşamaya devam etti. "Denizci üniformasını sevdim," dedi. "Burnu da çok sevimli Bertie. Burnuyla gurur duymalısın."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Duyuyorum."

"Bayan Maclaren Hope'un ne diyeceğinden endişeleniyorum," diye devam etti Olive. "Bence bebeği getirmene izin vermemesi ihtimaline karşı onu saklamalıyız."

"Evet, saklayalım," diye onayladı Pansy. "Oyun oynayacağımız zaman çıkarırız."

"O oyuncak değil," dedi Bertie kibarca. "Bence daha iyisi..."

"Hayır, Pansy haklı," dedi Olive. "Onun için dolapta küçük bir yatak yapmalıyız."

Bertie Ulysses'in dolaba konmaktan hoşlanmayabileceğini dile getirmeye çalıştı ama ufak ziyaretçilerinin kontrolünü tamamen eline geçirmiş olan kızlar onu bertaraf etti.

Dolap açıldı ve Bayan Maclaren Hope sınıfa gelene kadar kazaklardan eğreti bir yatak hazırlandı. Ardından gelen sessizlikte Bertie Olive'e baktı ve Olive Ulysses'i tekrar Bertie'ye uzattı.

"Sunum için küçük kardeşimi getirdim," diye açıkladı. "Hiç sorun çıkarmayacak Bayan Hope. Çok usludur."

"Ne kadar tatlı bir bebek," dedi şaşırmış olan öğretmen. "Ama..."

"Eski psikoterapistime benziyor," dedi Bertie. "Özellikle de kulakları."

"Bu çok ilginç gerçekten Bertie ama annen nerede? O da burada mı?"

Bertie annesinin evde uyuduğunu açıkladı. Peki ya babası okulda mıydı? Hayır, değildi; ofise gitmek

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

zorunda kalmıştı. "Bence bir telefon etsek iyi olacak," dedi Bayan Maclaren Hope. "Eğer sorun değilse, küçük Ulysses'i şimdilik ben tutayım Bertie."

Bertie ile Bayan Maclaren Hope sınıftan çıkıp ofise gittiler. "Annem onu getirebileceğimi söyledi," diye açıkladı Bertie. "Ona sordum."

Bayan Maclaren Hope dudaklarını büzdü. "Yine de Ulysses'in okula gelmek için biraz ufak olduğunu düşünüyorum Bertie. Bu yüzden anneni hemencecik arayacağız, bakalım gelip alabiliyor muymuş. Sence de böylesi daha iyi olmaz mı?"

Bertie böyle olacağını düşünmüyordu. Ama önemli olanın bu olmadığını da fark etmişti. Ulysses için yazık oldu diye düşündü. Halinden son derece memnundu ama bu mesele çıkmıştı. Annesi geldiğinde Ulysses'in ne yapacağını da biliyordu: Kusacaktı. Bayan Maclaren Hope'u bu konuda uyarması gerekiyordu ama bunu dile getirmek genellikle olduğu gibi epeyce zordu.

BELONGS TO KAITLIS TEAM

39. Nasıl Bir Dünyada Yaşıyorum?

Bertie'nin Ulysses'i okula götürdüğü sabah Angus Lordie Cyril ile Drummond Parkı'nda erkenden yaptığı gündelik yürüyüşe çıkmış, ardından kahvaltı olarak iki kruvasanla birlikte bir kahve içmişti. Tek başına yaşadığı için masada okumaktan çekinmiyordu; pazartesi, çarşamba ve cuma günleri okuduğu kitabıyla haftanın geri kalan günlerinde okuduğu gazete veya dergi arasında gidip geliyordu. Gazete her zaman *Scotsman*'dı, önce Duncan Macmillan'ın sanat köşesine bakıyordu –Macmillan'ın yazdığı günse– ya da Allan Massie'nin olduğu sayfayı açıyordu, iki köşe yazarıyla da tüm konularda hemfikirdi. Eğer dergi günüyse *Burlington Magazine* dergisindeki sanat yorumlarını okuyordu, İtalya'ya yapacağı gezi sebebiyle İtalyan sanatçıların eserlerine dair makalelerle özellikle ilgilenmeye başlamıştı. Bu yüzden "Caravaggio'dan Guido Reni'ye Roma Kiliselerindeki İkonalar ve İzleyenler" makalesi bir kruvasan ve çilek reçeli eşliğinde okunmuştu; Pacino di Bonaguida'nın yeni keşfedilen minyatürleri üzerine bir makalenin yanında sert bir kahve çok iyi gitmişti.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Kahvaltıdan sonra Angus Lordie, genellikle odadan odaya geçerken ardına takılan Cyril'le stüdyosuna geçmişti, Cyril her zamanki yerine yerleştikten sonra kendisini ilgilendirecek bir hareket görme umuduyla sahibini izlemeye başlamıştı. Tasmasının ele alınması heyecanla havlamasını sağlıyordu, kâsesi tutulunca hızla kuyruğu sallanmaya ve köpek dişlerinin üstünden dili görünmeye başlıyordu. Fakat Angus resim yaparken Cyril onu rahatsız etmemesi gerektiğini biliyordu; bu Angus'a Londra'daki Savile Club'ın üyelerinin kahvaltı masasının üstündeki kuralı hatırlatıyordu: Sohbet Edilmesi Tercih Edilmemektedir yazılı bir levha. Domenica'yla bu konu hakkında absürt bir konuşma yapmışlardı.

"Bu cümle yapısı çok kibar," demişti Angus. "Yine de anlamı yeterince açık: Sohbet yasak değil ama sohbet etmek komitenin dileklerine karşı çıkmak anlamına geliyor, bu da medeni bir toplumda sohbeti engellemeye yeterli olmalı."

"Ah, evet," demişti Domenica. "Ama insan her an kibar ricalarda bulunamaz. Ya park kurallarına ne demeli? Sence insanlar park etmemelerinin rica edildiği yazılan levhalara uyar mıydı?"

Angus kısa bir an düşündü. "Edinburgh'da yapabilirler, ne dersin? Hayal edebiliyor musun? Üstünde Park Yapılmaz veya Park Yapmak Yasak yazan levhaların yerine Park Yapılması Tercih Edilmemektedir levhaları olur. Eğer sürücü böyle bir levhaya uymazsa polis gelip ön penceresine bir ceza sıkıştırır. Üstünde

BELONGS TO KAATSS TEAM

de, 'Pek düşüncesizce bir davranış. Sizin için sakıncası yoksa lütfen buraya park etmeyin. Teşekkür ederim,' yazar."

Domenica şaşkınlıkla ona baktı. "Nasıl bir dünyada yaşıyorsun Angus?"

Angus içerlemiş gibiydi. "Bunda yaşamıyorum sanırım. Daha iyi bir dünyaya dair düşüncelerinin olması mantıksız mı sence? Çoğu insan böyle şeyler düşünmüyor mu?"

Domenica bazılarının düşündüğünü kabul etti. "Mesela ütopyacı sosyalistler mali adaleti ve bununla birlikte gelen koşulları oluşturabildiğimiz takdirde insanın mükemmelleştirilebilirliğine inanıyorlardı," dedi. "İnsanların çoğu dünyanın geri döndürülemeyecek kadar kusurlu olduğuna ve en fazla ötesini berisini düzeltebileceğimize inanıyor."

"Ya dindar insanlar?" diye sordu Angus. "Çoğu dinde dünyanın daha iyi bir yer haline getirilebileceği inancı yok mu?.. Tabii insanlar dünyayı onların gözünden görseler ki bunu herkes yapmıyor."

"Böyle bir şey var sanırım," dedi Domenica. "Bu da daha iyi bir geleceğimizin olacağına inananların sayısını artırıyor. Ama..."

Nasıl bir dünyada yaşıyorum? Bu soru Angus'un aklına takılmıştı. Bir ressamdı ve bir misyonu olduğuna inanıyordu. Yaratması gerekiyordu, yapmak istediği buydu ve buna dair hissettiği ihtiyaç onun için yiyecek, içecek kadar önemliydi. Bir fırçayı eline alıp tuvale boya sürmeden hayatı gözünde canlandıramıyordu;

BELONGS TO KAATTS TEAM

bu şekilde para kazandığı veya sıkıntısını yenmek için yaptığı bir şey değildi, yataktan her sabah kalkmasının sebebi olduğu için yapıyordu. Boyamak için yaşıyordu.

Yine de bu kuvvetli güdünün ona veya genel olarak dünyaya ne gibi bir yararı olduğunu düşündü. Ressamların da herkes gibi bir sosyal amacı vardı ki bu… neydi? Dünyadaki güzelliğin niceliğini artırmak mı? Eğer ressam bu yüzden vardıysa o zaman o sadece basit bir dekoratördü. Yoksa güzellik yaratmak ortaya konulan yaratının nesnesinden öte bir amaç mı taşıyordu? Güzellik ve hakikatin her zaman bağlantılı olduğunu düşünmüştü ve güzellik yaratmak bir hakikati ortaya koyuyordu. Kişi de hakikati ortaya koyduğunda kendi içinde büyük bir değer taşıyan bir eylem yaparak başkalarına bu gerçeği göstermiş oluyordu.

Bir ressam olarak güzelliğe bağlıydı ancak güzellik algısına ne gibi bir katkıda bulunmuştu? Portrelerini düşündü. Bir portre yaptığında modelinin özüne dair bir şeyler yakalamaya çalışıyordu. Bu özün algılanışı resme bakan kişi üstünde mutluluk verici bir etki yaratabilirdi ama bunun nadiren olduğunu düşünüyordu ve muhtemelen sadece güzel modellerin portreleriyle sınırlıydı. Church Hill Tiyatrosu'nda Gondolcular oyununda Plaza-Toro Dükü'nü oynamasıyla son derece gururlanan müteveffa eski avukat Ramsey Dunbarton'un tamamlanmamış portresi için bunun geçerli olmadığını düşündü. Ramsey portresi tamamlanmamıştı, çünkü modelin ölümü –Angus'un stüdyosunda– insan algısına hiçbir şey katmıyordu. Tek ortaya koyduğu şey

BELONGS TO KAATIS TEAM

bir zamanlar böyle görünen bir adamın olduğu ve belli bir ressam tarafından resminin yapıldığıydı. Eski bir telefon rehberindeki kayıttan daha ilginç sayılmaz dedi Angus kendi kendine. Böyle kayıtlar bir zamanlar bu adreste yaşamış ve bu numarayla ulaşılabilecek olan bir insan olduğunu dile getiriyordu sadece.

Kalıcı bir şeyler yapmalıyım diye düşündü. Sonra İtalya'yı ve güzellik algımız için ne ifade ettiğini düşündü. Orada büyük bir öneme sahip bir şey çizmeliyim dedi.

Ürperdi. Bir şeyler olmuştu… içini güç ve olasılıklarla dolduran bir hisse kapılmıştı. Büyük bir resim diye düşündü. En sonunda.

BELONGS TO KAITOS TEAM

40. Queen Caddesi'nde Bir An

Angus ara vermeden iki saat resim yaptı. Üstünde çalıştığı resim, bir bankanın ısmarladığı yönetim kurulu üyelerinin grup portresi, biraz zorluk çıkarıyordu. Yöneticileri toplantı odasında rahat bir tavırla ayakta dururken ve otururken resmetmeyi tercih etmişti, hatta bir tanesi pencereden dışarı baktığı için sadece profilden görülüyordu. Bu sipariş bankayı da etkisi altına alan felaketten önce verilmişti, mali kriz fırtınası yüzyılların örtülerini uçurup alttaki son derece dayanıksız temelleri ortaya çıkarmadan birkaç ay önce. Angus bu sırada modellerle çalışmayı bitirmişti ve ne yapılacağına dair bankadan talimat beklemişti. Yöneticilerin birkaçı gitmişti: Politbüro'nun gözden düşen üyelerinin üstüne çiçek dolu vazoların çizilmesi gibi, Sovyetler Birliği'nde hükümete bağlı çalışan ressamların yolunu izleyip yöneticilerin yüzlerinin üstüne resim mi yapmalıydı? Bankadan böyle bir talep gelmemişti ve ücretini ödemeyi kabul ettikleri için sözleşmeye sadık kalmışlardı.

"Aralarından bazılarını pişman bir ifadeyle resmedebilirim," diye bir öneride bulunmuştu Angus ayarlamaları yapan banka görevlisine. "Bu işe yarar mı? Banka tarihinde belli bir anı betimler ve gelecekte daha büyük bir ilgi yaratabilir. Ne dersiniz?"

Bu öneri sessizlikle karşılanmıştı. Sonra yetkili, "Hepsinin pişman olduğunu sanmıyorum," demişti. "Özellikle de bazıları. O seviyedeki herkes karalar bağlamadı."

Angus bu konuda biraz düşünmüştü. Ceza verilmesi ve intikam alınması için çağrılarda bulunulmuş, genel merkezin dışında hevesli kelle avcıları yerlerini almıştı ama Angus bu konuda az da olsa rahatsızlık hissediyordu. Açgözlü bankacılar vardı ama neredeyse diğer tüm insanlar da bir o kadar açgözlüydü. Birikimlerine memnuniyetle yüksek faizler alanlar problemin bir parçası olduklarını, rantiye sınıfında yer aldıklarını durup düşünmüyorlar mıydı? Büyük kredi kartı borcu olanlar pervasız ekonomi partinin üst üste yığdığı dağ gibi borcun bir parçası olduklarını düşünmüyorlar mıydı? İnsanlar kendilerinin masum olduğunu düşünerek pek çok suçlamada bulundu diye düşündü.

"Ya da bir *paysage moralisé* olabilir," diye öneride bulundu Angus. "Resimde bir pencere var. Dışarıda da bir *paysage moralisé* olabilir."

Görevli boğazını temizledi. "Kusura bakmayın ama... bu bir bankacılık terimi değil."

"Manzara devreye girecek," diye açıkladı Angus. "Hayata dair bir konuya parmak basmak için alegorik

BELONGS TO KAATIS TEAM

bir manzara çizilebilir. Boş bir vadi. Gezginin önüne çıkan bir engeli anlatan yüksek dağlar. Yanan samanlar."

"Ne kadar ilginç. Ama yine de..."

"Anlıyorum. Rahatsızlık verici bir şey olmamalı."

Bu yüzden şövalesinin karşısında durmuş, asla duvara asılmayacağından şüphelendiği bir resme son rötuşları yapıyordu. Yönetim kurulunu mutlu günlerde resmetme kararı banka açısından saygınlık uyandıran bir şeydi, fakat resmin kaderi arka odalardan birine veya bir koridora, bankanın asıl işlerinin yürütüldüğü aydınlık ofislerinden uzağa asılmaktı, tabii asılırsa. Yaptığı işin böyle bir duruma düşmesi onu üzüyor ve önemi olan bir şey yapmak için daha da heveslenmesine yol açıyordu. Böylece düşünceleri tekrar İtalya'ya yoğunlaştı. İtalya en azından ressamlar için bir çözümdü. Eğer ressamların ruhani evi olabilecek bir ülke varsa bu sanatçı ruhların yüzyıllar boyu yardımına koşmuş olan İtalya'ydı. İtalya onu yeniden enerjiyle dolduracak ve çalışmalarında yeni bir sayfa açabilmesi için gerekli ilhamı sağlayacaktı.

Fırçasını silmekle veya tinere batırmakla uğraşmadan kenara koydu; bunu sonra yapacaktı. Saatine baktı. Big Lou'nun kafesine gidebilirdi ama yeni ve farklı bir şeyler istiyordu. Yürüyüşe çıkabilirdi, sonra... Evet, İtalya... İtalya'ya uygun giysileri yoktu. Domenica ve Antonia'nın büyük hasır şapkalarla ve hoş bluzlarla bavullarını dolduracakları kesindi, oysa kazağı ve kadife pantolonu (boya lekeleriyle birlikte) İtalya'da giyilebilecek bir giysi değildi.

BELONGS TO KAATIG TEAM

"Cyril," dedi. "Alışverişe çıkıyoruz."

Cyril bundan sadece tek kelime anlamıştı: İsmini. Ama Angus'un beden dilini anlamamaya imkân yoktu ve tüm köpekler beden dilini mükemmel bir şekilde yorumluyorlardı. Ayağa kalkan Cyril hazır olduğunu belirtmek için iki kez havladı. Tasması takıldıktan sonra aşağı indiler.

Queen Caddesi'ndeki Stewart & Christie'ye yürüyerek on beş dakika uzaklıktaydı. Dükkâna girince mağaza görevlisi Angus'u selamladı ve Cyril'e hoş bir şeyler söyledi. Sonra Angus'un isteklerini dinledi: Bir ince ceket –mümkünse keten– ve ince bir pantolon. Bir de birkaç gömlek ve bir hasır şapka.

Giysiler Angus'un onay vermesi için önüne konulurken Cyril olan biteni izliyordu. Cekete ve pantolona ilgi göstermemişti ama hasır şapka ilgisini çekmişti... muhtemelen açıkça çiğnenebilir oluşu yüzünden.

Angus aldığı şeyler paketlere konarken etrafa baktı. Büyük ve renkli mendillerin durduğu bir sepet gördü. Aralarından biri göze çarpıyordu; puanlı kırmızı bir bandanaydı. Koyu ve berrak gözleriyle kendisine bakmakta olan Cyril'e döndü. Boynunda kırmızı bir bandanayla Cyril nasıl görünürdü acaba? En sonunda bir karara vardı.

Dışarı çıkınca Angus ile Cyril, yine Queen Caddesi'nde yürümeye başladılar. Daha önce biraz da olsa kapalı olan hava açılmıştı. Yaz ortası göğü artık boştu, hatta o kadar boştu ki mavi son derece açık bir tona bürünmüştü, neredeyse beyazdı. Queen Caddesi'ndeki

BELONGS TO KAATTS TEAM

ağaçlar yemyeşildi, binaların gri ve sarımtırak tonlarına zıt olarak gür bir yeşillik…

Cyril Angus'un yanında yürüyordu ve adımlarında hemen fark edilebilecek bir yaylanma vardı, kırmızı bandana koyu renk tüyleriyle hoş bir kontrast yaratmıştı. Kendisini daha iyi hissediyor diye düşündü Angus; bizler de bir parçacık kırmızıyla hoş bir gün geçirerek bu muhteşem, insanı büyüleyen şehirde kendimizi daha iyi hissedebilirdik.

BELONGS TO KAITOS TEAM

41. Psikoterapiyi İlgilendiren Meseleler

Çoğumuz eğer baskı altında kalırsak değişimlerden rahatsızlık duyuyorduk. Hayatımızdaki önemini biliyorduk ve kendimizi bunun en iyisi olduğu için ikna ettiğimiz oluyordu –ki bu gerçekten doğruydu– ama değişimler yaşandığında bununla birlikte pişmanlıkların da geleceğinden içten içe endişeleniyorduk.

Bu özellikle de bizim bakımımızı üstlenen insanlar söz konusu olduğunda geçerliydi. Doktorlar veya dişçiler tıpkı geri kalanlarımız gibi emekli oluyor veya taşınıyordu. Bu da genellikle bu kişilerin hastaları tarafından üzüntüyle karşılanıyordu, çünkü yeni yüzlere, et ve kemiğin çektiği acılara yeni yaklaşımlara alışmak zorunda kalıyorlardı. Aynı şey lavabo borularımızın ve giderlerimizin mizacından anlayan tesisatçılarımızın, sanki kendilerine aitmiş gibi süspansiyonumuzu hatırlayan tamircilerin, kargolarımızın bırakılmasını tercih ettiğimiz köşeyi ya da rastgele çalışan zilimize hangi açıyla basılması gerektiğini çok iyi bilen postacıların ortadan kaybolması için de söylenebilirdi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Böyle değişikliklerde en kötüsüyse psikoterapistin değişmesiydi. Bununla ilgili problem hastanın psikoterapiste anlattığı öykünün aylarca, hatta bazen yıllarca kesintiye uğramasıydı. Artık konuşmanın bir tarafı bir anda terk etmiş gibi hissedilebiliyordu. Hasta açısından bakıldığında uzun bir fıkra anlatırken sonuna gelmeden dinleyicilerin değişmesi ve yeni gelenlerin daha önce neler olduğunu bilmemesi gibi bir şeydi. Üç adam neden balona binmişti acaba? Tekrar baştan anlatılması mümkün müydü?

Psikoanalizde uzun bir süre boyunca ele alınan, çözüme varılması kimi zaman yıllar, hatta on yılları bulan dertler söz konusuyken analistin değişmesi felakete yol açabiliyordu. Analistle analiz edilen arasında öyle bir bağımlılık gelişebiliyordu ki çoğu psikoanalist emekli olamıyor, hastalarını gerek hastanın gerek kendisinin sonu gelene dek dinlemeye devam ediyordu. Freudyen gelenekte psikoanaliz yaptıkları koltukta yaşlılıktan ölen analistlere veya kanepede uzanmaktayken benzer sebeplerden yaşamını yitiren hastalara dair çok öykü vardı. Öykü önce duraksıyor, ardından tamamen duruyordu; kelime çağrışımları bir anda tek taraflı oluyor ve sonuca bağlanmayan kelimeler havada asılı kalıyordu.

Psikoanaliz çevrelerinde resmî olarak köreltilmeye çalışılan bu bağlılık hayli dokunaklı olabiliyordu. Hem Vichy hem de işgal altındaki Fransa'da psikoanaliz pek gelişememişti. Ancak bağımsızlıktan sonra işbirlikçilikle suçlanan birkaç yaşlı analist vardı. Bunlar Fas'a gitmekten başka seçenek görememiş, Kazablanka'da kendilerine yeni yerler açmışlardı. Hastaları da taşın-

BELONGS TO KAATIS TEAM

mıştı. Yaşlı psikoanalistler ölünce hastaları da vakti geldiğinde yanlarına gömülmek için gerekli ayarlamaları yapmışlardı. Sanki analist sonsuza kadar toprağın altında yatarken komşu toprak parçasından gelen çözümlenmemiş tüm meseleleri sabırla dinleyebilecekmiş gibi bu ilişki mezarın ötesinde de devam ediyordu.

Altı yaşında birinin psikoterapistinin değişmesi de kolay değildi ve Irene bu deneyimin Bertie üzerinde travmatik sonuçlar yaratacağından, bu yüzden yine terapiden yararlanmak gerekeceğinden endişeleniyordu. Elbette gerçekler böyle değildi, çünkü son derece normal bir oğlan olan Bertie'nin aslında psikoterapiye bile ihtiyacı yoktu. Ama Irene bunu kabul etmiyordu ve *Paramparça: Üç Yaşındaki Bir Diktatörün Ego Çözülmesi* kitabının yazarı Dr. Hugo Fairbairn Aberdeen'e gittiğinde yerine geçen Dr. Sinclair'in Bertie'nin karşılaştığı karmaşık terapi süreçlerine dair ipuçlarını yakalayıp yakalamayacağından endişelenmişti.

Dr. Fairbairn'e Aberdeen Üniversitesi'nden gelen kürsü teklifinin zamanlaması daha iyi olamazdı. Aberdeen'de bir kürsü prestijliydi ve son zamanlarda yazmayı planladığı *Aşırı Düşkün Annenin Psikopatolojisi veya Mater Dentata** adlı kitabının üstünde çalışma fırsatı verecekti. Ama işin içinde başka bir iş daha vardı ve kendi kararı da tıpkı hastalarının kararlarını inceleyişi gibi bir araştırmaya tabi tutulsaydı Dr. Fairbairn'in Edinburgh'dan pişmanlık yükü olarak adlandırdığı şey sebebiyle kaçtığı ortaya çıkardı.

---

* Lat. - Dişli anne. (ç.n.)

BELONGS TO KAATIS TEAM

Bu pişmanlık yıllar önce epeyce küçük ve zorlu bir hasta olan Wee Fraser'ın ortada bir sebep yokken bir anda onu ısırması üzerine çocuğa vurmasından kaynaklanıyordu.

Yıllar sonra, Wee Fraser aşağı yukarı on beş yaşındayken Dr. Fairbairn onunla Burdiehouse'a giden bir otobüste karşılaşmıştı; psikoterapisti hayal meyal hatırlayan ama kim olduğunu ve geçmişte yollarının nasıl kesiştiğini hatırlamayan Wee Fraser tedbir olarak ona kafa atmıştı. Bunun üstüne Dr. Fairbairn çocuğa vurmuş, muhtemelen çenesini çıkarmış ve kaçmıştı. Bu pişmanlık açısından Pelion'u Ossa'nın üstüne bindirmişti, daha doğrusu İskoç dağları söz konusu olacak olursa, Ben Nevis'i Ben Macdui'nin üstüne… Böyle bir durumda insan kaçmayıp ne yapabilirdi? Ayrıca kuzeye değil de nereye kaçılacaktı?

Kuzey seçimi epeyce önemliydi. Güneye kaçanlar hayali bir bağışlanma bölgesine, anneye, yaptıkları şeyin artık önemli olmadığı bir yere kaçıyorlardı; anne affediyordu, hep affetmişti ve hep affedecekti.

İspanya, Portekiz, İtalya yani Meryem'e dair imgelemlerin mağaralarda veya zeytinliklerde bir anda ortaya çıktığı ülkeler, Protestan kuzeydeki aşırı yüklenmiş insanların avuntu bulmak, unutmak ve kuzeyin keskin yargılarından kaçabilmek için gittiği yerlerdi. Dr. Fairbairn kuzeye gitmişti, çünkü kendisini mantığa teslim etmek istiyordu.

Yerine geçen Dr. Sinclair Bertie'nin psikoterapisti olmuştu. Önyargısız bir şekilde gelmişti ve kurtlarla

BELONGS TO KAATTS TEAM

ilgili o talihsiz yanlış anlama olmasa genç hastasını neredeyse hemen taburcu edecekti. Fakat bu mesele tedaviye devam etmeye karar vermesine sebep olmuştu ve Bertie her zamanki gibi kabullenmişti. Ne yapabilirdi ki?

İnsan annesinden ayrılamıyordu, özellikle de altı yaşındayken. Tek yapılabilecek şey yetişkinliğin ve özgürlüğün başlayışını temsil eden on sekiz yaşına basmayı beklemekti. Ama altı ile on sekiz arasında okyanustan veya bir çölden ya da altı yaşındaki bir çocuğa uçsuz bucaksız ve sonsuz görünen her tür coğrafi yapıdan daha büyük yıllar vardı.

BELONGS TO KAITOS TEAM

42. Hayat ve Şans

Dr. Sinclair, Dr. Fairbairn'den daha gençti. Otuz iki yaşındaydı ama onları ayıran sadece aralarındaki on iki yıl fark değildi. Dr. Sinclair İskoç kökenli bir Avustralyalıydı, Dr. Fairbairn ise Selkirk'te doğmuş ve bir süre –bir yıldan biraz uzun bir süre– Londra'daki Tavistock Kliniği'nde arşivci olarak çalışmasının dışında İskoçya dışında hiç yaşamamıştı. Ama farklar burada son bulmuyordu. Dr. Fairbairn Viyana diktalarını kabul etmeye eğilimliydi –Freudyen yorumlara kendini kaptırmıştı–, oysa eklektik bir eğitim almış olan halefi insan davranışlarının ve hatalarının çok geniş bir yelpazede açıklanabileceğini düşünüyordu. Yaklaşımı felsefeye Dr. Fairbairn'inkinden daha yakındı, duygusal durumların ve idin karanlık dürtülerinin üstünde düşünce seçiminin rolü olduğunun altını çiziyordu. Hatta Melbourne'da bir yaz gecesi havaya atılan bozuk paranın bir yanı değil de öteki yanı yukarı bakmış olsaydı, psikoloji değil felsefe okumuş olurdu ve tüm hayatı farklılaşırdı. Tabii bu insanın aklını başına getiren bir düşünceydi ve hayatın

BELONGS TO KAATOS TEAM

genel şekli böylesi bir şansla değişebiliyorsa özgürlük ve kendi kaderini tayin etme konularına dair ne gibi iddialarda bulunulabilirdi ki? Tanrıların elinde oyun hamuru gibi olduğumuz kesindi ve sürdürdüğümüz hayatın kendi kontrolümüzde olduğunu düşünerek aptallık ediyorduk.

Üstelik burada da bitmiyordu. Hayatımızdaki onca şeyin sadece kendi yaratımız olmadığını kendi doğumumuzdan önce, hatta nesiller önce gerçekleşmiş olayların sonuçlarıyla şekillendiğini düşünmek de gayet yararlıydı. Bu sadece bireysel seviyede değil toplumsal seviyede de geçerliydi: Ne olduğumuz bir ölçüye kadar nerede olduğumuza dayanıyordu. Kişinin Aberdeen'de veya Şikago ya da Gdansk'ta doğuşu o insanın kültürünü ve bir noktaya kadar hayata bakışını biçimlendiriyordu. Bu eşi benzeri olmayan bir gözlem değildi belki ama yine de düşünülmeye değerdi. Uzun süre boyunca İskoç olmak pek çok kişi için dünyaya belli bir açıyla bakmak anlamına gelmişti: Zorluklar karşısında direnç, belli bir entelektüel ciddiyet, bireysel sorumluluk ve kurtuluş – İskoç Reformasyonu'yla birlikte gelenler–. Fakat John Knox* feminen tarafıyla biraz daha iyi iletişim içinde olsaydı bunlar farklı olabilirdi; ikonoklazm daha az etkili –ve sanata daha az zararlı– olabilirdi, ayrıca on dokuzuncu yüzyıldaki İskoç gemi mühendisi klişesinden ziyade İskoç iç mimar klişesine sahip olunabilirdi. Elbette böyle bir şey olmadı…

---

* İskoç din adamı ve İskoçya kilisesinin yenilenmesini sağlayan Protestan Reformasyon'un lideri. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bu hep sosyal benlikle ilgiliydi, tek başına olmaktan ziyade bir grubun üyesi olma gerçeğinin belirlediği kısımla. Aile söz konusu olduğunda kişinin kaderi üstündeki etkiler, başkalarının eylemleriyle çok daha canlı bir hale geliyordu. Her birimiz ebeveynlerimizin üstüne yeniden yazı yazdığı birer parşömendik ve onların yazısının altında ebeveynlerimizin ebeveynlerinin yazıları vardı. Aile patolojisi bu şekilde aktarılıyordu ve davranış genetikçileri genlerin davranışları nasıl belirlediği hakkında tartışadursun, bizler ailevi özelliklerin bir ebeveynden çocuğa ve toruna nasıl geçtiğini görmekte zorluk çekmiyorduk.

Bu olayı açıklıyor ama insanın içine su serpmiyordu. Babası ona sevgi gösteremiyor diye mutsuz olan bir çocuk babasının da aynı şekilde kendi babasının sevgisinden mahrum kaldığını bilmiyor olabilirdi ve biliyor olsa bile böyle bir bilgi onu teselli etmekten çok uzak kalacaktı. Geçmişi tekrarlamaktan başka bir şey yapmamak hiçbir zaman bir bahane olarak kabul edilmiyordu, hele çocukların gözünde.

İrade üstünde tam bir özgürlük aldatıcı olsa da almayabileceğimiz can alıcı kararlar oluyordu ve bunlar yıllara damgasını vuruyordu. Dr. Sinclair için bu karar kütüphanede bir kitaba uzanırken dikkatsizlik sonucu bir başka kitap alan ve kendisini on dokuzuncu yüzyılın sonlarında Victoria'da bir çiftlik hayatını anlatan öykülere kaptırmış bulan büyük babası tarafından alınmıştı. Dumfriesli bir banka yöneticisinin oğlu olan bu Sinclair o sıralarda tıp eğitiminin son senesindeydi ve bir anda Avustralya'da tıbbi kariyer olanakları hakkında bilgi

BELONGS TO KAATIS TEAM

edinebilmek için mektup yollamaya karar vermişti. Şubat ayında soğuk ve yağışlı bir gündü, herkesin güneş ışığı ve sıcaklık aramak için aklının çelinebileceği bir zamandı; bu da kesinlikle kararını etkilemişti. Güzel bir ilkbahar günü olsaydı, Aberdeen'de çalışma fırsatı –ki öteki türlü bu olacaktı– o kadar albenisiz görünmezdi; ama böyle olmamıştı ve mektup yazılmıştı. İstenilen bilgilerle birlikte bir iş başvurusu da gönderilmişti ve bu mektup Bertie'nin psikoterapisti olan torunu da dâhil olmak üzere birkaç yaşamı etkilemişti.

Bu şablon yirminci yüzyılda, İskoçya halkının sayısı tıpkı Kuzey İskoçya bölgesi temizlenirken olduğu gibi azalırken binlerce, yüz binlerce kez tekrarlanmıştı. Doktor şanslıydı, maddi açıdan sağlam bir arka planı vardı; çoğu insan için bu durum daha çok tesadüflere dayanıyordu: Emekleriyle yeşermiş bir sanayi sistemi tarafından bir kenara atılmışlardı ve ellerinde neredeyse hiçbir şey kalmamıştı, fabrikaların ve Motherwell, Glasgow ve Clyde'ın dökümhanelerinin zorluklarıyla hem bedenen hem de manen zarar görmüşlerdi. Güneye yapılan o uzun yolculukta bu insanlarla gemide tanışmıştı; kendi ülkeleri kendilerine bu kadar kötü davrandıktan sonra şanslı ülke olarak betimlenen bir yere gittikleri için kendilerini ayrıcalıklı hissediyorlardı.

Yine şans araya girmişti. Yemek sırasında onunla aynı masada oturan geminin doktoru, "Sana önerdikleri işi kabul etmek zorunda değilsin. Sana Queensland'de daha iyi bir şeyler ayarlayabilirim. Gidilecek en iyi yer orasıdır," demişti.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bu konu hakkında düşüneceğini söylemesi gerekirdi ama söylememişti. Sıcaktı ve yolculuk hiç bitmeyecekmiş gibi görünüyordu. Yolculuğun çıldırtıcı sıkıcılığını unutabilmek amacıyla genel olarak bir şey –herhangi bir şey– yapmak istediği için teklifi kabul etmişti. Böyle kolayca alınan bir kararla hayatının, oğlunun hayatının ve torununun hayatının gidişatını değiştirmişti. İşte bu karar en sonunda Bertie'nin psikoterapistinin başka birisi değil Dr. Sinclair olmasını sağlamıştı ve böylelikle Bertie'nin annesi Irene'le kaçınılmaz olarak tanışmıştı.

BELONGS TO KAITOS TEAM

43. Bir İskoç, Hayatı ve Evliliği

Dr. Sinclair'in Brisbane'deki işi gelişiyordu. İnsanlar kısık tonlarda konuşan ve dertlerini anlatanları dinlerken içten bir şekilde başını sallayan İskoç doktoru güven verici buluyorlardı. İşleri iyi gidiyordu ve İskoç olduğunu hiçbir zaman unutmasa da İskoçya'ya dönmemişti. Dönme planları elbette vardı, özellikle evliliğinden sonra; Avustralya'dan hiç ayrılmamış olan yeni eşi onun Dumfries ve Edinburgh'dan bahsetmesine bayılıyordu ve Dr. Sinclair Edinburgh'un Venedik'le Paris'in bir araya getirilmiş halinden daha güzel olduğunu söylüyordu. "Sana göstereceğim," demişti. "Princes Sokağı Parkı'nda birlikte yürüyeceğiz ve Brown Derby'de kahve içeceğiz. Forsyth's ve Jenners'tan alışveriş yapacağız ve Gleneagles'a gideceğiz. Ah, bayılacaksın ve bir İskoç'la evlenmeyi kabul ettiğin güne şükredeceksin... O İskoç'un tüm kusurlarına rağmen."

"Hiçbir kusurun yok," demişti eşi. "Daha doğrusu ben öyle bir şey göremedim."

Muayenehaneden uzun süreli ayrılma izni ayarlayabilmiş ve yurduna dönebilmek için bir deniz nakliyat

BELONGS TO KAITLIS TEAM

firmasıyla konuşmuştu ama araya savaş girmişti. Doktora ihtiyaçları vardı ve muayenehaneyi birlikte işlettiği iki ortağının toplam yedi çocuğu vardı. "Benim gitmem gerek," demişti eşine.

Eşinin babası Çanakkale'de savaşanlardandı ve bu konunun açıldığı nadir anlardan birinde kızına savaştan bahsetmişti. Ara sıra hıçkırıklarla kesilen hikâyesini bitirdiğinde kızının elini eline almıştı. "Bir daha asla," demişti. "Asla. Asla. Başka yerlerde ne olursa olsun Avustralya bu meseleye asla karışmamalı."

Bu yüzden kocası gönüllü olarak gitmesi gerektiğini hissettiğini söylediğinde yapmaması için yalvarmıştı. "Başka doktorlar da var," demişti. "Hem de çok."

"Yok," dedi Dr. Sinclair.

"Biraz bekle. Bekle de görelim."

"Olmaz. Eğer gitmezsem aynada yüzüme bakamam."

Eşi sessizdi. Onu kaybedeceğim diye düşündü.

Avustralyalı bir piyade birliğinin tabip subayı olarak Malaya'ya gönderildi. Brisbane'in sıcaklarına alışkındı ama hiç azalmayan nem ve önlenemez sıkıntının üstesinden gelinemiyordu. Askerler sağlıklıydı, sıtma tedavileri ve ara sıra birliğin cerrahına yardımcı olduğu müdahaleler dışında yapacak pek bir şey yoktu. Cerrah Darwin'e yerleşmiş olan bir İrlandalıydı. Ona arkadaşlık ediyordu ve inanılmaz hikâyeler anlatıyordu ama içiyordu. Genellikle ameliyathanede ayakta duramayacak kadar sarhoş oluyordu ve Dr. Sinclair işleri devralmak zorunda

BELONGS TO KAATTS TEAM

kalıyor, ardında sallanan cerrahtan pek anlaşılmayan talimatlar dinliyordu. "Ortada bir yerde bir şey var," diyordu cerrah. "Şu an gerçekten ismini hatırlayamıyorum ama senin yerinde olsam onu kesmem. Orada çok fena kan dolanıyor. O yüzden şuradaki ufak şeyi çıkar olsun bitsin. Tanrım, keşke anatomi bilgilerini daha iyi hatırlayabilsem. Dublin'de bize konuya dair bildiğimiz her şeyi öğreten harika bir adam vardı. Müthiş biriydi. Profesör Mac bir şey. Senin gibi biraz İskoçtu. Bıyığı vardı ve bir gözü camdı. Yoksa cam bıyık mıydı? Neyse, bir gün bunu korkutmak için arabasına bir bacak koyduk ve adam fark etmedi. Hiç umursamamış gibi yaptı ya da biz öyle sandık, fakat çocuklardan biri bacağın yolcu koltuğunda olduğunu ve cam gözü yüzünden bunu görmemiş olabileceğini söyledi. Ameliyathaneye geri götürmek zorunda kalmıştık. Çok eğlenceliydi. Ah ne günlerdi. Şimdi dünya değişti. İşler yaşlı kadınların eline geçti. Dikkat et. Oraya değil, biraz daha aşağı, ismi neydi işte onun yanına doğru. Hah daha iyi. O parçayı kes. Keşke gözlüğüm yanımda olsaydı."

Japon işgaliyle en azından sıkıntısı sona ermişti. Singapur'un güneyine doğru itilirlerken yarımadadaki savaşta yaralanan pek çok insanla uğraşıyordu. Sonra bir anda bitti. Bir liman görevlisine ait bungalovda kalıyordu ve yirmi dört saatlik nöbetten sonra uyuyordu ki ev sahibi ona her şeyin bittiğini söylemişti. "Giden birkaç gemi var," demişti. "Acele edersen birine seni bindirebilirim."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Yaralılar koğuşuna geri dönmem gerek."

"Düşmanın eline düştü. Gidemezsin. Beş dakikan var."

O da gitmiş ve kendisini Avustralyalı bir komutan ve bir avuç kurmayla birlikte ince uzun bir ahşap kayıkta bulmuştu. Emrindeki adamları düşmanların merhametine bırakmadan önce görevden çekilmiş olan komutan kayığın ortasında oturmuş keyifsizce sahile bakıyordu. Onu izlemişti. Bir komutan böyle bir durumda ne yapabilir diye düşündü. Savaş esiri olarak adamlarının yanında mı yer almalıydı, yoksa yapabiliyorsa kaçmalı ve bir gün daha hayatta kalmanın hesabına mı düşmeliydi? Komutanla konuşmak istiyordu ama düşüncelere dalmış olduğu için onu kendi halinde bırakmıştı.

Grup ayrıldığı zaman Dr. Sinclair Japonların eline düştü ve Changi'ye götürüldü. Tabip subay olarak çalışmaya devam etti ve ellerindeki ilkel malzemelerle idare etti, zorunlu yürüyüşleri ve çalışma kamplarındaki felaketleri atlattı. Bir doktordan ziyade hemşirelik yapıyor, dizanteri ve açlıktan ölen adamlara bakıyor, yapabildiği zaman nöbetçi askerlerle konuşuyordu. Zalimliği öğrendi; bir insanın başka bir insanı, bir baş sallamanın, dudakların minik bir hareketinin sonucunda ne kadar kolay öldürebildiğini… gaddarlığın her tür işleyişini öğrendi. Ve sonra tıpkı yakalandığı gibi aniden serbest bırakıldı. Japonların mağlubiyete nasıl tepki vereceklerini merak etti. Esirlerinin kafasını kesmek için kullandıkları kılıçların üstüne mi atacaklardı kendilerini? Bir zamanlar kendisini yakalamış olanların

BELONGS TO KAATTS TEAM

suratlarına baktı ve hiçbir şey göremedi. Kukla gibiler diye düşündü, ipleri kesilmiş kuklalara benziyorlar.

Brisbane'e döndü. Eski giysilerinin hiçbiri artık üstüne olmuyordu. Savaşa bir adam gitti ve geriye bir iskelet döndü diye düşündü.

"Bu konuda konuşmayalım," dedi eşi. "Bütün bunları unutalım."

Adam eşine baktı. İstese bile konuşamıyordu. Ağladı. Eşi ona sarılırken babasının Çanakkale sonrasında ağlayışını hatırladı.

Sonra hamile kaldı ve bir oğulları oldu. Bu oğlan Dr. Sinclair'in babasıydı.

BELONGS TO KAITOS TEAM

44. Moray Meydanı'na Taşınma

"Burada kalamayız," dedi Matthew. "India Sokağı'nı seviyorum, çok güzel bir sokak ama burada nasıl kalacağız ki? Nasıl?"

Elspeth artık daha büyük olduğunu düşündüğü karnına baktı. İçinde üç bebek olduğunun düşüncesi biraz başını döndürüyordu. Devasa olacağım diye düşündü, gerçekten devasa. Ayakta durmak için yapı iskelesine ihtiyacım olacak. "Ne demeye çalışıyorsun bilmiyorum. India Sokağı'nın nesi varmış?"

Matthew başını salladı. "Mesele India Sokağı değil," dedi. "Hatta India Sokağı'yla hiçbir ilgisi yok. Bizimle, altımızla, hayır beşimizle ilgili. Bu evde üç çocuğa bakamazsın, mümkün değil."

Elspeth etrafına bakındı. "Ama gerçekten geniş bir daire," dedi. "Çoğu insan, neredeyse herkes çok daha küçük yerlerde idare ediyor. Biz şanslı sayılırız."

"Tabii ki şanslıyız. Bunu biliyorum. Ama merdivenden üç çocuğu nasıl çıkaracaksın. Mümkün değil."

Elspeth bunu düşündü. "Doğru…"

"İşte, gördün mü," dedi Matthew. "Taşınmamız gerekecek."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Matthew'un haklı olduğunu biliyordu. Ama nereye taşınabilirlerdi? Matthew banliyölere, Corstorphine, Colinton ya da Braids gibi bir yere taşınmayı mı planlıyordu? Bu bölgelerin hiçbirini yeterince iyi tanımıyordu, buralar hakkında sahip olduğu tek fikir uzun caddelere sıralanmış güzel evlerin arkalarında düzgün budanmış çalıları olan ufak bahçelerdi. Böyle yerlerin rahat olduğu şüphe götürmezdi ama ne olacağını da merak ediyordu. Matthew'un böyle koşullarda mutsuz olabileceğini düşünüyordu, o banliyöden çok şehre ait bir insandı ve Blackford Gölü'nde ördekleri görmek için üçlü bebek arabasını ittirdiğini hayal edemiyordu. Yine de insanlar böyle yapıyordu; banliyölere yerleşiyor ve bir daha asla görülmüyorlardı.

"Pekâlâ," dedi. "Sanırım daha uygun bir yere taşınmamız gerekecek. Ama nereye? Corstorphine'e mi?"

Matthew başını salladı. "Hayır, sanmıyorum. Corstorphine şey için iyi ama..." Duraksadı, cümlesini nasıl tamamlayacağından emin olamıyordu. Corstorphine ne için iyiydi? Emin değildi. Hayvanat bahçesinden uzak değildi ve akşamları aslan kükremelerinin duyulabileceğini birilerinden duymuştu. Buna ne gibi bir tepki vereceğinden emin değildi. İnsan Serengeti'de olduğunu ya da böylesine büyük ve gururlu hayvanların kuzeyde kilit altında tutulması meselesini düşünebilirdi.

"Peki, nereye o zaman?"

Matthew tavana baktı. "Neye ihtiyacımız var? Giriş katı olmalı. Bebekle... Bebeklerle oynayabile-

BELONGS TO KAATTS TEAM

ceğimiz bir bahçesi olmalı. Bütün sabahı otobüste geçirmememem için galeriye de yakın olmalı. Rahat bir yer olmalı."

Elspeth bir an düşündü. Yakın zamanda bir yerde büyük bir satılık ilanı görmüştü ve ilanın asıldığı yerin epeyce çekici olabileceğini düşündüğünü hatırlıyordu. Ama neredeydi? Hatırlaması birkaç saniyesini aldı ama hatırladığı zaman mutlulukla gülümsedi.

"Hemen köşe başında," dedi.

"Ann Sokağı mı?" diye sordu Matthew.

"Hayır, Ann Sokağı değil. Orada kimin yaşayabileceğine karar veren bir komiteleri var, biliyorsun."

Matthew başını salladı. "Bunun doğru olduğunu sanmıyorum. Ann Sokağı'nda yaşayan birilerini tanıyorum ve hiç de öyle insanlar değiller. Gayet samimi insanlar... makul ölçüde yani." Duraksadı. "Gerçi orada yaşamasına izin verilmemesi gereken insanlara dair bir listeleri var. Epeyce uzun bir liste. On yedi isim varmış."

"Kim olduğunu öğrenmek isterdim," dedi Elspeth gülümseyerek.

"Herkes ister," diye onayladı Matthew. "O listede olan birkaç kişinin ismini duymuştum. Biraz haksızlık olduğunu düşünüyorum. Aralarından birini tanıyordum bu arada."

"Ya? Kim?"

Matthew ismini söyleyip detaylarını anlattı. Elspeth giderek artan bir kuşkuyla dinledi. "Gerçekten mi?" diye sordu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Evet."

"Eh, ne düşündüklerini anlayabiliyorum."

"Her neyse, Ann Sokağı da benim listemde yok. Bu yüzden başka bir yere bakmamız gerek."

Bir anda Elspeth hatırladı. "Moray Meydanı!" diye haykırdı. "Oradaydı işte."

"Ne neredeydi?"

"Gördüğüm satılık ilanı. Nerede olduğunu hatırlamaya çalışıyordum. Moray Meydanı'ndaydı, Leith Nehri'ne ve o bahçelere bakan kuzey tarafında hani."

Matthew şüpheci görünüyordu. "Bu pek uzakta sayılmaz. Hatta köşe başında. Bundan daha uzak bir yere taşınırız diye düşünmüştüm."

"Ama neden boşu boşuna uzağa taşınalım ki? Bir şeylerden uzaklaşmaya çalışmıyoruz, değil mi?"

Matthew başını salladı. "Elbette hayır. Sadece bizi bundan daha uzak bir yere götürecek bir adım atarız diye düşünmüştüm."

"İşe yine yürüyerek gidebilirsin," dedi Elspeth. "Ayrıca çok güzel bahçeleri var."

"Evet... doğru. Ama bunun yanında şeyler de var..."

Elspeth ona merakla baktı. "Nüdistler mi?"

"Evet. İskoç Nüdist Federasyonu komitesinin yarısının orada yaşadığını sen de biliyorsun, değil mi? Daha doğrusu bana böyle söylendi."

Elspeth başıyla onayladı. Bu herkesçe bilinen bir sırdı, gerçi kimse Edinburgh'un en şık yerlerinden birinde böyle bir şey olacağını düşünmezdi. Fakat öte

BELONGS TO KAATTS TEAM

yandan Moray Meydanı'nın kuzeyden gelen soğuk rüzgârlarından korunan bahçelerinin çekiciliği de yadsınamazdı.

"Ben pek önemli olduğunu düşünmüyorum," dedi. "Nüdistler genellikle hoş insanlar. Nüdist olan bir halam vardı. Elbette kimse bu konuda konuşmazdı. Sadece Dot halanın o küçük tatillerinden birine çıktığını söylerlerdi. Çocukken hiç fikrimiz yoktu ve neden tatil fotoğraflarının gösterilmediğini anlayamazdık. 'Bu hassas yaşlar için çok uygun değil,' derdi."

Elbette bu cevap onları daha da meraklandırmaktan başka bir işe yaramıyordu ve halalarında kaldıkları bir gün erkek kardeşiyle fotoğraf albümlerinin olduğu odaya gizlice girip raftan albümü almışlardı.

"Olamaz!" diye haykırmıştı kardeşi albümü açar açmaz. "Şuna bak."

Elspeth fotoğraflara bakmıştı. "Bu hava yolu şirketinin suçu," demişti bilmiş bir tavırla. "Giysileri koydukları bavulları kaybetmiş olmalılar. Hep oluyor, özellikle de…" Ve cümlenin sonunda gençliğin getirdiği tüm saflık ve anlayışla bir hava yolu şirketi ismi söylemişti.

BELONGS TO KAITOS TEAM

45. Moray Meydanı'nda

Taşınma kararı büyük bir kişisel önemi olan pek çok karar gibi hızla alınmıştı. Matthew'un üçüzler için India Sokağı'nın –ya da India Sokağı'ndaki üst katların– uygun olmadığını dile getirmesinden on dakika sonra Elspeth ile birlikte İskoçya'da "uçmak" olarak adlandırılan bir eyleme kendilerini kaptırmışlardı. İskoçça kelimeler genellikle betimleyici ve amaca yönelik oluyordu, "baygın" nemli ve sisli günleri çok iyi bir şekilde betimliyordu, "bitap düşmek" sözün anlamını olduğu gibi yansıtıyordu ve "şık" kelimesi okunuşla gösterişliliği yansıtıyordu, fakat "uçmak" insanı yanıltıyordu. Çok az insan kelimenin ima ettiği kaygısız anlamda taşınıyor, yani uçabiliyordu. Çoğu uçuş travmatik, hatta uçanların psikolojik ve maddi kaynaklarını sınayan zarar verici tecrübelere gebe oluyordu. Yani Matthew ve Elspeth tarafından bu uçma kararı hızlı bir şekilde ve hiç sıkıntı olmadan alınmasına rağmen asıl uçuş çok daha zorlayıcı olacaktı.

Fakat Moray Meydanı'na yakın olmaları sürecin ilk aşamalarını çok basitleştirmişti. Matthew konuyu

BELONGS TO KAKTUS TEAM

gündeme getirdiği gün Elspeth daireyi görebilmek için satış işleriyle ilgilenen McKay Norwell'deki avukattan randevu almıştı. "Çok hoş bir daire," dedi avukat telefonda. "İlgilenen başkaları da var."

Bu haberi duyunca Matthew'un kalbi sıkıştı. İskoçya'da emlak için gizli teklif verme sistemi açık artırma sürecinin fiyatları yukarı çekmesini uman satıcıya cazip geliyordu ama ne kadar teklif vermesi gerektiğini bilemeyen alıcı için cehennem gibiydi. Kişinin o evi ne kadar çok istediğine bağlı bir durumdu: Şehrin popüler bir bölgesindeki evin peşinde on –hatta belki daha da fazla– kişi olabilirdi ve insan ne kadar zenginse evi alma şansı da o kadar artıyordu. Matthew dört yüz bin sterlinden yüksek fiyatla satışa sunulan bir evin beş yüz bin sterline satıldığını duymuştu. Ayrıca sadece on sterlin gibi bir farkla çok istedikleri evi satın alamamış olan insanların üzücü öykülerini de duyuyordu. Tabii her zaman birileri sonuçtan memnun kalıyordu ve on sterlin daha fazla teklif veren çift bu evi on sterlin daha çok beğenmiş oluyordu ama genellikle büyük bir hayal kırıklığına uğrayanlar da az değildi.

"Çok umutlanmamalıyız," diye uyardı Matthew evi görmeye giderlerken Elspeth'i. "Eve bakan başka insanlar da olacaktır. Biz alamayabiliriz."

"Elbette," dedi Elspeth.

"Ayrıca hoşumuza da gitmeyebilir," dedi Matthew. "Kötü bir yer olabilir."

Elspeth tekrar, "Elbette," dedi ama zihninde çoktan eve taşınıyor ve India Sokağı'ndaki perdelerin Moray Meydanı'ndaki eve uyup uymayacağını düşünüyordu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

Binanın önünde durdular. Siyah boyalı ve üstüne pirinç sayılar olan posta kutusu hemen kaldırımın kenarındaydı.

"Bebek arabasını sadece şu iki basamaktan çıkarman gerekecek," dedi Matthew. "Çok zor olmasa gerek."

Elspeth başıyla onayladı. Kapının iki yanındaki ince uzun ve şık pencerelere bakıyordu. Yeni perdelere ihtiyaçları olacaktı kesinlikle.

Matthew kapıyı çaldı, kapıyı avukatın genç bir kadın olan asistanı açıp onları koridora geçirdi. Yerleşim planı ve her odanın detayları vardı. "Teferruat burada," dedi genç kadın onlara dosyaları verirken. "Lütfen istediğiniz gibi gezin ve açıklanmasını istediğiniz bir şey olursa bana seslenin."

Kadın mutfakta dergisini okumaya geri döndü, Matthew ile Elspeth de dairenin bahçe tarafına çıkan koridorunda yürüdü.

"Teferruat," diye fısıldadı Matthew. "Ne güzel bir kelime değil mi? Çok hoş bir eski kullanım. Tam da avukatlara uygun. Tıpkı göbek gibi."

"Göbek mi?"

"Karın," diye açıkladı Matthew. "Eğer birisinin karnı büyükse, kibarca buna göbek diyoruz ya işte o. 'Göbeği hayli büyük,' mesela."

Elspeth kendi karnına baktı. "Benim gerçekten de büyük bir göbeğim var," diye mırıldandı. "Ve daha da büyüyecek."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Matthew hafifçe koluna dokundu. "Hayatım! Eski bedenine geri döneceksin, bebekten... bebeklerden sonra."

"Umarım."

"Merak etme. Elbette döneceksin. Üçüzü olan insanlar sonsuza kadar devasa görünmüyor ki. Bu iş böyle olmuyor."

Koridorun sonuna geldiler. Bir saatten tik tak sesleri geliyordu, dairenin ne kadar sessiz olduğunu vurgular gibiydi.

"Ne kadar sessiz," dedi Matthew önlerindeki odaya bakarken. "Saat dışında."

Oturma odasına girdiler, terasa bakan tavan yüksekliğindeki pencereler duvar boyunca uzanıyordu. Birkaç saniye sessizce durdular. Sonra Matthew Elspeth'e döndü ve merakla baktı. "Kendini burada otururken hayal edebiliyor musun?" diye sordu.

Elspeth odanın ortasına kadar yürüdü. "Çok şık. Bizim eşyalar..."

Matthew ona güvence verdi. "Bizim eşyalar sorun olmaz," dedi. "Ayrıca sorun olursa yeni şeyler alırız, eski eşyalar yani. Leith'te George döneminden kalma mobilyalar satan bir yer var. Oraya gidebiliriz."

Elspeth pencerelerin yanına gitti. Yüksek bir duvarla çevrili olan bahçe bakımlıydı. Keskin bir eğim vardı ve arkadaki duvarın tepesinde Moray Bahçeleri'nin ağaçlarının tepeleri görünüyordu.

Birkaç saniye ağaçlara baktı, rüzgârda hafifçe sallanışlarını izledi. Yeşil bir deniz yüzeyi gibi diye düşün-

BELONGS TO KAATTS TEAM

dü, hafifçe hareket eden yapraklardan oluşan yeşil bir deniz.

Odanın öteki tarafında duvardaki bir resmi inceleyen Matthew'a döndü.

"Ne oldu?" diye sordu.

Büyük odada sesi kısık çıkıyordu. Matthew'un duyup duymadığından emin olmadığı için sorusunu tekrarladı.

Matthew mırıldanarak cevap verdi. "Fergusson," dedi. "Kitap okuyan bir kadın resmi. Kardeşi sanırım. Kardeşini kitap okurken resmetmiş, tıpkı bunun gibi bir başka resim görmüştüm."

Elspeth tekrar bahçeye baktı. Bir kenarda duvara yakın duran küçük bir kurşun heykel vardı. Neredeyse yere kadar uzanan bir etek giymiş küçük bir kız çocuğunun heykeliydi. Çocuğun suratının yarısı gölgede, diğer yarısı güneşteydi. Kurşunun bu kadar hafif ve akıcı gösterilmesi beceri işi diye düşündü. Matthew'un dikkatini bu konuya çekmeyi ve ona…

Düşüverdi. Yere düşmedi ama sandalyenin üstüne yığıldı, kafasını hiçbir yere çarpmamıştı. Düşerken bir anlığına çocuğun suratını gördü. Güneş bir bulutun arkasında kaybolmuştu ve heykelin üstünde oyun oynayan ışık artık yoktu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

46. Olduğumuz Kişi

Angus Lordie Stewart & Christie'den alışveriş yaptıktan sonra doğruca Domenica'nın evine gitmeye karar verdi. Arkadaşını bir gün önce görmek istemişti ama bir dizi telefon görüşmesi ve ufak tefek meseleler yüzünden bunu yapamamıştı. Elektrik saatinin okunması gerekiyordu, o sırada dışarıda olan komşusunun adına gelen bir kargoyu almıştı, satılığa çıkan yandaki daire ile ilgilenen ve merdiveni yeterince uzun olmadığı için ortak çatıyı görmek isteyen bir emlak eksperi yardım istemeye gelmişti... Bütün bunlarla uğraştıktan sonra sabah saatlerinin mahvolduğunu hissetmiş ve Valvona & Crolla'ya çıkmış olduğunu tahmin ettiği Domenica'yı ziyaret etmek için geç kalmıştı. Görünüşe göre ufak tefek alışverişler yapmak üzere her gün gidiyordu: Birkaç mantar, birkaç dilim salam, bir porsiyonluk makarna.

"Haftada bir daha büyük bir alışveriş yapabilirsin," demişti bir keresinde Angus.

"Lütfen sen kendi işine bak Angus," diye cevap vermişti Domenica. Sonra Angus bu sert çıkış yüzünden

BELONGS TO KAITLIS TEAM

incinmiş gibi göründüğü için açıklama yapmak zorunda kalmıştı. "Alışveriş küçük ve gündelik bir iş. Bunlara hayatlarımızı sürdürmek için ihtiyacımız var."

Angus ona boş gözlerle bakınca devam etmişti. "Günün bölünmesi gerekiyor. Mesela kilisede her gün okunan dualar günü bölmenin, hayatlarımıza belli işaretler koymanın bir yöntemi."

Angus gülümsedi. "Tıpkı bir antropolog gibi konuşuyorsun."

"Ben bir antropoloğum Angus." Duraksadı. "Daha doğrusu öyleydim."

Angus düşünceliydi. "İnsan artık antropolojiyle ilgilenmiyor diye bir anda antropolog olmayı bırakamaz ki. Resim yapmayı bıraksam ressam olmayacak mıyım? Hiç sanmıyorum."

"Bu ilginç aslında," dedi Domenica. "Bir doktor çalışmayı bıraktığında doktorluk vasfını yitiriyor mu? Sanmıyorum. Çalışmaya devam edebilir."

Angus tavana baktı. Domenica'yla konuşmak kimi zaman gerçekten fazla, genellikle alışık olduğundan daha fazla düşünmeyi gerektiriyordu. Bir açıdan sudoku gibiydi, tabii bu benzetmeyi yüksek sesle dile getirmemeliydi. Düşüncelerini toparladı. "Ama bir politikacı politikadan çekilince politikacı olarak kalmıyor değil mi? Ya da bir tesisatçı?"

"Politikacı, evet. Ama tesisatçı olduğu gibi kalıyor olmalı, çünkü bu bir beceri. Bir bakıma doktorunki gibi. Belki de fark buradadır. Eğer olduğun kişinin tanımı bir beceriye dayanıyorsa o zaman öyle kalıyorsun."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Angus'un aklına başka bir şey geldi. "Peki ya artık olduğun kişi olmak istemiyorsan ve insanlar da, 'Hayır, bunu bırakamazsın,' diyorlarsa, hayatın boyunca öyle mi kalıyorsun? O zaman ne oluyor?"

Domenica kahve yapmak için ayağa kalktı. "Bir örnek ver mesela."

Angus omzunu silkti. "Bir dini inanç benimseyenler mesela. Bazı tarikatlardan çıkamıyorsun. Bir kez girdin mi kaçışın yok."

"Yoksa dönek sayılıyorsun," dedi Domenica. "Evet, bu epeyce zor. Tarikatın görüşlerini kabul edip etmemene dayanıyor her şey. Çoğu durumda ben kabul etmezdim."

"Mesela mafyaya katılsam," dedi Angus, "sonsuza kadar mafya üyesi olarak mı kalacağım? Yoksa işten ayrılsam kurtuluyor muyum?"

"Ayrılabileceğini sanmıyorum," dedi Domenica. Duraksadı ve Angus'a anlayışla gülümsedi. "Ama sana hayatının sonuna kadar mafyacı demezdim. Sana yenilenmiş bir mafyacı derdim."

"Ama bu etiket hep orada kalacaktı değil mi?" diye sordu Angus. "Asla gitmeyecekti."

Domenica'nın bu soruya yanıt vermesi biraz vakit aldı. En sonunda cevap verdiğinde kısa bir cümle kurmuştu. "Hayır, gitmeyecekti," dedi.

Angus tek kaşını kaldırdı. "Yani kişi asla değişmiyor mu? Tamamen değişemiyor mu?"

Domenica bunun epeyce sert bir görüş olduğunu kabul etti. İlk başta olduğumuz kişiden farklı bir insan

BELONGS TO KAATTS TEAM

olamıyor muyduk? İnsanlar değişiyordu, bu ortadaydı, tamamen değişen pek çok insan tanımıştı. Angus da değişti diye düşündü. O artık daha az… nasıl söyleyebilirdi? Geçimsiz mi? Hatta Cyril bile… Duraksadı. İşte aradığı örnek buydu.

"Cyril," dedi. "Onu ele alalım. Cyril ne gibi bir ahlaki çaba gösterirse göstersin, ne kadar çabalasa da bir köpek olarak kalacak, öyle değil mi? Bizde de durum aynı. Benliğimizin temelinde yatan bazı şeyler var, değiştiremeyeceğimiz şeyler. O kısım her zaman bizimle kalıyor."

"Ama o temel çok küçük, sence de öyle değil mi?" diye sordu Angus. "Bir erkek olmaktan vazgeçemem değil mi? Ama farklı bir erkek olabilirim."

"Evet," dedi Domenica. "Olabilirsin. Aslında bazı erkekler erkek olmaktan vazgeçebiliyor değil mi? Cinsiyet değiştirmeyle bir dişinin kimliğine sahip olursan –ameliyat ve tüm diğer şeylerle birlikte– bir erkek olmaktan vazgeçmiş olursun."

Angus'a baktı. Onu bir kadın olarak hayal etmek çok zor, hatta imkânsızdı. Aslında tanıdığı erkeklerin herhangi birini kadın olarak hayal etmek çok zordu. Yine de bazı erkekler gerçekten kadın olmak istiyor ve çok çabalıyorlardı, bazı kadınlar da erkek olmak istiyor ve eşit derecede çaba sarf ediyordu. Onları anlamak kolay değildi ama anlamak gerekiyordu. Her sabah uyandığında bir şeylerin kökten yanlış olduğunu hissetmek… katlanılmaz olmalıydı. Yine de empati genel anlamıyla insanların doğru olamayacak şeylere

BELONGS TO KAATIS TEAM

inanmalarını gerektiriyor muydu? Bazı istekler gerçekçi değildi. Orta yaşlı bir insan genç görünmek isteyebilirdi ama istediği şey bu olduğu için insanların ona gençmiş gibi davranmasını gerektirir miydi? Başkalarının duygularına karşı gösterilen özen ve kibarlık bu kadar ileri gidiyor muydu?

"Peki gerçekten bir erkek olmayı bırakıyor musun?" diye sordu Angus. "Yoksa dışarıda kadın içeride erkek mi oluyorsun?"

"Bazıları bunların sadece sosyal etiketler olduğunu söylüyor," dedi Domenica.

"Cyril de köpek olmanın sadece bir sosyal etiket olduğunu söyleyebilir," diye karşılık verdi Angus.

Cyril bunu demiyordu tabii ki. Bu konuşmayı dinliyordu ama şimdiye kadar anlayabildiği tek kelime olmuştu ve bu da Cyril'di. Bu kelimenin ne anlama geldiğini bilmiyordu, çok iyi anladığı yürümek kelimesinden farklıydı. Ona göre Cyril kelimesi bir şey olacağı anlamına geliyordu. Bir fiildi. Kendisi olduğuna, kendisinin bir varlık olduğuna dair hiç fikri yoktu.

Başka bir işaret bekledi ama böyle bir şey olmadı. Bu yüzden başını eğip uyuklamaya devam etti. Uyumadan önce gözlerinin önünde bazı görüntüler belirdi ve bazı kokular duydu. Bir çayır ve bir patika gördü. Havada küçük bir yay çizen bir top gördü. Yoğun ve heyecan verici bir koku duydu; tavşanlardı belki. Ona bakan bir surat gördü. Kuma vuran suyu gördü. Fiiller duydu.

BELONGS TO KAATIES TEAM

47. Kuş Sembolizmi

Angus'un Domenica'yla bireysel kimlik üstüne yaptığı konuşma bu tip konularda yapılan pek çok konuşmadan sadece biriydi. Angus böyle konuşmaları başka kimseyle yapmıyordu, Matthew'la gündelik konulardan konuşuyorlardı ama bazen araya sanat da karışıyordu. Big Lou'yla da böyle konularda konuşmuyordu, çünkü o söz konusu olduğunda Angus konuşmaya katılmaktansa dinlemeyi tercih ediyordu. Domenica farklıydı, düşünmesini sağlıyordu.

Kişi kaç arkadaşı için böyle bir şey söyleyebilir diye merak etti. Bu soruyu sorduktan sonra aklına gelen cevap çok az olacağı yönündeydi. Angus'un ara sıra öğle yemeği yediği İskoç Sanat Kulübü'nden arkadaşları vardı, hepsi çok hoşsohbetti, fakat konuşmalar genellikle daha hafif konulara yoğunlaşıyordu. Diğer ressamlardan, gösterilerden, kimin kime ne dediğinden ve İskoçya Milli Galerisi'nde neler olduğundan konuşuyorlardı; geniş bir gündem vardı ama Domenica'yla olan gündeme benzemiyordu. Bu neden böyle oluyor diye sordu kendisine. Bu soru aklına o sabah Dome-

BELONGS TO KAATIES TEAM

nica'nın evine çıkan merdivenleri tırmanırken gelmişti. İkinci kata çıkıp da Cyril'in utanç verici bir şekilde bileğini ısırdığı Pollock soyadlı o korkunç kadının kapısının önünden geçerken aklına gelen cevap her şeyi açıklığa kavuşturuyordu. Domenica'yla böyle sohbetler ediyorlardı, çünkü Domenica arkadaşlarının arasında eşsiz bir şekilde onu anlayan tek kişiydi. Bu, bu kadar basitti.

Duraksadı ve Cyril'e baktı. Bir şeyler köpeği rahatsız ediyor gibiydi, çünkü ensesindeki tüyler dik dik olmuştu. Etrafta bir kedi mi vardı? Genellikle alaycı bir kedinin varlığıyla tetiklenen bir tepkiydi, fakat bu seferki çok daha ciddiydi.

"Bir sorun mu var yaşlı kurt?"

Cyril hırlamaya başlamıştı, kısık ve genizden gelen bir sesti.

"Tanrım," dedi Angus köpeği rahatlatmak için eğilerek. "Kedi izi mi var? Anlaşılabilir bir şey tabii."

Ama mesele kesinlikle bu değildi. Angus Cyril'in başını okşamak için eğildiği sırada kapı açıldı ve Irene dışarı baktı. Bir saniyeliğine yüz ifadesi şaşkınlıktan –bu adam sahanlıkta ne yapıyor?– hızlı bir şekilde tanıma ve anlama ifadesine dönüştü.

"Ah, siz miydiniz?" dedi.

Angus başını kibarca eğdi. "Evet, benim."

"Bir de köpeğiniz," dedi Irene Cyril'e memnuniyetsizlik ve onaylamama karışımı bir ifadeyle bakarken.

"Cyril," dedi Angus. "Köpeğim."

Cyril Irene'e bakıp tekrar hırladı.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Gerçekten de hiç dost bir yaratık değil," dedi Irene.

Angus bunu duymazdan geldi. "Oğlunuz nasıl?" diye sordu. "İsmi Bertie'ydi değil mi?"

"İyi," dedi Irene. "Artık bir oğlumuz daha var. Ulysses."

Angus gülümsemesini bastırdı. "Çok hoş bir isim," dedi. Hemen arkasından *bir Yunan için* diye düşündü ama bunu dile getirmedi.

Irene komplimana dalgın bir biçimde başını eğerek teşekkür etti. Aklında başka bir şey vardı. "Siz ressamsınız değil mi Bay Lordie?"

Angus tekrar başını eğdi. "Naçizane ressamım."

"Birisi bana portre resimleri yaptığınızı söylemişti."

"Evet, öyle. Objelerle de çalışıyorum elbette ama bazıları beni portre ressamı olarak tanır. Henry Raeburn sayılmam tabii ama yine de bir portre ressamıyım."

Irene yüzünü buruşturdu. "Raeburn son derece burjuvaydı," dedi. "Kendini yerlere göklere sığdıramayan o varlıklı sınıfın resimlerini yapıyordu."

Angus karşılık vermedi.

"Ben John Berger ekolüne yakınım," diye devam etti. "Modelin ve varlığın ötesine bakıyorum. O portreler tamamen kudret ve mülkiyetle ilgili."

Cyril çok hafif bir şekilde hırladı.

"Ama tüm portreler böyle değil," itirafında bulundu Irene. "Sizinkilerin öyle olmadığına eminim. Eminim psikolojik içgörüye fazlasıyla sahipsinizdir."

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Biraz olsa iyi olurdu," diye mırıldandı Angus. Ah, bu kadın yok muydu! Onun hakkında söyledikleri kesinlikle doğruydu. Katlanılmaz bir kadındı.

Irene iyice kapıdan dışarı çıkmıştı. "Bertie'nin resmini yapmak ister miydiniz acaba?" diye sordu. "Büyük bir portre yarışması olduğunu okudum. İsmi BP Portre Ödülü sanırım. Hatta sergi tura çıktığında bazı portreleri görmeye gittim. Bazıları gerçekten iyiydi."

"Hoşunuza gittiğine sevindim," dedi Angus. "Portrecilik bence haksız yere bir köşeye atılıyor ve..."

Irene araya girdi. "Bertie çok ilginç bir özne olabilir," dedi. "Fevkalade bir çocuk."

"Öyle olduğuna eminim," dedi Angus. Bertie'yi ara sıra Drummond Meydanı'nda görüyordu, pek yalnız bir oğlan diye düşünüyordu. Kendisine bir keresinde köpeğinin olmasını istediğini söylemişti. Evet, doğru. Sonra da annesinin şu veya bu sebepten evde hayvan bakmasına izin vermediğiyle ilgili bir şeyler anlatmıştı.

"Evet," dedi Irene. "Bertie uygun bir arka planın önünde..."

"Ben genellikle stüdyoda portre çalışıyorum," dedi Angus.

"Seamus Heaney'nin muhteşem bir portresi var," diye hayranlıkla konuştu Irene. "Hangisi biliyor musunuz? Heaney bir defne çalısının önünde ve dallarda kuşlar var. Bertie de bu şekilde..."

"Hangi portreden bahsettiğinizi biliyorum," dedi Angus. "Belfast'ta sanırım. Ulster Müzesi'nde. Tabii

BELONGS TO KAATIES TEAM

kuşlar şairlerin sembolü olarak kullanılıyor, öyle değil mi? Kimi zaman bilinçsizce tabii. Hugh MacDiarmid'in Westwater portresinde arka planda deniz kuşları uçuyor." Saatine baktı. "Kusura bakmayın. Domenica Macdonald'a gitmem gerekiyor."

Irene yukarı doğru küçümseyici bir bakış fırlattı. "Evde olduğuna eminim. Korkarım dışarı pek çıkmıyor." Güldü. "Ama bu konuyu unutmayın. Eğer Bertie'nin resmini yapmak isterseniz çok hoşnut kalırız."

Angus başıyla onayladı. "Teşekkür ederim."

Merdivenlerden tekrar çıktı ve Domenica'nın kapısını çaldı.

"Alt kattaki komşunla karşılaştım," dedi. Domenica iç geçirdi. "Bertie'nin portresini yapmamı önerdi," diye devam etti Angus.

"O zavallı çocukla ilgili heveslerinin sonu yok," dedi Domenica. "Ama bu konulara dalmayalım şimdi. İtalya gezisi için planlamamız gereken çok şey var."

"Güzel," dedi Angus. "Birkaç giysi aldım ben de. Sabırsızlanıyorum."

"Çok vakit kalmadı," dedi Domenica. "Bankaya gittim ve euro aldım. Eski lirete yazık oldu. Yüz binlerce liretim olurdu şimdi. Çok da renkli bir paraydı."

"Dünya artık son derece gri."

"Ayrıca Antonio bana villanın fotoğrafını gösterdi ve..." Cümlesini tamamlamadı.

"Ve?"

"Ne kadar arsız olduğuna inanamıyorum. Gerçekten."

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Neden?"

"Villanın çok küçük olduğunu söyledi ve sadece iki yatak odası varmış."

"Ya."

"Evet. Ve inanabiliyor musun… seni kendi kaldığı odada ağırlayacakmış. Farklı yataklar olduğunu çabucak ekleyiverdi. Ben de başka odada kalacakmışım."

Angus nefesini tuttu. "Ben mi? Ben mi onunla kalacağım?"

"Evet," dedi Domenica.

"Ama bu çok saçma," dedi Angus. "Eğer birileri bir oda paylaşacaksa bu ikiniz olmalısınız… Özür dilerim ama bu hiç uygun değil. Eski kafalı değilim tabii ama…"

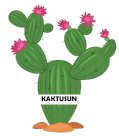
"Tabii ki değilsin."

"Ya Cyril?"

"Dışarıda kalacak."

BELONGS TO KAITOS TEAM

48. İnsanın İçine İşleyenler

"Sanırım modern olmaya çalışıyor," diye bir fikir attı ortaya Angus. "Hani hastanelerdeki şu korkunç karma koğuşlar gibi. Erkekleri farklı kadınları farklı koğuşlara koymanın eski kafalılık olduğuna dair bir teori vardı."

"İnsanlar bundan nefret etmişti," dedi Domenica. "Gerçekten kendisini çok kötü hisseden birisini ziyarete gittiğimi hatırlıyorum. On erkekle aynı yatakhanedeydi ve o tek kadındı. Tam bir kâbustu."

"Antonia bundan hoşlanabilirdi," dedi Angus.

Domenica güldü. "Mümkün. Ama ben sadece modern olmaya çalıştığını sanmıyorum. Bence…" Duraksadı. Angus başını çevirmişti ve onun utandığını hissedebiliyordu. "Bunu söylediğim için üzgünüm ama o kadın çok acımasız. Bir erkek istiyor ve kim olduğu umurunda değil. Ne kadar çaresiz olduğunu ortaya koyuyor bu da."

Angus bunu düşündü. Domenica onun kötünün kötüsü olduğunu ve ancak çaresiz bir kadının kendisine ilgi gösterebileceğini mi ima ediyordu? Bu pek onur

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

verici bir şey sayılmazdı. Queen Caddesi'ndeki Stewart & Christie'den aldığı yeni giysiyle ve Cyril'in kırmızı bandanasıyla ışık düzgün düştüğü sürece hiç de fena görünmeyeceklerini düşünüyordu.

Domenica da yaptığı yorumun nezaketsiz olduğunu fark etmiş ve yarattığı rahatsızlığı düzeltmeye çalışıyordu. Angus pek çok erkek gibi insanların düşündüğünden daha duyarlıydı ve Domenica aklı başında herhangi bir kadının onu çekici bulmayacağına inandığını düşünmesini istemiyordu.

"Yani genel olarak çaresiz bir kadın," dedi. "Her açıdan böyle."

Angus omzunu silkti. Yeni bir giysinin olması iyi hoş ama bunu sürekli giyemem diye düşündü. Stewart & Christie'ye gidip başka giysiler de mi alsam?

"Evet," dedi Domenica. "Çaresizliği sınır tanımıyor gerçekten. Denemeyeceği şey yok. Mavi Spode fincanı hatırlıyor musun?"

Angus kaşlarını çattı. "Ama fincanı almak için yan daireye girdikten sonra, kendi fincanını burada bulduğunu sanıyordum."

Domenica elini şöyle bir salladı. "Bir başka fincan gerçekten de ortaya çıktı. Ama kaybolanla aynı fincan olduğundan pek emin değilim. Antonia'nın evinde gördüğüm fincanın benim olduğunu düşünüyorum hâlâ. Ne de olsa onda başka bir Spode fincan yoktu. Ayrıca genellikle tek bir fincanın olmaz, bir takımın olur."

"Her neyse, ne olursa olsun Antonia'ya dikkat etmemiz gerekiyor."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Domenica bunun çok iyi bir fikir olduğuna hemfikirdi. "Ayrıca senin de onunla oda paylaşmayı reddetmen gerekiyor Angus. Doğrudan söyle. Yüzüne karşı."

Angus sandalyesinde rahatsız bir şekilde kıpırdandı. "Onunla başa çıkmanın daha incelikli bir yöntemi olmalı. Belki de şu tavsiye köşelerinden birine yazıp böyle bir durumla nasıl başa çıkılabileceğini sormalıyız."

"İşe yarayabilir," dedi Domenica. "Muhtemelen sana yalnız başına yatmak istemen için geçerli bir sebep ortaya koymanı önereceklerdir. Korkunç derecede horladığını ve seninle kimsenin aynı odada uyuyamayacağını söyleyebilirsin. O köşelerde sürekli böyle cevaplar veriyorlar."

"Uyurgezer olduğumu söyleyebilirim," dedi Angus neşeyle. "Uyurken etrafımdakilere biraz, hani çok değil ama biraz tehlikeli anlar yaşatabileceğimi söylerim."

Domenica bunun çok iyi bir fikir olduğunu düşünüyordu. "Hatta villadayken birkaç kez uykunda yürüyormuşsun gibi yapabilirsin. Bu da söylediğin şeyi teyit eder."

"Cyril uyurgezer," dedi Angus. "Çok sık yapmıyor ama yine de yapıyor."

"Emin misin?"

"Evet. Bazen yattığı yerden kalkıyor ve kuyruğunu sallıyor. Sonra tasmasını koyduğum dolabın önüne gidip oturuyor. Bunu birkaç kez yaptığını gördüm. Onu yavaşça yatağına geri götürünce tekrar yatıyor. Veteriner endişelenecek bir şey olmadığını söyledi."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Domenica Cyril'e baktı, köpek de bakışlarına karşılık verip altın dişi güneş ışığında parlarken gülümsedi. "Uyurgezerlik çok enteresan bir konu," dedi Domenica. "Bir yerlerde uyku araştırmacılarının Montreal'de yaptıkları bir deneyi okumuştum. Uyurgezer bir kadını inceliyorlardı. Kadın gece atıştırıyormuş."

"Nasıl?"

"Gece kalkıp buzdolabını talan ediyormuş. Sonuç olarak kilo alıyormuş. Ama aynı zamanda başka bir sorunu daha varmış, yılanlardan korkuyormuş, sanırım ofidyofobi deniyor. Bu yüzden gece yatmadan önce buzdolabının üstüne büyük bir lastik yılan koymasını söylemişler."

"İşe yaramış mı? Gece atıştırmaları sonlanmış mı?"

"Evet, işe yaramış. Ama işin ilginç yanı bir gece yılanı yerine koymayı unutmuş ve ertesi sabah aşağı kata indiğinde bir de bakmış ki yemek kalmamış. Hepsi bitmiş."

"Ya."

"Yani bu da uyurken aslında belli bir seviyede yılanı yerine yerleştirmeyi unuttuğunun bilincinde olduğunu ortaya koyuyor. Dolaba gitmesini engelleyen dürtü bu sebeple işlemiyor. Yani bu da demek oluyor ki…"

Angus bekledi. Bunun sonucunun ne olduğunu merak ediyordu.

Domenica düşünceli gibiydi. "Yani…" diye devam etti, "uyurken kendimiz gibi davrandığımızı söylememiz mümkün."

BELONGS TO KAITLIS TEAM

"Bu doğru olamaz," dedi Angus. "Uyurken korkunç bir şey söylersem bundan sorumlu tutulamam. Hiç sanmıyorum ki…"

"Ama gerçekte ne demek istediğini ortaya koyuyor," diye araya girdi Domenica. "Sarhoşluk gibi. İyi insanlar sarhoşken de iyi oluyorlar, kötüler de kötü." Duraksadı. "Doğru hatırlıyorsam Auden da havayla ilgili buna benzer bir şey söylemişti. Kötü insanlar havayla ilgili kötü laflar ederken iyi insanlar gözlemlemekten keyif alırlar demişti. Ya da buna benzer bir şey."

Angus ayağa kalkıp pencerenin kenarına gitti. "Senin manzarandan hiç sıkılmayacağım," dedi. "Asla."

"Çok büyük bir teselli," dedi Domenica. Ne için teselliydi?.. Her şey için bir teselli olabilirdi aslında…

"Gökyüzüne bir bak," dedi Angus. "Ne kadar şanslıyız değil mi? Gökyüzünün neredeyse her an değiştiği bir ülkede yaşıyoruz; renkleri, hafif mavi tonları, beyazları, morları insanın içine işliyor, sonra her yeni günle birlikte bu böyle devam ediyor."

BELONGS TO KAATIS TEAM

49. Çin Tarzı

Matthew Elspeth'in düştüğünü görünce bir an hiçbir şey yapamadı, hayatında ilk defa inanmazlık ve kararsızlıkla donup kaldı. Sonra o ilk şok geçince öne doğru atıldı ve bu esnada küçük bir maun sehpayı devirdi. Devrilen sehpanın üstündeki cam kâse kırılmıştı, fakat bu ses Matthew'un haykırışlarının arasında kayboldu.

Avukatın asistanı mutfakta oturuyor, Scottish Interiors okuyordu. Fife'teki bir balıkçı kasabasındaki bir evin Dundeeli bir mimar ve eşi tarafından restore edilişini anlatan bir makaleye gömülmüştü. Anlayabildiği kadarıyla her şey beyaz ve minimalistti. Perspektifi doğrulamak istercesine sayfayı uzakta tuttu. Evet, gerçekten de çok fazla keskin köşe ve sert yüzey vardı. Minimalizmin biraz daha yumuşak olması mümkün değil miydi?

Sonra Matthew'un sesini duydu. Başını kaldırdı. İnsanların ev gezerken haykırdıklarını ilk kez duymuyordu –hatta bazen küfrediyorlardı–. Bu haykırışlar genellikle dekorla ilgili yaşadıkları hayal kırıklığının

BELONGS TO KAATTS TEAM

veya kimi zaman yüksek sesle dile getirdikleri hoşnutsuzluğun sonucu oluyordu. Bazen de eşlerden biri evin yerleşim planını beğenip öteki beğenmediğinde tartışmalar çıkıyordu. Bu ortamın gerginleşmesine ve ara sıra kavgaların patlak vermesine sebep oluyordu. Ama şimdiki farklıydı. Bir şey olduğu ortadaydı. Bir şey kırdılar diye düşündü. İnsanlar bir şeylere dokunmakta ısrar ediyor ve sonra da onları kırıyorlar. Ardından sahibine gidip olanları anlatmak bize düşüyor. Onlara değil, bize!

Scottish Interiors dergisini kenara koydu ve odaya gitmek için ayağa kalktı. İçeri girdiğinde Matthew'un sandalyelerden birinde yarı yığılmış vaziyette oturan Elspeth'in üstüne eğildiğini gördü. Bir an ona vurduğunu düşündü, çığlık erkekten değil kadından gelmiş, mimari konusundaki tartışma epeyce ciddi bir hal almış olabilirdi. Fakat sonra Matthew arkasına dönmüş ve ambulans çağırması için haykırmıştı.

Asistan cep telefonunu çıkarıp acil çağrı numarasını aradı. Telefon hemen açıldı ve birisi adresi not etti. "Olduğunuz yerde kalın. Kısa sürede birileri gelecek."

Sonra Elspeth ayağa kalktı. Matthew sanki ölüme meydan okuyan dişi bir Lazarus'a bakarmış gibi şaşkındı.

"Sanırım kaydım," dedi Elspeth. "Kusura bakma."

"Kaymadın," dedi Matthew. "Bayıldın. Ah, sevgilim, iyi misin?"

"Tabii ki iyiyim," dedi Elspeth ayağa kalkmaya çalışarak.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Oturmalısınız," dedi asistan. "Çay yapacağım, o zamana kadar ambulans gelmiş olur."

Elspeth güldü. "Ambulansa ihtiyacım yok. Kaydım hepsi bu."

"Kaymadın," dedi Matthew. "Bayıldın. Gözlerin kapalıydı. Bilincini yitirmiştin."

"Sanmıyorum," dedi Elspeth. "Bilincimi kaybetmiş olsam ne olduğunu hatırlamazdım. Şu kilimin üstünde kaydım."

"Öyleyse ambulansı iptal etmelerini mi söyleyeyim?" diye sordu asistan.

"Hayır," dedi Matthew. "Elspeth'i olabildiğince çabuk hastaneye götürmeliyiz."

Elspeth uzanıp Matthew'un kolunu tuttu, onu rahatlatmaya çalışıyordu. "Yapma Matthew, olayı abartmayalım. Belki de gerçekten bayıldım. İnsanlar hamileyken bayılırlar."

Matthew kaşlarını çattı. "Bir sorun varsa ancak."

Avukatın asistanı başını salladı. "Bence eşiniz haklı. İlk bebeğine hamileyken sık sık bayılan bir arkadaşım vardı. Birkaç kez bayıldığını ben de gördüm. Doktor bunun tansiyon düşüklüğüyle ilgili olduğunu söylemişti."

"Evet," dedi Elspeth. "Ben de üçüz doğuracağım."

Asistan nefesini tuttu. "Ah çok yazık... Yani tebrik ederim."

Elspeth teşekkür etti. "Heyecan verici," dedi. "İkimiz için de."

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Üçüz," dedi asistan. "Bu yüzden bayılmış olmalısınız. Her neyse, ambulansı arayıp iptal ettireceğim. Tamam mı?"

"Pekâlâ," dedi Matthew. "Fakat kontrole gitmeni istiyorum. İnsanlar böyle bayılıvermez."

Asistan tekrar mutfağa gidip telefon açtı ve Matthew ile Elspeth'i odada yalnız bıraktı.

"Evin geri kalan kısımlarına da bakmak istiyorum," dedi Elspeth. "Burayı gerçekten beğendim. Bahçe çok güzel. Bu oda. Şimdiye kadarki her şey güzeldi."

Matthew endişeli bir şekilde koluna girdi. "Bana tutun," dedi.

"Ah Matthew! Saçmalama. Tekrar bayılmayacağım. Ben iyiyim."

Matthew şüpheli görünüyordu ama yine de bıraktı. "Lütfen dikkatli ol."

"Olacağım." Elspeth ona gülümsedi. Matthew ona çok özen gösteriyordu ve bu biraz yaygara koparmasına sebep olsa da tam tersine, umursamaz bir kocadan çok daha iyiydi. Sonsuza kadar sürer mi diye düşündü; yaşlanınca da böyle olur muydu? Olacağını tahmin ediyordu; Matthew'un değişken bir kişiliği olmadığını fark etmişti.

Asistanın telefonla konuştuğunu duydular. "Hayır, bir şeyi yok. Sadece bayılmış. Otuz saniyeliğine sanırım. Evet, sağlık ocağına gitmesi gerektiğini söyleyeceğim. Teşekkürler."

"Doktora gitmeme gerek yok," dedi Elspeth. "Her bayıldığında doktora gidilmez ki. Victoria ve Edward

BELONGS TO KAATTS TEAM

dönemindeki kadınlar düzenli olarak, hatta her gün bayılıyormuş, değil mi?"

"Bilmiyorum," dedi Matthew. "Neden böyle bir şey yapsınlar ki?"

"Çünkü bu leydilere yaraşan bir davranış olarak algılanıyormuş," dedi Elspeth. "Eğer çok fazla bayılırsan bu hassas bir tabiatın olduğunu ortaya koyuyormuş. Dünyanın işleri fazla ağır geldiğinde bayılıyormuşsun. Eğer nahoş bir şey görürsen mesela."

"Ada teyze gibi," dedi Matthew. "Hatırladın mı? Cold Comfort Farm kitabındaki Ada Doom gibi. Odunlukta korkunç bir şey görmüş ve bunu atlatamamış."

Elspeth gülümsedi. "Bunun ne olduğunu hep merak etmişimdir."

"Sormamak en iyisi," dedi Matthew. Dolabı açtı. "İçinde korkunç bir şey yok," dedi.

Önce yatak odasına girdiler.

"Çok rahat görünüyor," dedi Elspeth. "Şu güzel duvar kâğıdına bak Matthew. Çin tarzında."

Matthew yatağın arkasındaki duvara baktı. Duvar kâğıdı uçuk yeşildi, tasarımı Çin tarzındaydı ve dallara konmuş kuşlar zarif bir biçimde resmedilmişti; avuç içinde kaybolabilecek büyüklükteki şu küçük kuşlardan biri de bir sazın üstünde duruyordu.

"Burada uyuyacağız," diye fısıldadı Elspeth.

Matthew ona baktı. Elspeth onu kocası olarak kabul etmesinin ve bebeğinin… bebeklerinin babası olmasının Matthew'u gururlandırdığı bir tavırla yumuşacık gülümsüyordu.

BELONGS TO KAITLIS TEAM

50. Matthew Kararsız

Matthew Elspeth'in doktora görünmesi için baskı yapmaya devam etti ama Elspeth kararından dönmedi. "Gitmeme gerek yok," diyordu. "Tansiyonum iki gün önce kontrol edildi ve aşağı yukarı olması gerektiği gibi çıktı. İyiyim Matthew, gerçekten. Beni pamuklara sarmalayamazsın."

Bu cümle eleştiriden ziyade azar gibi algılanmıştı ki Elspeth'in niyeti bu değildi. "Özür dilerim sevgilim," dedi hemen. "İlgini takdir ediyorum gerçekten ama bu kadar çok endişelenmemelisin. Gayet güçlü sayılırım."

Matthew kolunu omzuna attı. Eve baktıktan sonra Moray Meydanı'ndan geri dönüyorlardı ve yukarıdaki pencerelerden birileri baksa –ki bakıyorlardı– her açıdan iki genç âşık gibi görünüyorlardı; Matthew'un kolu Elspeth'in omzundaydı ve birbirlerine uygun adımlar atıyorlardı.

Onları seyreden bir kadın, "Bak," dedi arkadaşına. "Aşağıya bak. India Sokağı'nda gördüğümüz şu genç çift. Sanırım adamın galerisi var. Kadının yüzü de çok sevimli. Meryem gibi."

BELONGS TO KAATIES TEAM

"Çok etkileyici," dedi arkadaşı. "Sence eve bakmaya mı geldiler? Satılık olana."

"Bu kadar genç bir çiftin orayı satın alabileceğini sanmıyorum," dedi kadın.

"Ancak umabiliriz."

"Evet, haklısın."

"Belki Federasyon'a bile katılabilirler."

"Bu iyi olurdu. Taşınsınlar da bir broşür göndeririz."

"Evet, bu iyi fikir."

Üstlerindeki gözlerden habersiz olan Matthew ile Elspeth Darnaway Sokağı'na döndü. "Ee?" dedi Matthew. "Ne düşünüyorsun?"

"Hoşuma gitti," diye yanıtladı Elspeth. "Özel bir havası var. Çok sessiz. Fark ettin mi? Trafik uğultusu da yok."

"Rüzgârda sallanan ağaçların sesini duydum," dedi Matthew. "O kadar."

Elspeth ona merakla baktı. "Fiyatıyla ilgili bir şeyler öğrenebildin mi? Bendeki broşürü orada unuttum. Bize etrafı gösteren o hoş kadından bir tane daha alabiliriz belki."

Ama Matthew fiyatını görmüştü. "Ucuz değil," dedi. "Ama orası Moray Meydanı."

Elspeth sormaya çekindi. Sciennes'deki evini ona fahiş gelen bir fiyata satın almıştı ama George döneminden kalan bu evlerin yanında onun fiyatı solda sıfır kalırdı.

"Alabiliriz," dedi Matthew. "Şu anki evimiz için iyi bir fiyat vereceklerdir. İnsanlar India Sokağı'nı sever."

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Bilerek söylemiyorsun," dedi Elspeth onu suçlarcasına. "Kaldırabilirim."

"Peki," dedi Matthew. "Sekiz yüz elli bin sterlinden yüksek bir fiyat istiyorlar."

Elspeth durdu. "Sekiz yüz elli bir sterlin mi?" diye tekrarladı yavaşça.

Matthew başıyla onayladı. "Yani almak istiyorsak bundan biraz daha fazla bir para vermemiz gerekiyor. McKay Norwell'deki avukatın dediğini duydun. Başka ilgilenenlerin de olduğunu söyledi. Rekabet olacaktır."

"Belki de uğraşmamalıyız," dedi Elspeth. "Böyle bir teklif savaşına girmek istediğimden emin değilim."

Tek kolunu korumacı bir tavırla omzuna atmış olan Matthew hafifçe omzunu sıktı. "Ama bayıldın," dedi. "Anlaşılıyordu. Kendini evinde hissettin değil mi?"

Biliyordu, yüzündeki ifadeyi görmüştü. Evet, Elspeth evi istiyordu, hem de çok ama sekiz yüz elli bin sterlin… Hem de bir ev için. Sekiz yüz elli bin sterlinle Ayrshire'da küçük bir çiftlik veya Fransa'nın çok popüler olmayan bir yerinden biraz yıkık dökük bir şato satın almak mümkündü, hatta bu parayla… Sonuçta bu parayla yapılabilecek çok şey vardı.

"India Sokağı'ndan ne kadar alırız sence?" diye sordu.

Matthew bir an düşündü. "Geçenlerde Northumberland Sokağı'nda tıpkı bizimkine benzeyen bir evin ilanını gördüm," dedi. "Northumberland Sokağı, India Sokağı'ndan biraz daha az popüler sayılır. Beş yüz yirmi bin sterlindi."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Bir öğretmen olduğu için –istifa etmeye zorlanmış olsa bile– Elspeth aklından aritmetik hesabı yapabiliyordu. "Üç yüz otuz bin sterlinlik bir açık kalıyor," dedi. İnsanı yıldıracak kadar büyük bir meblağ gibi görünüyordu; Matthew da bunu fark edecekti mutlaka.

Ama söylediği tek şey, "Evet. Aşağı yukarı o kadar," oldu.

"Bunu karşılayamayız," dedi Elspeth. "Başka bir yer bulmamız gerek."

Matthew başını salladı. "Hayır, gerek yok. Orayı alabilirim. Yoksa unuttun mu…"

Cümlesini bitirmedi. Elspeth'le bile olsa durumu onu biraz utandırıyordu.

"O kadar paran var mı?" diye sordu Elspeth.

Matthew şaşırmıştı. Ona hiç söylememiş miydi? Muhtemelen söylememişti.

"Elspeth," diye fısıldadı. "Para sıkıntısı çekmiyorum."

Elspeth başını çevirdi. "Çektiğini düşünmemiştim. Ama bu büyük bir meblağ."

"Ama kolayca karşılayabiliriz," dedi Matthew. "İstiyorsan." Duraksadı. "Ve kendi açımdan bakacak olursam orada yaşamayı gerçekten çok isterim."

"Öyleyse şansımızı deneyelim," dedi Elspeth.

"Peki," dedi Matthew. "Eve döndüğümüz gibi avukatlarımızı ararım."

Avukatlarımız: Elspeth'in hiçbir zaman kullanmadığı bir kelimeydi. Avukatlarımız diyebilmek son derece şaşaalı bir şey gibi görünüyordu ama Matthew için son derece sıradan bir şeymiş gibiydi.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Avukatlarımız olduğunu bilmiyordum," dedi Elspeth.

"Var. Hemen arayıp bir teklif sunmalarını isteyeceğim."

India Sokağı'na dönmüşlerdi ve evin kapısına doğru çıkıyorlardı. Moray Meydanı'ndan sonra burası daha ağırbaşlı görünüyordu, fakat rahattı ve boyutları daha normaldi. Daha resmî bir yere taşınmak istiyorlar mıydı gerçekten? Elspeth emin değildi. Yine de hamileliğinin başlarında bile o merdivenleri düşündükçe korkmaya başlamıştı.

"Ne kadar teklif vereceğiz?" diye sordu.

"Avukatların ne dediğine bakacağım. Muhtemelen dokuz yüz elli bin. Belki dokuz yüz altmış bin."

Elspeth karşılık vermedi. Bu neredeyse bir milyon sterlin ediyordu ve harçlar, avukat ücretleri ve diğerleri katıldığı zaman en azından bu kadar edecekti. Bunu istiyor muydu? Medyanın "milyon dolarlık ev" olarak betimleyeceği bir yerde yaşamak istiyor muydu? Son derece küçük ve dar evlerde yaşayan, bir milyon sterlinin imkânsız bir hayal olduğu çok sayıda insan varken bunu istiyor muydu? Şık George döneminden kalma iç mekânların ve sessizce tik tak eden saatlerin olduğu bir dünyanın parçası olmak istiyor muydu? Matthew'la evlenerek yanlış bir iş mi yapmıştı ve şimdi de bu kadar yabancı ve kendisinden bu kadar farklı olan, gerçek Elspeth Harmony'yle –artık o kimse– hiç ilgisi olmayan bir insan olarak böyle bir dünyaya girip yaptığı hatayı daha da derinleştiriyor muydu?

BELONGS TO KAATTS TEAM

51. Destek Mektubu

India Sokağı'ndaki evlerine vardıklarında Matthew çalışma odasına gitti ve işlerini takip eden avukatların çalıştığı Turcan Cornell'ı aradı. Onun için galeriyi almışlar, babasının son derece büyük bir cömertlikle ve beklenmedik bir şekilde kendisine verdiği parayla ilgili çok akıllıca ve yerinde tavsiyelerde bulunmuşlardı. Hayatında manevi bir baba ya da güvenilir bir amca gibi içini rahatlatan insanlardı, onunla pek çok potansiyel tuzak ve felaket barındıran dünyanın arasında duruyorlardı.

Matthew ile ilgilenen ortak India Sokağı'yla ilgili söylediklerini dinledi. Üçüzlere dair haberi daha önce duymamıştı. "Tebrikler," dedi. "Bir fon başlatmalısınız."

Matthew teşekkür etti. "Ayrıca taşınacağız," diye ekledi.

"Ya."

Matthew Moray Meydanı'ndaki evden bahsetti. Avukat onayladı. "Özellikle o tarafta çok güzel bir manzara var. Bahçesi de var mı?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Var," dedi Matthew.

"Ekspertiz yapılması gerek."

Matthew bir an sessiz kaldı. "Satın almak istiyorum," dedi. "Çok rekabet olacak. Acil teklif vermek istiyorum."

Avukat kaşlarını çattı. Matthew bunu hissedebiliyordu. "Hızlı teklif mi?"

"Evet. Sekiz yüz elli bin sterlinden yüksek teklifleri kabul ediyorlar. Eğer dokuz yüz elli bin koyarsak hemen alınabilir."

Avukat boğazını temizledi. "Evet, fakat ilgilenen başka insanlara da fırsat tanımak isteyebilirler." Tereddüt etti. "Ayrıca ekspertiz konusunu geçiştirecek olsak bile belli başlı temel şeyleri kontrol etmeden teklif vermenizi kesinlikle önermem."

Matthew kendinden emin konuşmaya çalıştı. "O evi istiyorum," dedi. "Elspeth de bayıldı. Onun için almak istiyorum."

Avukat anlıyordu. "Tehlikelerden sizi haberdar etmem gerekiyor," dedi. "Ama sonuçta sizin kararınız. Emin misiniz?"

Emindi.

"Öyleyse onların avukatlarını arayıp konuşacağım. Hangi firma?"

"McKay Norwell. Rutland Meydanı'ndalar. Emlakla ilgilenen Lesley Kerr'di sanırım, onunla görüştüm."

"Onu tanıyorum," dedi. "İyi bir firmadır. Hemen konuşacağım."

Matthew telefonu kapatıp Elspeth'in yumurta kaynattığı mutfağa gitti. "Bir anda acıktım," dedi Elspeth.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Böyle kalkıp yumurta kaynatmak da biraz garip ama..." Omzunu silkti.

"İstediğin zaman haşlanmış yumurta yapabilirsin," dedi Matthew. "İstediğini yapabilirsin."

Elspeth ona sevgiyle baktı. Matthew çok cömertti. Ama kendisi bir şey istemiyordu. Sadece hak ettiği şeyleri istiyordu, bütün bu ilgi ve özeni hak ettiğine inanmıyordu. Sırf Moray Meydanı'ndaki bir evin yanından yürüyüp geçti ve orada yaşamanın hoş olabileceğine karar verdi diye oraya sahip olmayı hak ettiğine emin değildi. Matthew bu parayı kazanmış olsa farklı olur muydu diye düşündü. Suçluluk duyguları o zaman değişir miydi? Yoksa kaynağı ne olursa olsun böyle bir talih konusunda suçluluk hissetmemeli miydi? Bu hayatta sahip olunan şeylere dair suçluluk hissetmek tuhaf bir İskoç özelliği miydi? Bütün bunların kökeni Reformasyon'a ve bunlardan doğan bireysel çaba ve fazilet doktrinlerine mi bağlıydı? Böyle bir etkinin var olduğundan emindi, böyle hisseden bir amcası vardı. İyi ve olumlu her şeyi bedeli ödenecek şüpheli bir ayrıcalık gibi görüyordu, İskoçya'da bölgenin kararsız hava tanrılarından bir hediye olarak nadiren gelen güzel hava bile daha sonra gelecek soğuk ve nemle ödeniyordu. Ilıman bir ilkbaharın faturası korkunç, yağmur çamur içinde geçecek bir yazdı; mutluluğun faturası tam olarak bu mutluluğun kaybıyla gelecek derin sıkıntıydı. Çift kayıtlı muhasebe gibiydi ama İskoç algısında derin kökleri vardı. Kendisinin de böyle olup olmadığını sorguladı.

BELONGS TO KAATTS TEAM

Yumurta kaynayınca Elspeth yemek için başına geçti. Matthew karşısına oturdu. Gergindi, Elspeth görebiliyordu. Bu gerginlik telefon çalıp da Matthew hızla ayağa kalkana kadar devam etti.

Arayan avukatıydı. "Lesley Kerr'le konuştum," dedi. "Kendisi bu evle ilgili bir meseleden bahsetti. Satıcıların eve bir şey yaptığından endişeleniyor."

"Yapmışlar tabii," dedi Matthew. "Çok güzel dekore etmişler. Mutfak harikaydı. Şu Clive Christian denilen adam gerçekten müthiş."

"Mesele o değil," dedi avukat. "Bir duvarı yıktıklarını söyledi."

Matthew sessizdi.

"Orada mısınız?" diye sordu avukat.

"Evet. Ama insanlar duvarları yıktırıyorlar zaten, değil mi?"

"Evet ama bir şeyi göz önünde bulundurun: Moray Meydanı koruma listesinde. Önemli bir mimariye sahip ve listelenmiş bir binaya herhangi bir şey yapmadan önce izin alınması gerekiyor. Ev sahipleri yapmamış. Duvarı öylece yıktırmışlar."

"Ya. Peki bunu bize neden söylüyorlar?"

"Çünkü satış işlemi sırasında görülecek. Müvekkilleri bunu söylemeleri gerektiğini biliyordu. Avukat da herkesin problemden haberdar olması gerektiğini söylüyor haklı olarak."

Matthew bir an düşündü. "Peki hangi duvardan bahsediyoruz?" diye sordu.

"Ortadakinden," dedi avukat. "Anlaşıldığı kadarıyla."

Matthew iç geçirdi. Karşı tarafta Elspeth'in kendisine baktığını görüyordu. Onu çok seviyordu. O eve sahip olmasını istiyordu. Çin temalı duvar kâğıdının olduğu yatak odasında olmalarını istiyordu. Uzun etekli kız heykelinin olduğu bahçede oturduğunu gözünde canlandırabiliyordu.

"Bakın," dedi. "O evi gerçekten istiyorum. Lütfen teklif verin. Bürokratik meselelerle sonra uğraşabiliriz."

"Listelenmiş bir binadaki duvarı yıkmanın sadece bürokratik bir mesele olarak adlandırılabileceğine emin değilim," dedi avukat. "Ayrıca konseyden böyle bir şey için destek mektubu alabileceğinizi de sanmıyorum."

"Destek mektubu mu?"

"Eğer herhangi bir şey yapılmışsa bile bunun mesele olmadığını ve sorun çıkmayacağını söyleyen bir mektup. Ama bunu listelenmiş binalardaki ihlallerde alabileceğinizi sanmıyorum."

Destek mektubu diye düşündü Matthew. Ne muhteşem bir terim. Hepimiz ara sıra destek mektubu almak istemez miydik? Yılda bir tane destek mektubu bile yeterli olabilirdi. Böyle bir mektupta şöyle yazardı: Canım! Endişelenme. Her şey çok daha iyi olacak.

BELONGS TO KAATTS TEAM

52. Her Zaman Kelimesinin Anlamı

"Bu süre boyunca saksofon çalışmam daha iyi olmaz mıydı?" diye sordu Bertie. "Hatta İtalyanca da çalışabilirdim. Valvona & Crolla'ya gidip paketlerle konservelerin üzerindeki etiketleri çevirirdim."

Bertie'nin elini tutup Dundas Caddesi'nden psikoterapiye giderlerken, "Hayır," dedi Irene. "Saksofon eğitimin çok iyi gidiyor. Şimdiden yedinci seviyeye geldin ve daha altı yaşındasın!"

"Ne zaman yedi olacağım?" diye sordu Bertie. "Yıllardır altı yaşındayım."

Irene güldü. "Yedi yaşında olmak bir algı durumu Bertie. Bir sonraki doğum gününde yedi yaşına basacaksın ama iç dünyasında istediğin zaman yedi yaşında olabilirsin."

Bertie kaşlarını çattı. Annesinin bu tip yorumlarına alışmıştı ve genellikle duymazdan gelebiliyordu, fakat doğum günlerine dair bu yorum –bir çocuk için önemli bir konuydu– hiçbir anlam karmaşasına yer bırakmaması gereken bir yorumdu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"İç dünyanda nasıl yedi olabilirsin?" diye sordu. "Ben içten içe yedi yaşında mıyım?" Aslında boşa çabalıyordu, kişinin iç dünyasında yedi yaşında olması başkaları için yedi yaşında olmasının yerine geçmez diye düşündü.

Irene birkaç saniye karşılık vermedi. Bertie'nin yeni psikoterapisti Dr. Sinclair'le ilgili düşüncelere dalmıştı. Onun hakkında çok bir şey bilmediğini fark etmişti – Avustralyalı olması dışında– ve daha fazlasını öğrenmek istiyordu. Onda Irene'i çeken bir şey vardı; Dr. Hugo Fairbairn'de gördüğü aynı özellik. Bu insanların neden bu kadar ilginç olduğunu merak etti. Psikoterapi mesleği belli bir erkek tipini kendisine çekiyor ve bu tip de belli bir kadın tipine mi hitap ediyordu? Eğer durum böyleyse kendisi nasıl bir kadın tipine dahildi? Zeki olabilir diye düşündü Irene; yanlış bir bilinç durumunda –yemek yapma, arkadaşlık, romantizm, giysiler– olan kadınların zihnini meşgul eden şeylere vakti olmayan bir kadın. Ne kadar utanç verici bir liste diye düşündü; ne kadar sınırlayıcı ve kendisi diğer kadınların aksine yanlış bir bilinç durumunda olmadığı için ne kadar şanslıydı.

Psikoterapistlerin çekiciliğinin başka insanların düşündüklerine ilgi duyabilmelerinde yattığına karar verdi. Aslında oldukça basitti: Çoğumuz için bu dünyadaki en ilginç konu şüphesiz kendimizdi. Dünyanın gerçek ilgi çekiciliği burada yatıyordu; başımıza gelenler, bu konuda ne düşündüğümüz başkalarına çok az şey ifade etse bile son derece merak uyandırıcıydı. Psikoterapistler bunu anlıyor ve ne

BELONGS TO KAATIS TEAM

düşündüğümüzü öğrenebilmeyi kendi ilgi alanları haline getiriyorlardı. Bu açıdan bakıldığında anlayışlıları anlayışsızlardan ayıran niteliğe sahiptiler ve bu da çekiciydi elbette. Ben anlayışlıyım diye düşündü Irene –bu açıkça ortada– ama etrafımız böyle olmayan insanlarla çevrili.

"Ne diyordun Bertie? Annen düşünmekle meşguldü."

"İç dünyanda nasıl yedi yaşında olursun diye soruyordum."

"Ah, evet. Bu öznel yaştır Bertie. Kendi içinde nasıl hissettiğine ve düşündüğüne dayanır. Yirmi yaşında olabilirsin ama öyle hissetmezsin. Böyle insanlar çıkıyor ara sıra. Büyümüyorlar mesela."

"Peter Pan gibi mi?" diye sordu Bertie.

Irene başını salladı. "Peter Pan mi? Hayır, Bertie. Peter Pan J. M. Barrie'nin fantezisinin bir yansımasıydı. Bir arzu giderimiydi. Peter Pan büyümek istiyordu ama Barrie buna izin vermiyordu. Bunun sebebi Barrie'nin o yaşa dönmek istemesiydi. O bu noktada sıkışıp kalmıştı."

Bertie endişelenmiş gibi görünüyordu. "Sıkışıp kalınabilir mi anne?"

"Evet, Bertie. Pek çok insan sıkışıp kalıyor."

"Edinburgh'da bile mi?" diye sordu Bertie.

"Edinburgh'da bile. Edinburgh sıkışıp kalan insanlarla dolu. Çoğu bunun elbette farkına varmıyor ama kesinlikle sıkışıp kalmışlar."

"Sen sıkışıp kaldın mı anne?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Irene güldü. "Kesinlikle hayır Bertie. Seni temin ederim ki sıkışıp kalmaktan çok uzağım."

"Ya Ulysses? Ya babam? Onlar sıkışıp kaldı mı?"

Irene tekrar güldü ama bu sefer biraz daha yavaş karşılık vermişti. "Ulysses henüz oral evrede. Etrafında bulduğu her şeyi emdiğini görmüşsündür. Her şeyi yemek istiyor. Bu da son derece normal. Bu aşamayı atlattığı zaman sıkışmayacağına eminim... Babaya gelince, o da elbette..." Cümlesini tamamlayamadı. Stuart kesinlikle sıkışıp kalmıştı ama bunu Bertie'ye açıklayabileceğini sanmıyordu.

Zavallı Stuart diye düşündü. İskoç hükümetindeki o korkunç ofiste sıkışıp kalmıştı. Kendileri de sıkışıp kalmış olan bakanlar için sayılar bulup duran diğer istatistikçilerle birlikte hem de.

"Babam sıkışıp kaldı mı?" diye ısrar etti Bertie.

"Hayır, elbette hayır. Baban kesinlikle... Baban konusunda endişelenmemelisin Bertie. O iyi... kendince."

Bertie rahatlamıştı. "Ama yine de başka bir şey yapsam daha iyi olur diye düşünüyorum," dedi. "İtalyancaya ne dersin? Valvona & Crolla'ya gidip..."

"Şu an oraya gitmiyoruz Bertie. Ayrıca makarna ve daha bilmem nelerin paketlerindeki etiketleri okuyarak İtalyancanı geliştirmekten daha iyi şeyler yapabilirsin. Şimdi Dr. Sinclair'le bir randevumuz var ve oraya gitmeliyiz. Bu konuda konuşacağımız başka bir şey yok."

Bertie çizgilere basmadığından emin olmak için yere, kaldırıma baktı. Tofu geçen hafta Edinburgh'da

BELONGS TO KAATTS TEAM

birinin çizgilere bastığı için kaybolduğunu söylemişti. Dediğine göre polis araştırıyordu ama şimdiye kadar bir şey bulamamışlardı. Tofu'nun söylediğine göre tek bulabildikleri ayakkabılarıydı.

Bertie bu öykünün tamamına inanmıyordu, çünkü Tofu korkunç bir yalancıydı ama doğru olabilme ihtimali yüzünden insanın inanmamak istemediği pek çok şey oluyordu, fakat bunlar gerçekte doğru olmuyordu elbette. Bir yanda çizgilere basmak vardı, ancak öteki yanda Noel Baba duruyordu. Böyle birinin olmadığı ortadaydı ama insan ona inanmaktan vazgeçerse –eğer inançsızlığını dile getirirse– hediye alamama gibi bir risk ortaya çıkıyordu.

İç geçirdi. Dr. Sinclair'in kapısına gelmişlerdi ve Irene kapı zilini çalmak için elini kaldırmıştı.

"Anne," dedi. "Bir başka bebeğin olsa ve o da…"

Irene ona gülümseyerek baktı. "Annen böyle bir şey yapmayacak Bertie. İki oğlan yeterli."

"Hayır ama ben başka bir şey söyleyecektim. Bir başka bebeğin daha olsa ve o da Dr. Sinclair'e benzese… Tıpkı Ulysses'in Dr. Fairbairn'e benzemesi gibi."

Irene eğildi. "Bertie," diye tısladı. "Annen sana ne dedi? Asla böyle şeyler söyleme. Çok ama çok kaba sözler bunlar."

"Ama sen her zaman ne düşündüğümü söylemem gerektiğini söylersin," diye karşı çıktı Bertie.

"Her zaman, her zaman demek değil Bertie. Bunu anlaman gerek. Her zaman genellikle demek. Bazen de asla demek. Bunu hiç unutma."

BELONGS TO KAATTS TEAM

53. Bir Teklif

Avukatıyla yaptığı konuşmadan sonra telefonu kapatan Matthew mutfağa gitti ve önünde bir fincan çayla oturan Elspeth'i gördü.

"Tamam," dedi Matthew.

"Teklif mi verdin?"

Matthew başıyla onayladı ve oturdu. Başı dönüyordu; Elspeth o gün bir kez zaten bayılmıştı ve Matthew ikinci bayılanın kendisi olabileceğini düşünüyordu. Eğer bayılırsa insanlar bunun hamileliğe sempatik reaksiyon verme örneklerinden biri olduğunu düşünebilirlerdi; böyle durumlarda müstakbel baba bebek bekleyen annenin sıkıntılarını psikosomatik olarak paylaşıyordu. Karın ağrıları çeken ve eşlerinin veya partnerlerinin hamileliği sırasında kilo alan pek çok erkek olduğunu duymuştu. Fakat bu farklıydı; bu neredeyse bir milyon sterlin harcamaktan gelen bir baş dönmesiydi. Henüz harcamamış olsa bile neredeyse böyle bir şey yapıyordu. Yaptığı şeyin kendisini bağlayıp bağlamadığını düşündü. Avukatının ne dediğini

BELONGS TO KAATTS TEAM

hatırlamaya çalışıyordu; tüm işlerin resmî bir şekilde yazıya dökülmesi gerektiğinden bahsetmişti. Eğer durum böyleyse hâlâ vazgeçebilirdi, gerçi bunu istemiyordu. Matthew sözünü tutan bir adamdı ve böyle bir şey yapmak, şartlara bağlı bir öğle yemeği davetini kabul edip, daha iyi bir teklif geldiğinde onu seçmek gibi bir şeydi.

"Ne kadar teklif verdin?"

"Biz verdik," diye düzeltti Matthew. "Benim param senin paran. Ne demiştim hatırla: Bu dünyadaki mallarımı sana veriyorum."

İskoçya Kilisesi'nde evlenmişlerdi ama papaz, Matthew'un kelime zenginliği açısından çok sevdiği İskoç Toplu Dua Kitabı'ndan parçalar kullanmayı kabul etmişti. "Bilgisayarlar modern cümle yapısıyla insanları evlendirebilir," demişti. "Ama ben bunu istemiyorum. 'Sevgilim, bugün burada toplanmamızın sebebi…' gibi cümleler duymak istiyorum."

Elspeth ona baktı. "Bizim paramız öyleyse," dedi. "Paramızın ne kadarını teklif ettik?"

"Dokuz yüz yetmiş beş bin," dedi Matthew. "Avukatla görüştüm. Son dönemde yapılan işlemlere baktı ve Moray Meydanı'nda bir başka daire bir milyon üç yüz bin sterline satılmış olsa da bunun iyi bir rakam olacağını söyledi. Ama o ev daha büyükmüş, hem giriş katı hem de bir üst katı var."

Elspeth karşılık vermedi. Bir an Matthew onun tekrar bayılabileceğini düşündü. İkisi de aynı anda bayılsa ne olurdu? Onları kim uyandırırdı?

BELONGS TO KAATIS TEAM

"Dokuz yüz…" diye başladı kısık sesle, fakat cümleyi tamamlayamadı.

Matthew ciddi bir ses tonuyla konuşmaya çalışıyordu. "Evet. Şu acil tekliflerden verdiğin zaman onların aklını çalman gerekir."

"Aklını çelmek," diye düzeltti Elspeth. "Birisinin aklını çalamazsın, aklını çelersin."

Matthew kaşlarını çattı. "Ama nasıl? Birinin aklına çelme takamazsın ki? Ancak çalabilirsin."

Elspeth bunun pek önemli olduğunu düşünmüyordu. "Metaforlar her zaman bire bir anlam ifade etmek zorunda değil," dedi. "Metaforlar böyle şeyler."

"Neyse, bir teklif verdik ve…" Matthew saatine baktı. "Kısa süre içinde sonucunu öğreniriz."

Elspeth irkildi. "Ne zaman ödeme yapmamız gerekecek?"

"Ne zaman onaylanırsa," dedi Matthew. "Bu da kısa süre içinde olabilir, çünkü şu an evde kimse oturmuyor. Tek yapmamız gereken taşınmak."

"Ve burayı satmak," dedi Elspeth.

"Rettie's'ten birini tanıyorum," dedi Matthew. "Onlar yaparlar."

"Ya burayı satmadan önce Moray Meydanı'nı almamız gerekirse?" diye sordu Elspeth. "Bir milyon sterlinlik bir köprü kredisi mi alacağız?"

"Alabilirim," dedi Matthew. "Babam bana dört milyon sterlinden fazla para verdi, hatırlarsan."

"Ama bu hisse senedi olarak durmuyor mu?" diye sordu Elspeth. "Bu paranın nakit olması gerekecek."

BELONGS TO KAATIES TEAM

Matthew omzunu silkti. "Meraklanma," dedi.

Yirmi dakika sonra telefon çaldı. Telefonu açarken Matthew kalbinin hızlandığını hissediyordu. Gözlerini kapadı. Doğru şeyi mi yapmıştı?

"Başarılı olduğumuzu söylemekten memnuniyet duyuyorum," dedi avukat. "Moray Meydanı'ndaki ev sizin. Hemen kabul ettiler. Hatta…" Bir an duraksadı. "Müşterinin evi size satmaktan çok memnun olduğunu ve teklifinizi kabul ettiğini söylediler. Listelenmiş bina meselesini anladığınızı ve kabul ettiğinizi konfirme etmek istediler. Söylediğiniz üzere kabul ettiğinizi belirttim. Siz de Moray Meydanı'ndaki evin sahibi, en azından müstakbel sahibi oldunuz. Tebrik ederim."

Matthew yutkundu. "Çok memnun oldum," dedi. Ama sesi pek ikna edici çıkmıyordu.

"Kabul işlemi iki hafta içinde olacak," diye devam etti avukat. "Bunun böyle olması için ısrarcı oldular ne yazık ki."

"Elbette," dedi Matthew kısık sesle. "Bizim kendi işlerimizi halletmemiz için vaktimiz kalmış olacak."

"Yeni evinizde çok mutlu olursunuz umarım," dedi avukat.

"Teşekkürler," diye karşılık verdi Matthew.

Telefonu kapatıp haberi Elspeth'e vermek için mutfağa döndü. Onu başı ellerinin arasında ağlarken buldu.

"Sevgilim! Sevgilim neden… neden ağlıyorsun? İyi haber. Ev bizim."

Bu istediği tepkiyi getirmedi, tam tersine daha fazla ağlamasına sebep oldu.

BELONGS TO KAATIES TEAM

"Lütfen ağlama," diye yalvardı Matthew bir kolunu omzuna atarken. Elspeth başını ona yasladı. Matthew yanaklarına değen ılık yaşları hissediyordu. Bir başka insanın yaşları diye düşündü.

"Ağlamak istemedim," diye hıçkırdı Elspeth. "Sadece bir anda her şey çok karmaşıklaştı. Evlenmenin basit olacağını, evlenmiş olmak dışında her şeyin aynı kaldığını hissedeceğini düşünüyordum, bilmem anlatabiliyor muyum."

Matthew anlamıyordu. Saçını nazikçe okşadı.

"Ama sonra," diye devam etti Elspeth, "her şey tuhaflaştı. Bebekler. Ev. Bir milyon sterlin. Her şey."

"Taşınmak istiyor musun?" diye sordu Matthew. "Moray Meydanı'nda yaşamak istiyor musun?"

Elspeth'in böyle bir cevap vereceğini beklememişti. "Hayır," dedi Elspeth. "Burada kalmak istiyorum. Burada seninle kalmak istiyorum. Sadece biz olalım istiyorum. İkimiz. İstediğim bu."

Matthew onu teselli etmeye çalıştı. Sadece ikimiz. Ama artık iki kişi değil, beş kişiydiler. Bu üçüzleri istemediği anlamına mı geliyordu?

"Sadece ikimiz yokuz," diye fısıldadı. "Beş kişiyiz."

Elspeth nefesini tuttu ve daha fazla hıçkırmaya başladı. Matthew tam olarak ne söylemesi ya da yapması gerektiğini bilmiyordu. Babasının bir keresinde söylediği bir şeyi hatırladı. Watson's rugby maçındaydılar, babası ona dönüp amaçsızca bir şey söylemişti. "Matthew... bir şeyi asla unutma. Kadınlar çevrelerindeki her şeyi erkeklerden farklı görürler. Bunu unutma."

BELONGS TO KAATIES TEAM

54. Terapi Saati

Dr. Sinclair, Irene ile Bertie için kapıyı açıp gülümsedi. "Ah, evet," dedi. "Bayan Pollock ve genç Bertie. Vakit ne çabuk gelmiş. Bir şey okuyordum ve saati fark etmemişim."

"Bertie ile biz de göreceli zamandan bahsediyorduk," dedi Irene. "Değil mi Bertie?"

Bertie başıyla onayladı. Burada olmak istemiyordu ve Dr. Sinclair'le tekrar göreceli zaman konusundan bahsetmeye başlamak da istemiyordu.

Bekleme odasına geçtiler.

"Bertie, ben Dr. Sinclair'le konuşurken sen de uslu bir çocuk ol ve burada birkaç dakika otur," dedi Irene.

Bertie itaatkâr bir şekilde oturdu.

"Bu dergileri okuyabilirsin," diye devam etti Irene. "Bertie çok iyi bir okurdur Dr. Sinclair. Üç yaşında okumaya başladı."

"İnanamıyorum," dedi Dr. Sinclair. "Bu çok erken."

Bertie kendisini *Scottish Field*'ın sayfaları arasına gömdü. Annesinin başkalarının önünde kendisiyle

BELONGS TO KAKTUS TEAM

ilgili bir şey söylemesini istemiyordu ama o bunu hep yapıyordu.

"Evet," dedi Irene. "Çok büyük bir hevesle okuyordu, hem de epey ileri seviye şeyleri… Gerçi Stevenson'a ileri seviye diyebilirseniz, ben pek diyemiyorum. Dört yaşında *Kaçırılan Çocuk*'u okudu. Beş yaşına geldiğinde Roald Dahl'ın tüm kitaplarını okumuştu. Hepsini. Dahl'ı pek onayladığımı söyleyemeyeceğim, bence pek çok konuda epeyce yanlış görüşlere sahip ama Bertie açısından bu büyük bir başarıydı."

"Roald Dahl'ı severim," dedi Dr. Sinclair. "Anarşik bir eğilim vardır kitaplarında."

"Evet," dedi Irene. "Ataerkilliği de unutmamak gerek. Kadınları cezalandıran yazarlardan mıydı sizce?"

Dr. Sinclair'in aklı karışmıştı. "Cezalandırmak mı?"

"Evet," dedi Irene. "Flaubert'e bakın. Madam Bovary cezalandırılmıştır, hem de gayet ciddi bir biçimde. Ya zavallı Anna Karenina'ya ne demeli? O da cezalandırılmıştı değil mi?"

"Mümkün," dedi Dr. Sinclair. Saatine baktı. "Ama vakit ilerliyor, biz…"

Irene araya girdi. "Eğer sorun olmayacaksa öncelikle sizinle konuşmak itiyorum." Dr. Sinclair'in kapısına doğru kararlı adımlarla yürüdü ve arkasına takılan Dr. Sinclair bu esnada Bertie'ye baktı. Kapı hemen arkalarından kapandı.

"Her şey yolunda mı?" diye sordu Dr. Sinclair Irene'in oturmasını işaret ederek. "Yeterince neşeli görünüyor."

BELONGS TO KAITES TEAM

"Yüzeyde," dedi Irene. "Ama yüzeyin altında her şeyin yolunda olduğundan emin değilim. Diğer oğlumu –Ulysses'i– geçen gün okula götürdü. Onu kaçırdı."

Dr. Sinclair kaşlarını çattı. "Kaçırdı mı?"

"Evet. Ben uyuyordum ve kocam da pek düşüncesiz bir şekilde işe gittiği sırada onu almış. Bertie, Ulysses'i kaldırıp onu okula götürmeye karar vermiş. Okuldan endişeli bir sesle aradıkları telefon görüşmesiyle öğrendim."

"Kardeşe bilinçsiz düşmanlık," dedi Dr. Sinclair. "Çok sık görülür."

"Kesinlikle."

"Zaman içinde vazgeçecektir. Bazen bu meseleler doğal yollarla çözümlenir ve çocuklar çok iyi dost olurlar."

"Bazen de olmazlar."

Dr. Sinclair Irene'in haklı olduğunu kabul etti; kimi zaman çocuklar arasındaki düşmanlıklar yetişkinliğe kadar sürüyordu. Bunu birbiriyle cenazelerde bile konuşmayan kuzenler arasında görmüştü.

"Melbourne'daki profesörlerimden biri bu konu hakkında bir şeyler kaleme almıştı," dedi düşünceli düşünceli. "Çok iyi bir kitaptır aslında. *Kardeşler Ama Kardeş Değiller*. Bunun çok iyi bir isim olduğunu düşünüyorum."

"Çok güzel," dedi Irene. "Peki tüm öğreniminizi Melbourne'da mı yaptınız?"

"Lisans öğrenimim psikoloji dalında," dedi Dr. Sinclair. "Doktoram da öyle. Sonra hastanelerde çalışmak için Sydney'e gittim. Klinik psikoloji departmanlarında."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Peki ya doktoranız," dedi Irene. "Konusu neydi?"

"Bağlanma teorisi."

"Çok ilginç," dedi Irene. Dr. Sinclair'in ayak bileğine kadar çıkan kahverengi deri botlarını görmüştü, tıpkı Avustralyalı sığır çobanlarının giydiklerine benziyordu.

"Bir çiftlikten mi geldiniz?" diye sordu. Bu soruya şaşırmış gibi göründüğü için Irene şüphesini gidermeye çalıştı. "Merak ettim sadece."

"Babam Queensland'deki bir büyükbaş hayvan satış merkezinin muhasebecisiydi," dedi Dr. Sinclair. "Yani çiftçilik geçmişim var denilebilir. Ama ben oradan uzaklaşmak istedim. Melbourne'a, Sydney'e, başka herhangi bir yere gitmek istedim."

"Hepimiz isteriz," dedi Irene teşvik edici bir sesle.

"Evet. Üniversiteye başladım. Babam ticaret okumamı istiyordu, ben de bu bölüme devam edecektim ama üniversiteye gittiğimde ticaret mezunu olmaya katlanamayacağımı fark ettim, felsefe ya da psikolojiye geçmeye karar verdim. Hatta yazı tura attım, inanabiliyor musunuz? Yazı geldi, yani psikoloji."

"Ne kadar sembolik," dedi Irene. "Felsefe için tura, psikoloji için ise yazı."

Dr. Sinclair başıyla onayladı. "Ne demeye çalıştığınızı anlayabiliyorum. Her neyse, psikoloji dalından mezun oldum ve annemle babam mezuniyete geldiklerinde öğrendiler. Babam, 'Bak oğlum, ismini yanlış yere yazmışlar. Psikoloji gibi havalı bir şeye kayıtlı görünüyorsun. Sana hakiki bir ticaret diploması verdiklerinden emin ol,' dedikten sonra açıkladım."

"Nasıl karşıladı?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Dr. Sinclair sandalyesine yaslandı. "Ne diyeceğini bilemedi. Ticaret diploması beni büyük şirketlerden birine sokacakken neden böyle bir şey yaptığımı sordu. İnsan doğasıyla ilgilendiğimi ve insan doğasının ticaretten çok daha ilgi çekici olduğunu açıkladım. Bunun üstüne bir şey söylemedi, sonunda verdiğim kararı kabullendi sanırım. Babamı öldürmek filan istemedim yani."

Irene başını hafifçe yana eğdi. "Bilinçaltınızda bile mi?"

"Bilinçaltımızdan ne geçtiğini kim bilir?" diye sordu Dr. Sinclair. "Bu yüzden bilinçaltı deniyor."

Irene güldü. "Tabii ki. Peki, sonra ne oldu?"

"Doktoraya başladım. Çok param yoktu, bu yüzden Melbourne'un banliyölerinden birinde yaşayan Phyllis isimli bir dulla bir tür kiracı olarak yaşadım. Bir kimyasal fabrikasında hissesi olan bir aileden geliyordu ve evi epeyce rahattı. Orada gayet mutluydum."

"Anneniz olmuş," dedi Irene.

Dr. Sinclair gülümsedi. "Mümkün."

"Devam edin."

"Bana çok iyi baktı. Akşamları döndüğümde bana hep bir şey pişirmiş oluyordu, puding ve yahni gibi... Bu sırayla değil tabii! Yemekten sonra kalanları Phyllis'in mastı cinsi köpeklerine veriyorduk. Eugene ve Riley'ye."

Duraksadı. Melbourne'daki hayatından bahsetmekten keyif alıyordu.

"Lütfen devam edin," dedi Irene. "Eugene ve Riley. Bana onlardan bahsedin."

BELONGS TO KAATTS TEAM

55. Erkekler de Ağlayabilir

"Pek tuhaf köpeklerdi," dedi Dr. Sinclair tavana bakarak. "Uzun tüylü mastılardı, ben aslında daha kısa tüylüleri tercih ederim, hani şu sosise benzeyenleri. Zeki köpeklerdi ve sizi arkadaş olarak kabul ettiklerinde son derece sadıktılar. Ben de sadık bir arkadaş arıyordum sanırım."

"Öyle mi?" dedi Irene. "Neden böyle dediniz?" Dr. Sinclair'in yorumunun şikâyet olduğunu düşünmüştü, arkadaşları sadık olmayan bir insanın edebileceği türde bir şikâyet.

Dr. Sinclair karşılık vermeden önce tereddüt edince Irene onu teşvik etmeye çalıştı. "Anlatın," dedi. "Anlayabilirim."

Dr. Sinclair pencereden dışarı baktı. Çok uzak bir yerde, bambaşka bir dünyadaydı. Çok da uzun zaman önceydi; on iki yaşındaydı ve Toowoomba'daki Anglikan okuluna gönderilmişti. "Yatılı okuldu," dedi. "Toowoomba'da yaşıyorduk, ben gündüzlü gidebiliyordum, diğerlerinin çoğu yatılıydı. Göçebe çobanların oğullarıydı. Geldikleri yerlerin bir kısmı İskoçya

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

boyutundaydı neredeyse. Devasa yerlerdi. Orada genel olarak pek mutlu değildim. Yatılı okuyanlar birbirlerini iyi tanıyordu ve gündüzlüler dışarlıklıydı. Oğlanların, genel olarak çocukların ne kadar acımasız olabildiklerini biliyorsunuz. Kızlar da aynı ölçüde kötü sanırım."

"Bazı kızlar," dedi Irene. "Hepsi değil."

Dr. Sinclair başıyla onayladı. "Sonuçta başınızın çaresine bakmanız gerekiyor. Bunun için de arkadaşlara ihtiyaç duyuluyor. Ayrıca o yaşta arkadaşlık her açıdan çok önemli. Bir arkadaşa, iyi ve sadık bir arkadaşa ihtiyaç duyuyorsunuz.

"Benim sınıfımda Gavin isimli bir çocuk vardı. Yaylada yüz yirmi bin hektarlık bir alanı vardı. On yaşındayken timsah vurduğunu söylemişti. 'Yapmamam gerekiyordu,' demişti. 'Ama yaptım. Bize çok yaklaşmıştı. Yapmak zorunda kaldım. Babam, "O timsahı öldür Gav. Bizi öldürmeden önce," demişti,' diye anlatmıştı."

Irene karşılık vermedi. Dr. Sinclair'i seyrediyordu. Çok enteresan bir adam diye düşündü.

"Yani bir timsah vurmuş."

"Evet. Ama o diğerlerine benzemiyordu. Daha... nazikti. Bana zor geldiği zamanlarda bazen matematik ödevimi yapardı. Kriket sahalarının arkasındaki okaliptüs ağaçlarının altında otururduk. Rüzgâr estiği zaman o ağaçlardan çıkan ses tıpkı kıyıya çarpan dalgaların sesine benzer. Siz de biliyorsunuzdur. Oğlanlar oraya sigara içmeye giderdi, biz de hiç umursamazdık.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Biz ölümsüzdük. Sigara başkalarını öldürüyordu, bizi değil.

"Kan kardeşi olduk. Avcumuzu kesip ellerimizi birleştirdik ki kan birbirine karışsın. Sonra tekrar el sıkıştık ve hayatımızın sonuna kadar birbirimize sadık kalacağımıza yemin ettik. 'Yardıma ihtiyacın olursa,' dedi Gavin, 'bana gel.' Ben de ona aynısını söyledim.

"İki yıl sonra Gavin bana, 'Seni bir daha asla görmek istemiyorum Sinclair. Senden nefret ediyorum,' dedi. Bir anda. O gün eve gittim ve annem beni yatak odamda tavana bakarken buldu. 'Bir şey canını sıkıyor. Ne oldu?' diye sordu. Ben karşılık vermedim, çünkü çocuklar ailelerine her sorunun ne olduğunu söylemezler; hüznü ve birbirlerine yaptıkları kötülükleri inkâr ederler. Annem odadan çıktığında oturup dostluğum sona erişine ağladığımı –gizli gizli tabii ki– hatırlıyorum. Onun gibi birisini bulamayacağımı düşünüyordum. Asla.

"Ama size köpeklerden bahsediyordum aslında değil mi? Sadakat konusuna daldım. Evet, ara sıra öfkelenseler de sadık köpeklerdi. Çok uzun boylu oldukları için sırt problemleri vardı. Eugene çok fena sancılar çekiyordu sanırım. Beli çok düşüktü ve kimi zaman yürürken karnı yere değiyordu. Eğer sırtına birisi fazla vurursa canı acıyor ve kendisini okşayanı ısırıyordu. Çok sert değil, ufak bir ısırık sadece.

"Phyllis'in evine yerleşince köpekler beni çok sevdi. Sürekli peşimden gelip fırtına çıktığında odama, yatağımın altına sığınıyorlardı. Gök gürültüsünden kor-

BELONGS TO KAATTS TEAM

kuyorlardı, özellikle de Riley. Şimşek çakar ya da gök gürlerse inliyordu.

"Bahçeye çıkıp tarhları eşelemeye bayılıyorlardı. Bir şeyler arıyorlardı sanırım ama tam olarak ne olduğunu öğrenemedim. Eskiden kalan kemikleri arıyorlardı belki. Kim bilir? Ne olduğunu bilmesek bile hepimiz bir şeyler arıyoruz. Çoğumuz da gerçekten ne olduğunu bilmiyoruz değil mi?

"Doktoradan sonra Phyllis'in evinden ayrıldım. Birkaç yıl sonra Sydney'de çalışmaya başladığımda ondan bir Noel kartı aldım. Eugene'in öldüğünü söylüyordu. En sonunda sırtına yenik düştü. Riley sevgilerini yolluyor. Seni hâlâ hatırlıyor. Böyle yazmıştı. Ne oldu biliyor musunuz? Ağladım. Eugene veya özlediğine emin olduğum Riley için değil, aramızdaki büyük boşluklar için, bu son derece kalabalık dünyada varlığını sürdüren yalnızlık için ağladım. Her şey için. Bunu söylemekten utanmıyorum. Çoğu erkek bunu itiraf etmez ama benim umurumda değil. Ya Gavin? Onu bir keresinde Sydney'de gördüm ama bir daha asla görmedim. Televizyonda görmüştüm. Yeni bir asma kilit icat etmişti ve bununla ilgili bir ödül kazanmıştı. Haberlerde ödülü alırken gördüm. Kilidin yakın çekimini yapıyorlardı."

Duraksadı; Irene hiç hareket etmeden oturuyordu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

56. İskoçya'dan Sevgilerle

Tabii Irene'in Dr. Sinclair'le uzun sohbeti Bertie'nin terapi saatinin çoğunu kaplamıştı. Hatta Dr. Sinclair hatıralarını anlatmayı bitirdiğinde –Irene tarafından düzenli aralıklarla anlatmaya teşvik edilmişti– gerçek hastasını görmesi için beş dakikası bile kalmamıştı. Bu hem Dr. Fairbairn hem de Dr. Sinclair'in ona sorduğu anlaşılmaz soruları çözümlemeye çalışmaktansa bekleme odasında oturmayı tercih eden Bertie'nin işine geliyordu. İkisinin arasında daha az rahatsız gibi görünen Dr. Sinclair'i tercih ederdi ama annesinin psikoterapistin ilgisini tüm saat boyunca dağıtmasından gayet memnundu.

Muayenehaneden çıkıp Queen Sokağı'na doğru yürürken, "Bertie," dedi Irene. "Senin için uzun bir seans olmadı ne yazık ki. Annenin Dr. Sinclair'le birkaç ufak mesele hakkında konuşması gerekiyordu."

"Önemli değil anne," dedi Bertie neşeyle. "Dr. Sinclair'i seve seve paylaşırım. Onunla istediğin kadar kalabilirsin."

Irene gülümsedi, sonra da oğlunun yanağından makas aldı. "Çok naziksin hayatım," dedi. "Ama önümüzdeki hafta doktor tamamen senin. Annenin yardıma ihtiyacı yok."

Bertie annesine şüpheyle baktı. Yardıma ihtiyacı olabileceğini düşünüyordu ama kibar bir çocuk olduğu için bunu söylemedi.

"*Scottish Field*'ı okuyabildin mi?" diye sordu Irene.

"Evet," dedi Bertie. "Bay Darnley hakkında bir yazı okudum."

"Bay Darnley mi?"

Bertie açıkladı. Yazı çok ilgi çekiciydi ve ilgisini çeken pek çok metni olduğu gibi üç kez okumuştu. "Bay Darnley, İskoçya Kraliçesi Mary'yle evlenmiş. Çok uzun bacaklı, uzun boylu bir adammış..."

"Ha, şu Darnley," dedi Irene. "Henry Darnley. İskoçya'nın sözde kralı. Anladım."

"Onu havaya uçurmuşlar," diye devam etti Bertie. "Müzenin yakınlarındaki Chambers Sokağı'nda yürüyormuş ve bir patlama olunca ölmüş."

"O günlerde oranın Chambers Sokağı olduğunu sanmıyorum," dedi Irene. "Edinburgh o zamanlar çok küçükmüş Bertie. O zamanlar orası ineklerin dolaştığı otlaklar ve tarlalarla kaplı bir yer olmalı. İskoçya Sokağı bile bayır sayılırmış."

Bertie bu bilgiyi aklına yazdı. "Çok üzücü," dedi. "Sence bomba patladığı zaman parçalara ayrılmış mıdır anne?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Irene gülümsedi. "Biraz böyle hissettiği kesin. Ama unutma Bertie, o günlerde çok şaşırtıcı insanlar varmış. İskoçya birbiriyle savaşan gruplardan oluşuyormuş."

"Şimdi farklı mı?"

Irene bir an düşündü. "Çok şey değişmediğini söylemek mümkün," dedi. "Ama bu çok geniş bir konu."

"Bay Darnley'ye üzüldüm," dedi Bertie. "O günlerde pek çok kişiden daha uzunmuş ve herkes ona komplo kuruyormuş. Bothwell isimli bir adam varmış."

"Evet," dedi Irene. "Darnley'nin talihsiz sonuyla ilgili meselelerde onun da parmağı olabilir. Ama Darnley de epeyce kötü bir adammış Bertie. Bunu da unutma. Mary'nin Rizzio isimli bir sekreteri varmış ve bu asil fanatiklerin bazıları tarafından bıçaklanarak öldürülmüş. Darnley'nin bu olaya dâhil olduğu ortada."

Bertie dikkatle dinliyordu. Darnley'yi gözünde canlandırmaya çalıştı ve biraz Tofu'ya benzediğine karar verdi. Hatta ne kadar çok düşünürse benzerlik o kadar belirgin hale geliyordu. İskoçya Kraliçesi Mary de pek çok açıdan Olive'e benziyordu. Olive, Mary'nin başına gelenlerden ders almalı, Tofu da Darnley'nin başına gelenleri dikkatli bir şekilde değerlendirmeliydi belki de.

Yürümeye devam ettiler. Bertie Dundas Caddesi'ne döneceklerine panforte di Siena almak için Valvona & Crolla'ya doğru devam etmelerini önerdi ama Irene buna karşı çıktı. "Ulysses'e baban bakıyor," dedi, "ve ofise dönmesi gerekiyor."

BELONGS TO KAATIS TEAM

Bir rapor yazmakla uğraşan Stuart ara sıra evden çalışabildiği için Irene farklı toplantılara gidebiliyordu. Melanie Klein Okuma Grubu üç haftada bir toplanıyordu, ayrıca Irene'in hiç karşı gelinmeden üye olduğu mahalle heyeti ve büyük konteynerlerle Romanya'ya gönderilen ikinci el giysi ve mobilyaları toplayan Romanya'ya Yardım Derneği vardı. Dundas Caddesi'nden Great King Sokağı'na doğru yürümeye başladıkları sırada da aklına bu gelmişti.

"Aman Tanrım, Bertie," dedi. "Neredeyse unutuyordum! Romanya'ya bugün konteyner gönderecektik. İskoçya Sokağı'ndaki çocuk parkına getireceklerdi, oradan gönderecektik. Belediye başkanı geliyor."

"Gidebilir miyiz?" diye sordu Bertie.

"Tabii ki gidebiliriz," dedi Irene saatine bakarak. "Zaten gitmemiz gerekiyor. Komitedeyim ve benim orada olmam gerekiyor."

"Ya Ulysses?"

"Evet. İskoçya Sokağı'na gidelim de baban ofise gitsin. Ulysses bizimle gelebilir. Yolcu ederken bir gaydacımız da olacak. Buna bayılır."

Hızlandılar. Konuşmuyorlardı; Bertie Darnley ve hayatının zorluklarıyla ilgili düşüncelere dalmıştı, Irene de Romanya konteynerlerini düşünüyordu. O sabah üç konteyner gönderilecekti; biri tamamen giysi doluydu, hem de kaliteli giysilerle. Diğerinde mutfak masaları ve sandalyeler, sonuncusunda da kimyasal temizleyiciler, bezler ve buna benzer malzemeler vardı. Bütün bunlar Romanya'nın ihtiyaç duyulan bölgelerinde hastane-

BELONGS TO KAATTS TEAM

lerle yetimhanelere dağıtılacaktı. Bunu düşünmek bile kalbini ısıtıyordu, Romanyalıların konteynerleri açıp İskoç tüvit ceketler ve benzeri eşyalarla karşılaşması, heyecanlarını Rumence dile getirmeleri… Kendilerini ne kadar müteşekkir hissedecekler diye düşündü; konteynerlerin yanında yazan yazıyı büyük bir takdirle karşılayacaklardı: İskoçya'dan Romanya'ya Sevgiyle.

Eve vardılar. Stuart ofise dönmek için acele ediyordu ve neredeyse hiç konuşmadan çıktı.

"Babanın aklında bu sabah sayılar var," dedi Irene Ulysses'i bebek arabasına koyarken.

Ulysses kafasını kaldırıp annesine baktı ve kustu.

BELONGS TO KAITOS TEAM

57. Sevgili Irene Uzağa Gitti

Ulysses'in üstü başı temizlenip yeni giysiler giydirilince tekrar İskoçya Sokağı'na çıktılar.

"Ulysses'in bu kadar sık kusuyor olması çok kötü," dedi Bertie. "Kusmadığı zamanlarda çok iyi bir bebek."

"Minik midesi dünyaya ayak uydurmaya çalışıyor," dedi Irene lakayt bir tavırla. "Hiç şüphesiz zamanla geçecektir."

"Senin yüzünü gördüğünde kustuğunu fark ettim," dedi Bertie. "Sen de fark ettin mi?"

Irene dudaklarını büzdü. "Saçmalama Bertie! Bu hiç de doğru değil."

Bertie kaşlarını çattı. Son derece dürüst bir çocuktu ve Tofu, Olive, hatta Hiawatha veya Pansy gibi bir şeyler uydurmazdı.

"Ama bu doğru anne," diye ısrar etti. "Onu ben kaldırdığımda kusmuyor. Ya da babam kaldırdığında. Babamla birlikteyken bir kere bile kusmadı."

Irene bunu umursamadı. "Böyle meseleleri konuşmak için uygun bir zaman değil. Çok önemli bir olaya şahit olacağız. O yüzden Ulysses'in tamamen gelişigüzel

BELONGS TO KAATTS TEAM

kusmalarıyla ilgili spekülasyon yapacağımıza buna odaklanalım. *Basta** Bertissimo!"

Bertie tepeden aşağıya doğru baktı. İskoçya Sokağı'nın sonundaki artık yarısı atık sahası, yarısı da çocuk parkı olarak kullanılan eski manevra garı insanlarla doluyordu. Dikiz aynalarına renkli balonlar bağlanmış üç tır sıralanmıştı.

"Ta Romanya'ya mı gidecekler anne?" diye sordu.

"Bertie," dedi Irene gururla.

Bertie bunun ne kadar zaman alacağını sordu.

"Yaklaşık üç gün Bertie. Gemiyle Belçika'ya geçecekler, sonra Batı Avrupa'dan Romanya'ya kadar kara yoluyla gidecekler. Geçecekleri ülkeleri sayabilir misin?"

"Belçika, Almanya, Avusturya, Macaristan ve sonra Romanya," dedi Bertie.

Irene bir an düşündü. "Evet," dedi tereddütle. "Kulağa doğru gibi geliyor. Bu şoförler çok dayanıklı insanlar. Arabalarının arkasındaki minik yataklarda uyuyorlar Bertie."

Sahaya varan basamaklardan indiler. Komitenin birkaç başka üyesi Irene'i selamladı, Irene de şoförlerden birinin elini sıktı. Yanlarında duran gaydacıya bir işaret verilince gaydayı akort etmeye başladı. Az sonra gaydanın tanıdık sesi insanın içini titreten haykırışlarıyla havayı doldurdu. Bu sırada büyük bir resmî araç yaklaştı ve içinden uzun boylu, asil görünümlü bir adam çıktı.

İt. - Yeter. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Bu belediye başkanı," diye fısıldadı Irene Bertie'ye.

Belediye başkanı birkaç kişinin elini sıktı, konteynerler gösterildikten sonra konvoyun güvenli ve olaysız bir yolculukla yerine varması dileklerini belirten kısa bir konuşma yaptı. Alkıştan sonra, konuşma süresince çalmayı kesmiş olan gaydacı tekrar başladı.

"Gidip konteynerlere bir bakacağım," dedi Irene. "Sen Ulysses'le burada dur Bertie. Bir dakika sonra dönerim."

Bertie Ulysses'in bebek arabasının yanında durup konteynerlerin açık kapılarının civarında dolanan ve içindekilere bakan kalabalığı seyretti. "Bunları alanlar çok mutlu olacaklar Ulysses," dedi.

Ulysses onayladığını belirtircesine aguladı.

Motorlar çalıştı ve kalabalıktan birileri haykırdı. "Bon voyage!" diye bağırdı birisi. Bir başkası, "İyi şanslar!" diye haykırdı. Gaydacı tam o anda vedaların en hüzünlüsünü anlatan *Will ye no come back again?* şarkısını çalmaya başladı.

Tırlar yavaş yavaş uzaklaştılar. Bertie el salladı ve tırlar yola çıkıp kaybolana kadar el sallamaya devam etti. Sonra annesini görebilmek için etrafına bakındı. Kalabalık azalıyordu, Bertie biraz endişelenmeye başlamıştı. Annesi bir dakikaya döneceğini söylemişti ama çoktan on dakika geçmişti.

Ulysses'le sabırla beklemeye koyuldu. Artık neredeyse kimse kalmamıştı, sadece çitlerin kenarında kıkırdayıp fısıldaşan bir grup genç vardı. Bertie ne yapması gerektiğine karar veremiyordu. Annesi eve

BELONGS TO KAATIES TEAM

dönmüş olmalıydı. Belki de onların yanında olduğunu unutmuştu ya da acilen tuvalete gitmesi gerektiği için hızla eve dönmüştü.

Bertie bir karara vardı. Orada daha fazla beklemesinin bir anlamı olmadığını düşündü. Yapabileceği en iyi şey eve dönüp annesinin orada olup olmadığına bakmaktı. Eğer evde değilse gittiği yer her neresiyse dönene kadar evin kapısında bekleyebilirdi. Evet, Bay Baden-Powell böyle bir durumda bunu yapmasını öğütlerdi.

Yola koyuldu ve birkaç dakika içinde evin kapısına vardı. Kapıyı zorlayınca kilitli olduğunu fark etti, zil çaldığında da kimse açmıyordu. Ulysses ilgiyle onu izliyordu.

"Eh, Ulysses," dedi Bertie, "annemiz gelene kadar burada beklememiz gerekecek. Kusura bakma."

Merdivene oturdu ve Domenica yaklaşık kırk dakika sonra merdivenlerden çıkarken onunla orada karşılaştı.

"Merhaba Bertie," dedi. "Kapıda mı kaldın?"

"Annem nerede bilmiyorum," dedi Bertie titreyen bir sesle. "Geri döneceğini düşündüm ama dönmedi."

Bertie neler olduğunu anlattığı sırada Domenica kocaman olmuş gözlerle onu dinliyordu. Bu kadın gerçekten tuhaf diye düşündü. Ama bu gerçekten bambaşka bir şey.

"Sanırım bana gelsen iyi olur," dedi. "Annen gelene kadar sana ben bakarım." Sonra ekledi: "Bir de polisi ararım."

Bertie telaşa kapılmıştı. "Polis mi? Neden?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Domenica bunu incelikli bir şekilde nasıl anlatacağını düşündü. "Bertie, bana öyle geliyor ki annen… yolunu kaybetmiş. Polis onu bulmaya yardımcı olabilir."

Bertie yutkundu. Tüm ufak çocuklar gibi bu talihsizlik için kendisini suçluyordu ve annesinin ortadan kaybolmasının bir şekilde kendi suçu olduğunu düşünüyordu. Annesinin bu kadar çok konuşmamasını ya da en azından konuşmayı sevdiği şeyleri dile getirmemesini dileyen kendisiydi, kendi başına daha fazla vakit geçirmek isteyen de kendisiydi, on sekiz yaşına gelip Glasgow'a veya Paris'e taşınma serbestisine kavuşmayı dileyen de. Bütün bu kanıtlar şimdi bir araya gelmiş ve bu felaket için onu işaret ediyordu. Annesinin gitmesini dilemişti ve o da gitmişti. Ne dilediğine dikkat et Bertie Pollock! Bertie'nin düşünceli olduğunu görünce Olive'in birkaç gün önce söylediği cümle tam olarak buydu. Zekice bir sözdü, kimi zekice sözler gibi ileri görüşlüydü.

Bertie derin bir nefes aldı. Bu hep kendi suçuydu.

Ağlamaya başladı.

Ah zavallı çocuk diye düşündü Domenica onu teselli etmek için eğilirken. Zavallı, zavallı çocuk.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

58. Üzücü Sorular

Sonraki birkaç gün boyunca polis İskoçya Sokağı'na birkaç kez geldi ve spekülasyonlarla kaynayıp duran mahalle, sokağa park eden beyaz polis arabalarının görüntüsüne alıştı. Tüm bölgeye *Bu kadını gördünüz mü?* yazılı afişler asılmıştı. Irene'in fotoğrafının altında İskoçya Sokağı'nın sonunda kısa süre önce kayboluşunun ardından kendisini gören herhangi birinin Gayfield Meydanı Polis Karakolu'na acilen başvurmasının istendiğini belirten bir cümle yazıyordu.

İstatistik dairesinden mazeret izni alan Stuart polisler tarafından sorgulanırken Bertie ve Ulysses yan odada bir kadın polisin gözetimindeydi.

"Size bu soruyu sorduğum için özür dilerim," dedi olayı devralmış olan polis memuru, "ama eşinizin başkasıyla görüşüyor olma olasılığı var mıydı?"

Stuart boş boş baktı. "Biriyle görüşmek mi?"

"Yani ilişki yaşamak."

Stuart bir şey söylemek için ağzını açtı ama konuşamadı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Polis memuru anlayışlıydı. "Dediğim gibi bu özel konulara girmekten hoşlanmıyorum efendim, fakat genellikle kaybolan insanlar başkalarıyla bir ilişki yaşıyorlar ve bu insanla ortadan kayboluyorlar. Kısa süre önce bir olayla ilgileniyorduk, isim vermeyeceğim elbette ama bir kadın ortadan kayboldu ve kocası kadının Dundee'de bir adamla ilişkisi olduğunu bilmiyordu. Kadın hiçbir şey söylemeden onun yanına gitmiş. Büyük bir şaşkınlık yarattı."

"Eşim..." Stuart cümlesine başladıktan sonra kendisini tuttu. "Eşim öyle bir insan değil," demeye niyetlenmişti ama bunu gerçekten söyleyip söyleyemeyeceğini sorguladıktan sonra söyleyemeyeceğine karar vermişti. Hugo Fairbairn'i ve Bertie'nin psikoterapistle Irene arasındaki ilişkiye dair yaptığı yorumu unutmamıştı. "Ondan gerçekten hoşlanıyor baba," demişti Bertie. "Hatta en iyi arkadaşı o bence. Dr. Fairbairn Carstairs'e kapatıldığı zaman annem onu ziyarete gidecektir kesinlikle." Stuart gülümsemiş ve bunun Bertie'nin her zamanki eğlenceli yorumlarından biri olduğunu düşünmüştü ama yine Bertie'nin Ulysses'in görünüşüne dair yaptığı sıkıntı verici yorum vardı. Buna da pek kulak asmamıştı ama konu bu şekilde açıldığı zaman her şey bir anda aklına gelmişti.

Onun tereddüt ettiğini fark eden polis memuru nazikçe teşvik etmeye çalıştı. "Bize söylediklerinizin tamamen gizli kalacak. Söylediğiniz hiçbir şey bu duvarların dışına çıkmayacak."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Stuart başıyla onayladı. Kendisini çok kötü hissediyordu; böyle bir iddiada bulunmak bile kendisini sadakatsiz hissettiriyordu. "Böyle bir şey olmuş olması mümkün," dedi en sonunda.

Polis memuru nezaketle başını çevirdi. "Anlıyorum. Peki sizce bu ilişki hâlâ sürüyor mu?"

Stuart dudağını ısırdı. "Adam Aberdeen'e gitmişti. Gerçekten bir şeyler olduğundan da emin değilim."

"Kimse böyle konularda emin olamaz," dedi memur. "İnsanlar çok gizli işler çevirebiliyorlar. Doğal olarak." Duraksadı. "Evde her şey yolunda mıydı?"

Stuart omzunu silkti. "Sanırım. Eşim çok kolay bir insan değildir. Biraz... önyargılıdır. Sert görüşleri vardır."

Bu polis memurunun ilgisini çekmişti. "Ne konuda sert görüşler?"

"Her konuda."

Polis memuru başıyla onayladı. "Ama son zamanlarda kavga etmiş miydiniz? Eşinizin bir anda, ortada hiçbir şey yokken gitmesine sebep olabilecek bir şey oldu mu?"

Stuart başını salladı. "Hayır. Öyle bir şey olmadı."

Polis memuru boğazını temizlerdi. "Bir şey daha var efendim. Bu konuyu açtığım için kusura bakmayın ama sizin yeraltı camiasının tanınan isimlerinden Glasgowlu biriyle bağlantınız olduğuna dair bir dosyamız var. Sizce eşinizin kaybolmasıyla böyle bir bağlantının ilgisi olabilir mi?"

Stuart şaşkınlıkla nefesini tuttu. "Yeraltı camiası mı?" dedi kekeleyerek.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Aloysius O'Connor," dedi polis memuru. "Daha çok Domuz O'Connor olarak bilinir. Hayatını kaybetti."

"Onu tanımıyordum bile," diye karşı çıktı Stuart. "Evinin dışında yanlışlıkla arabamı park etmiştim. Hepsi bu."

"Fakat kendisiyle Burrell Koleksiyonu'nu ziyaret ederken görülmüşsünüz," dedi polis kısık sesle. "İnsan hiç tanımadığı birisiyle bir müzeye gider mi? Ayrıca bu küçük gezide Strathclyde Karakolu'ndaki iş arkadaşlarım tarafından Maryhill Bilgesi olarak tanınan Gerald Sean Flaherty'yle de görülmüşsünüz, kendisi sanata pek ilgi duyan birisi olarak tanınmaz. Galeriye hep beraber gitmişsiniz."

Stuart şaşkına dönmüştü. "Bu insanları tanımıyordum," dedi. "Ayrıca bunun eşimin kaybolmasıyla ne ilgisi olduğunu anlamıyorum."

"Hiçbir ilgisi olmayabilir," dedi memur. "Ama her olasılığı gözden geçirmemiz gerektiğini de anlayın lütfen." Duraksadı. "Ve ne yazık ki bu olaya büyük bir ilgi duyuyorum. Genellikle kadınlar çocuklarını bırakmazlar, kocalarını bırakırlar ama çocuklarını asla. Bu yüzden eşinizin sağlığından endişeleniyorum."

Stuart ellerine baktı. Irene'in başına korkunç bir şeyler gelmiş olması olasılığı onun da aklına gelmişti ama resmî görevlilerden biri ilk defa böyle bir şeyi kabullenmeye hazır görünüyordu.

Memur nazikçe konuştu. "Bu yüzden şu sorumu da anlayışla karşılayın lütfen: Hiç düşmanı var mıydı?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Çok." Stuart böyle bir yanıt vermeye niyetlenmemişti ama cevap ağzından ani bir şekilde çıkmıştı. "Bu düşmanları hak etmiyordu tabii, yine de lafını da esirgemezdi. İnsanlar genel olarak böyle davranışlardan memnun kalmıyorlar."

Polis başıyla onayladı. "Özel olarak bir isim verebilir misiniz?" Stuart düşündü; Irene'in farklı insanlarla yaptığı tartışmaları listelemek zordu. "Hayır," dedi. "Genellikle ufak tefek şeylerdi, ufak ideolojik meseleler."

"Onun ortadan kaybolmasından yararlanacak birisi var mı?"

Stuart yine düşünmeden ve hızla cevap verdi. "Olabilir."

Polis ona baktı. Bakışlarında şüpheye benzer can sıkıcı bir şey olduğuna karar verdi Stuart. Bu anlaşılır bir şeydi; pek çok gayriahlaki meseleyle uğraşıyor olmalıydı.

"Kaybolduğu zaman nerede olduğunuzu söyleyebilir misiniz?" Sesi o kadar kısıktı ki sanki bir sır vermesini bekliyormuş gibiydi.

"İşyerindeydim… ve bunu kanıtlayabilecek on iki insan var."

Memur sakin olmasını belirtircesine elini kaldırdı. "Merak etmeyin. Sizi elemem gerekiyordu hepsi bu."

"Bu imaya içerledim de."

"Özür dilerim. Ama sormam gerekiyordu. Ayrıca ne hissettiğinizi anlıyorum. Keşke korkularınızı dindirebilsem, fakat eşinizin başına gerçekten talihsiz bir şey gelmiş olmasından endişeleniyorum. Gerçekten çok üzgünüm."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

59. Corstorphine Yolu'nda Pişmanlık

Domenica Irene'in kayboluşunu saran trajedilerin çoğunu kaçırmıştı. Bunun sebebi Irene'in cuma günü ortadan kaybolması ve cumartesi günü Antonia ve Angus'la Edinburgh'dan İtalya'ya yanlarında Cyril'le birlikte gidecek olmalarıydı.

"Böyle bir zamanda gittiğim için kendimi biraz suçlu hissediyorum," dedi takside.

"Ben öyle hissettiğimi söyleyemeyeceğim," dedi Antonia. "Komşu olarak gidip gitmeyişimizin hiçbir farkı olmayacak. Ne yapabiliriz ki?"

Domenica ona içerleyerek baktı. "Destek olabiliriz."

"Ben bunu yaptım," dedi Antonia. "Sen de yaptın. Ama bundan fazla ne yapabileceğimizi bilmiyorum. Stuart gayet iyi hallediyor gibi."

Angus anlayışla başını salladı. "Zavallı adam. Ne hissettiğini anlayabiliyorum."

Üçü de sessizdi; Stuart'ı eşinin ne kadar büyük bir baskı altında tuttuğunu hepsi biliyordu.

İlk konuşan Domenica oldu. "Onunla anlaşabildiğimi söyleyemeyeceğim," dedi.

"Ben de," dedi Antonia çabucak.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Bir keresinde Cyril onu ısırmıştı," dedi Angus. "Ona katlanamıyorum ne yazık ki. Hatırladın mı Cyril?"

Üçü birden köpeğe baktı ve Cyril dostça bir bakışla karşılık verdi, güneş ışığı altın dişinde parlıyordu. Sonra Antonia'ya göz kırptı.

"Ortaya çıkacağına eminim," dedi Domenica. "Muhtemelen depresyondadır ve bir süreliğine buraları bırakıp gitmeye karar vermiştir. İnsanlar böyle bir ruh halindeyken benzer şeyler yapıyorlar."

"Bu mümkün," dedi Angus.

Antonia o kadar iyimser değildi. "Belki de kaçırılmıştır," dedi. "Kaçırılma vakalarının sayısını duysanız şaşırırsınız. İnanılmayacak sayıda insan kaçırılıyor ve zorla bir yerlerde tutuluyor."

"Ne kadar?" diye sordu Angus. Taksi Murrayfield'a varmıştı ve banliyölerden geçiyordu; böyle bir arka plan varken kaçırılma vakalarından bahsetmek Angus'a son derece imkânsız geliyordu ama en korkunç suçların bile sıradan yerlerde gerçekleşebildiğini hatırladı.

"Ah, tam olarak hatırlayamıyorum," dedi Antonia. "Fakat şaşırtıcı derecede yüksek. Genel olarak erkekler tarafından kadınlar kaçırılıyor." Sanki Angus suça dâhilmiş gibi suçlayıcı bir şekilde baktı.

"Herhangi bir erkeğin Irene'i kaçırabileceğine dair şüphelerim var," dedi Angus.

Domenica rahatsız olmuş gibi görünüyordu. "Bu konuyu böyle hafife almamalıyız bence. Ne de olsa komşumuz kayıp."

BELONGS TO KAATIES TEAM

Angus utanmıştı. "Uçağı iptal edemezdik," dedi. "Biletleri almıştık, villa hazırdı ve her şey..."

"Evet, haklısın," dedi Domenica. "Hayat devam ediyor. Bu yüzden en azından şimdilik bu konuyu aklımızdan çıkarıp döndüğümüzde Irene'in güvenli bir şekilde İskoçya Sokağı'na dönmüş olacağını umalım."

Taksi yola devam etti. Angus pencereden dışarıyı izliyordu, bakışları Corstorphine'in çatılarının tepesindeki gökyüzüne kaydı. Gökyüzü deniz gibi diye düşündü; onu kontrol altına aldık ve bizi en uzak köşelere bile götürebiliyor. Bir sahile gittiğinde denizle ilgili de bunu düşünürdü; tüm o suyun tek bir parça halinde ve kesintisiz olduğunu düşünüp şaşırırdı. Kendisiyle en uzaktaki kıtaların arasında su dışında hiçbir şey yoktu. Bu da onu denizlerin insanları birbirinden ayırmak yerine birleştirdiğine inandırıyordu; gökyüzü de böyleydi. Uzun metal tüplerin içine girip istediğimiz yere havadan ulaşabiliyorduk. Yani Hindistan dünyanın öteki ucunda değil sadece yedi saatlik bir mesafedeydi ve İtalya neredeyse kapı komşusu sayılırdı. Yolculuk üç saat bile sürmüyordu; bu süre içinde Pentland'a yürüyerek gidilebilirdi.

Gözlerini kapattı ve yüzüne vuran sabah güneşinin sıcaklığını hissetti. Pisa'da uçaktan inince de kendisini bu güneşin karşılayacağını düşündü. Gerçi orada daha güvenilir, daha dostça olacaktı. İskoçya güneşi görevinden kolayca cayabiliyor, parlamamak için çabucak bahaneler bulabiliyor, insanlara iyilik yapmaktan çekinebiliyordu.

BELONGS TO KAATIES TEAM

Gözlerini açtığında Antonia'nın kendisini seyrettiğini gördü. Gülümsüyordu. "İtalya'da ilham bulursun umarım," dedi.

Angus gülümsemesine karşılık verdi. "Bulacağıma eminim. Oraya gitmemin üstünden çok uzun zaman geçti. Sanat okulundan hemen sonra gitmiştim. O günlerde verdikleri şu burslardan biriyle iki aylığına gitmiştim. Hâlâ var mı bilmiyorum. Muhtemelen yoktur."

"Artık hiç cömert değiller."

"Evet," dedi Angus. "Düşünsene. Kamu kaynaklarıyla İtalya'ya gitmem mümkün olmuştu ve ülkenin bana sunabildiği şeyleri özümseme fırsatı bulmuştum. Sadece bakmam için bana para veriyorlardı."

"Ve hissetmen," dedi Domenica. "Tecrübe etmen için."

Angus başıyla onayladı. "Kesinlikle. Tabii tüm dünyanın ayaklarımın altında olduğunu düşünüyordum. Uffizi'ye gidip gezince zamanı geldiğinde tıpkı o resimler kadar iyi ve büyüleyici resimler yapmamam için bir sebep olmadığını hissetmiştim. O kadar kendimden emindim."

Domenica ceketinin koluna dokundu. "Senin resimlerin de çok iyi."

"Pek sayılmaz."

Domenica elini kolunun üstüne koydu. "Elbette öyle."

"Evet," dedi Antonia. "Domenica haklı. Senin resimlerini seviyoruz."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Angus başını eğdi. "Oraya bakmak için gittim, öğrenmek için değil. Bu hataydı. Teknik öğrenmem gerekirdi. Birisinin yanında çıraklık yapmalıydım. Ama böyle bir şey yapmadım. Zeytinliklerde piknik yaptım, Floransa ve Siena'da kafelerde oturdum, tıpkı E. M. Forster'ın romanlarındaki o aptal karakterler gibiydim. Fırsatımı harcadım."

"Ama hepimiz fırsatlarımızı harcıyoruz," dedi Domenica. "Hem de hepimiz. Tüm gençler yapıyor. Çünkü çok fazla zamanımız olduğuna inanıyoruz, ama sonra zamanımızın sonsuz olmadığını fark ettiğimizde çok geç oluyor." Duraksadı. "Bu iş böyle Angus."

Angus iç geçirdi. "Evet, sanırım haklısın."

Cyril ayağının dibinde hareketlenip başını sahibinin ayağının üstüne koydu.

"İkinci bir şans diye bir şey var," diye devam etti Domenica. "İlk İtalya gezimizi boşa harcamış olabiliriz ama ikinci gezimizi de harcayacağız diye bir şey yok."

BELONGS TO KAITOS TEAM

60. Arkadaşların Huzuru

"Senin adına çok üzüldüm Bertie," dedi Olive. "Neler olduğunu duydum ve çok üzüldüm. Bunu bilmeni istedim." Canı pek oyun oynamak istemeyen Bertie okulda, bahçenin bir köşesinde duruyordu; Olive Pansy ile birlikte yanına gelmişti ve şimdi iki kız da Bertie'ye bakıyor, ağlayıp ağlamadığını anlamaya çalışıyorlardı.

"Gözyaşlarını tutmamalısın," dedi Olive. "Ağlamak için kendine izin vermen daha iyi olur. Sana gülmeyeceğiz, değil mi Pansy?"

Pansy başını salladı. "Zavallı Bertie. Kendini çok kötü hissediyor olmalısın. Onu hayatta gören son kişi sendin. Bu gerçekten kötü hissettiriyor olmalı."

"Evet," dedi Olive. "Bu gerçekten kötü." Duraksadı. "Henüz bir haber çıkmadı değil mi?"

"Sanmıyorum," dedi Bertie. "Polisler onu arıyor. Belki de yolunu kaybetmiştir."

Olive ona acıyarak baktı. "Sanmıyorum Bertie. Sokağının sonunda kaybolmazsın. Kaybolduğunu hiç sanmıyorum."

BELONGS TO KAITLIS TEAM

"Muhtemelen kaçırılmıştır," dedi Pansy.

Olive bunun olası olduğunu düşünüyordu. "Belki de," dedi. "İnsanlar çok paraları olmasa bile kaçırılıyorlar. Belki de onu zengin birisiyle karıştırmışlardır ve bir yerde bir mahzende tutuyorlardır."

"Ya da eski bir kalede," dedi Pansy.

"Olabilir," dedi Olive. "Hani şu Kuzey Berwick yakınlarındaki eski kale var ya, Tantallon. Onun gibi bir yerde. Bir keresinde oraya piknik yapmaya gitmiştik ve insan kaçıranların kaçırdıkları kişiyi tutabilmesi için çok uygun olduğunu düşünmüştüm. Sence polisler Tantallon'a bakmışlar mıdır Bertie?"

Bertie başını salladı. "İskoçya Sokağı'na afişler yapıştırdılar," dedi. "Üstünde annemin resmi var."

Olive onaylamıyor gibi görünüyordu. "Bence bu hiç iyi bir fikir değil Bertie. Bu adam kaçıranların canını sıkabilir. İnsanların polise gitmesinden hoşlanmıyorlar."

"Evet, hoşlanmıyorlar," dedi Pansy. "Bu muhtemelen işleri daha da kötü yapmıştır."

Olive onayladı. "Fidye istediler mi Bertie? Elinize bir mektup geçti mi?"

"Sanmıyorum," diye yanıtladı Bertie. "Babam henüz böyle bir şey söylemedi."

Pansy bir şey hatırladı. "Bazen kaçırdıkları kişinin kulağını kesiyorlar. Sonra bunu zarfa koyup evine gönderiyorlar. O kişinin ellerinde olduğuna kanıt oluyor."

"Bu doğru," dedi Olive. "Ben de duymuştum. İtalya'da çok oluyormuş. Ama artık hepimiz Avrupa Birliği'ndeyiz."

BELONGS TO KAATIES TEAM

"Annenin kulağını çoktan göndermiş olabilirler," dedi Pansy. "Belki de baban içinde reklam filan olduğunu düşünüp zarfı atmıştır."

"Bu mümkün," dedi Olive. "Biz böyle şeyleri hiç açmıyoruz. Hemen atıyoruz. Zarfın içinde birisinin kulağının olabileceği aklımızdan bile geçmiyor."

"Genellikle Çin restoranlarından geliyor," dedi Pansy. "Evlere servis menülerini gönderiyorlar ama çoğu insan okumadan çöpe atıyor."

Bertie karşılık vermedi. Olive ile Pansy'nin onu yalnız bırakmasını istiyordu; onlarla ya da başkasıyla konuşmak istemiyordu. Sadece tek başına kalmak istiyordu.

"Yardım edebileceğimiz bir şey olursa söyle," dedi Olive. "Bence baban Ulysses'e tek başına bakmakta zorlanacaktır. Erkeklerin bebekler konusunda ne kadar beceriksiz olduğunu biliyorum."

"Çok beceriksizler," dedi Pansy. "Oğlanlar da öyle."

"Belki de Ulysses için en iyisi birisinin onu evlat edinmesidir," diye devam etti Olive. "Evlat edinmek isteyen çok insan var. Ulysses gibi çirkin bebekleri bile."

"O kadar çirkin değil," dedi Bertie.

"Çirkin," dedi Olive. "Annem onu annenle George Sokağı'nda görmüş. Tam bir şok yaşadığını söyledi."

"Çok hoş bir bebek olmadığı anlamına gelmiyor," dedi Pansy rahatlatmaya çalışarak. "Ayrıca gerçekten bebek isteyen insanlar yüzünü fark etmeyeceklerdir."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Olive konuyu Ulysses'ten başka bir yere çekti. "Onu son gördüğünde annen neredeydi?" dedi.

Bertie Romanya'ya gönderilecek giysi ve ev eşyası dolu konteynerlerden bahsedince Olive hüzünle başını salladı. "Bunu duymuştum," dedi. "Son derece yararsız olsa da hoş bir şey."

"Faydasız olduğunu düşünmüyorum," dedi Bertie. "Böyle şeyler aldıkları için mutlu oluyorlardır."

"Hayır, olmuyorlar," dedi Olive kendinden emin bir şekilde. "Romanyalıların, kendi giysileri varken gönderilen bu işe yaramaz eski İskoç giysilerinden bıktıklarını duymuştum. Tırlar geri döndüğü gibi tüm eşyaları çöpe atıyorlarmış."

Bertie tam buna karşı çıkacaktı ki ilgileri dağıldı. Okul binasının yanındaki bir kapı açılınca bahçeye çıkan Bayan Maclaren Hope'u gördüler. Etrafına bakındı ve Bertie'yi görünce heyecanla el salladı.

Ne hata yaptığını merak eden Bertie öğretmenine doğru yürümeye başladı. Fakat öğretmen zaten ona doğru geliyordu ve hafifçe koşmaya başlamıştı. "Bertie!" diye bağırdı. "Bertie, sana harika bir haberim var."

Bertie donakaldı.

"Annen sapasağlammış!" dedi nefes nefese. "Bugün dönecekmiş. Baban gelip seni alacak."

Bertie müthiş bir rahatlama hissetti. "Dönmüş mü?" diye kekeledi. "Dönmüş mü?"

"Evet," dedi Bayan Maclaren Hope hızla. "Ne olmuş biliyor musun? O büyük konteynerlerden birinin

BELONGS TO KAATIES TEAM

içinde kalmış. O içerideyken yanlışlıkla kapıyı kapatmışlar. İnanabiliyor musun? Zavallı kadın. Macaristan'a varana kadar içeriden kapıya vurup durmasını duymamışlar. Sonra Macar polisi onu tutuklamış ve ne dediğini anlamamış. Neyse ki her şey çözümlenmiş, Edinburgh'a geri dönüyormuş."

Yanlarına gelen Olive Bertie'nin sırtını sıvazladı. "Çok iyi bir haber," dedi. Sonra öğretmenine bakarak devam etti. "Biz de onu teselli ediyorduk. Pansy'yle birlikte onu teselli ediyorduk."

"Çok kibarsınız," dedi öğretmen. "Böyle zamanlarda iyi arkadaşlara ihtiyaç duyuluyor, değil mi Bertie?"

Bertie başıyla onayladı.

"Artık içeri girelim," dedi Bayan Maclaren Hope. "Sonra da Bertie'nin annesi için Evine Hoş Geldin kartları hazırlarız. Tamam mı?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

61. Big Lou'nun Sanat ve Moda'ya Dair Görüşleri

Matthew'un sabah kahvesi için süte buhar püskürtürken, "Eee," dedi Big Lou, "Demek Moray Meydanı. Basamakları tırmanıyorsun bakıyorum."

Matthew güdü. "India Sokağı'ndan sonra Moray Meydanı basamak tırmanmak sayılmaz," dedi. "Belki yan yan gidiyorum denilebilir. Ama yukarı çıkmıyorum."

Tabii Big Lou'nun Edinburgh sosyetesinin oyunlarına hiç vakti yoktu. Canonmills'te tepenin eteğinde oturuyordu ve yukarı, aşağı, hatta yana doğru taşınmasının pek mümkün olmadığını düşünüyordu. Komşularını tanıyor ve seviyordu. Onunla aynı katta oturanlar yardım sever insanlardı, temizlik sırasına riayet ediyorlardı ve gürültülü partiler asla verilmiyordu. Hatta sessiz partiler de olmuyordu ama bu Big Lou'nun ve komşularının işine geliyordu.

"Daireden çok memnunum," dedi Matthew. "Bir de bahçesi var Lou. Çok hoş bir bahçe. Gelip görmelisin."

"Ne yetiştireceksiniz?" diye sordu Lou. "Patates mi?"

BELONGS TO KAATIS TEAM

Matthew başını salladı. "Moray Meydanı'nda patates yetiştirmiyorlar," dedi ciddi bir tavırla. "Çiçek belki. Çalı ve biraz da…" Cümlesini tamamlamadı, hiç bahçeyle uğraşmamıştı.

"Eee?" dedi Big Lou. "Biraz ne?"

"Biraz da toprak örtüsü," dedi Matthew hızla. Bu terimi bir yerde görmüştü ve aklına takılmıştı. Böyle bir şey kesinlikle vardı.

"Pahalı mıydı?" diye sordu Big Lou. "Elli bin mi?"

Matthew ona şaşkınlıkla baktı.

"Daha mı fazla?" diye sordu. "Altmış bin mi?"

"Biraz daha fazla," dedi Matthew ve ekledi, "epeyce fazla."

Big Lou ona kahvesini verdi. "Saçmalık," dedi. "Bu şehir iyice pahalılandı. Elli bine Arbroath'ta gayet güzel bir yer alırsın."

"Sanmıyorum," dedi Matthew. "Artık alamazsın."

Big Lou omzunu silkti. "Belki ben biraz eskide kaldım."

Matthew tek kaşını kaldırdı. "Olabilir. Belki biraz."

Big Lou konuyu değiştirdi. "Angus da gitti," dedi. "Köpeğiyle hem de."

"İtalya'ya gitmesini kıskandım," dedi Matthew. "Benim gibi tüm sanatçıların ruhani evi."

Big Lou ona baktı. "Sen sanatçı değilsin ki."

"Ya da sanat eserlerinin alım satımıyla ilgilenenlerin," diye ekledi Matthew.

Big Lou ikna olmamıştı. "Bir sanatçı olmak için resim veya heykel filan yapman gerekir."

BELONGS TO KAATIES TEAM

"Hayır," dedi Matthew. "Artık değil. Bugünlerde iyi para kazanan sanatçılar resim çizemiyor. Heykele gelince... Bu epeyce eski kafalı bir düşünce Lou. Artık enstalasyonlar var." Matthew kafeye baktı. "Mesela kahve makineni düşünelim. İki fiyatı var: Mutfak malzemeleri satan bir dükkândan aldığındaki fiyatı ve bir galerideki kaidenin üstüne yerleştirip üstüne Buhar Çağı veya Krom III gibi bir isim koyduğunda alacağı fiyat."

"Öyle mi?"

Matthew başıyla onayladı. "Evet."

"Yani senin galerine koyarsam daha fazla mı para alırım?"

"Hayır," dedi Matthew. "Sen alamazsın. Objeye sanatsal bir meşruluk sağladığına dair bu dünyanın duayenleri tarafından tanınan birisi tarafından konmalı. Yani bu da piyasayı yaratan kişiler tarafından seçilmen gerektiği anlamına geliyor. Seni seçerlerse – büyük bir koleksiyoner Big Lou'nun koleksiyona uygun olduğunu söylerse– o zaman sana bu statü verilir. Bir nevi kutsanmış olursun. Bundan sonra sanat olarak sunduğun her şey kendiliğinden sanat olur."

Matthew nefes aldı. "Bir şey daha var. Benim galerim olamaz, çünkü ben böyle bir meşruluk bahşedemiyorum. Kahve makinelerinin –ya da diğer herhangi bir şeyin– sanat eseri olarak satılabildiği bir galeri olmalı. Ben bu geleneğin bir parçası değilim."

Big Lou düşünüyordu. "Hollanda lale olayı," dedi. "Toplumsal histeriyle ilgili komik bir kitap okuyor-

BELONGS TO KAATTS TEAM

dum. İnsanların nelere inanıp bir süreliğine çılgınlığa kapıldıklarına dair. Cadılıkla ilgili bir şey vardı."

"Ahlaki panik," dedi Matthew.

"Evet. Öyle bir şey. Hollandalılar da... ne zamandı... 1600'lerde laleler konusunda delirmemişler miydi? Lale soğanlarına korkunç fiyatlar ödemiyorlar mıydı? Bu soğanlar gittikçe daha pahalanıyordu ve insanlar en nadir soğanları bulmak için uğraşıyorlardı. Tam bir aptallık."

"Evet," dedi Matthew. "Sonra birisi çıkıp, 'Bir saniye, bunlar sadece lale soğanı, lale soğanları gerçekte bir ev fiyatı etmemeli,' dedi."

"Ve her şey çöktü. Evet. Sence sanat dünyasındakiler bu lale felaketini biliyorlar mıdır?"

Matthew gülümsedi. "Bence çok iyi biliyorlar. Ama mesele bu numarayı sürdürmek. Sıradan fikirleri satın almaya devam etmek dışında bir şey yapmaları mümkün değil, çünkü böyle yapmazlarsa koleksiyonları değersizleşir. Formaldehitle dolu bir akvaryumun içindeki köpekbalığını kim almak ister ki? Özellikle de köpekbalığı çürüyüp parçalara ayrılıyorsa. Hâlâ önemli olduğunu, tutmaya değer olduğunu iddia etmek zorundasın, çünkü yapmazsan milyonlarca sterlin kaybedersin."

İkisi de değersiz olanın değerlenmesine dair düşüncelere dalınca sustular.

"Pat," dedi Matthew bir anda saatine bakarken.

Big Lou kaşlarını çattı. "Onu çok uzun süredir görmedim."

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Görmek üzeresin," dedi Matthew. "Bu sabah gelecek. Şu sıralarda."

"Neden?"

"Onu tekrar galeriye alacağım," diye açıkladı Matthew. "Yakında taşınacağım ve Elspeth'e her şeyin hazırlanmasıyla ilgili yardım etmem gerekiyor. İki yardımcıya ihtiyacım olacak."

Big Lou bu bilgiyi dikkatle gözden geçirdi. Pat'i severdi ve onu tekrar göreceğine memnun olmuştu. Fakat Pat'in, Matthew'un yeni asistanı Kirsty'yi sevmeyeceğinden endişeleniyordu. Big Lou tam olarak sebebini kestiremese de ondan kesinlikle hoşlanmamıştı. Çok mu havalıydı? Belki de. Ama bundan fazlası da vardı. Big Lou Kirsty'ye güvenmiyordu –evet, buydu işte, güven–, betimlemesi çok zor olan ama yokluğunda hemen farkına varılan bir kavramdı.

"Bu iş yürümez," dedi Matthew'a.

"Neden?"

Big lou omzunu silkti. Matthew'a açıklamak kolay olmayacaktı, çünkü bir erkekti ve erkekler böyle nüansları anlamıyorlardı. Uğraşmanın anlamı olmadığına karar verdi ama en azından halk arasındaki bir deyişi anlayabilirdi. "Arbroath'ta bir söz vardır," dedi, "aynı mutfakta iki kadın olmazmış."

BELONGS TO KAATIES TEAM

62. Nahoş Düşünceler

Matthew Big Lou'dan dönerken yolun karşısına geçtiği sırada Pat'in yokuş aşağı ona doğru yürüdüğünü gördü. Kaldırıma ulaşınca el salladı. O da adımlarını hızlandırmadan önce el salladı.

"Geciktiğim için özür dilerim," dedi yanına vardığında. "Düşündüğümden uzun sürdü."

Matthew gülümsedi. "Özür dilemene gerek yok. Big Lou'yla konuşuyordum ve seninle buluşacağımızı ancak hatırladım."

El sıkışmadılar, uzun süredir görüşmeyen arkadaşların yapacağı gibi sarılmadılar da. Aralarında eski sevgililerin paylaştığı o garip yarı samimi duygu vardı, hızla tuhaf bir hal alabilen bir histi ama onların durumunda böyle bir şey olmamıştı. Aslında bir sıcaklık duygusu gibiydi; bu sıcaklık Rupert Brooke'un söylediği gibi, insanın elinden gelenin en iyisini ve en kötüsünü yapıp ayrılmasından geliyordu. Biraz gergin olan başlangıçtan sonra Pat uzanıp Matthew'un yanağına bir öpücük kondurdu. Fakat Matthew şaşkınlıkla hareket edince Pat onu dudağından öpmüş oldu. Matthew uzanıp bir elini Pat'in omzuna koydu, Pat de aynısını yaptı.

BELONGS TO KAATIS TEAM

Sonra Matthew geri çekildi; anlamsız ve genellikle bir baş selamından bile içten olmayan bir öpücük başka bir şey haline gelmişti. İçinde, kalbinin olduğunu tahmin ettiği yerde –gerçi göğsünde herhangi bir yerde de olabilirdi– tutkuyu belirten fiziksel bir duygu hissetmişti.

Pat endişelendi. "Ne oldu?"

Matthew bakışlarına karşılık vermeyip başını çevirdi; 23 numaralı otobüs tepeden aşağıya iniyordu, hemen yanlarından geçince suyun üstünde görebileceği bir netlikle pencerelerdeki yansımasını gördü.

"Ne oldu?"

Pat ona dokunmak için uzandı. "Bir sorun mu var?"

Matthew başını salladı. Sosyal benliği tekrar kontrolü eline aldı: Yine evliydi; kendisiyle Pat arasında bir şey yoktu, gün ortasında sokaktaydılar ve işverenle yarı zamanlı çalışan arasında geçecek bir konuşma yapacaklardı.

"Aklımda çok şey var," dedi. "Galeriye geri dönelim."

Yürümeye başladılar. "İletişimi kopardığım için özür dilerim," dedi Pat. "Çok çalışıyordum. Bir de taşındım. Warrender Park Terrace'tayım artık. En üst katlardan birinde."

Matthew görebiliyordu. "Şuradaki büyük evlerde mi?"

"Evet. Odam daire şeklinde, çünkü kulelerden birinin altında."

Matthew gülümsedi. Sonra bir anda Pat'in odasından St. Giles'ın kulesine ve Edinburgh Kalesi'ne doğru

BELONGS TO KAATTS TEAM

baktığını hayal etti; pencereden çekilip üstünde hiçbir giysi yokken odada yürüyordu. Eros tarafından gönderilen bir imgelemdi ve Eros böyle fısıltılar için insanlardan izin almıyordu.

Matthew tökezledi.

"Dikkat et," dedi Pat. Sonra yüz ifadesini ve yüzünün kızardığını görünce, "İyi olduğuna emin misin?" diye sordu.

Matthew onu rahatlatmaya çalıştı ama bu sırada imgelem geri döndü ve elini tuttuğunda…

"Ah," diye mırıldandı.

"Matthew?"

Başka bir şey düşünmeye çalıştı, her öğrencinin matematik derslerinde aklının başka yerlere kaymasını engellemek için geliştirdiği yönteme başvuracaktı. Kendisi hep Forth Köprüsü'nü ve bunun resmini düşünürdü; insanın hayal kurmasını engelleyebilecek, duygusal hiçbir önemi olmayan bir konuydu.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu Pat.

Masumane sorulmuş bu soruyu görmezden gelmek mümkün değildi. Bir an onu Warrender Park Terrace'ta gözünde canlandırdığını söyleyecek gibi oldu ama bunu yapamazdı. Bu yüzden hiç düşünmeden, "Forth Köprüsü," diye yanıtladı.

Pat kaşlarını çattı. "Tuhafmış. Neden Forth Köprüsü'nü düşünüyorsun?"

"Bazen düşünürüm," dedi. "Eski köprüyü, yani demiryolu köprüsünü."

"Matthew iyi olduğuna emin misin?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Galeriye yaklaşıyorlardı ama Pat durup elini koluna koymuştu. Merakla yüzüne bakıyordu ki Matthew onu neden hep bu kadar çekici bulduğunu anladı: Gözleri. Sonra da insanın böylesine minik ve alakasız bir şeyle karşısındakine çekim hissetmesinin ne kadar saçma olduğunu düşündü.

"Çok sıkıntılı dönemler yaşıyorum," dedi. "Elspeth'in üçüzü olacak."

Pat nefesini tuttu. "Üçüz mü?"

"Evet."

"Bu oldukça…"

"Şok ediciydi," dedi Matthew. "Ama alıştık. Üstüne üstlük taşınıyoruz. Moray Meydanı'na gidiyoruz."

"Moray Meydanı mı?" Pat oradaki nüdist piknik için aldığı daveti hatırlayarak bir an karşılık veremedi.

"Evet, çok hoş bir daire. Bahçesi de var."

Moray Meydanı'ndan konuşulması onu hem şaşırtan hem de endişelendiren bir noktaya çekmişti. Yine kendisi olmuş, Elspeth'in kocası ve üçüzlerin babası haline dönmüştü. Tehlike geçmiş gibiydi.

"Bunlardan konuşmayalım şimdi," dedi. "Benimle tekrar çalışabildiğin için çok memnunum."

Galeriye vardılar ve öndeki camekânın dışında duruyorlardı. Pat kapıdan içeriye baktı ve arka tarafta çekmecelerden birine bakmakta olan Kirsty'yi gördü. "Matthew?" dedi tereddütle.

"Evet?"

"Bu o değil mi? Burada çalışan diğer kız?"

Matthew galeriye baktı. "Evet, bu Kirsty."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Pat bir anda Matthew'u geri çekti. "Ben içeri girmiyorum," dedi.

"Neden? Ne oldu?"

"Onu tanıyorum," dedi Pat. "O kızı tanıyorum."

"Ne olmuş?"

"Onunla çalışamam. Mümkün değil." Duraksadı. "Sen de çalışamazsın."

"Ne demeye çalışıyorsun? Onunla son iki aydır çalışıyorum zaten."

Pat başını salladı. "Matthew, beni dinle. Onun kim olduğunu biliyor musun? Bilmediğin ortada. Kirsty Kadınların İntikamı denilen bir grupta çok önemli bir konumda."

Matthew grubun ismini tekrar düşündü: Kadınların İntikamı. Amacı isminden belli oluyor diye düşündü; herhangi bir şeyi aydınlığa kavuşturmak için bir tanım yapmasına ihtiyaç duyan bir organizasyon değildi.

"Erkekleri cezalandırıyorlar," diye fısıldadı Pat. "Tehlikeli insanlar."

"Öyleyse onu kovarım. Ne gibi bir sorun olabilir ki?"

"İşte bunu yapamazsın," dedi Pat. "Hatırlasana. Kadınların İntikamı."

BELONGS TO KAITOS TEAM

63. En Sonunda İtalya

"İşte geldik," dedi Angus pencereden Pisa Havaalanı'nı oluşturan alçak, sıradan binalara bakarken. "Kontrol kulesinin de eğik olacağını düşünüyorsun ama değil. Büyük hayal kırıklığı!"

Yanında oturan Domenica omzunun üstünden baktı. "Çok eğlenceli!" dedi. "Pisa Eğik Kontrol Kulesi."

Aynı sırada üçüncü koltukta oturan Antonia Angus'un söylediği şeyi duymamıştı. "Angus komik bir şey mi söyledi?" diye sordu. Sanki olup bitenlerden dışlanmış olmaktan korkuyormuş gibi bir endişe hâkimdi sesine. Yolculukta Angus'un yanına oturmaya çalışmıştı ama Domenica, Angus'un biletinin 6A'ya, kendi biletinin 6B'ye ve Antonia'nınkinin de bu sebeple 6C'ye kesilmiş olduğunu söylemişti.

"Bu göreceli bir kavram," demişti Antonia. "6A'dan 6C'ye kadar bizim, harfler sırf bu anlama geliyor."

Domenica kolay kolay caydırılacak birisi değildi. "Hayır," demişti başını sallayarak. "Hava yolu şirketi sana bir koltuk numarası verdiğinde orada oturmanı

BELONGS TO KAKTUS TEAM

istiyorlar demektir. Kalkıp da, 'Lütfen şurada bir yere oturun,' demiyorlar. 'Tam olarak bu koltukta oturacaksınız,' diyorlar. Gayet net, hatta kendi fikrimi belirtecek olursam son derece kesin olduğunu söylemem gerek."

Antonia bunu dudaklarını büzerek dinlemişti. "Bence..." diye konuşmaya başladı.

"Ayrıca," diye devam etti Domenica, "eğer insanlar kafalarına göre yer değiştirecek olsa uçağın içindeki ağırlık düzenlemesi de bozulur. Hava yolu şirketleri uçağın dengesini koruyabilmek için insanları belli yerlere oturtuyorlar. Tanıdığım bir pilot anlatmıştı. Çok net bir şekilde açıklamıştı. İnsanların etrafta dolanmasını istemiyorlar, anarşinin tohumları burada yatıyor."

Uçağa binmeden önce Edinburgh Havaalanı'nda yaptıkları bu konuşma kibar olmasına rağmen tüm gezinin yüzeyine son derece yakın duran fay hatlarını da ortaya koyuyordu. Domenica, Antonia'nın Angus'ta gözü olduğunu biliyordu ve komşusunun bu İtalya gezisinde ressamı bir şekilde kapmaya kararlı olduğunun farkındaydı. Ama amacı her ne kadar kesin ve hesaplı olursa olsun Domenica da Angus'un bu kadın tarafından baştan çıkarılmaması konusunda kararlıydı. Eğer Angus'u alacak birisi varsa o zaman bu kendisi olmalıydı ve tam olarak bunu yapmaya karar vermişti. Bu nedenle yolculuğun daha başından Angus'un yanında oturması gerektiği ortadaydı; böylece Angus'a iletmek istediği her türlü yorumu ya kendisi aracılığıyla ya da

BELONGS TO KAATTS TEAM

onun üstünden iletmek zorunda kalacak Antonia'ya karşı büyük bir avantaj elde edecekti.

Bu pozisyon son derece avantajlı bir konuma yerleşmesine sebep oldu. Antonia sohbet ederken Angus'un pencereden Alpler'i görüp göremediğini sorduğunda dışarıyı görebilen Domenica, "Hiç sanmıyorum," diye yanıtlamıştı. "Ne de olsa hâlâ Hollanda üzerindeyiz."

Daha sonra Antonia uçak motorlarının gürültüsü arasında havayolu şirketinin yolcularına dağıttığı nemli ve bükük sandviçi sevip sevmediğini sorduğunda Domenica yine meseleyle kendisi ilgilenmişti. Angus Antonia'nın kendisine bir şey söylediğinin farkındaydı ama ne olduğunu çıkaramıyordu.

"Galiba Antonia bir şey söyledi," dedi. "Ne dedi?"

"Önemli değildi," diye karşılık verdi Domenica.

Pisa Havaalanı'nda uçak pistte ilerlerken Antonia Angus'un komik yorumunu soruyor ve Domenica yine onu geçiştiriyordu. "Kontrol kulesiyle ilgili bir şey söyledi," dedi. "Hepsi buydu."

Antonia'nın rahatsız olduğu belliydi. "İyi de ne dedi?"

"Pek önemli bir şey değil. Ah, baksana, gerçi sanırım oturduğun yerden göremiyorsun ama merdivenden ineceğiz gibi görünüyor. Ne kadar düşünceliler."

"Kapıdan aşağıya atlamamızı beklemiyorlardı herhalde," dedi Antonia aksi bir tavırla.

Angus Domenica'ya döndü. "Antonia bir şey mi söyledi?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Pek sayılmaz."

Uçaktan inip otobüsle terminale ulaştılar. Sonra kısa ve hiçbir konuşmanın yapılmadığı karşılaşma sırasında İtalyan görevliler acırcasına pasaportlarına baktılar ve onları içeri kabul ettiler.

"Çok yazık," dedi Domenica, "Dante ve Michelangelo'nun ülkesinin böyle insanlar tarafından korunması. Çok süslü üniformaları olmasına rağmen."

Angus gülümsedi. "Tüm İtalyalı resmî görevlilerin üniformaları harika," dedi. "On dokuzuncu yüzyılda bir İtalyan demiryolu şirketindeki düzenle ilgili bir şeyler okuduğumu hatırlıyorum. Zamanlarının ve sermayelerinin büyük bir kısmını görevlileri için uygun üniformalar tasarlamaya vermişler."

"Tiyatro algıları müthiş," dedi Domenica.

Antonia aynı fikirde değildi. "Demiryolu işletmenin tiyatroyla hiçbir ilgisi yok. Tamamen mühendislik."

"Bu konuda da çok ilerideler," dedi Angus. "Mühendislik, opera, iyi sanat… yapamayacakları bir şey yok sanki."

"Çok yetenekliler," dedi Domenica. "Bavulları A noktasından B noktasına kaybetmeden götürmede de başarılı olduklarını umalım."

"Köpekleri de," dedi Angus.

"Tabii ki." Domenica Cyril'in de onlarla birlikte geldiğini ve kendilerine göre hayli rahatsız bir durumda yolculuk yaptığını unutmuştu.

Ama endişelenmelerine gerek yoktu. Bagajlarını almaya gittiklerinde Cyril'in çoktan orada olduğunu

BELONGS TO KAATTS TEAM

gördüler. O da uçaktan indirilmiş ve önü demirli, özel bir suluğu olan kutuda sabırla bekliyordu. Angus'un geldiğini hemen anladı ve sahibinin ilgisini çekebilmek için yüksek sesle havladı.

"Cyril!" diye bağırdı Angus. "Cyril! *Siamo arrivati!*"*

Yanına gitmek için hızla ilerlediler. Cyril demirlerin arasından Angus'un elini yalamaya çalıştı, kuyruğu hareketli hapisanesinin duvarlarına hızlı hızlı çarpıyordu. Yere eğilen Angus kafesin önündeki mandalı açınca Cyril dışarı fırladı. Köpekle sahibi tam olarak bir araya geldiklerinde yalamalardan ve duygusal ulumalardan oluşan bir yaygara koptu. Cyril için son birkaç saat zorlu geçmişti; uğultular ve tuhaf, rahatsızlık verici hareketlerle geçen bir zaman. Ama artık bitmişti ve Angus'a tekrar kavuşmuştu; yaşadığı rahatsızlık ve şaşkınlık unutulmuştu… âdeta böyle bir şey yaşanmamıştı.

Sonra Cyril bir an durdu. Başını çevirip burnunu kaldırdı ve döner bandın üstüne henüz konmuş çantalardan birine doğru bakmaya başladı. Özellikle bir çanta dikkatini çekmişti ve nemli burnu durmadan kıpırdıyordu.

---

* İt. - Biz geldik (ç.n.)

BELONGS TO KAKTUS TEAM

64. Devlete Hizmet

Cyril'in tuhaf davranışını ilk fark eden Angus oldu. "Sanırım Cyril bir şeyin kokusunu aldı," dedi Domenica'yla Antonia'ya. "Bakın, burnu ilginç bir koku aldığında böyle hep oynar."

Artık neredeyse hiç hareket etmeden duran Cyril'e baktılar, havayı koklarken tüyleri diken diken oluyordu.

"Valizlerden biri," dedi Domenica. "Sence seninkini mi gördü Angus? İçinde ona ait bir eşya mı var?"

Angus başını salladı. "Hayır, Cyril'in pek eşyası yok. Hatta hiçbir şeyini getirmedim."

Cyril hırlamaya başlamıştı.

"Ne oldu yaşlı dostum?" diye sordu Angus. "Bir koku mu aldın?"

Cyril'in yanıtı bagajların üstünde durduğu banda doğru atlamak oldu. Angus cebinden bir tasma çıkararak arkasından bağırdı ama Cyril umursamadı. Epeyce yıpranmış kırmızı bir sırt çantasının peşinden gidiyordu. Bir kez havladı ve kimsenin umursamadığını görünce sesini yükseltti. Bu seferki havlaması salonun

BELONGS TO KAITLIS TEAM

köşesinde gri takım elbiseli biriyle konuşan görevlinin ilgisini çekmeye yetmişti. Gri takım elbiseli adamla birlikte gelen görevli Cyril'e yanaştı.

"Köpeğim için özür dilerim," dedi Angus yanlarına gittikten sonra. "Hemen bağlayacağım."

Takım elbiseli adam Angus'a dönüp gülümsedi. "Kırmızı çantayla ilgileniyor gibi," dedi net bir İngilizceyle. "Sizin çantanız mı?"

"Hayır," dedi Angus.

Adamın ilgisini çekmiş gibi görünüyordu. "Bir şeyin kokusu aldı sanki değil mi?"

"Evet, öyle görünüyor."

Takım elbiseli adam görevliye dönüp İtalyanca hızlı hızlı bir şeyler söyledi, o da başını sallayıp kırmızı çantayı almak için uzandı. Bu sırada tesadüfen başka bir yöne bakmakta olan Angus salonun köşesinden onları izleyen genç bir adam gördü. Yüz ifadesinden büyük bir sıkıntı içinde olduğu belliydi ve görevli çantaya uzanırken kapıya doğru yürümeye başlamıştı.

"Pardon," dedi Angus takım elbiseli adamın kolunu çekiştirerek. "Şuradaki genç adam…"

Adam etrafına bakıp neler olduğunu fark etti ve görevliye kesin bir emir verdi. Bunun üstüne görevli çantayı bırakıp hızla harekete geçti. Pırıltılı kemerine takılı beyaz deri kılıftan tabancasını çıkararak yerinde donakalan genç adama bağırdı.

Domenica ve Antonia her şeye tanık oluyorlardı. Görevlinin yaklaştığını gören genç adam kapıya doğru

BELONGS TO KAATTS TEAM

atıldı ama yeterince hızlı değildi, kapı da kilitliydi. Tekrar bağrışmalar oldu ve silah çekildiğini gören şaşkın yolcular bir teröristin bomba patlatarak kendilerini sonu gelmez ve görünüşe bakılırsa bir türlü bitirilemeyen bir çatışmanın ölüm istatistiklerine katmak için tam o anı bulduğunu düşündüler. Ama bir patlama ya da atış olmadı. Genç adam çabucak yakalandı ve bir anda salona gelen birkaç görevli tarafından sürüklenerek götürüldü.

Hemen ardından Angus ile arkadaşları İtalyan güvenlik güçlerinin hızlı ve yerinde operasyonlarıyla ilgili bilgiler aldılar. Hepsi arka taraftaki bir odaya götürülmüştü. "Sadece tanıksınız," diye açıkladı takım elbiseli adam. "Şüpheli değilsiniz. Lütfen sizi herhangi bir şeyden şüpheli olarak burada..." Durdu ve hepsine tek tek baktı. "Tabii saklayacak bir şeyiniz yoksa."

"Saklayacak bir şeyimiz yok," dedi Angus üçünün sözcüsü olarak. "Buraya tatile geldik."

"Tabii," dedi adam. "Ayrıca size bir teşekkür borçluyuz." Bir meslektaşına işaret etti, adam odadan çıktı ve büyük bir beyaz paketle geri geldi.

"Bunun ne olduğunu tahmin ediyorsunuzdur," dedi.

Angus tek kaşını kaldırdı. "Uyuşturucu mu? Kokain mi?"

"Kesinlikle," dedi adam. "Sırt çantasındaydı. Çok iyi saklanmamıştı, köpeğiniz olmasa bulacağımızdan şüpheliyim." Angus'un ayaklarının dibinde oturan Cyril'e baktı. "Muhteşem bir köpek. İtalya'da devlete

BELONGS TO KAATTS TEAM

hizmette bulunan insanlar için özel nişanlarımız olduğunu biliyor muydunuz?"

"*Cavaliere* olunabiliyordur," diye fikir yürüttü Angus. "Yoksa *commendatore* miydi?" Arkadaşı Richard Demarco'nun sanat dünyasına katkıları sebebiyle böyle bir şeyle ödüllendirildiğini biliyordu.

"Pek çok nişan var," diye açıklamada bulundu gri takım elbiseli adam. "Cavaliere di Gran Croce decorato di Grande Cordone olmak çok büyük bir başarıdır. Bunun altında beş daha düşük nişan var ve basit bir *cavaliere ordine* oluşturuyorlar, bunlardan bizde binlerce var. Bu beşinci sınıf bir *cavaliere* olmanın kötü bir şey olduğu anlamına gelmiyor. Çoğumuz için bu büyük bir başarıdır."

Angus başıyla onayladı; beşinci sınıf bir *cavaliere* olmak Britanya İmparatorluğu Nişanı almak gibi bir şeydir herhalde diye düşündü.

"Bu ödüller hayvanlara verilmiyor tabii," diye devam etti adam. "Fakat İtalya hükümeti hayvanların kahramanlıklarına çok büyük değer veriyor, harika köpeğiniz de bunun en iyi örneklerinden birini verdi diyebilirim."

Angus Cyril'e baktı, Cyril de tam olarak neler olup bittiğini anlamadığını belirten bir bakışla karşılık verdi.

"Garanti veremem ama," dedi adam, "departmanımın köpeğinizin ismini Bakanlar Kurulu'na sunacağından emin olabilirsiniz. Kendisinin *cane-cavaliere* yapılması için çok ciddi bir öneri mektubu yazacağım. Devlete hizmette bulunmuş köpeklere verilen bir nişan-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

dır. Depremlerde ya da çığda hayat kurtaran köpeklere verilir."

"Benim köpeğim de…"

Adam parmağını kaldırdı. "Kesinlikle. Sizin köpeğiniz."

Angus ne diyeceğini bilemiyordu. Cyril geleli on beş dakika olmamıştı ki İtalyan devletine hizmette bulunmuş ve bunun karşılığında bir ödül almak için öneri mektubu gönderilmesini garantilemişti. Bu seyahat için iyiye işaret diye düşündü. Yabancı bir ülkeye gelip hükümet nişanı almaya aday olmak umut verici bir başlangıçtı.

BELONGS TO KAITOS TEAM

65. İtalya Etkisi

Bu uğurlu başlangıç Angus'un Pisa'dan villaya kadarki yolculuğunda son derece neşeli olmasını sağlamıştı. Kiraladıkları Fiat Venti Cavalli herkese ve bavullarına yetecek kadar büyüktü ama Cyril Angus'un kucağında oturuyordu. Pencereden başını çıkartıp gelip geçen İtalya havasını büyük bir ilgiyle koklamaktan çok hoşnuttu. Kokular elbette İskoçya'daki bir gezide alabileceklerinden epeyce farklıydı ve diğer yolcuların hiçbiri Cyril'in şu anda koku dokusundan ne kadar keyif aldığını bilmiyordu. Köpek burnunun önüne serilen dünya tahmin edebileceğimizden çok daha zengindi ve bu sadece orada olanları değil –ki bu kendi içinde zaten ilginçti–, daha önce orada olanları da ortaya koyuyordu. Yani insanlar başkalarının yaptığı şeylerin işaretlerini –çiftlik çitleri, siloları ve çiftlikleri– görebiliyorken köpekler çok daha fazlasına şahit oluyorlardı: Araziye kat kat yayılmış ve kaybolmamış tarihi kokulara. Toskana'daki bir tarlaya bakıp saban izlerini, taşları, kurumuş toprağı görebilirdik ama bu saban izlerinin öküzler tarafından yapıldığını, kilerde dolaşan, zeytin ağaçlarının arasında

gezinen çizmeleri bambaşka öyküler anlatan çiftçinin ektiği tohumları gagalayan kuşlar olduğunu bilen bir köpek için bu yetersiz bir manzaraydı. Şu anda da Cyril bunları algılıyor ve bu çıldırtıcı koku yelpazesini yorumlayarak sınıflandırmanın doğurduğu zihinsel çabanın heyecanıyla ürperiyordu.

Arabayı Domenica kullanıyordu. Bu konuda hiçbir laf edilmemişti; Domenica bir araba ayarladığını söylemişti sadece. Angus'un ehliyeti olmasına rağmen arabası yoktu ve araba kullanmayı neredeyse unutmuştu; Antonia ise –kendi görüşüne göre– Domenica bu kadar kontrolcü olmasaydı arabayı kullanıyor olurdu.

"Arabayı ben de kullanabilirim," dedi Pisa'nın banliyölerini arkalarında bırakırlarken. "Ara vermek istediğinde söyle yeter."

"Çok sağ ol," dedi Domenica. "Ama kiralama sözleşmesinde bir tek benim ismim geçiyor. Çok yazık gerçekten."

Antonia karşılık vermedi ama bunu da Domenica'nın egemenlik kurma örneklerinden biri olarak aklına not etti. Angus'u tekeline alıp kendisine geçit vermediği uçaktaki buna benzer örnekler de yeterince kötüydü ama tüm seyahatin böyle gidecekse bununla ilgilenmesi gerekecekti. Domenica daha önce tanışmış olsa bile Angus sadece onun keyfi için burada değil diye düşündü Antonia. Birisinin başka birisiyle daha önce tanışmış olması o kişiyle birlikte olması açısından daha büyük bir hakka sahip olduğu anlamına gelmiyordu; bu saçma olurdu. Belki de Domenica'ya Antonia'nın

BELONGS TO KAATTS TEAM

da tıpkı Angus gibi bir sanatçı olduğu –ne de olsa yazardı– ve bunun ikisinin arasında sanatçı olmayan Domenica'nın anlayamayacağı bir bağ oluşturacağını hatırlatması gerekiyordu.

"Kendimi çok… coşkulu hissediyorum," dedi. "Toskana da olmak bile böyle hissettiriyor." Arabanın etrafındaki kırsal alanı gösterdi. "Sanatçı bir ruhun böylesi bir yerde canlanmaması mümkün mü? Sence de öyle değil mi Angus? Bir sanatçı olarak soruyorum."

Angus gülümsedi. "Kesinlikle," diye cevap verdi. "Böyle bir manzaraya kayıtsız kalmak mümkün değil."

Antonia bunun üstüne devam etti. "Sanatçı olmayanlarımız bile," bu sırada Domenica'ya anlamlı bir şekilde baktı, "bir şeyler hissedecektir. Gerçi o kadar yoğun olacağını sanmıyorum."

Domenica gözlerini yoldan ayırmadı. "İtalya'nın bu bölgesinde uzun bir aile geçmişimiz var," dedi olağan bir ses tonuyla. "Hatta annemle babam Floransa'da tanışmış. Babam oradaki İngiliz Kütüphanesi'nin kuruluşunda görev almış. Yıllarca British Council'de çalışmış. Pek çok arkadaşı varmış orada. Ben de sık sık tatile giderdim. Hatta ilk erkek arkadaşım İtalyandı. On altı yaşındaydım ve Conte di bilmem ne olan bir babası vardı, tenis oynardık ve…"

"Ne sıkıcı bir oyun," diye araya girdi Antonia. Şu İtalyan çocukla conte olan babasının hikâyesini dinlemek istemiyordu; üst orta sınıf gösterişçiliğinin tipik öykülerinden olduğunu düşünüyordu. Peki ya çocukken tatile çıkma olayına ne demeli? Domenica gençken

BELONGS TO KAATTS TEAM

İtalya'da değil Hindistan'da yaşamıştı. Bütün bunları kafadan mı atıyordu?

"Tenis mi?" dedi Angus. "Tenis mi sıkıcı? Hiç de değil. Domenica istersen seninle tenis oynayabiliriz. Biraz paslandım ama eskiden çok oynardım. Villada tenis kortu var mıdır acaba?"

"Sanmıyorum," dedi Domenica. "Ama olsaydı kesinlikle oynardık."

Antonia acı acı güldü. Domenica tam bir kayıp vakaydı. Tenis kortu olsaydı oynardık demek! Piyano çalmayı öğrenmiş olsaydı gayet iyi çalacağını söyleyen şu Jane Austen karakterinden hiç de farklı değildi. Eğer Domenica böyle oynamak istiyorsa kendisi de oyundan geri durmayacaktı. Angus'un ilgisini çekmek için alenen savaşa girilecekse o zaman Antonia, Domenica'nın zeki laflarının asla aşık atamayacağı bir avantaja sahipti: ondan gençti. Bu gerçek kendisine inanılmaz bir avantaj sağlıyordu; daha gençti ve erkekler daha genç kadınlardan hoşlanırdı. Böyle olmadığını iddia edebilirlerdi ama bu lafların eninde sonunda boş olduğu ortaya çıkardı; Angus da istisna olmayacaktı.

Yol almaya devam ettiler ve düzlük alandan yavaş yavaş yükselen küçük tepedeki Sant' Angelo kasabasını gördüler. İlk gördükleri sırada hâlâ arada epeyce mesafe vardı ve kasaba sanki sadece mavinin açık tonlarıyla resmedilmiş bir arka planda gerçekdışıymış gibi puslu bir görüntüyle belirmişti.

"İşte oraya gidiyoruz," dedi Domenica. "Gördünüz mü? Şuraya."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Antonia ve Angus sessizdi. Böylesine bir güzellik korkuyla susmamızı sağlayabiliyordu; bunun gerçek olmayabileceği, sevdiğimiz diğer şeyler gibi sadece kısa süreliğine bahşedilmişçesine elimizden alınabileceği korkusuyla.

66. Ahde Vefa

Irene'in dönüşü çok sade oldu. O gün Bertie'yi 23 numaralı otobüsle Stuart okula götürmüş, dönüşte onu annesinin alacağına dair söz vermişti. Gerçekten de Bertie okul kapısına doğru yürürken Irene'in bir grup ebeveynle hararetli bir şekilde konuştuğunu gördü ve onlara başından geçen inanılmaz olayı anlattığını düşündü.

"İşte annen," dedi Olive kapıya yaklaşırlarken. "Kimse onu tekrar görebileceğini düşünmüyordu ama geri dönmüş. Babam çok yazık olduğunu söyledi."

Bertie kaşlarını çattı. "Ne çok yazık?"

"Annenin konteynerle götürülmüş olması," dedi Olive. "Daha doğrusu bunu demeye çalıştığını sanıyorum. Tabii geri dönmesinin yazık olduğunu da söylemiş olabilir. Anlamam mümkün değildi. Ama aynen böyle dedi."

Eve otobüsle döndüler.

"Senin için endişelendim anne," dedi Bertie.

"Endişelenmişsindir tabii," dedi Irene. "Ama bu ufak meseleleri geride bırakmamız gerek. Bu deneyim

BELONGS TO KAKTUS TEAM

beni daha da güçlendirdi Bertie. Konteynerle Macaristan'a kadar gitmek mühim bir mesele değil. Ayrıca babandan senin bu konuda çok cesur davrandığını öğrendim. Ulysses de öyleymiş."

Bertie bir şey söylemedi. Annesinin yokluğunda Ulysses'in ne kadar neşeli olduğundan bahsetmenin işe yarayacağından emin değildi; kusmamıştı ve iştahı yerine gelmişti. Hayatın normal akışına geri döneceğini fark etmişti, gerçekten de kısa süre içinde böyle oldu. Gerçi Irene'in başına gelen talihsiz olaydan sonra her şey aynı kalmamıştı; Irene uzaktayken babası Bertie'yi teselli etmeye çalışmış ve bu kriz sona erip de Irene geri döndükten sonra onu Pentland'da balık tutmaya götüreceğine söz vermişti. Bu uzun zaman önce verilmiş bir sözdü, Bertie de kolayca unutulmasına izin vermeyecekti. Irene'in dönüşünden birkaç gün sonra Bertie konuyu Stuart'a açtı ve sözünü hatırlattı.

"Söz verdin," dedi. "Sözünü tutmak zorundasın. Ahde vefa baba."

Stuart saklayamadığı bir şaşkınlıkla Bertie'ye baktı. "Bunu nereden öğrendin?"

"Sözlerini tutman gerektiği anlamına geliyor. Bir yerde okudum."

"Sözümü tutacağım elbette."

Bertie ısrarcıydı. "Ne zaman?"

Stuart düşündü. Hâlâ mazeret iznini kullanıyordu ve Bertie'nin de birkaç gün izin kullanabileceğini düşünüyordu. "Yarın," dedi.

BELONGS TO KAATTS TEAM

Bertie'nin gözleri fal taşı gibi açıldı. "Ama yarın okul var baba. Benim okula…"

Stuart gülümsedi. "Sorun değil Bertie. İzin alabilirsin."

Bertie'nin ağzı açık kaldı. "O kadar basit mi?"

"Evet," dedi Stuart. "O kadar basit. Annen yokken büyük sıkıntı yaşadın."

Bertie düşünceli görünüyordu. Evet, endişelendiği ve korktuğu için sıkıntı yaşamıştı ama öteki açılardan… Bunu itiraf etmek elbette istemiyordu ama bazı açılardan harika olmuştu. Yoga yoktu. İtalyanca yoktu. Psikoterapi yoktu.

"O yüzden," diye devam etti Stuart, "Pentland'daki şu fiyortların birinde balık tutmaya gideceğiz."

"Başım belaya girmez mi?" diye sordu Bertie.

"Hayır. Hiç de girmez. Ben senin babanım ve ara sıra okuldan izin alabilecek kadar yeterli bir eğitim gördüğün kararını verebilirim. Ne de olsa bana kalkıp ahde bilmem ne diyebiliyorsun. Nasıldı Bertie?"

"Ahde vefa," dedi Bertie. "Hakkında bir sürü şey okudum. Uluslararası hukuktaki prensiplerden biriymiş. Sözünü tutman gerektiği anlamına geliyor." Tofu'yu düşündü. Bu kuralı ona açıklamalıydı. Olive'e de. Ayrıca fıstık ezmeli sandviç karşılığında cips vermeye söz veren ama sonra o sırada parmaklarını çapraz yaptığını söyleyerek anlaşmadan vazgeçen Hiawatha'ya da.

Stuart başıyla onayladı.

"Uluslararası hukuk ne baba," diye sordu Bertie.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Stuart tek kaşını kaldırdı. "Sanırım ülkelerin uyması gereken bir dizi kural."

"Peki uyuyorlar mı?"

"İşlerine geldiğinde," dedi Stuart. "Yoksa uymuyorlar. İşlerine gelmediğinde kuralların biraz muğlak olduğunu söylüyorlar."

"Anladım," dedi Bertie. Balık tutma işini düşünmeye başlamıştı. "Nereye gideceğiz?"

"Şu fiyortlardan birine," dedi Stuart Pentland tarafını göstererek. "Birilerinden iki tane kamış alabilirim. İhtiyacımız olan her şeyi verebilecek birini tanıyorum."

Bertie heyecan ve neşeyle ağırlığını bir ayağından ötekine veriyordu. "Sandviç de yer miyiz?"

"Evet," dedi Stuart. "Yanımıza sandviç de alırız. Kayak alanının karşısındaki garajdan cips de alırım."

Bertie bu düşüncenin verdiği keyifle gözlerini kapadı. Tekrar açtığında babasıyla yaptığı konuşmayı sürdürdüğü mutfakta annesiyle karşılaştı.

"Neler oluyor Stuart?" diye sordu Irene. "Bu cips konusu da ne böyle?"

Stuart yutkundu. Bertie bunu fark edip bakışlarını kaçırdı.

"Bertie'yle birlikte…" Cümlesini tamamlayamadı. Bertie'nin kalbi bir an duracak gibi oldu.

Irene gözlerini Stuart'a dikmişti. "Evet?"

"Balık tutmaya gidiyoruz anne," deyiverdi Bertie. "Pentland'daki fiyortlardan birine gideceğiz. Babam cips de alacak ki gittiğimizde…" O da cümlesini tamamlayamadı. Ama cesaretini topladı. "Yarın."

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Yarın mı?" dedi Irene. "Ama yarın okul var Stuart. Bertie..."

Stuart gözlerini kapadı. "Karar alınmıştır," dedi sert bir şekilde. "Bertie yarın okula gitmeyecek. Balık tutacağız. Her şeye karar verildi."

Bertie babasına hayranlıkla baktı. Sonra annesine baktı. Irene gözlerini kısmıştı.

"Stuart," dedi kısık sesle. "Seninle özel olarak konuşabilir miyiz?"

Bertie nefesini tuttu.

"Gerek yok," dedi Stuart soğuk bir tavırla. "Her şey ayarlandı. Bertie'ye ayarladığımı söyledim. Bu kadar."

"Evet," dedi Bertie. "Ahde vefa."

İkiye karşı bir diye düşündü Bertie. İkiye karşı bir. Hayır, Ulysses'i de sayarsan üç.

BELONGS TO KAITOS TEAM

67. Gezi Başlıyor

Pollockların sık sık kaybolan ve hatta bir defasında yanlışlıkla Glasgow'da unutulan eski Volvo'suyla yola koyuldular. Daha doğrusu tam olarak aynı araba sayılmazdı: Glasgow'da bir Volvo bırakılmış ve Edinburgh'a Domuz O'Connor'ın (huzur içinde yatsın) ısrarıyla bir Volvo getirilmişti ama Stuart'ın Glasgow'da hiç düşünmeden bıraktığı arabanın beş vitesi varken Edinburgh'a dönen arabanın sadece dört vitesi vardı. Stuart'ın bu konuda içi pek rahat değildi ama olayı kurcalamamaya karar vermişti; çoğu insan dört vitesle yetiniyordu ve sadece rahatına düşkün, hatta utanmazca bencil olanlar beş vites konusunda ısrar ediyordu. Fakat bu farkı Bertie dile getirmişti; Stuart da bu arabanın kendi arabaları olmadığına inanıyordu ama menfaat öne çıkmış ve şüphelerini dile getirmemişti.

Şimdi Bertie babasının yanında, yolcu koltuğunda oturmuş Edinburgh'un düzenli manzarasının akıp gidişini seyrediyordu. Holy Corner'a vardıklarında First Morningside Yavrukurtları'nın her hafta Bayan Rosemary Gold önderliğinde toplandığı kiliseyi gösterdi.

BELONGS TO KAATIES TEAM

"Yavrukurtların merkezi orada," dedi babasına. "Orada çok eğleniyoruz."

"Eğlendiğinize eminim Bertie," dedi Stuart. "Ben de izciyken çok eğlenirdim." Duraksadı. "Çok eskide kaldı artık."

Bertie babasına hayranlıkla baktı. "Sen izci miydin baba?"

"Evet. Aslına bakarsan öyleydim."

"Diğer kızlarla ve oğlanlarla kampa gider miydin?" diye sordu Bertie. Babasının evet demesini istiyordu, babasının kamp yapma deneyimi olmasını istiyordu, çünkü bu onu da bir gün belki kampa götürebileceği anlamına geliyordu. Sadece ikisi.

Stuart başını salladı. "Ben de kampa gittim ama sadece oğlanlarla," dedi. "O zamanlar kız erkek karışık değildi."

Bertie koltuğunda dönüp babasına büyümüş gözlerle baktı. "Yani… yani kızlar yok muydu?"

Stuart başıyla onayladı. "İzcilik oğlanlar içindi. Kızların kendi grupları vardı. Böyleydi."

Bertie birkaç saniye karşılık veremedi. Öyleyse o günlerde Olive'in yavrukurt olmasına izin verilmeyecekti. Gözlerini kapadı ve Olive'in olmadığı yavrukurtları düşündü; harika olurdu dedi kendi kendine.

"Yavrukurtlara neden kızları da kabul etmeye başladılar?" diye sordu. "Oğlanlar kızların gruplarına katılamıyorken hem de."

Stuart düşünceli görünüyordu. Aklı başında hiçbir erkek kızların grubuna katılmak istemez diye düşündü

BELONGS TO KAATTS TEAM

ama bunu özellikle de bugünlerde söyleyemezdi. "Belki de oğlanların yavrukurt gruplarında kızların olmasının daha iyi olacağını düşünmüşlerdir."

"Ama öyle değil," dedi Bertie hızla.

Stuart gülümsedi. "Yapma Bertie. Kızlar da tıpkı oğlanlar gibi eğlenmek ister."

"Emin misin baba?" dedi Bertie Olive ile Pansy'yi düşünerek. "Bence sadece oğlanların eğlenmesini engellemek isteyen kızlar var."

Stuart yutkundu; birinin, hem de çok yakından tanıdığı birinin ismini verebilirdi. "Bilemiyorum Bertie. Belki de biraz büyüdüğünde olaylara farklı bir açıdan bakabilirsin."

"Yedi yaşına gelince mi?" diye sordu Bertie.

"Evet, olabilir."

Bertie yedi yaşına geldiğinde dünyanın nasıl görüneceğini hayal etmeye çalıştı ama aklı başka yerlere gitti. Braid Hills Oteli'nin yanından geçiyorlardı ve ufukta Pentland görünmeye başlamıştı. Hillend'deki kayak alanını ve ardındaki zirveyi gördü; batıya doğru uzanan yeşil tepeleri de. Birkaç dakika içinde şehirden çıkmış, küçük vadilerle gizli fiyortların olduğu bölgeye girmiş olacaklardı. İnanamıyordu ama birkaç dakika içinde balık avlamaya başlayacaklardı.

Tıpkı Stuart'ın söz verdiği gibi Hillend'deki benzinlikte durdular. Stuart depoyu doldururken Bertie de içeride gezip çikolatalara, şekerlere ve insanın ağzını sulandıran patates cipslerine göz gezdirdi. İki cips seçti, biri tuzlu, diğeri de domates sosluydu. "İyi seçim Ber-

BELONGS TO KAATTS TEAM

tie," dedi Stuart benzinin parasını ödemek için geldiği sırada. "Çikolata almaya ne dersin?"

Bunu daha önce Bertie'ye hiç kimse söylememişti. Çikolata almaya ne dersin? Karışık bir cümle değildi ama gücü ve armağan hissi o kadar yoğundu ki Bertie huşuyla doldu. Daha fazla insan böyle sözleri birbirlerine daha sık söylese ne kadar yapıcı olurdu. "Anlaşmazlık yaşadığımızı biliyorum ama çikolataya ne dersin?" Ya da, "Seni gördüğüme çok sevindim! Çikolataya ne dersin?"

"Çikolata mı?" dedi Bertie. "Hem çikolata hem cips mi?"

Stuart gülümsedi. "Neden olmasın?"

Bertie tıpkı Siren seslerinin denizcileri cezbetmesi gibi onu kendine doğru çeken sıralanmış çikolatalara baktı; Faust da böyle bocalayıp pazarlığı sonlandırabilirdi. Tereddüt etti ve sonra bir seçim yaptı: Naneli hava delikleri olan altın paketli bir Crunchie.

"Ya başka?" dedi Stuart bir taraftan çikolatanın üstünde yazanı okurken. "Naneli hava deliği mi? İlginçmiş."

Bertie babasına baktı. "Ya başka ne demek?"

"Sadece bir tane alamazsın ya," dedi Stuart. "İki tane daha al Bertie. Önümüzde uzun bir gün var."

Bertie çeşit çeşit çikolataya baktı. Bazılarını duymuş ve okuldaki çocuklarla hakkında konuşmuştu. Özellikle de Olive bu konu hakkında tam bir uzmandı. "Hepsinin tadına baktım," demişti söylediğinden şüphe duyabilecek herkese meydan okurcasına bir sesle. "Hiçbirini denememiş olmana yazık Bertie."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Çikolata yiyememesi Bertie'nin suçu değil ki," demişti Tofu. "Hepsi annesinin suçu. Tam bir cadı, değil mi Bertie?"

Bertie karşılık vermemişti. Olive, Tofu'ya öfkeyle bakmıştı. "Neden bahsettiğimi bildiğini hiç sanmıyorum," demişti. "Muhtemelen evde soyalı çikolata yiyorsundur. Soyalı çikolata! Hah!"

Konuşmaya katılan Pansy gülmüştü. "Zavallı Tofu," demişti.

Tofu bakışlarını Olive'den ayırmamıştı. "Pis kokuyorsun," demişti.

Çok seviyeli bir konuşma olmamıştı ve Bertie uzanıp neredeyse rastgele iki çikolata daha seçerken bunu aklından uzaklaştırdı. Sonra babasını takip ederek kasaya gitti.

Arabaya döndüklerinde kucağında duran çikolatalarla cipslere baktı. Gerçektiler. Bu gerçekten oluyordu. Babasıyla balığa gidiyordu, bulutların arkasından güneş yüzünü göstermişti ve gökyüzünü dolduruyor, tüm İskoçya'yı ve tepelerini altın renkli ışıklara boğuyordu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

68. Kanıt İhtiyacı

Matthew o sabah galeride en fazla bir saat geçirdi. Kolay olmamıştı: Pat'in Kirsty'yi dışarıdan gördükten sonra içeri girmemesi onu çok şaşırtmıştı.

"Ama onu doğru dürüst tanımıyorsun bile," diye karşı çıkmıştı. "Kendin söyledin."

Pat pencereden içeri bakmıştı; Kirsty'nin arka odadaki silüetini seçebiliyordu. "O kız kötü haber Matthew. Gerçekten."

Matthew iç geçirdi. "Böyle şeyler söyleme. Ne demek kötü haber."

"Öyle işte," dedi Pat. "Bazı insanlar… kötü haberdir. Bundan daha fazlasını söylemek mümkün olmaz." Konuşurken Bruce'u düşündü. O da kötü haberdi, hatta çok kötü haberdi. Ama tam olarak neden kötü haber olduğunu betimlemek gerekse bu zor olurdu: Bruce'un iyi haber testinden kaldığı seferlerden insan böyle bir şey seziyordu belki de. Kirsty için de aynı şey geçerliydi ve bütün bunları Matthew'a nasıl açıklayabileceğini bilmiyordu.

"İsmi anılan bir kız," dedi.

Matthew ona şaşkınlıkla baktı. "Ama herkesin ismi anılır. Bu nötr, hatta iyi bir şey de olabilir. Kanıtının olması gerek en azından."

Pat başını çevirdi. Matthew işini kolaylaştırmıyordu. Ona ne söyleyebilirdi? Kirsty'nin sadece bir değil iki erkeğin okulu bırakmasına neden olduğunu mu? Üniversite kayak topluluğunun tarihindeki en felaket kayak gezisinden sorumlu olduğunun söylendiğini mi? Pat'in sınıfındaki kızlardan birinin erkek arkadaşını ayartıp üç hafta sonra ayrıldığını mı? Bunlar hakkında söylenenlerin bir kısmıydı ve Pat Matthew'un ihtiyaç duyduğu kanıtları nasıl sunabileceğini merak ediyordu.

En sonunda pes etti ve Matthew'un tanışmalarına şahit olduğu galeriye girdiler. Herhangi bir şey olmadı; birbirlerine karşı naziktiler ve hatta Kirsty Pat'le tanıştığına memnun olmuş gibi görünüyordu. Bir iş planından bahsettiler ve saatleri aralarında nasıl bölüşeceklerinden konuştular. Bu da barışçıl biçimde halledilmişti.

"Gördün mü?" diye fısıldadı Matthew, Kirsty arka odadan bir şey almaya gittiğinde. "Sorun var mıymış? İyi bir kız, gerçekten iyi."

"Bekle de gör," diye fısıldadı Pat de. "Bunu uydurmuyorum Matthew. Emin olabilirsin."

Saat on iki olmadan Matthew galeriyi iki kıza bıraktı. Öğle yemeğinde Elspeth'le buluşacağını ve sonra da yeni dairenin ekspertizi için görevlendirilmiş elemanla Moray Meydanı'na gideceklerini söyledi. "Muhtemelen geri dönmem," dedi. "İkinizden biri beşte galeriyi kapatabilir mi?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Kirsty bunu yapabileceğini söyledi. "Pat'le başımızın çaresine bakarız," dedi. "Değil mi Pat?"

Pat başıyla onayladı ama Matthew bakışlarındaki uyarıyı gözlerinden fark edebilmişti. Bunu görmezden gelmeye karar verdi. Kadınlar bu tip konularda garip davranabiliyorlar diye hatırlattı kendisine. Genellikle dile getirilmeyen bir kıskançlık oluyordu, Kirsty bir rakipti; durum muhtemelen bundan ibaretti. Aynı cinsten iki kişinin arasındaki rekabete bağlanabilirdi; nadir bulunan kaynak –erkekler– için rekabet. Matthew böyle düşünüyordu.

Galeriden çıkıp Heriot Yolu'ndaki Glass and Thompson's'a yürümeye başladı. Restoranın kapısına giden merdivenlerden inmişti ki Elspeth'in çoktan geldiğini ve tezgâhın karşısındaki masalardan birinde bir dergi okuduğunu gördü. Masaya gidip elini derginin üstüne koydu. "Böööö," dedi.

Elspeth gülümsedi. "Burcumu okuyordum."

"Saçma," dedi Matthew otururken. "Uydurmaca."

Elspeth omzunu silkti. "Pek çok insan inanıyor."

Matthew insanların her türlü saçma şeye inanabildiğini söyledi. "İnsanların saflığının sınırı yok," dedi. "Uçan daireler filan. Melekler. Burçlar. Hepsi hüsnükuruntu sadece."

"Melekler mi?" dedi Elspeth. "Meleklere inanmıyor musun?"

Şaka yapıp yapmadığından emin değildi. "İnanmıyorum," dedi. "Sadece görebildiğim şeylere inanırım." Duraksadı. "Bir melek görüldüğüne dair bir haber duyulmuş mu? Fotoğrafı çekilmiş mi?"

BELONGS TO KAATIES TEAM

Elspeth düşündü. "Yani fotoğrafı çekilebilen şeylere mi inanıyorsun sadece?"

Matthew tereddüt etti. Ama bu doğru diye düşündü. Ya sadece kendi gözlerimizle –doğrudan deneyimlediğimiz için güvenebildiğimiz duyularla– görebileceğimiz şeylere ya da başkalarının gördüğü kanıtlanabilen şeylere inanmalıydık. Bu noktada fotoğraflar devreye giriyordu. Eğer bir şey görülebiliyorsa fotoğraflanabileceği anlamına geliyordu. Eğer fotoğraf yoksa ya o esnada birilerinin elinde fotoğraf makinesi olmadığı ya da bahsedilen şeyin var olmadığı anlamı çıkıyordu. Meleklerin fotoğrafı yoktu. Bu kadar.

"Evet," dedi Matthew. "Buna inanıyorum. Eğer bir şey varsa fotoğrafını çekmek mümkün olmalı."

"Sevgi gibi," dedi Elspeth.

Matthew kaşlarını çattı. "Sevginin konumuzla ne ilgisi var?"

"Sevgi var mı?"

Matthew güldü. "Tabii ki var. Seni seviyorum öyle değil mi?"

"Ama fotoğrafını çekemezsin," dedi Elspeth kısaca. "Değil mi?"

Matthew gülümsedi. "O farklı. Sevgi bir duygu durumu."

"Öyle mi?" diye sordu Elspeth. "Sadece böyle bir şey mi?"

Matthew menüye baktı. "Mozerellaları nasıl acaba?" diye sordu. Sonra dergiyi işaret etti. "Burcun ne diyormuş?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Elspeth sayfaya baktı. Bu küçük tartışmayı kazandığını düşünüyordu ama Matthew'un konuşmayı devam ettirmek istemediği ortadaydı. Bu yüzden burcunu okudu. "İyi niyetli birinden bir tavsiye alacaksınız. Bunu göz ardı etmeyin. Aynı zamanda sizin yardımınıza ve anlayışınıza ihtiyaç duyan eski bir arkadaşınızla karşılaşacaksınız. Onu geri çevirmeyin."

Matthew yarı ciddi bir ifadeyle başını salladı. "Çok bilgece," dedi. "Peki ya benim hakkımda ne diyor? Bir melekle karşılaşabilir miymişim?"

Elspeth şakasını umursamadı. "Seninki…" dedi sayfaya bakarak. "İşte burada. Bir uyarı alacaksınız. Size bu uyarıyı yapan kişi çıkarlarınızı gözetiyor. Size söylediklerini umursamazdan gelmeyin. Şanslı renk: Sarı. Şanslı sayı: 3.141."

"Pi mi?" dedi Matthew menüye tekrar bakarak.

BELONGS TO KAITOS TEAM

69. Çöküntü

Matthew saatine baktı. "Acele etmemiz gerek," dedi. "Eksper on beş dakika içinde gelecek."

Elspeth iç geçirdi. "Benim de gelmem gerekiyor mu?" diye sordu. Kendisini bir anda çok ağır hissetmeye başlamıştı; bu artık sık sık oluyordu. Ayrıca daha henüz bir tabak dolusu mozerella ve domatesli salatayı ufak bir dilim ekmekle bitirmiş olmasına rağmen aç olduğunu hissediyordu. Bu da artık sık sık oluyor gibiydi. Bir yemek neredeyse biter bitmez acıktığını hissediyordu. Sebebi üçüzlerdi elbette, hamileliğin bu aşamasında bu kadar talepkârlarsa dokuz ay bitmeye yüz tuttuğu sıralarda nasıl olacağını tahmin edebiliyordu. Ya sonra ne olacaktı? Mutfakta etrafının bazısı açık ve içinden yulaf lapasına benzer bir sıvı akan yüzlerce bebek maması kutusuyla çevrili olduğunu gördüğü, rahatsızlık verici bir rüya bile görmüştü. Müthiş derecede aç uyanmıştı.

Matthew uzanıp elini koluna koydu. "Tabii ki gerekmiyor hayatım. Eksperle uğraşmana gerek yok. Ben giderim."

BELONGS TO KAITOS TEAM

Elspeth ona sevgiyle gülümsedi. Düşünceli Matthew. "Ama ona mutfakla ilgili meseleyi soracaksın değil mi? Lavabonun yerinin değiştirilmesiyle ilgili meseleyi."

Matthew başını salladı. "Eksperler bu işi yapmıyor hayatım. Mimarlar bu yüzden var. Beraber squash oynadığım adam var ya –Alex Philip–, ona soracağım. O da mimar hem de gayet iyi bir mimar." Duraksadı. "Eksperler çok sıkıcı şeylere bakıyorlar. Küf. Çöküntü. Bu tip şeylere."

Elspeth endişelenmiş gibiydi. "Çöküntü mü?"

Her Edinburghlunun ruhuna dehşet saçacak bir kelimeydi bu. Şehrin çöküntü alanları belli başlı sokaklara inşaat firmalarının yatırım yapmaması anlamına geliyordu ve bunun sonucunda fiyatlar dibe vuruyordu.

"Moray Meydanı'nda çöküntü yok," dedi Matthew sakin bir tavırla. "Moray Meydanı kaya gibi sağlam. Şehrin doğu yakası problemli."

"Moray House'taki hocalardan biri Gayfield Meydanı'nda oturuyordu," dedi Elspeth. "Bir keresinde öğrencilerini içmeye davet etmişti. Salonun bir ucuna bir portakal koyduğunda kendiliğinden öteki ucuna yuvarlandığını göstermişti."

Matthew başıyla onayladı. "Evet," dedi. "Her şey evin bir yanına doğru yavaşça kaydığı için evin o tarafında yaşamaya başlayanlar olduğunu gördüm. Çok garip bir durum gerçekten, her odanın yarısı eşya dolu, diğer yarısı boş."

Elspeth Matthew'da baktı; onu ciddiye alıp almaması gerektiğinden emin olamadığı zamanlar oluyordu;

BELONGS TO KAATOS TEAM

saçma iddialarda bulunup onun aldanmasını bekliyordu. Bir keresinde Japonya'da kavşaklardaki geçiş önceliğinin yaşa bağlı olduğunu, yaşlı sürücülerin gençlere yol verdiklerini söylemişti ve Elspeth kısa bir an bile olsa ona inanmıştı. Ama şimdi?..

"Sana inanmıyorum."

"İnanmıyor musun?"

"Hayır."

Matthew hayal kırıklığına uğramış gibiydi. "Bu olabilir ama," dedi. "Bu insanlar ayakkabılarına farklı yüksekliklerde topuklar takarlar, böylece evlerinde bir yana doğru eğilmeden dolaşabilirler. Sonra da..."

Elspeth araya girdi. "Eksper."

"Evet, elbette." Masadan kalktı ve yanağına bir öpücük kondurmak için eğildi. "Yaklaşık bir saate kadar dönerim, belki o kadar bile sürmez. Bu bir formalite. Hemen girip çıkacak, feneriyle etrafa şöyle bir bakar belki ama o kadar."

Heriot Yolu'ndan Moray Meydanı'na doğru yürüdü. Evin önüne vardığında –satıldı tabelası evin önünde güven verici bir şekilde duruyordu– kapıyı açmaya çalıştı ama hâlâ kilitli olduğunu gördü; eksper gelmemişti. Daire henüz avukatının giriş ve gerçek yerleşme olarak betimlediği anlamda kendisine ait değildi, bu yüzden anahtarı da yoktu. Anahtar ekspertiz için gelen kişiye verilecek ve sonra satışı gerçekleştiren aracılara götürülecekti.

Gökyüzüne baktı. Bir eviniz olduğunda topraktan göğe kadar sizin oluyordu –daha doğrusu Matthew

BELONGS TO KAATTS TEAM

böyle düşünüyordu– bu da yeni bahçesinin tepesindeki minik gökyüzü parçasına sahip olduğu ya da yakında sahip olacağı anlamına geliyordu. Yani bu küçük toprak parçasının üstünden geçen bulutlar kısa bir anlığına kendisinindi; tıpkı oraya düşen yağmur damlacıkları gibi. Eğer bir kuş çalılarından birine konarsa kısa bir an için onun kuşu olacaktı. Gülümsedi. Bu doğru değildi elbette. Bu canlılara sahip değildik; kanun ne derse desin toprağa da sahip olamıyorduk. Aklına bazı mısralar geldi ama kimin yazdığını hatırlamakta güçlük çekti. Norman MacCaig mi? Evet, o olmalı diye düşündü. Bir keresinde vadisi olan bir adama sormuştu, kral mı buranın sahibi, yoksa burası mı ona sahip? Matthew yanıtı biliyordu.

Eksper geldiği sırada bu düşüncelere dalmıştı. Bir aracın durduğunu ve motorun sustuğunu duydu. Etrafına baktı.

Arabadan Bruce indi.

"Ah..." Matthew'un hatırlaması bir saniyesini aldı. Bruce bir eksperdi. Ayrıca konutlar konusunda uzmanlaşmıştı, bunu bir keresinde Cumberland Bar'da söylemişti. Ama... Bruce güven uyandıran bir insan kesinlikle değildi.

"Hah!" dedi Bruce. "Seni şaşırttım, değil mi? Avukattan telefon alınca ismini tanıdım. Bu şehirde aynı isimli iki kişi olabilir mi diye düşündüm ama sonra aklıma böyle bir yeri alabilecek peşin paraya başka kim sahip olur ki dedim. Nasılsın?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Fena değilim," dedi Matthew. "India Sokağı'ndan taşınıyoruz ve…"

Bruce ceketinin cebinden bir sürü anahtar çıkararak. "Evet, evet," dedi. "Gidip bakalım. Biraz kasvetli değil mi? Bu büyük eski evlere katlanamıyorum. Tüylerim diken diken oluyor. Yine de bazıları buralarda oturmayı seviyor."

"Bence epeyce hoş," dedi Matthew. "Bahçe de…"

"Evet," dedi Bruce. "İyi."

Matthew yanaklarının ısındığını hissetti. Bu Bruce'un işi değildi, o buraya küf ve nem gibi meselelere, yapısal sorunlara bakmak için gelmişti. Estetik yargılara varmak için burada değildi.

"Hadi girelim," dedi Bruce. "Girelim de bakalım ne gibi sorunlar varmış."

BELONGS TO KAITOS TEAM

70. İstinat Duvarları

Koridorda durdular.

"Karanlık," dedi Bruce. "Bu karanlık hollere katlanamıyorum. Mağaraya giriyormuşsun gibi, değil mi?"

Matthew karşılık vermedi. Koridor karanlıktı gerçekten ama pek çok koridordan daha karanlık sayılmazdı. Ayrıca daire giriş katındaydı, bu da üst kattaki odalardan daha karanlık olacağı anlamına geliyordu. Bruce ne bekliyordu ki? Akdeniz aydınlığı mı?

"Karanlıııkk!" dedi Bruce cebinden fenerini çıkararak. "Eğer yanında fener taşırsan sorun olacağını sanmıyorum."

Matthew karşı çıkmadan önce Bruce holden geçip koridoru incelemeye başladı. "Ekspertiz yaparken müşterinin seninle birlikte gezmesi pek alışıldık bir durum değil," dedi. "Seni etkileyebilir. Evi müşterinin gözünden görmek istemezsin, kendi bakış açınla değerlendirmeyi tercih edersin."

"Bahçede bekleyebilirim," dedi Matthew.

Bruce ona güvence verdi. "Hayır, gitme. Etrafımda birisinin olmasını seviyorum. Döşemenin ne

BELONGS TO KAATIS TEAM

zaman çökeceğini bilemezsin. Özellikle de bunun gibi binalarda…" Yer döşemelerine hafifçe vurdu. "Şaka yapıyorum tabii ki. Ha ha. Perthshire'daki bir bacaya bakarken sıkışıp kalan eksperi duydun mu? Korkunç bir hikâye. Kimse ekspertize gittiğini bilmiyormuş ve ölebilirmiş. Ama birisi içeri girip sesini duymuş ve onu kurtarmış. Zavallı adam. Sanırım çok şişmanmış. Ben spor salonuna gidiyorum. Sen gidiyor musun?"

Matthew yeni yıl kararını düşündü. "Deniyorum. Ama bu işler nasıl bilirsin…"

"Senin spor salonuna gidecek tiplerden olmadığını anlamıştım," diye devam etti Bruce. "Saygısızlık yaptığımı düşünme. Bazıları kainat güzeli gibi görünür, bazıları da görünmez. Bu işler böyle."

Bruce'u uzun süredir görmediği için Matthew bu adamın tavırlarında ne gibi bir sorun olduğunu unutmuştu, fakat tekrar hatırladı. Son derece kendinden emin olması, lakayıtlığı, densizliği ve insanların ona söylediği herhangi bir şeyi kesinlikle umursamamasıydı mesele. Ayrıca Bruce'u daha iyi tanıyanların görebildiği başka kusurlar da elbette vardı.

"Her neyse," dedi Bruce. "Bir bakalım. Buraya ne kadar para verdin Matthew?"

Matthew ona söylemek üzereydi ama Bruce dinlemiyordu.

"Bir fiyat değerlendirmesi istememişsin," diye devam etti Bruce. "Bu yüzden sana yazılı bir belge vermeyeceğim. Ama istersen sözlü bir değerlendirme yapabilirim. Ekstra paraya mal olmaz. İster misin?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Matthew emin değildi. Fakat Bruce yine de devam etti. "Şu anki durumunda –kaldı ki çok iyi olmadığını söylemeliyim– en fazla yedi yüz bin. Belki iyi piyasa koşullarında biraz daha fazla eder. Ne kadar verdin, Matthew? Altı yüz elli bin mi?"

Matthew karşılık vermedi. Bruce verilmeyecek bir cevabı bekliyordu.

"Sekiz yüz bin vermedin değil mi?"

Matthew arkasını döndü. "Bu özel bir konu."

Bruce omzunu silkti. "Her neyse. Şuradan bir geçelim… Bir saniye, bir saniye."

Matthew çatıya doğru bakan Bruce'u izliyordu.

"Garip bir boşluk," dedi Bruce. "Normalde burada…"

"Sanırım bazı değişiklikler yapmışlar," dedi Matthew. "Avukat izinleri olmamasından bahsetti. Kısa vadede satmayı planlamadığımız için önemli olmadığını düşündüm."

Bruce kaşlarını çattı. "Bir saniye… Şunu görüyor musun? Şurada. Evet. Burada çatıya bağlantılı bir duvar varmış. Bunu yıkmışlar. Ta şu Çin şeyinin oraya kadar gidiyormuş, şu dolaba kadar."

Bruce odanın öteki ucunda, yerden tavana kadar yükselen büyük bir Çin işi dolabı gösteriyordu.

"Peki," dedi Matthew.

Bruce ona dönmeye çalıştı. Sesini alçalttı. "O duvar bir istinat duvarıymış. Görüyor musun bak yukarıda. Tavandaki bel veren kısmı gördün mü? Kanıt da bu."

"İstinat duvarı mı?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Evet," dedi Bruce. "İstinat duvarı ne işe yarar biliyor musun? Destekler. İstinat duvarını yıkarsan ne olur? Desteğin kalmaz."

"İyi de o zaman tavan çökmez miydi?"

Bruce başıyla onayladı. "Evet. Ama şuradaki dolap var ya? Bence tavanı o tutuyor. Onu oynatırsan her şey yıkılır."

Matthew dehşet içinde Bruce'a baktı.

"Bir şey daha var," dedi Bruce. "Eğer tavan çökerse onun üstündeki tavanı da aşağı çekebilir ve onun üstünü de aynı şekilde. Ta tepeye kadar. Bu olursa yandaki daireler de destek noktalarını kaybedip çökebilirler. Yani tüm Moray Meydanı iskambil kağıdından yapılmış gibi yıkılabilir."

"Ya," dedi Matthew.

"Yani aslında tüm Moray Meydanı bir Çin dolabıyla ayakta duruyor. Ne olay ama!"

"Ne yapacağız peki?" diye sordu Matthew.

Bruce gülümsedi. "Dolabı kımıldatma yeter."

Matthew Bruce'un yanından geçip bahçeye çıktı. Hissizleşmişti. Fikrini değiştirmek için çok mu geçti? Öyle olmalıydı. Tabii ki bir yapı mühendisi bulup onarım yaptıracaklardı –böyle olması gerektiği ortadaydı– ama Elspeth, gereğinden çok para harcadığı dairenin ederinin hem daha düşük hem de neredeyse yıkılmak üzere olduğunu öğrenince onun hakkında ne düşünecekti?

Bahçenin ucuna kadar yürüdü. Duvarın kenarındaki küçük taş banka oturdu. Yakınlardaki ağaçlardan

BELONGS TO KAATTS TEAM

birinde bir kuş ötmeye başladı; sonra bir çocuğun sesiyle ona cevap veren kadının sesleri duyuldu. Komşular içinde bulundukları ölümcül tehlikeden haberdar mı diye düşündü. Onları uyarmalı mıyız? İstinat duvarı yeniden yapılırken tüm Moray Meydanı'nı boşaltmaları mı gerekir? Bunun kendi görevi olduğunu biliyordu ama bu kolay olmayacaktı.

Gözlerini kapattı. Sadece birkaç ay önce hiç karmaşık gibi görünmeyen hayatı şu anda problemler ve tehlikelerle doluydu.

BELONGS TO KAITOS TEAM

71. Villaya Varış

Villaya nasıl ulaşacaklarına dair kesin bir tarif almışlardı. Domenica arabayı sürerken Angus bunları okuyor, Antonia da hülyalı gözlerle pencereden dışarıya bakıyordu.

"Buna göre Montalcino'ya yirmi mil kaldığını belirten bir mil taşına varacakmışız," dedi Angus Antonia'nın kendisine daha önce verdiği kâğıda bakarak. "On mil gittikten sonra solda tabelasız bir yol görecekmişiz."

"Kilometre," dedi Antonia.

Angus el yazısını inceledi. "Hayır, mil. Bak, mil yazmışlar."

Kâğıdı Antonia'ya verdi, o da şöyle bir bakıp başını salladı. "Evet, mil yazılmış ama bu bir hata olmalı. İtalyanlar mil kullanmıyor."

Domenica konuşmaya katıldı. "Ama bu tarifi yazan kişi –arkadaşın– İtalyan değil. Muhtemelen mesafeleri mil olarak düşünüyor ve bizim de aynı şeyi yapacağımızı düşünmüş olmalı."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Antonia yine kafasını salladı. "Ama mil taşına ne demeli? O da mile göre mi yerleştirilmiş? İtalyanlar neden mil taşı koysun ki? Kilometre olmalı."

Angus ara bulmaya çalıştı. "Üstünde yirmi yazan bir şey arayalım yeter. Bundan sonra on kilometre daha gittiğimizde bir yol ararız. Eğer yol yoksa mesafenin üstüne… on mil ne kadar ediyorsa o kadar ekleriz."

"Çok bilgece," dedi Domenica. "Eğer yanılmıyorsam taş da şurada."

Beyaz bir işaretin yanından geçtiler ve on kilometre sonra yola vardılar. Bu yol keskin bir şekilde aşağıya iniyor ve sonra daha ötelere uzanan tepelerin sırtlarını takip ediyordu. Tepelerin eteğinde ara sıra bağlar göze çarpıyordu, koyu yeşil hatlar toprağın devasa bir tarakla taranmış gibi görünmesini sağlıyordu. Bağların kenarında ağaçlarla çalılar birbirine karışıyor, bazı yerlere insan eli değdiği belli oluyordu: küçük bir zeytinlik, bir zamanlar şaşaalı olmasına rağmen artık yıkılmış olan eski bir malikânenin yerine dikilmiş uzun selviler…

Domenica yavaş yavaş sürdü; yol asfalt değil, tekerlekler arabanın altından sert sesler çıkmasına sebep olan minik taşlar sıçratıyordu. Kısa bir süre sonra bir yana doğru manzara açıldı ve küçük bir kayalığın üstünde gittiklerini gördüler.

"Şuraya bakın," dedi Angus.

Domenica arabayı yavaşlattı.

"Bu Sant' Angelo in Colle," dedi Antonia. "Fotoğraflarını görmüştüm."

"Ne güzel," dedi Angus. "Gerçek mi?"

BELONGS TO KAATTS TEAM

Gerçekti ama sanki rüyaymış gibi görünüyordu. Domenica frene bastı ve masmavi havada narin ve pırıltılı bir seraba benzeyen küçük kasabaya kısa bir an baktılar. Her türlü manzarayı son derece doğal karşılayan Cyril burun deliklerini dolduran kokular dışında bir şeyi umursamıyordu. Bu kokular onun için tanıdık değildi ama araştırmayı hak ediyorlardı. Burnunu pencereden çıkartarak nefes aldı, sonra da heyecanla havladı.

"Oraya gitmemizi istiyor," dedi Angus.

Arabayla gitmeye devam ettiler. Tarife göre villa sol tarafta gittikçe yaklaşmakta olan çiftlikten hemen sonraydı. Söylenene göre anahtar çiftçinin karısındaydı ve villayı o açacaktı.

Kadın arabanın geldiğini görmüş, onları bekliyordu. Domenica onunla İtalyanca konuşmaya başlayınca sıcak selamlamalar birbirini takip etti. Antonia bunu ekşi bir suratla izliyordu.

"İtalyanca bildiğini hiç söylemedi," diye mırıldandı Angus'a. "Ne çok yeteneği var."

"Çok işimize yarayacak," dedi Angus. "Benim İtalyancam biraz paslandı. Anlaşıyorum ama çok iyi değil."

"Herkes İtalyanca konuşuyor galiba," dedi Antonia alınmışçasına. "Cyril bile biliyordur."

Angus gülümsedi. "Ya sen?"

"Ben Almanca biliyorum," dedi Antonia. Domenica'nın altında kalmayacaktı; buna izin veremezdi. "Ve Fransızca. Biraz da İspanyolca."

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Ama İtalyanca bilmiyorsun," dedi Angus.

Çiftçinin karısı önlüğünün cebinden anahtarı çıkarmış kendisini takip etmeleri için onları çağırdığından daha fazla konuşmaya fırsat bulamadılar. Arabayı orada bıraktılar, villaya arabanın giremeyeceği dar bir yolla ulaşılıyordu. Çok uzak değildi, çiftlikten bir sıra zeytin ağacıyla ayrılıyordu. Çiftçinin karısı mutfağa çoktan temel ihtiyaç malzemelerini koyduğunu söyledi. Bir salam, biraz ekmek ve makarna vardı. Montalcino'dan daha fazlasını alabilirlerdi, yirmi dakikalık bir yürüyüşle ulaşılabiliyordu. Tabii arabayla da gidebilirlerdi, villada geçen ay kalan bazı İskoçlar sıcakta yürümeye dayanamamıştı.

Taştan yapılmış ve çatısı kırmızı kiremitle örtülmüş küçük villaya geldiler. Geniş saçaklarının altı gölgelikti, kapılarla pencereler öğle güneşinin sert ışıkları altında çekici bir şekilde karanlık ve serin görünüyordu. İçeriye girip etrafı dolaştılar, çiftçinin karısı odadan odaya geçerlerken panjurları açıyordu.

Daha büyük odaya girdiklerinde Domenica, "Biz burada uyuruz," dedi. "Hangi yatağı istiyorsun Antonia?"

Antonia keyifsizce bir yatak seçti.

"Bu da senin odan sanırım Angus," dedi Domenica koridorun öteki ucunu göstererek. "Senin manzaran daha güzel ama ressam olduğun için hakkın sayılır."

Domenica'yla Antonia mutfağı inceleyip sıcak suyun nasıl aktığını öğrenirken Angus bavulları getirmeye gitti. Yerleştikten sonra verandada oturup tepeleri sey-

BELONGS TO KAATTS TEAM

rettiler. Havayı ağustos böceklerinin gürültüsü doldu-ruyordu; gökyüzü o kadar geniş ve boştu ki neredeyse mavi görünmüyordu, daha çok rengi atmış, kırık bir beyaz gibiydi.

"Bir şiir okumuştum," dedi Angus sessizliği bölerek. "İtalya'daki meleklerle ilgiliydi. Buna benzer göklerde uçtuklarının görüldüğünden bahsediyordu. Büyük beyaz kanatlarla uçtuklarından."

"Meleklerin gerçek olmamasına yazık," dedi Domenica. "Burası onlara çok uygun bir yer olurdu."

BELONGS TO KAITOS TEAM

72. Bay Kurtz, Ölmek*

Sonraki birkaç gün içinde Domenica, Antonia ve Angus villanın düzenine alıştılar. İtalyan yaz sıcağı her zamankinden daha yumuşaktı, güneşin tam tepede parladığı ve ağaç gölgelerinin nadir bulunduğu öğle saatleri dışında gün boyunca etrafta dolaşmak mümkün olabiliyordu. Fakat bu grubun pek umurunda değildi; evin yanındaki asmalarla kaplı çardağın altında yavaş yavaş yaptıkları kahvaltıdan sonra Montalcino'ya gidiyorlardı. Kahvaltı masasından aşağıdaki çiftlikte çamaşır asan veya çiftliğin son derece eski arabasını çeken üç beyaz öküzün bölmesine saman taşıyan çiftçinin karısı olan Sinyora Ochilupo'yu izliyorlardı. Çiftçi pek ortalarda görünmüyordu ama ara sıra bağları budadığını, toprağın yüzeyini geniş ve hantal bir çapayla kaldırdığını görüyorlardı.

---

* Hem Joseph Conrad'ın *Karanlığın Yüreği* isimli kitabında geçen hem de T.S. Eliot'ın *The Hollow Men* isimli şiirinde alıntılanan cümleye gönderme yapılıyor. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Hiç değişmeyen ziraat," dedi Domenica. "Çok fazla şey yetiştirmiyorlar sanırım. Ama ebeveynlerinin, onların ebeveynlerinin ve onların ebeveynlerinin yaptığı şeyi yapıyorlar. Hem de aynı yerlerde."

"Biz bunu kaybettik," dedi Angus. "Geçmişle bağımız olduğu duygusunu kaybettik, öyle değil mi?" Konuşurken kahve fincanının içine bakıyordu. Henüz resim yapmaya başlamamıştı ama resim yapma tohumu zihnine süzülmüştü bir kere. Devamlılık ve bağlantı hislerinin inceleneceği kırsal bir manzara resmedecekti.

Kasabaya ilk gidişlerinde Sinyora Ochilupo onlarla birlikte gitmek için ısrarcı oldu. Her satıcıya güven olmayacağını söylemişti, fiyatları yabancılar için şişirebiliyorlardı. Eğer onlarla giderse yerlilerin ödediği parayı ödeyeceklerdi. Ayrıca en iyi peynir ve salam konusunda tavsiyede de bulunabilirdi.

Domenica yemek yapma görevini üstlenmişti. Bu konuda herhangi bir şey konuşulmamıştı, ne Angus ne de Antonia karşı çıkmıştı. Angus şarapla ilgileniyordu, hem birkaç şişe Ochilupo şarabı hem güvenilir görünen birkaç Rosso di Montalcino hem de hatırı sayılır bir para harcayarak iki şişe Brunello almıştı. Yeni çevresine neredeyse hemen ayak uydurmuş ve uzandığı yerden öküzlerle zeytinliklerin arasında başıboş gezen koyunları seyredebileceği yaşlı bir zeytin ağacının altına yerleşmiş olan Cyril için de kemik alınmıştı. Angus'la birlikte kasabaya kadar gidiyordu, kısa bir şüphe ve güvensizlikten sonra onu kabullenmiş olan bazı İtalyan köpekleriyle de tanışmıştı.

BELONGS TO KAATTS TEAM

Angus resim yapmaya başlamıştı; Antonia kendisini Gallowayli erken dönem İskoç azizlerinin arasında geçen tarihî roman serisine vermişti, Domenica da okuyordu. Hepsinin kendi konularıyla uğraşabilecekleri özel alanları vardı ve seyahatin başında gerginlik yaşanmışsa da sonra böyle bir şey kalmamıştı.

"Burada sonsuza kadar yaşayabilirim," dedi Domenica. "Sırf bunu yaparak... yani neredeyse hiçbir şey."

"Ne dediğini çok iyi anlıyorum," dedi Angus. "Ben de öyle."

"Çok sallanmamalıyız," dedi Antonia. "Floransa bekler."

"Haklısın sanırım," dedi Angus. "Uffizi. Santa Maria del Carmine'deki Brancacci Şapeli. Orayı ziyaret etmek için özel bir istekte bulunabilir miyim? Freskleri görmek istiyorum."

"Her şey mümkün," dedi Domenica ve ekledi, "artık İtalya'da olduğumuza göre."

"Masaccio'nun bir freski var," diye devam etti Angus. "Aziz Peter yeni dine katılanları kutsuyor. Arka planda inanılmaz tepeler vardı, karınca tepeleri gibi."

"Onları kesinlikle görmeliyiz öyleyse," dedi Antonia.

"Cyril de," dedi Angus, "bir köpek olarak özel bir ilgi duyacağı Aziz Francis'in resimlerini görmeye bayılacaktır. Kollarına kuşların tünediği bir azizin resmi var. Sanırım Chiesa di San Francesco'daydı."

"Eğer içeri girmesine izin verilirse," dedi Antonia.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Hayvanların koruyucu azizine adanmış bir kiliseye girmesinin yasak olacağını düşünemiyorum," dedi Domenica. "Ama belli olmuyor tabii."

"Aslında köpeklerin kendi koruyucu azizleri de var," dedi Angus. "Liegeli Aziz Hubert ve Aziz Rocco. Aziz Hubert'i çok iyi bilmiyorum ama Aziz Rocco hakkında biraz bilgim var. Vebadan ölecekken ormana gitmiş ama ona sahibinin masasından çaldığı yiyecekleri getiren bir köpekle arkadaş olmuş. Genellikle ayağının ucunda bir köpekle resmedilir, köpeğin ağzında yiyecek bir şey olur."

Domenica güldü. "Şu koruyuculuk fikrini çok ilginç buluyorum," dedi. "Ne yazık ki antropologların bir koruyucu azizi olduğunu sanmıyorum. Antropoloji gibi tehlikeli bir mesleğin bir iki tane koruyucu azizinin olmasını beklersin ama yok işte. Cesaretle mücadele etmemiz gerekiyor."

"Eğer yoksa bu tuhaf bir ihmalmiş," dedi Angus. "Çok muğlak mesleklerin bile koruyucu azizleri olduğu düşünülürse. Tebrik kartı üreticilerinin azizi olduğunu biliyor muydun? Romalı Aziz Valentine; çok uygun gerçekten."

Antonia ayağa kalkıp odasına doğru yürüdü. "Yazmam gerek," dedi. "Azizlerden konuşulunca İskoç azizlerim aklıma geldi. Onlara geri dönmem gerek."

O gidince Angus Domenica'ya döndü. Kısık sesle, "Antonia'da garip bir şey fark ettin mi?" diye sordu.

BELONGS TO KAATIES TEAM

"Nereden başlasam bilmiyorum," diye fısıldadı Domenica.

"Hayır, ben ciddiyim. Sabah dışarıya çıktığımda Sant' Angelo'ya doğru dönmüş duruyordu. Günaydın dedim ama beni duymamış gibiydi. Bu yüzden yanına gittim ve ne oldu biliyor musun? Gözleri kapalıydı ama titriyordu. Tıpkı böyle. Tüm vücudu."

"Belki de üşümüştür," dedi Domenica.

Angus başını salladı. "Hayır, o yüzden değildi. Orada olduğumu fark edince gözlerini açtı ve bir yerlere gönderildiğini söyledi. Sonra da mırıldanmaya başladı. 'Ne güzellik! Ne güzellik' dedi."

Domenica kaşlarını çattı. "*Karanlığın Yüreği*'ndeki Bay Kurtz gibi mi? O da 'Ne dehşet! Ne dehşet!' demiyor muydu?"

Angus başıyla onayladı. "Bay Kurtz, ölmek. Eğer T.S. Eliot'tan alıntı yapacak olursam, tabii Conrad'dan da."

Domenica sessizdi. Sonra, "Dikkatli olmalıyız," dedi.

"Evet, kesinlikle dikkatli olmalıyız."

BELONGS TO KAITLIS TEAM

73. Floransa İhtimalleri

Floransa gezisi ertesi gün yapıldı. Yanlış yönlere sapacaklarını da göz önünde bulundurarak erken saatte yola çıktılar ve tepelerin eteklerinden yol alarak Montalcino'nun dışına ulaştılar. Daha sonra yol aşağıya doğru inmeye başladı ve döne döne onları bağlarla meşe ormanlarının arasından geniş bir düzlüğe indirdi. O saatte yolda çok az trafik vardı, ara sıra bir kamyon Siena'dan tepelerdeki kasabalara mal götürmek için zorlanarak çıkıyordu; bazı özel araçlar uykulu köylüleri daha büyük bir kasabaya taşıyordu; bir traktör yolun iki şeridini de kaplayacak şekilde savrularak yol alıyordu.

Sabah güneşi yumuşaktı ve gökyüzünde bulut yoktu. Öndeki yolcu koltuğunda oturan Angus iki tarafa doğru uzanan tarlalara baktı. Bir demiryolu ve bir anda doğrulup yürümeye başladığı için korkuluk olmadığını anladığı bir adam gördü. Bunu resmedebilirim diye düşündü: korkuluğa benzeyen ama korkuluk olmayan bir adamın durduğu bir tarla. Düşününce gülümsedi. Heykel gibi görünen şeyler de hareket edebilirdi; belki de Davut

BELONGS TO KAATTS TEAM

Piazza della Signoria'daki kaidesinden inip çeşmesinden aşağı inen Neptün'le bir fincan kahve içmeye gidebilirdi. İtalya'da herhangi bir şey olabilir diye düşündü; imkânsız mümkündü ve buna ancak şükredebilirdi; bu ülkede sanat her şeyi mümkün kılıyordu.

Yola odaklanmış olmasına rağmen Domenica dikiz aynasından hemen arkasında oturan Antonia'ya şöyle bir baktı. Komşusunun sıcak havaya uygun olmasına rağmen epeyce teatral bir hava yaratan tuhaf görünüşlü beyaz bir elbise giydiğini fark etmişti. Ama ilgisini çeken bu değildi; gözüne çarpan yüzündeki ifadeydi. Antonia ancak donuk olarak adlandırılabilecek bakışlarla pencereden dışarı bakıyordu.

Domenica lakayt bir tavırla konuştu. "Herkes iyi mi?"

Angus gülümsedi. "Elbette. Önümüzde neler yattığını düşünüyordum sadece. Sanatla ilgili. Kendimi… çikolatacıya girecek bir çocuk gibi hissediyorum."

Domenica başını salladı. "Peki ya sen Antonia? Her şey yolunda mı?"

Yanıt gelmedi. Domenica aynadan endişeyle baktı ve Angus arkasına döndü.

"İyi misin?" diye sordu Angus.

Antonia kendine geldi. "Ne?"

"İyi misin? Biraz… dalgın gibiydin."

"Ne güzellik!" diye mırıldandı.

Angus hızla Domenica'ya baktı.

Antonia daha fazla açıklama yapması gerektiğini fark etmiş gibiydi. "O kadar güzel ki," dedi kısık sesle.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Manzaraya bir bakın. Şuradaki serviler ne kadar da melankolik. İnsanı ağlatacaklar neredeyse. Tepeden aşağı inerkenki küçük mabedi gördünüz mü? Meryem'e adanmış küçük bir mabet vardı, önüne küçük bir demet çiçek konmuştu. Böyle bir şey İskoçya'da görülür mü hiç?"

"Çok yerde görülmez," dedi Angus. "Ama biz Protestan bir ülkeyiz. Ya da öyleydik."

"Bunun dinle ilgisi yok," dedi Antonia. "Güzellikle ilgisi var. Burada kamusal alanları, hatta yol kenarlarını bile güzelleştiren insanların olmasıyla ilgili. Peki biz ne yapıyoruz? Manzaraları katlediyoruz, devasa sütunlar ve kocaman metal yel değirmenleriyle dolduruyoruz."

Angus aynı fikirdeydi. "Evet, haklısın. Güzelliğe karşı genel olarak duyarsızız. Ama bu yüzden yıllardır İtalya'ya geliyoruz. Güzellikle tekrar bağlantıya geçmek için geliyoruz. Ruhlarımızı dinlendirmek için."

Domenica bu konuşmayı dinliyordu. Antonia'da bir sorun olmadığına karar vermişti. Çevresindeki değişimlerden etkilenmişti, tıpkı kendisi ve Angus gibi. İtalya'ya gelip İskoçya'da hissettiklerini hissetmeleri tuhaf olurdu zaten. Kişi gittiği yerde de kendisini geldiği yerdeki gibi hissedecekse seyahat etmenin anlamı neydi?

Yola devam ettiler. Floransa'ya geldikleri sırada trafik arttı ama ana yollardan uzak durup olabildiğince daha sakin arka sokakları tercih ettiler. En sonunda bir sanayi bölgesinin dışındaki küçük bir meydanda arabayı park edebilecekleri bir yer buldular. Daha sonra onları şehrin merkezine götürmesi için taksiye bindiler.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Ponte Vecchio," diye çığlık attı bir anda Antonia. "Bakın!"

Ani çığlıkla irkilen şoför aniden direksiyon kırdı.

"Arkadaşımın kusuruna bakmayın," dedi Domenica İtalyanca. "Kendisi İskoç. İskoçlar böyle ani patlamalar yaşayabiliyor."

Şoför başıyla onayladı. "Bu bilinen bir şey," dedi. "Futbolla ilgili sanırım."

"Bu sefer değil," dedi Domenica. "Mimariyle ilgili."

"Ne dedin?" diye sordu Antonia.

"Önemli bir şey söylemedim," diye yanıtladı Domenica. "Şuraya bakın, burada inebiliriz. Uffizi hemen köşebaşında sanırım."

Taksiden indiler ve Uffizi'nin bilet gişesinin önünde oluşmaya başlamış olan sıraya kadar yürüdüler.

"Uzun süre beklememiz gerekecek," dedi Domenica. "Angus, bence sen Antonia'yı bir kafeye götür. Ben sıra beklerim, siz döndüğünüzde de kahvenden içerim."

Angus ile Antonia uzaklaştılar. Güneşi engelleyen revağın dışına kadar uzanan kuyrukta bekleyen Domenica kendisi gibi sanat sevenleri inceledi. Etrafındakilerin milliyetlerini tahmin etmeye çalışarak eğlendi. Düzgün giyimli ama eşyalarını yüklenmiş bir Amerikalı çift vardı. Yanlarında su şişeleri, şemsiyeler, yağmurluklar, katlanır sandalyeler ve daha neler neler vardı. Rahattırlar muhtemelen diye düşündü Domenica; Amerikan rüyasının kalbinde rahatlığın yattığını hissetmişti hep: Bunda bir sorun görmüyor-

BELONGS TO KAATTS TEAM

du, ne de olsa rahatsızlık arayan bir uygarlık epeyce tuhaf olurdu.

Amerikalı çiftin önünde küçük bir Alman grup vardı ve hepsi rehberlerine gömülmüştü. Amacın ciddiyeti diye düşündü Domenica ve bunda da bir mahsur olmadığını geçirdi aklından; Avrupa Alman ağırbaşlılığına ihtiyaç duyuyordu.

Arkalarında giysilerine çekidüzen veren ve birkaç metre ötedeki arkadaşlarına cep telefonuyla mesaj gönderen gürültücü bir grup genç İtalyan vardı; bir grubun parçası olma, güvence bulma ihtiyacı diye düşündü. Hepimiz on altı yaşındayken böyle hissediyorduk, hatta farklı şekillerde olsa da şimdi bile bu değişmemişti.

BELONGS TO KAITOS TEAM

74. Uygun Botlarla

İskoçya'da Stuart ile Bertie Biggar Yolu'ndan geçip Pentland'ın eteklerine doğru yol aldılar. "Fiyortta hiç balık var mıdır baba?" diye sordu Bertie.

"Kesinlikle vardır," dedi Stuart. "Alabalık. Kocaman alabalıklar."

"Belki de yakalayabiliriz."

"Bu mümkün," dedi Stuart. "Özellikle de..." Kısık sesle konuşmaya başladı. "Özellikle de kurtçuk kullanırsan."

"Ama yapay sinek kullanacağımızı sanıyordum," dedi Bertie.

"Yedi yaşın altındaysan gerek yok. Kurtçuk kullanabiliyorsun. Ben de kurtçuk buldum. Kocaman, şişman kurtçuklar. Alabalıklar karşı koyamayacak."

Flotterstone Hanı'na yaklaştıkları için Stuart arabayı yavaşlattı. "Flotterstone," dedi. "Arabayı buraya park edip yürüyeceğiz."

Handan iki yüz metre ötede bir ağacın altına arabayı park ettiler. Stuart bagajdan kamışlarla balık çantasını

BELONGS TO KAATTS TEAM

çıkardı, Bertie göğsü kabarık, başı yukarıda, eli babasının elinde yola çıktı. Yolda yürürken çevredeki tarlalardan gürültüyle kargalar havalandı.

Onlar geçerken boş boş bakan küçük bir inek sürüsüyle koyunlar gördüler. Rüzgâr boş ve mavi gökyüzüne ince bulutlar taşıyor, Turnhous Tepesi'nin zirvesinde dolanıyor ve batıya doğru Scald Law'a gidiyordu. Stuart bulutun hareketini seyrederek bir an duraksadı ve Everest'in yüksek tepelerinden geçip giden bulutların fotoğraflarına benzediğini düşündü. Bu yüksek kütleler insanları nasıl da kendilerine çekiyordu, ne kadar küçük ve toprağa bağımlı yaratıklardık.

"Bir gün oraya tırmanmak ister misin Bertie?" diye sordu tepeleri göstererek. "Çok zor değil. Kolayca çıkabiliriz, sonra da Nine Mile Burn'e ineriz."

"Uygun botlarla mı?" diye sordu Bertie.

Stuart gülümsedi. "Evet, sana uygun bir bot buluruz. Senin ayağına göre de yapıyorlar." Bu sözü verirken oğlunun ayakkabı numarasını bilmediğini fark etti. Bertie oğluydu ama bunu bilmiyordu ve aniden keskin bir utanç hissetti.

"Teşekkür ederim baba," dedi Bertie. "Bu çok güzel olur."

Sessizlik içinde yürüdüler. Yol Glencorse Rezervi'nin duvarına doğru yükseliyordu. Stuart Bertie'nin yorulduğunu düşündü ve onu omzuna almayı teklif etti. Ama Bertie babasına teşekkür ederek teklifi geri çevirdi. Daha hızlı yürüyebileceğini söyledi, hem zaten neredeyse varmışlardı öyle değil mi?

BELONGS TO KAATTS TEAM

"İşte sporcu ruhu," dedi Stuart.

Bertie bu övgüyü anlamaya çalıştı. Neden böyle bir şey söylediğinden emin değildi. Babasının böyle bir şey söylemesi iyiydi hoştu da spor konusunda başarılı birisini betimlemeye çalışıyorsa, o zaman bunun pek doğru olduğunu düşünmüyordu. Hiç spor yapma şansı olmamıştı, en azından rugby gibi gerçek bir spor ve başarılı olup olamayacağını da bilmiyordu. Fakat okul son dönemde bir geleneğini görmezden gelerek rugby takımı oluşturmuştu. Bertie de bunu babasına söyledi.

"Artık bir Steiner rugby takımımız var baba," dedi.

"Ya," dedi Stuart. "Bu çok ilginç."

"Evet. Ben katılamadım. On iki yaşında olman gerekiyor. Geçen gün Watson'a karşı oynadılar."

"Öyle mi?" dedi Stuart. "Kim yendi?"

"Watson," dedi Bertie. "84-0 bitti. Hatta nedense bir sebepten oyunu yarıda kestiler."

Stuart gülümsemesini bastırdı. "Şanssızlık olmuş. Eminim gelecek sefer daha iyi oynarlar." Duraksadı. "Sence neden böyle oldu peki?"

Bertie kısa bir an düşündü. "Bence bizim takıma topu paylaşmaları gerektiği söylendiği için oldu baba. Topu paylaştılar onlar da."

Stuart şaşkınlıkla bakıyordu. "Rugby böyle oynanmaz Bertie. Eğer rugbyde topu paylaşırsan... Yani böyle olmaz işte."

"Ama paylaşmamız gerek değil mi baba?"

"Rugbyde değil. Topu diğer insanlardan kapmaya çalışman gerekiyor."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Ama bu bencilce değil mi?"

"Sanırım öyle. Ama bu oyunların bazıları bencil oyunlar. Kurallarda böyle yazıyor diyebiliriz."

"Yani topu paylaştığımız için kaybettik işte," dedi Bertie düşünceli düşünceli. "Belki de takımda kızlar çoğunlukta olduğu içindir."

Stuart dudağını ısırdı. "Anlıyorum," dedi. "Yapacak bir şey yok. En azından herkes eğlenmiş. Önemli olan bu."

Rezerve varmışlardı, uzun, L şekilli bir fiyort vadiye doğru uzanıyordu. Kıyıdan çok da uzakta olmayan bir ada vardı, kenarlardaki çamların üzerine çeşitli su kuşları tünemişti. Yolun kenarındaki taşlı sahilde üç tane yeşile boyanmış kayık duruyordu; Stuart bunlardan birini kiralamıştı.

Fiyordun ortasına kısa sürede geldiler. Stuart kürekleri içeriye aldı ve kamışları çıkardı. Kendi kamışının ucunda yapay yem vardı ama Bertie'ninkinin ucuna mantar ve iğne takıyordu. Sonra Barbour ceketinin cebine uzanıp küçük bir naylon poşet çıkardı. İçindeki nemli toprakla birkaç geniş ve etli kurtçuk kımıldıyordu. Bunlardan birini iğneye geçirdikten sonra kamışı Bertie'ye uzattı.

"Al bakalım Bertie," dedi. "Balığın bol olsun."

Bertie misinayı suya sallandırdı. Kurtçukla ağırlaşan iğne bulanık suya ve kahverengi derinlere indi. Hemen ardından mantar kımıldandı ve su yüzeyinin altına iniverdi. Bertie neler olduğunu görür görmez heyecanla haykırdı. Babasının evden çıkmadan önce öğrettiği şekilde oltayı sarmaya çalışıyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Suyun yüzeyine büyük bir alabalık çıktı; gümüşi bir parıltı, bir ışık hüzmesi, küçük bir oğlanın rüyası. Kısa süre sonra hemen yüzeyin altında kuyruğunu sallamaya ve suyu birbirine katmaya başlamıştı. Bertie kamışı kaldırıp balığı da sudan çıkardı.

"Dikkat et," diye bağırdı Stuart Bertie kamışı tekrar eğerken. Ama çok geç kalmıştı; ani hareketle misina baskıya dayanamadı ve balık iğneden kurtuldu.

"Gerçekten yakaladım baba," dedi sesi titreyerek. "Gerçekten yakaladım değil mi?"

Stuart oğlunun omzuna kolunu attı. "Evet, yakaladın."

"Büyüktü değil mi baba?"

Stuart başıyla onayladı. Bertie'nin gözündeki yaşları görünce derin bir şefkat hissetti. Zavallı çocuğum diye düşündü. Zavallı minik çocuğum.

BELONGS TO KAATOS TEAM

75. Sis Çökerken

Balık tutmaya devam ettiler. Stuart onu teselli etmeye çalışsa da Bertie kaybettiği balık yüzünden çok üzülmüştü. Balıkçılar balık kaçırırlar diye açıklamaya çalıştı, eğer balık kaçırmazsan gerçek bir balıkçı olamazsın. Ayrıca balığı yakalasa bile suya geri bırakacaklardı, bu yüzden çok fark etmeyecekti öyle değil mi? Bertie bunu biraz düşündü. En azından balığa dokunmak isterdi ama evet zaten kayığa alabilmiş olsaydı da en fazla bir dakikalığına bakabilecekti.

Fiyordun ortasına geldiler. Stuart yapay yemi nasıl fırlatacağını gösterdi ve denemesi için kamışı ona verdi. Bertie ilk başta pek başarılı olamadı ama zamanla eli alıştı. Sonra kurtçuk kullanmaya devam etti ve balıklar yemden ısırık alıyorlarmış gibi görünse de mantarın şüphe uyandıracak şekilde sallanması su yüzeyindeki rüzgârdan da kaynaklanıyor olabilirdi.

Balık tutmaya geç saatte başlamışlardı, saat üçü geçene kadar öğle yemeği arası vermediler. Stuart kayığı fiyordun öte tarafına götürdü, Bertie'yle bir-

BELONGS TO KAITLIS TEAM

likte kıyıya kadar çektiler. Sonra fundaların arasına oturdular, Stuart sandvicini yerken Bertie cipsleriyle çikolatalarından atıştırdı. Babasıyla oturup bu harika ve yasak yiyecekleri yemek, neredeyse balık yakalamış olmak ve psikoterapi, yoga veya İtalyanca derslerini düşünmek zorunda kalmamak onun için tam bir cennet gibiydi.

"Burada yaşayamaz mıyız?" diye sordu ikinci çikolata paketini açarken. "Bir çadır alıp şu çalıların arasına kurabiliriz. Hayatımızı balık yakalayarak geçiririz. Çok güzel olurdu baba."

Stuart anlayışlı bir şekilde gülümsedi. "Güzel fikir Bertie ama pek pratik olduğunu söyleyemeyeceğim. Bence annen çadırda yaşamak istemezdi."

Bertie onun da olacağını hayal etmemişti ama bunu söylemeyecek kadar kibardı. "Bence annem İskoçya Sokağı'nda daha rahat eder. Onu ara sıra ziyaret etmeye giderdik. Ulysses'i de."

Stuart karşılık vermedi, elleri başının altında, gökyüzüne bakarak uzanıyordu.

"Çok eğlenceli olurdu baba," dedi Bertie. "Sadece sen ve ben."

"Hımm. Mümkün. Ama anneni tek başına ya da daha doğrusu Ulysses'le tek başına bırakamayız. Hiç nazik bir davranış olmaz, değil mi?"

"Olmaz," dedi Bertie. "Ama düşünmesi güzel. Dilek gibi bir şey."

Stuart konuşmayı daha güvenli sulara çekti. "Sana üç dilek hakkı versem ne dilerdin?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bertie düşündü. "Çok fazla çikolata," dedi. "Bana ve bütün arkadaşlarıma on yıl yetecek kadar çikolata."

"Çok güzel," dedi Stuart. "Peki ikincisi?"

"Olive'in gidip Glasgow'da yaşaması ve bu dileğin ikinci kısmı olarak Tofu'nun insanlara tükürmekten vazgeçip yalan söylememesini isterdim."

"Anladım," dedi Stuart. "Peki ya üçüncüsü?"

"Yedi yaşında olmak," dedi Bertie sessizce.

Stuart önce bir şey söylemedi sonra sessizliği bozdu. "Yedi mi? Ama zaten zamanı gelince yedi olacaksın. Zaten olacak şeyler için dilek hakkını harcamana gerek yok."

"Ama şu anda olmasını istiyorum. Eğer beklersem sanki hiç yedi yaşına basamayacakmışım gibi geliyor. Hep çok uzaktaymış gibi."

Stuart bunu düşündü. "Artık çok uzakta değil," dedi. "Kasım ayında yedi olacaksın."

"Ama bu çok uzak bir tarih," dedi Bertie. "Ben şu anda yedi olmak istiyorum. O yüzden bunu diledim."

Stuart başka bir yöntem denedi. "Yedi yaşına gelince bir şeylerin farklı olacağını mı düşünüyorsun?"

"Evet," dedi Bertie. "İnsanlar bana daha…"

"Evet, Bertie?"

"Daha saygılı davranacak," dedi Bertie hızla. "Beni öyle itip kakamayacaklar."

"Şu anda itilip kakılıyor musun?"

Bertie tereddüt etmedi. "Evet," dedi.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Kim..." Stuart, "Kim tarafından?" diye soracaktı ama tam zamanında kendisini tuttu. "Ah, Bertie. Yedi yaşına nasılsa gireceğine eminim. Biz balık tutmaya devam edelim. Ne zaman şans yüzüne güler belli olmaz. Hem balıklar senin altı yaşında olduğunu bilmiyor."

Kayığı tekrar itip balık tutmaya başladılar. Stuart bir alabalık tutunca kamışı hemen Bertie'ye verdi. "Bunu sen çek. Bu senin balığın olsun."

Bertie oltayı sarmaya başladı ama bir süre sonra misinanın gerginliği yok olunca tekrar babasına verdi. "Kaçtı," dedi. "Yine."

Saat beş civarında Stuart gitme zamanının geldiğine karar verdi. Tekneyi başladıkları yere kadar götürdü. Sonra güvenli bir şekilde bağlayarak Flotterstone'daki arabaya doğru yürümeye başladılar.

"Bir kestirme biliyorum," dedi Stuart sağa doğru giden bir patikayı göstererek. "Şu taraftan gidelim."

Yoldan ayrıldılar. Stuart bir yokuştan aşağı inen patikayı takip ederlerken önden yürüyordu. Yol küçük bir ahşap köprüyle bir çayın üstünden geçiyordu. Bunun üstünden geçip çamların arasında bir o yana bir bu yana kıvrılan patikada yürümeye devam ettiler.

"Bu patikadan gitmemiz gerektiğine emin misin?" diye sordu Bertie.

"Tabii ki," dedi Stuart. "Çok iyi bir kestirme. Göreceksin."

Yola devam ettiler. Hava değişmişti ve denizden pek de beklenmedik bir sis geliyordu. Sis her şeyin üstüne

BELONGS TO KAATTS TEAM

beyaz bir örtü seriyor, en yakındaki ağacın ötesini pek göremiyorlardı.

"Bence kaybolduk," dedi Bertie. "Nerede olduğumuzu biliyor musun?"

"Babana güven Bertie," dedi Stuart. "Kendimizi biraz sonra Flotterstone'da bulmamız mümkün."

Ama böyle bir şey olmadı. Epeyce ilerlemişlerdi ve patika yön değiştiriyor gibi görünüyordu.

"Sence de geri dönmemiz gerekmiyor mu?" diye sordu Bertie. "Öylesi daha güvenli olmaz mı?"

"Asla geri dönmemelisin. Harry Lauder ne demiş? Yolun sonuna kadar git. Evet, tam olarak böyle demiş."

"Ama Bay Lauder muhtemelen zaten doğru yoldaymış," dedi Bertie. "Eğer doğru yoldaysan yolun sonuna kadar gitmende bir sakınca olmaz ki. Yoksa bu mantıklı olmaz."

BELONGS TO KAITO'S TEAM

76. Gerçek Bir Oğlanın Odası

Müteveffa Harry Lauder'ın son derece mantıklı öğüdüne oğlunun getirdiği şarta rağmen Stuart takip ettikleri patikadan ayrılmamak konusunda ısrarcıydı. Artık gitgide yükselmeye de başlamışlardı ve Bertie geri dönmeleri için bunun bir başka sebep olduğunu düşünüyordu; bu patikanın karanlık çökmeden önce kendilerini kurtarıp kurtaramayacakları bilinmeyen bir yere doğru gittiğine inanıyordu. Ayrıca ışık gittikçe azalıyordu ve güneşin önüne geçen sisle gün daha çabuk kararıyordu.

"Pentland'da orman kurtarma ekibi var mı?" diye sordu Bertie.

"Kurtarma ekibi mi? Buralarda onlardan olduğunu pek sanmıyorum. Burası Cairngorm tepeleri değil. Glencoe veya Cairngorm gibi yerlerde vardır ama burada yoktur."

Bertie bu bilgiyi sessiz bir şekilde özümsedi. Giderek endişe verici hale gelen bu durumdan kurtulmalarının mümkün olmadığını düşünmek pek iyi gelmiyordu. Muhtemelen insanlar daha önce de burada yolları-

BELONGS TO KAITLIS TEAM

nı kaybetmişti ve kayıp düşen, bileğini incitip kendi başlarına eve dönemeyen insanlar olmuştu. Onlara kim bakıyordu? First Morningside Yavrukurtları'nın bu durumlarla ilgilenip ilgilenmediğini merak etti. Pentland bölgesiyle ilgilenmeleri sağlansa en azından yapacak işleri olmuş olurdu ama Olive tarafından kurtarılmak epeyce moral bozucu olurdu ya da Ranald Cesuryürek Macpherson tarafından; bu daha da kötü olurdu, çünkü Ranald'ın bacakları o kadar inceydi ki bir kazazedeyi güvenli bir şekilde kurtarması mümkün değildi.

Sis artık iyice yoğunlaşmıştı.

"Ya patika bir uçurumla son buluyorsa baba?" diye sordu Bertie etraflarını saran siste yankılanan bir sesle.

"Hiç sanmam Bertie. Patikalar uçurumlarda bitmez, tepelerin eteklerinden dolaşırlar. Biz de şu anda bunu yapıyoruz. Biraz sonra A702'nin kenarına çıkarız. Sonra da Flotterstone'a yürüyüp arabamızı alır ve Edinburgh'a döneriz. Cesur ol."

Bertie yutkundu. Önce yükselmişlerdi, şimdi de aşağıya doğru iniyorlardı ama etraflarındaki yeşillikler farklılaşmıştı. Fundalıklar otlaklara yol vermişti ve sisin beyazlığı arasından bir taş duvar görünmeye başlamıştı.

"Şu duvarı takip edelim," dedi Stuart. "Duvarlar her zaman bir yere varır, bunu asla unutma. Bu duvar da bir çiftliğe varırsa hiç şaşırmam. Çiftliklerde de seni ana yollara çıkaran patikalar her zaman vardır. O yüzden her şey yolunda."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Yürüdüler. Sis artık yavaş yavaş kalkmaya başlamıştı ve hayalete benzeyen ağaçlar tekrar görünüyordu. Küçük bir tepenin üstünden inerlerken çok uzakta olmayan bazı ışıklar gördüler. Birkaç yüz metre sonra bu ışıkların bir çiftlik evinden geldiği ortaya çıktı, arka tarafında birkaç ağaç vardı.

"İşte bak Bertie," dedi Stuart. "Tam isabet: Bir çiftlik evi. Oradan yol tarifi alırız, zaten kaybolduğumuzu da düşünmüyorum ya."

Rahat görünüşlü beyaz bir çiftlik eviydi ve mavi çerçeveli pencerelerle kapıları vardı. Stuart gidip kapıyı çaldı. İçeriden verandanın ışığı yakıldı ve iç kapının açıldığı duyuldu. Beline bağladığı beyaz önlüğe ellerini silen bir kadın kapıya çıktı.

"Sizi rahatsız ettiğimiz için özür dilerim," dedi Stuart. "Ama sanırım biraz kaybolduk. Flotterstone'a gitmeye çalışıyorduk da."

Kadın gülümsedi. "Bence fazlasıyla kaybolmuşsunuz. Flotterstone tam ters tarafta, tepenin arkasında."

"Ya," dedi Stuart. "Anlıyorum."

Kadın Stuart'ın arkasına baktı. "Bir de oğlunuz var bakıyorum. Üstü başı dağılmış. İsterseniz içeri gelin de size çay yapayım."

Stuart teşekkür etti ve botlarını çıkarıp bir dizi eski çizmenin yanında verandaya bırakarak Bertie'yle içeri girdiler.

"Senin yaşında bir oğlum var," dedi kadın Bertie'ye. "İsmi Andy. Biz ona Ufak Andy diyoruz, çünkü babasının adı da Andy. Senin adın ne?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Bertie. Bertie Pollock."

"Ne güzel isim," dedi kadın. "Birkaç Pollock tanıyorum. Muckle Buggie'de çiftlikleri var. Onlarla akraba değilsiniz değil mi?"

Stuart başını salladı. "Biz İskoçya Sokağı'nda oturuyoruz."

"Eminim güzeldir," dedi kadın. "Muckle Buggie Symington yakınında bir koyun çiftliği. Uzun süredir oradalar. Hep Pollocklar oturdu."

"Ya," dedi Stuart.

Mutfağa geçtiler. Mutfaktaki masada, bir kâğıda resim çizen, Bertie boylarında bir oğlan oturuyordu. Misafirler içeri girince ayağa kalktı ve gülümsedi.

"Bu Andy…"

"Stuart ve bu da oğlum Bertie."

Oğlan Bertie'ye başıyla selam verdi ve teşvik edici bir gülümseme takındı. Bertie de karşılık verdi.

"Andy," dedi kadın, "ben su ısıtırken sen de Bertie'yi odana götür de eşyalarını göster."

Andy masanın etrafından döndü, Bertie'nin onu takip etmesini işaret etti. Bertie takip edince onu sonunda merdiven olan dar bir koridordan geçirdi.

"Odam çatı katında," dedi. "Oraya kimse çıkmaz, sadece ben ve ağabeyim. On iki yaşında. Merchiston'a gidiyor. Edinburgh'da sadece oğlanların gittiği bir okul."

Bertie başını salladı. "Duymuştum." Olive oraya gidemezdi diye düşündü.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"Ben de seneye başlayacağım," dedi oğlan. "Ağabeyimin üniformasını giyeceğim ve rugby botlarını. Sen oynuyor musun?"

Bertie yutkundu. "Henüz oynamıyorum."

"Bence çok başarılı olurdun," dedi Andy.

Bertie çok mutlu olmuştu. Çok hoş bir sözdü doğrusu. Bu oğlanı sevmeye başlamıştı.

Andy'nin odasına girdiler, Bertie nefesini tuttu. Andy'nin yatağının üstünde, duvarda bir geyik kafası asılıydı ve boynuzları neredeyse odanın ortasına kadar uzanıyormuş gibi görünüyordu.

"Bu arkadaş Morvern'dan geldi," dedi Andy. "Amcam Jimmy avlamış. Büyüdüğümde beni de götüreceğini söyledi. Sekiz yaşına geldiğimde."

Bertie etrafına bakındı. İçinde doldurulmuş bir orman tavuğu olan bir vitrin, küçük bir tahta sedir ve büyük bir model oyuncak kutusu vardı.

"Çakılarımı görmek ister misin?" diye sordu Andy.

Bertie'nin gözleri fal taşı gibi açıldı. Çakılar… çoğul. Tek kelime edemeden başıyla onayladı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

77. Bertie'nin Rüyası

"Bu çakı," dedi Andy gururlu bir tavırla, "mantar avlamak için özel tasarlanmış."

"Mantarların yakalandığını sanmıyorum," dedi Bertie. "Onları topluyorsun."

"Bu doğru," dedi Andy. "Ama fark etmez. Şu kısmını görüyor musun? Bu, mantarı yakaladıktan… kopardıktan sonra üstündeki çamuru silmek için. Şuradaki bıçak da mantarı ikiye kesmek için. Gördün mü?"

Bertie kendisine uzatılan çakıyı alıp inceledi. "İtalyan yapımı," dedi üstündeki yazıyı göstererek. "Gördün mü? *Italia* yazıyor."

Andy başıyla onayladı. "İtalyanca biliyor musun?"

"Biraz."

"Çok zeki olmalısın Bertie," dedi Andy. "Ben sadece İngilizce biliyorum."

Bertie iltifatı kabullendi. "Teşekkürler," dedi. "İtalyanca çok basit. İstersen sana da öğretebilirim."

"Bu çok iyi fikir," dedi Andy. "Ben İtalyanca öğrenirim ve sonra da bir kale kurarız."

Yatağının yanındaki çekmeceden bir tane daha çakı çıkardı. "Bu da çok iyi bir İsviçre çakısı," dedi. "İsviçre

BELONGS TO KAATIS TEAM

ordusu çakılarıyla savaşmalarıyla ünlüymüş. Silah kullanmıyorlarmış."

"Bunu duymuştum," dedi Bertie.

"Bu da bir başka İsviçre çakısı," diye devam etti Andy. "Daha küçük ama yine de kullanışlı. Şuradaki bıçak tahta kesmek için. Şunu gördün mü? Bu da makas." Duraksadı. "Beğendin mi Bertie? İstersen alabilirsin. Bende daha büyüğü var, bu da senin olur."

Bertie'nin kalbi neredeyse duruyordu. "Emin misin?"

"Evet. Al lütfen. Sen benim arkadaşımsın. O yüzden almanı istiyorum."

Bertie Andy'den çakıyı aldı. "Teşekkür ederim," dedi. "Artık benim en iyi arkadaşımsın. En iyi."

Andy başıyla onayladı. "Sen de benim."

El sıkıştılar. Ağırbaşlı bir hareketti, aralarındaki yeni arkadaşlığı pekiştiriyordu, Bertie'ye sanki tüm hayatı değişmiş gibi geldi. Çakıyı cebine attı ve kaplamasının pürüzsüzlüğünü, sağlam, güven verici ağırlığını hissetti. Tam hediye için tekrar teşekkür edecekti ki Andy'nin annesi onları aşağıya çağırdı.

"Annem," dedi Andy. "Bizi çağırıyor."

Aşağı indiler. Çiftçinin karısı mutfak masasına iki kupa ve bir tabak da çörek koymuştu. Kupaların yanında iki bardak duruyordu ve içi turuncu bir sıvıyla dolu bir şişe vardı.

"Ah, çok güzel," dedi Andy. "Irn-Bru ister misin Bertie?"

Bertie anlamamıştı. "Irn- ne?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Andy ona şaşkınlıkla baktı. "Irn-Bru ne bilmiyor musun?"

Bertie başını salladı. "Bizde böyle şeyler yok."

"Irn-Bru çok yararlı bir şey," dedi Andy şişeye uzanırken. "Biraz koyayım. Görürsün."

Bertie babasına baktı. Stuart gülümsedi. "Dene Bertie. Bence hoşuna gidecek."

Andy gazlı turuncu sıvıyı bardağa koydu ve Bertie'ye verdi. "Kirişten yapılıyormuş Bertie. Seni güçlü kılar."

Bertie bir yudum aldı, çekinerek yutkundu ve sonra tüm bardağı bitirdi. Daha önce hiç böyle bir şey içmemişti ve bayılmıştı. Andy bardağını tekrar doldurdu. "İstersen geğirebilirsin Bertie. Irn-Bru içtiğinde rahat rahat geğirebilirsin."

Bertie geğirdi.

"Çok güzel," dedi Andy kendi bardağını da bitirdikten sonra geğirerek.

Birkaç dakika sonra Andy'nin babası geldi. Stuart'la el sıkıştı ve sisteki yürüyüşlerinin öyküsünü dinledi. "Sizi Land Rover'la geri götürürüm," dedi. "Çayınız bitsin hele."

Andy babasına baktı. "Bertie bu akşam bizde kalamaz mı?" diye sordu. "Yarın evine döner."

"Bertie'nin babasına kalmış," dedi çiftçi. "Bizim için sorun yok."

Bertie onaylamasını dileyerek babasına baktı.

"Neden olmasın?" dedi Stuart.

Hep birlikte Flotterstone'daki arabaya almak için Land Rover'a doluştular. Sonra çiftliğe döndüler,

BELONGS TO KAATTS TEAM

oğlanlara sandviç ve bolonez soslu spagetti, muhallebi, dondurma ve Irn-Bru'dan oluşan büyük bir ziyafet çekildi. Yemekler sessizce ve memnuniyetle yenmişti; Bertie oturup yeni arkadaşına baktı, o da gülümsedi. Yatmadan önce yarım saat oynamalarına izin verilmişti.

"Psikoterapi seansın var mı?" diye sordu Bertie Andy'ye.

Andy başını salladı. "Bizde daha çok büyükbaş hayvanlar var."

Bertie başını salladı. "Ya yoga? Yoga yapmak zorunda kalıyor musun?"

Andy bir an düşündü. "Çileklisini daha çok seviyorum."

Yatma zamanı geldiğinde Bertie'ye arkadaşının pijamalarından verildi ve Andy'nin ranzasının üst katı ona ayrıldı. Işıklar kapandıktan sonra iki oğlan karanlıkta konuşmaya devam ettiler. Anlatacak çok şey vardı: Andy Bertie'ye evin arkasındaki müştemilatta yaşayan, eskiden korsan olan ve bir top mermisi yüzünden ölen hayaletten bahsetti. Bertie o sabah neredeyse yakalamak üzere olduğu balıktan, ne kadar büyük, gümüş renkli ve güçlü olduğundan. Sonra Andy Bertie'ye ağabeyinin ağaçtan düşüp kolunu kırdığından bahsetti. Bertie de Andy'ye geri geri gidip sokak lambasına çarpan bir arabayı anlattı.

Bertie'nin mutluluğu sınır tanımıyordu. Hayatın nasıl olabileceğini bir anlığına görmesi lütfedilmişti; özgürlük, macera, çakılar ve Irn-Bru'yla dolu bir haya-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

tın. Neredeyse gerçek olamayacak kadar güzeldi ve bunun aslında gerçek olamayacağını biliyordu. Ertesi gün İskoçya Sokağı'na dönecek ve büyü bozulacaktı. Daha çok psikoterapi, yoga, annesiyle yaptığı İtalyanca *conversazione*'ler olacaktı.

Uykuya dalmadan önce gözlerini kapattı. Yanında bir arkadaşının sıcak varlığıyla Pentland'da yürüdüğünü hayal etti; bu sıcak varlık Andy isimli bir çocuktu. Andy uzanıp ona bir çakı verdi, o da teşekkür etti ve koşmaya başladılar, önlerinde yelkenleri fora etmiş bir korsan gemisinin yüzdüğü mavi-gümüş renkli bir fiyortla şelaleri, mağaraları olan bir vadi uzanıyordu. Güneş ışığı vardı ve güneş ışığını yakalayan altın renkli Irn-Bru bardakları.

BELONGS TO KAATTS TEAM

78. Kafede Bir Olay

Domenica Uffizi Galerisi'ne girmek için bilet sırasında beklerken, Angus Antonia'yla birlikte bir fincan kahve içip mümkünse hafif bir kahvaltı yapabilecekleri uygun bir kafe aramaya başlamıştı. Villadan çıkmadan önce yememişlerdi, ikisi de giderek acıkıyordu.

"Aslında kahvaltıda yenmez biliyorum ama," dedi Angus, "bir dilim pizzaya hayır demezdim. İnce. Domatesli. Hatta üstünde biraz ançüez de olabilirdi. Bir de bol bol kahve."

"Gayet anlaşılır bir şey," dedi Antonia. "Evde yapmadığın bir şeyleri yapmayacaksan tatile çıkmanın anlamı ne ki? Pizza konusunda sana katılabilirim. Ah, burası çok güzel. Şuna bak. Bir bak. Tamamen sıradan bir sokak ama çok güzel. Harika."

Angus ona kısa bir an baktı. "Evet," dedi. "İtalya böyle bir yer. En mütevazı köşeler bile… nasıl desem? Estetik olanaklar açısından zengin."

"Ve kadınlarla erkekler!" diye devam etti Antonia. "Şunlara bir bak. Çok yakışıklılar. Bir Rönesans resminin içinden çıkmış insanlarla çevrili gibiyiz. Boticelli onları resimlerinden birine yerleştirebilirdi."

BELONGS TO KAITOS TEAM

Angus tekrar Antonia'ya baktı. İtalya'nın –hareketli veya hareketsiz– güzelliklerinden etkilenmesi anlaşılabilirdi ama biraz fazla abarttığını düşünüyordu. Lakin İtalya insana bunu yapıyor diye düşündü. Bu yüzden insanlar yüzyıllardır –ruh yolculuğu kavramının icadından bu yana– İtalya'ya geliyorlardı, buraya tam olarak bunun için gelmişlerdi. Antonia insanların ne hissettiğini dile getiriyordu sadece.

Hoşlarına giden küçük bir kafe bulmaları çok vakitlerini almadı. Genellikle evlerin bulunduğu bir sokakta, vitrininde süslü tabutlar olan bir marangozhaneyle çamaşırhanenin arasındaydı. Biraz kirli bir cam içerideki bisküvilerin, şarap şişelerinin, zeytinyağlarının ve renkli makarnaların sıralandığı rafları gözler önüne seriyordu. Diğer uçtaki tezgâhın ardında bir pizza fırını vardı.

İçeri girip tezgâhın başındaki ufak kalabalığa katıldılar. Kirli bir fanila ve beyaz bir aşçı başlığı giyen dükkân sahibi fırından büyük bir tepsi çıkarırken müşterilerin bazılarıyla bağıra çağıra konuşuyordu. Tepside dumanı tüten bir kare şekilli devasa pizza vardı, bir bahçe makasıyla bunu yenilebilir parçalara bölmeye başladı. Bu kare parçalar yağlı kâğıtların üstüne konulup sek kırmızı şarapla birlikte müşterilere uzatıldı.

"Harika," dedi Angus pizza yemeye başladığı sırada.

"Ah, şu an ölüp cennete gitmiş gibi oldum," dedi Antonia. "Bak, kahve de yapıyor. Şarabımız bittikten

BELONGS TO KAATIES TEAM

sonra kahve içebiliriz. Ah, bu mükemmel Angus. Şu an heyecandan bayılabilirim."

Angus kaşlarını çattı. "Gerçekten bayılmazsın umarım."

Antonia iç geçirdi. "Aklım başımdan gitti. Gerçekten gitti."

Angus ciddi bir tavırla konuşmaya çalışıyordu. Antonia abartıyordu gerçekten. "Eğlenceli değil mi?" dedi. "Sıraya biz girdiğimiz sırada Domenica da buraya gelmeli."

Pizzayla şarabı bitirip fanilalı adamdan kahve istediler.

"Uffizi'yi hiç görmedim," dedi Antonia beklerlerken. "Ama rüyama girdi. Mesela dün gece kendimi orada buldum. İnanılmaz bir hayaldi ve bugün gittiğimde orayı çoktan ziyaret etmişim gibi hissedeceğime eminim."

"Öyle mi?"

"Evet. Muhtemelen ağlayacağım. Resimler ve Gözyaşları diye bir kitap okumuştum. Muhteşem sanat eserleriyle karşılaşan insanların ağladıklarından bahsediyordu. Ağlıyorlarmış. Bir resim gördüğünde hiç ağladın mı Angus?"

Angus başını salladı. "Sanmıyorum. Etkilenmişliğim tabii ki oldu ama ağladığımı sanmıyorum."

"Çünkü ressamların gözyaşlarından sakındığı bir zamanda yaşıyoruz. Günümüzde sanat entelektüelliğin eseri. Sanatçılar söyledikleri sözlerle bizi entelektüel olarak etkilemek istiyorlar. Bir anlık bir duygu seline

BELONGS TO KAATTS TEAM

kapılmamızı istemiyorlar. Ama eskiden…" Antonia etrafına bakıp sadece kafeyi değil Floransa'yı gösterdiğini belirten bir hareket yaptı. "Rönesans döneminde ne kadar farklıymış. Ressamlar bu sokaklarda yürüyor ve etkilenmemizi, güzellikle karşılaştığımızda yoğun bir duyguya kapılmamızı istiyorlarmış. Amaçları buymuş. Lippi, Ghirlandaio, Boticelli… Ağlamamızı istiyorlarmış Angus."

Angus ağırlığını bir ayağından ötekine veriyordu. Domenica'nın yanlarında olmasını istiyordu; komşusuyla böyle bir durumda ne yapılması gerektiğini o bilirdi. Antonia garipleşiyor muydu? Yoksa bu güzellik ve ağlamayla ilgili söyledikleri İtalya'ya verdiği doğal bir tepki miydi? Sarhoş muydu? Bazı insanlar alkolden çok çabuk etkileniyorlardı ve bir kadehin bile Antonia'yı etkilemiş olması mümkündü. Saatine baktı.

"Domenica'yı bekletmemeliyiz," dedi. "Birazdan kapıları açacaklar."

Antonia nefesini tuttu. "Kapıları mı?"

"Evet. Uffizi biraz sonra açılacak."

Gözlerini kapadı. "Biz de içeri gireceğiz. Düşünsene."

Angus iç geçirdi. "Antonia," dedi sesinden rahatsız olduğu belli olmaya başlamıştı. "Bence biraz fazla abartıyorsun. Bu sadece bir galeri. Tabii ki çok önemli bir yer ama yine de bir galeri. Mound'daki Milli Galeri'ye gidiyor olsan böyle olmazdın değil mi? Eminim ki olmazdın."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Antonia'nın bu siteme verdiği karşılık Angus'u çok şaşırttı. "Ah, Angus," diye çığlık attı. "Anlamıyor musun? Neler olacağını fark etmedin mi? Güzelliğin *fons et origo*'suyla* karşı karşıya gelmek üzereyiz ve sen kalkmış bunun sanki Bathgate'e gitmek kadar sıradan bir şey olduğunu söylüyorsun."

Angus etrafına baktı. "Lütfen Antonia, lütfen bağırma. İnsanlar bize bakıyor."

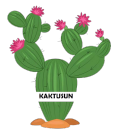
"İstedikleri gibi baksınlar," diye karşı çıktı Antonia yüksek sesle. "Bakıyorlar ve diyorlar ki bu adam ne kadar da cahil! Ne duyarsız bir insan! Aynen böyle düşünüyorlar Angus Lordie!"

---

* Lat. - Kaynak ve köken. (ç.n.)

BELONGS TO KAITOS TEAM

79. Dayanılmaz Güzellik

"Beni dinle," diye fısıldadı Angus Domenica'yı kenara çekerken. "Antonia çok ama çok garip davranıyor."

Ondan bahsettiklerini fark ettirmeden verebileceği tek bilgi buydu. Fakat bir şeylerin ters gittiğini kavramakta gecikmemiş olan Domenica başıyla onayladı ve anladığını belirtti.

"Kahve içmeye gidemeyeceğim sanırım," dedi yüksek sesle. "Az sonra kapılar açılacak ve sıra ilerlemeye başlayacak."

"Kapılar açılacak," diye mırıldandı Antonia. "Güzelliğe açılacak."

Angus ile Domenica bakıştılar.

"İçeri girince ne yapacağımıza karar verelim," dedi Domenica ciddi bir sesle. "Bence ayrılalım ve mesela üç saat içinde bir yerde buluşalım. Böylece herkes diğerlerini bekletmeden en sevdiği eserlerin önünde istediği kadar durabilir."

Angus gergince Antonia'ya baktı. "İyi fikir. Bu sana da uyar mı Antonia?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Antonia gülümsedi. "Kesinlikle. Ben de…" Duraksadı. "Ben de Venüs'ün Doğuşu'na gidip onu özümserim. Sonra da… Ah, yapmayı planladığım çok şey var."

Sıra ilerlemeye başladı. Hareketlilikle birlikte gelen heyecanlı sohbetler arasında Angus tekrar Domenica'ya fısıldayabilme fırsatı bulmuştu. "Bir tür kriz yaşamak üzere olduğu kesin. Gözlerine bir bak. Göz bebekleri büyüdü. Sence bir şeyler mi kullanıyor?"

Domenica hemen arkalarında duran ve ceketinin cebinden çıkardığı rehberi inceleyen Antonia'ya kısaca baktı.

"Olabilir. Güzellikle ilgili bütün bu manik sözleri de açıklardı. Onu takip etmeliyiz. İçeri girdikten sonra belli bir uzaklıktan takip edelim de ne yaptığına bakalım."

"Ben de seninle geleceğim," dedi Angus. "Onu tek başına takip etmeni istemiyorum." Duraksadı. "Sence tehlikeli midir?"

Domenica tek kaşını kaldırdı. "Onun sadece erkekler için tehlike oluşturduğunu düşünmüştüm ama hayır, bence şiddete başvurmaz. Yine de bilemeyiz tabii. Yanında düdük var mı?"

Yoktu.

"Acil durumlarda düdük çok işe yarayabilir," dedi Domenica. "Ama artık çok az insan yanında düdük taşıyor."

Gişeye geldiklerinde Domenica biletleri aldı. Antonia Angus'un arkasında duruyordu; Angus Antonia'nın parmak eklemlerinin yumruğunu bir sıkıp bir bırakması yüzünden beyazlaştığını görmüştü.

BELONGS TO KAATTS TEAM

İçeri girdiler. "Şimdi," dedi Domenica, "tam üç saat sonra burada buluşalım. Ardından da göreceğimiz diğer harika şeylerle hakkında öğle yemeğinde konuşma fırsatı buluruz."

"Güzel," dedi Angus. "Quattrocento ben geliyorum!"

"*Che bellezza!*"* diye mırıldandı Antonia galerilerden ilkine doğru giderken. "Ah, *che bellezza!*"

Domenica elindeki rehbere bakıyormuş gibi yapıyordu, Angus'la birlikte geride kaldılar. Birkaç dakika sonra Domenica Antonia'nın gittiği galeriye doğru gitmeyi önerdi.

Kargaşayı fark eden ilk Angus oldu. Domenica'nın kolunu tutarak galerideki gürültünün kaynağına yönlendirdi.

"Çabuk," dedi. "Beni takip et."

Artık içeriden geldiği çok belli olan haykırışlara doğru koştular. Galerinin kapısına vardıklarında korktuklarının başlarına geldiğini fark ettiler. Antonia bir taraftan haykırıp bir taraftan debeleniyor ve etrafında bir grup güvenlik görevlisi duruyordu. Yanında birkaç genç kadın bulunan üniformalı bir adam galerinin öte tarafından yanlarına doğru koşturdu.

Angus ardında Domenica'yla öne çıktı.

"Lütfen geride durun," dedi güvenlik görevlilerinden biri İtalyanca. "Görülecek bir şey yok."

Angus hızla konuştu. "Biz bu talihsiz kadının arkadaşlarıyız."

---

* İt. - Ne güzellik (ç.n.)

BELONGS TO KAATTS TEAM

Güvenlik görevlileri geçmelerine izin verdi. Aralarından biri Antonia'nın yanına çömelmiş onu sakinleştirmeye çalışıyordu.

"Antonia," dedi Angus. "Antonia ne oldu?"

"*Che bellezza*," diye mırıldandı Antonia onu tanıdığına dair bir işaret olmadan. "*Che bellezza insopportabile!*"*

Galerinin öteki ucundan gelmiş olan adam Angus'a dönüp konuşmadan önce elindeki telsize bir şeyler söyledi. "Bu kadın kendini iyi hissetmiyor," dedi İngilizce. "Sanırım Stendhal Sendromu'ndan mustarip. Çok sık görülüyor, o yüzden bir sedye istettim. Onu Santa Maria Nuova'daki psikiyatri kliniğine götüreceğiz. Çok deneyimlidirler."

Angus Domenica'ya baktı. "Stendhal Sendromu," dedi. "Bunu önceden tahmin etmeliydik. Tanrım, resmen göremedik."

Domenica'nın kafası karışmıştı. "Stendhal Sendromu mu?"

"Büyük sanat eserleriyle karşı karşıya gelen bazı insanları da görülen bir tür histerik tepki," dedi Angus. "Stendhal İtalya'ya geldiğinde buna kapılmış. Kudüs'e gidip oradaki dinî coşkunluğa kapılanların başına gelen Kudüs Sendromu gibi bir şey."

Sedye gelmişti; Antonia'yı hemen yatırdılar. Sonra da aceleyle dışarı çıkardılar.

"Yan kapıda bir ambulans bekliyor," dedi görevli. "Uffizi geziniz sırasında böyle talihsiz bir şey yaşa-

* İt. - Ne dayanılmaz güzellik. (ç.n.)

BELONGS TO KAATTS TEAM

dığınız için üzüldüm. Geçmiş olsun. Arkadaşınızın götürüldüğü *ospedale psichiatrico*'ya gitmek istersiniz sanırım."

Adresi verdiği sırada Angus Uffizi rehberinin arkasına not alıyordu.

"Çok fena," dedi Angus galeriden çıkarlarken. "Keşke daha önce bunu kestirebilmiş olsaydım."

"Kendine bu kadar yüklenme," dedi Domenica. "Nereden bilecektin ki? İnsan Edinburghlu birisinin bu kadar Akdenizli havasında tepki vereceğini düşünemiyor."

Angus başını salladı. "Yanlış düşünüyorsun Domenica. Stendhal Sendromu asıl olarak kuzeylilerde görülüyor. Buraya gelip de güzelliğin karşısında aklı başından giden biziz. İtalyanlar dönüp bakmıyorlar bile."

"Yine de çok yazık oldu," dedi Domenica. "Zavallı Antonia. Tatile gidip de psikiyatri hastanesine kaldırılmak hiç hoş olmasa gerek. Bunu hak etmiş olmasına ve orada kalması iyiliğine olsa bile." Duraksadı. "Ona meyve mi götürsek? Yoksa böyle bir durumda çok mu kaba bir hareket olur?"

"Bence müteşekkir olacaktır," dedi Angus. "Ne kadar kalacak acaba?"

"Birkaç hafta kalır diye tahmin ediyorum. Yani villada seninle baş başa kalacağız Angus."

BELONGS TO KAATTS TEAM

80. Antonia'nın Durumu Açıklanıyor

Domenica ile Angus Santa Maria Nuova Hastanesi'ne dar Floransa sokaklarında Antonia'yı taşıyan ambulanstan üç saat sonra gittiler. Bu gecikme ilgisizliklerinden kaynaklanmıyordu, bilerek planlanmıştı. Hastayla aynı anda gitmenin hiçbir anlamı olmadığını söylemişti Domenica. Doktorlar hasta kabul tetkiklerini yapacaklardı ve burunlarının dibinde endişeli yakınların olması hoşlarına gitmeyecekti. Bu yüzden Uffizi'yi gezmeye devam etmiş ve görmeyi umdukları eserleri, en azından bir kısmını görmüşlerdi.

Hastaneye vardıklarında klinikteki başhekimin odasının yanında, pek mobilyası olmayan küçük bir odaya götürüldüler. Beklerlerken bir sekreter birer bardak su ve küçük bir tabakta *biscotti* getirdi.

"Ne kadar misafirperverler," dedi Domenica sekreter odadan çıkarken. "Ulusal Sağlık Hizmeti'nin *biscotti* getirdiğini düşünebiliyor musun?"

"Düşünemiyorum," dedi Angus küçük ve çıtır kurabiyelerden birini alırken. Sanki bir şey arıyormuş gibi dikkatle inceledi. "Bu bana Proust'un madlen keklerini

hatırlattı. Belki de tanı koymayı kolaylaştıracak Proustyen düşünceleri teşvik ettiği için psikiyatri hastanelerine bunlardan koyuyorlardır."

"Pek mümkün değil," dedi Domenica.

Sohbetleri dışarıdan gelen ayak sesleri ve beyaz önlüklü uzun boylu bir adamın odaya girmesiyle bölündü.

"Geç kaldığım için özür dilerim," dedi doktor. "Ben Profesör Sergio Novelletto. Sizi beklettiğim için üzgünüm."

İkisi de doktorun elini sıkmak için ayağa kalktı. Domenica elini tuttuğu sırada doktor elini dudaklarına götürdü ve resmî bir tavırla öptü. Sonra oturmalarını işaret etti.

Bir Angus'a bir Domenica'ya bakarak, "Arkadaşınızın yanındaydım," dedi. "Klasik bir kriz yaşamış. Sanata ve..." Pencereden dışarı, Floransa'nın silüetine baktı. "Bu eski ve güzel binalara verilen bir tepki. Buna Stendhal Sendromu diyoruz. Bu sendromla ilgili önde gelen araştırmalar bu enstitüde sürdürülüyor. Değerli meslektaşım Profesör Graziella Magherini bu sendroma adını verdi. Konu hakkındaki temel kitap olan *La Sindrome di Stendhal: Il malessere del viaggiatore di fronte alla grandezza dell'arte* isimli kitabı o yazmıştır. Bu yüzden bu talihsiz sendromu tedavi etme konusunda çok başarılı bir kurum olduğumuzu söyleyebilirim."

"Evet, duymuştuk," dedi Angus.

Profesör başını ağırbaşlı bir şekilde eğdi. Domenica özenle taranmış gri saçlarını görmüştü. "Duyduğunuza

BELONGS TO KAATTS TEAM

eminim," dedi. "Bu şehirde sanat eserleri karşısında pek çok gezgin şaşkınlığa düşmüştür. Goethe, John Ruskin, Henry James... bu sendromla karşı karşıya kalan pek çok önemli şahıs var ve şimdi de arkadaşınız la Signora Antonia Collie bu listeye adını yazdırdı. Çok yazık gerçekten."

"İyileşecek mi?" diye sordu Domenica.

"Bundan hiç şüphem yok," dedi profesör. "Krizin süresi kişiden kişiye değişiyor ama genellikle daha eğitimli ve sofistike gezginlerin daha yavaş iyileştiğini de ne yazık ki söylemek zorundayım. Belki de böylelerinin turla gezmeye gelenlerden daha hassas ruhları var, bilemiyorum. Muhtemelen asla öğrenemeyeceğiz."

Profesör devam etmeden önce bir an duraksadı. "Sekreterimden Edinburghlu olduğunuzu öğrendim."

"Evet, öyleyiz," dedi Domenica. Antonia'nın aslında Fife'ten geldiğini ve o kadar da hassas bir ruhu olmayabileceğini, yani daha hızlı iyileşebileceğini söyleyecekti ki bu olasılığı dile getirmemeye karar verdi.

"İlginç," dedi profesör. "Edinburgh'a birkaç kez gelmiştim. Çok sevdiğim arkadaşım Henry Walton orada psikiyatri profesörüydü ve Çin porseleni koleksiyonunu görme şerefine nail olmuştum. Ama dahası da var: Edinburghlu meslektaşlarım orada benzer bir durumla kendisini Stendhal Sendromu vakalarında görülenlere çok benzer şekilde ortaya koyan Edinburgh Sendromu'yla karşılaştıklarını söylüyorlar: Nefes darlığı, kalp çarpıntısı, renk algısında bozulma gibi. Edinburgh versiyonunda bu özellikle çok fazla ve art

BELONGS TO KAATIS TEAM

arda Fringe gösterisi izleyip ünlü askerî gösterilerinize katılanlar arasında gözlemleniyormuş. Gecenin ilerleyen saatlerinde gayda ekipleri Edinburgh Kalesi'ne doğru yürürken risk grubunda olanlar Edinburgh Sendromu'na yakalanıyor ve Royal Edinburgh Hastanesi'ne taşınıyormuş."

Domenica ile Angus giderek artan bir ilgiyle profesörü dinliyordu.

"İnanılmaz!" dedi Domenica. "Böyle bir şey olduğunu bilmiyordum." Duraksadı. "Peki arkadaşımız daha ne kadar sizin bakımınızda kalacak, *chiarissimo professore*?"

Profesör bir an düşündü. "Bence yapılması gereken en iyi şey durumu istikrarlı hale gelene kadar burada gözlem altında tutmak. Sonra onu kırsal alandaki bir rahibe topluluğunun yanına göndereceğiz. Bunun gibi hastalara büyük özen gösteriyorlar ve bu hastamıza da çok iyi bakılacak. Tekrar seyahat etmeye başlamadan önce rahibelerle üç hafta geçirmeli." Domenica'ya merakla baktı. "Bu sorun olmaz değil mi?"

Domenica başını salladı. "Çok kibarsınız gerçekten."

"Hiç önemli değil. Tatil planlarınız bozulduğu için üzgünüm sadece."

"Asıl bunun hiç önemi yok," dedi Domenica çabucak. "Üstesinden gelebileceğimize eminim, değil mi Angus?"

"Kesinlikle."

BELONGS TO KAITLIS TEAM

Profesörle birkaç dakika daha konuştular. Nerede kaldıklarını sordu ve o bölgeyi iyi bildiğini söyledi. Bir arkadaşının yakınlarda bir villası vardı, Angus ile Domenica'yı akşam yemeğine çağırması için bir mektup yazmaktan memnun olacağını söyledi.

"Çok iyi bir mutfağı vardır," dedi profesör. "Bir de mahzeni. Dedesi Brunello di Montalcino şarabının önde gelen üreticilerindendi ve mahzenindeki şarapların bazıları 1930'lardan kalmadır."

"Şanslı adammış," dedi Angus.

"Kesinlikle," dedi profesör. "Ama hepimiz şu veya bu şekilde şanslı sayılırız. Çoğumuzun yapması gereken şey bunun ne olduğunu belirlemek sadece, sizce de öyle değil mi?"

BELONGS TO KAITOS TEAM

81. Korkunç Bir Hata

İstatistiki açıdan pek açıklanabilir olmasa bile bizi şaşırtan ve biraz da rahatsız eden ilginç tesadüfler olabiliyordu. Böyle bir tesadüf de Antonia Collie'nin Stendhal Sendromu'na yakalanıp Uffizi'de kriz geçirdiği gün Matthew'un India Sokağı'ndaki yatağından çıkmaması ve Elspeth ona sabah çayını getirdiği sırada kafasının yastığın altında olduğunu görmesi sırasında yaşandı.

Matthew iyi uyumamıştı. Rüyaları çok gerçekçi ve rahatsız ediciydi; kâbus olarak nitelendirilemezlerdi belki ama yine de sıkıntı verici bir şeylerin olacağına dair bir his yaratan, bir tür önsezi olarak açıklanabilirdi. Şafağın ilk ışıkları, özellikle bir fincan çay böyle rüyaları önemsiz kılsa da bugün böyle bir şey olmamıştı. Tam tersine Matthew uyandığında gerçeklik rüyalarının sıkıntılı dünyasından daha kötüymüş gibi gelmişti.

Matthew'u endişelendiren birkaç şey vardı. İlki yeni asistanı olan ve son derece dar pantolonlar giyen Kirsty'yle galeride kendisini içinden çıkılmaz bir duruma soktuğunu hissediyordu. Onunla bu konuda konuşmamış olsa bile yaptığı işten tatmin olmuyordu; müş-

BELONGS TO KAATIS TEAM

terileri Angus Lordie'nin deyimiyle "epeyce baskın varlığıyla" teşvik etmekten ziyade caydırıyordu. Bu betimleme kızın cilveli olduğunu belirtmenin kibar yoluydu ve galeriye çiftler geldiğinde kadınların eşlerini alıp hemen çıkmalarına sebep oluyordu. İşe uygun olmadığına inanmasının yanında Pat de ondan kurtulmasının imkânsız olduğuna dair uyarıda bulunmuştu, çünkü erkekleri yıldırmaya kendini adamış pek bilinmedik ve korkutucu bir gruba üyeydi.

Bu problemlerden sadece biriydi. Moray Meydanı'ndan satın aldığı ve kısa süre içinde Elspeth'le taşınacakları daire de başka bir meseleydi. Bruce'un daireyle ilgili raporu son derece iç karartıcıydı. Matthew'un bu daireye çok fazla para verdiğini iddia etmesinin yanında eski sahibinin iç duvarlardan birini izinsiz bir şekilde yıktırdığını ve tavanın sadece büyük bir dolap tarafından taşındığını söylemişti. Matthew bunu Elspeth'e anlatmamıştı ve bu yüzden bu bilgi omuzlarına daha da büyük bir yük bindirmişti. Ya Elspeth dolabı yerinden kaldırmaya karar verirse? Tüm tavan ve domino etkisiyle yan bina, ardından Moray Meydanı'nın tümü çöker miydi? Böyle bir şey mümkün değildi herhalde. Fakat aptalca bir hata yaptığını Elspeth'e itiraf etmeyi başaramamıştı.

Elspeth yastığı kafasının üstüne çektiğini görmüştü. "Matthew?"

Yataktan boğuk bir ses geldi.

"Matthew ne oldu? Kendini kötü mü hissediyorsun?"

BELONGS TO KAATIES TEAM

Yastığın altında inledi. "Evet," dedi. "Yani hayır. Pek sayılmaz. Ah, Elspeth…"

Yastığı kenara atıp karısına baktı. Gözlerinde yaşlar vardı.

"Ah, Matthew!" Eğildi ve yattığı yerde onu kucakladı. "Sevgilim! Ağlamışsın. Canım, ne oldu?"

Matthew konuşurken bir yandan hıçkırarak olanları anlattı ve gizlediği şeylerin ağırlığı gerçekleri bir bir ortaya dökerken yavaş yavaş azaldı. "Moray Meydanı'ndaki evi satın almakla korkunç bir hata yaptım," dedi. "İstinat duvarlarından birini yıktırmışlar ve tüm yapı bir dolap sayesinde ayakta duruyor. Ve galeri… O kız, Kirsty. Pat ondan kurtulamayacağımı, çünkü bana korkunç bir şey yapacağını söylüyor; onu kataloglardan birindeki Vuillard'a bakarken gördüm, bence arkamdan iş çevirip o resmi satın alacak, galeri adına satın aldığı için parasını vermek zorunda kalacağız ve ya para yetişmezse… Bir de bilerek giydiği o dar pantolonlar var, kadınların resimlere bile bakmadan kocalarını galeriden dışarıya sürüklemesine sebep oluyor ve Big Lou diyor ki…"

"Tamam, sakin ol. Sevgilim, bütün bunlar çok saçma. Gerçekten saçma."

"Değil," diye sızlandı Matthew. "Bruce dedi ki eğer dolabı kıpırdatırsak Moray Meydanı çökermiş ve Pat dedi ki…"

Elspeth tıpkı altı yaşındaki çocuklar kendini kaybettiğinde yaptığı gibi elini Matthew'un alnına koydu. "Sakin ol," dedi. "Taşınma yüzünden gerginsin. Bu çok

BELONGS TO KAATTS TEAM

normal. Herkes taşınma işini gerginlik verici bulur. Bu dolap meselesini çözeceğim."

Matthew bir anda paniğe kapıldı. "Sakın dokunma!" dedi. "Eğer yerinden oynatırsan tavan…"

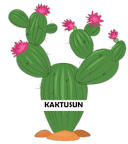
"Ben çözeceğim," dedi Elspeth. "Merak etme. Hiçbir şey yıkılmayacak. Kirsty işine gelince, onu da halledeceğim. O öğrenci, kolayca başka iş bulur, bununla geçinmiyor neticede. Ondan bugün kurtulacağım."

Tartışma kabul etmiyordu. "Sen yatakta kal," dedi ayağa kalkarken. "Biraz uyu, gece yeterince uyuyamamışsın belli. Gidip Dundas Caddesi'ndeki işleri yoluna koyacağım. Sonra Moray Meydanı'na düzgün bir eksper götüreceğim ve bu dolap saçmalığını çözümleyeceğiz. Bana bırak."

Matthew tartışmadı ve Elspeth kahvaltıdan sonra evden çıktığı sırada deliksiz bir uykuya dalmıştı. Elspeth evden çıkmadan önce ona baktı; o kadar savunmasız görünüyor ki diye düşündü, uyuyan bütün erkekler gibi son derece masum. En erkeksi ve güçlü görünen adam bile başını yastığa koyup gözlerini kapadığında bebek gibi görünebiliyor. Bu ona insanın savunmasızlığını hatırlatıyordu; insana ait bütün gösterişimizle, zeki araçlarımız ve detaylı fikirlerimizle etrafımızdaki dünyada tahakküm kuruyorduk, oysa en ufak yaratık gibi uykuya ve unutuşun acizliğine teslim olmak zorunda kalan çocuklardan hiç farkımız yoktu.

BELONGS TO KAATTS TEAM

82. Şaşırtıcı Gelişmeler

Matthew'un kapısını sessizce kapatan Elspeth strese girmiş kocasının canını sıkan iki meseleyi halletme işine koyuldu. Birkaç telefon görüşmesi yaptıktan sonra o öğle Moray Meydanı'nda bir eksperle görüşme ayarlamıştı. Bunu ayarladıktan sonra galeriye telefon açtı, Pat ve Kirsty'yle Big Lou'nun kafesinde 10.30'da buluşma ayarladı. Telefonu açan Kirsty başlangıçta tereddütlüydü ama Matthew'un bu görüşmeye onay verdiğini ve oraya gitmesini istediğini duyunca kabul etti. Bu pek doğru değildi aslında; Matthew bu buluşmadan haberdar değildi ama Elspeth onun işleri halletmesini kabullenişinin Big Lou'nun kafesinde yapılacak bir toplantıyı da içerebileceği anlamına geleceğini düşünmüştü.

İlk giden Elspeth oldu ve Pat ile Kirsty geldiğinde Big Lou kahvesini getiriyordu. Elspeth, Big Lou'nun Kirsty'nin dar pantolonuna bakışlarını kaçırmamıştı ve bir destekçisinin olduğunu hemen anladı. Çok iyi diye düşündü; Big Lou durumun farkında.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Evet," diye söze başladı Elspeth iki genç kadın önüne oturduğu sırada. "Hiç vakit kaybetmeyelim. Farkında olduğunuz gibi ülkenin ekonomisi kötü durumda." Duraksadı ve söylediği sözlerin nasıl bir etki yarattığına baktı. Kirsty'nin kaşları çatılmıştı; Pat dikkatle dinliyor görünmesine rağmen hiçbir şey belli etmiyordu. "Bu yüzden aranızdan biri gitmek zorunda ve bu Kirsty. Üzgünüm ama yapacak bir şey yok. Sonraki haftanın sonuna kadar maaşını alacaksın ama geriye kalan zamanında izin kullanabilirsin. Gerçekten üzgünüm."

Bir an Kirsty hiçbir şey söylemedi. Sonra aniden masanın üstünden uzanıp Elspeth'in saçını çekti. Afallayan Elspeth çığlık attı ve birkaç saniyeliğine şoka giren Pat dönüp Kirsty'nin uzun sarı saçlarını kavradı, bir karşı koyma çığlığı atmasını sağlayacak kadar sertçe çekti.

Bütün bunları tezgâhın arkasından seyreden Big Lou kargaşaya katılmakta hiç vakit kaybetmedi. Öteki taraftan Kirsty'nin saçına asıldı ve sertçe çekti. İlk anda kimden olduğu belli olmasa bile aralarından birinden daha fazla çığlık ve tıslama sesi duyuldu.

Tabii üçünün arasında en kuvvetli olan Big Lou'ydu ve kısa süre sonra Kirsty'yi saçından tutarak yerinden kaldırmayı başarmıştı. Sonra sağ kolunu kavrayarak onu yarı iterek yarı sürükleyerek kapıdan dışarı çıkardı. Bu kısa yolculuk sırasında dar pantolon yırtıldı, gergin kot kumaşının ortasında bir fay hattı açıldı.

"Dışarı," dedi Big Lou onu apar topar dışarı atarken. "Yırtık kotluları almıyoruz."

BELONGS TO KAATIES TEAM

Pat dağılmış saçını düzeltmesi için Elspeth'e bir tarak verdi. Olup bitenler hepsini şoka uğratmıştı ama sohbetin normale dönmesi çok vakit almadı. Big Lou çok geçmeden Kirsty hakkında her zaman çekincesi olduğunu ve gidişinin geç bile kaldığını söylemişti. Pat buna katıldı, Elspeth'i bu hızlı ve sonuç alıcı yaklaşımı için tebrik etti.

Sonraki bir saati kitaplarla ilgili hoş bir sohbetle geçirdiler. Big Lou, William Dalrymple'ın Hindistan'da görülebilecek çeşitli inançlarla ilgili *Nine Lives* isimli kitabını okuyordu. "Şu anda Jainizm kısmındayım," dedi. "Bisiklete bindiklerinde maske takıyorlarmış ki böcekleri yutarak öldürmesinler. Ayrıca ayaklarıyla bastıkları yerlere dikkatle bakıyorlarmış ki herhangi bir canlıyı ezmesinler."

"Çok zor olmalı," dedi Pat. "Muhtemelen bu sabah Marchmont'tan buraya yürürken pek çok şey ezdim."

"Dünya acı ve ölümle dolu," dedi Elspeth.

Bu sohbetten sonra Elspeth Moray Meydanı'na gitti. Yeni eksper onu bekliyordu, birlikte eve girdiler.

"Çok hoş bir ev," dedi eksper. "Ama bu evler için verilen paralar da çok yüksek."

"Ne kadar?" diye sordu Elspeth.

"Bir milyonun üstünde. Ya da o civarda… bu piyasa koşullarında. Çok hoş. Güzel bir atmosferi var."

"Matthew'a istinat duvarlarından birinin yıkıldığı söylenmiş," dedi Elspeth. "Bruce Anderson şuradaki dolabın tavanı tuttuğunu söylemiş."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Eksper kahkahalara boğuldu. "Bruce mu? Bunu o mu söylemiş? Ne kadar büyük bir saçmalık. Bakın, göstereyim."

Bunun üstüne odanın karşısına kadar yürüdü ve dolabı güçlü bir şekilde itti. Birkaç santim yerinden oynadı ama biraz daha itince daha da ileriye götürmeyi başarmıştı.

"Gördünüz mü? Tam bir saçmalık. Ayrıca şuradakinin kuvvetlendirilmiş bir kiriş olduğuna eminim. Sorun yok yani."

"Yani Moray Meydanı çökmeyecek mi?"

"Çökmek mi? Tabii ki hayır. Moray Meydanı çok sağlamdır. Bunlar çok iyi inşa edilmiş binalar. Cebelitarık Boğazı gibi. Tabii orası da hâlâ sağlamsa."

"Eskiden bir şeyin güçlü olduğunu belirtmek için Merkez Bankası gibi denirdi," dedi Elspeth.

Eksper güldü. "O eskidendi. Ama bu bambaşka bir mesele."

"Yani her şey yolunda mı?"

"Tabii ki. Şehrin çok hoş bir yerinde bulunan güzel bir daire. Moray Meydanı'nda hiçbir sorun yok."

Evden kısa süre sonra çıktılar. "Kocanıza güvence verebilirsiniz," dedi eksper. "Çok akıllıca bir alım yaptığınızı söyleyin. Sizi kıskandığımı söyleyebilirim."

Elspeth India Sokağı'na geri döndü. Matthew yataktan çıkmıştı ama üstünde hâlâ sabahlığı vardı. Ona yarı beklenti yarı pişmanlık dolu gözlerle baktı.

"Moray Meydanı'ndan geliyorum," dedi Elspeth. "Tahmin et eksper ne dedi."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Matthew elleriyle başını tuttu. "Duymak istemiyorum," diye mırıldandı. "Duymak istemiyorum."

"Matthew, hayatım! Çok akıllıca bir iş yaptığını söyledi. Ayrıca dolabı yerinden oynattı. Hiçbir şey olmadı Matthew."

Söylediklerini anlaması birkaç saniye sürmüştü. Anladığı anda Elspeth'in yanına gitti, kollarını ona doladı ve öpmeye başladı. Tam bir değişim yaşamıştı; sabah kendisinden şüphe eden kocası gitmiş yerine evlendiği o kibar ve iyimser adam gelmişti.

"Peki ya galeri?" diye sordu çekingence.

"Halloldu."

"Olgun bir şekilde mi?"

Tereddüt etti. Olive ve Tofu'nun dünyası ile yetişkin dünyası arasında çok büyük fark var mı diye düşündü. Pek yoktu.

"Öyle de denilebilir."

BELONGS TO KAITOS TEAM

83. Geride Kalan Pişmanlıklar

Sonraki birkaç gün içinde Domenica ve Angus Toskana kırsalı kadar huzurlu bir gündelik yaşama alışmıştı. Villanın önündeki verandada kahvaltılarını yapıyorlar, uzaktaki Sant' Angelo in Colle kasabasını seyrediyorlardı. Büyük sütlü kahve fincanlarıyla otururak yapacak hiçbir şeyi olmayan insanların aceleciliği ve endişesiyle –yani yokluğuyla– o gün ne yapacaklarını konuşuyorlardı. Bir gezi tavsiyesinde bulunulabiliyor, fakat bu her zaman yerine getirilmiyordu. Belki San' Antimo'daki manastıra veya Monte Oliveto Maggiore'deki Giovanni Bazzi, yani öteki ismiyle Il Sodoma'nın fresklerini görmeye giderlerdi. "Ne kadar talihsiz bir takma isim," dedi Domenica. "Tüm takma isimler gibi, zalimce."

Angus bunun doğru olduğunu düşünmüyordu: Sevgiyle konulan takma isimler de vardı ama tartışmadı; tepeleri titreştirmeye başlayan ve çevreyi böceklerin çığlıklarıyla dolduran bu havada bunu yapmayacaktı.

"Siena'daki freskleri de görmek isterim," dedi. "San Domenica Bazilikası'ndakileri." Duraksadı. "Sienalı

BELONGS TO KAATOS TEAM

Aziz Catherine'in hayatını betimliyor. Oruç tutup sürekli mektup yazmasıyla insanı yoran bir azizmiş ama niyeti iyiymiş tabii. En sonunda su içmekten de vazgeçmiş, tam bir dindarlık örneği."

"Ya ne olmuş?"

"Sonu olmuş," dedi Angus. "Yemek yemekten vazgeçmek ayrı, su ayrı. Yeme bozuklukları yüzünden çok kilo vermiş. Destekçileri onun ara sıra yerden hafifçe yukarıda süzüldüğünü görüyorlarmış."

"Copertinolu Aziz Joseph gibi," dedi Domenica. "O da süzülmüyor muydu?"

"Hayır, o havada uçuyordu. Arada bir fark var. O yüzden o uçak yolcularının koruyucu azizi."

Azizler ve yaptıkları işlerle ilgili sohbetler, ressamlar ve fresklerle ilgili konuşmalar büyük Rönesans ressamlarının resimlerinde kullandıklarını hatırlatan büyüleyici bir manzara eşliğinde sürüyor ve sabah saatlerini o kadar kolay dolduruyordu ki öğlenin gelişi her defasında onları şaşırtıyordu.

Antonia unutulmamıştı. Gelişme sürecini kontrol etmek için her gün arıyorlardı. İlk başta Floransa'daki Santa Maria Nuova'yı arıyorlardı, kırsal bölgeye geçişinden sonra rahibeler tarafından bakıldığı manastırı aramaya başladılar. İlk günlerde Antonia'nın durumundan onları haberdar eden bir rahibeyle konuşuyorlardı ama daha sonra hastanın telefona çıkmasına izin verildi, Antonia onları rahat olduğuna ve rahibeler tarafından çok iyi bakıldığına dair içlerini rahatlattı. "Bana oya yapmayı öğretiyorlar," dedi. "Dualarına katılıyorum.

BELONGS TO KAATSS TEAM

Çok içtenler." Giotto veya Botticelli'den bahsetmemesinin iyiye işaret olduğunu düşündü Domenica.

Angus ile Domenica burada mutluysa Cyril onlardan daha da büyük bir mutluluk keşfetmişti. Onun açısından İtalyan kırsalları ilgisini çekmek için birbiriyle yarışan bir ihtimaller deniziydi. Ayrıca yeni köpek arkadaşlar edinmişti, yakındaki çiftlikle bir bağlantıları varmış gibi görünen, fakat orada yaşamadığı belli olan heyecanlı üç İtalyan köpeği.

Köpeklerin özellikle sevdiği Angus tasmalarını incelemiş ve isimlerini öğrenmişti: Claudio, Emilio ve Cosimo. Ayrıca adres de vardı, fakat silinip gittiği için artık pek okunmuyordu. Çiftçinin karısı bu köpekleri besliyor ama kendisine ait olmadıklarını söylüyordu; hep burada yaşamış olduklarını, yıllar önce Siena'daki at yarışında büyük başarı kazanmış bir çobanın köpeklerinin soyundan geldiklerini söylemişti. Tek bildiği buydu.

Cyril her gün bu köpeklerle bir araya geliyor ve Angus'un detaylarını bir türlü öğrenemediği bir göreve çıkıyorlardı. Dilleri sıcaktan sarkmış olarak gün ortasında geri dönüyor ve Angus'un koyduğu su çanaklarındaki suyu çabucak bitiriyorlardı.

"Tuhaf," demişti Domenica gölgedeki şezlongda otururken. "Cyril'in kendine ait bir varlığının olduğunu düşünmek garip. Ama var değil mi? Bir keresinde bir ilişki yaşamamış mıydı?"

"Çok kısaydı," dedi Angus. "Birbirlerini bir kez gördüler. Drummond Parkı'ndaydı."

BELONGS TO KAATSS TEAM

"Ama dişinin yavruları oldu, değil mi? Altı yedi yavru vardı sanki."

Angus başıyla onayladı. "Evet. Sahibi bana getirmişti."

"Onlara ne oldu Angus? Bana hiç söylemedin."

Angus iç geçirdi. "O konu hakkında kendimi çok kötü hissettim. En azından ilk başta. Onları Drummond Meydanı'nda tanıştığım bir yabancıya verdiğim için korkunç bir hata yaptığımdan korktum. Sonra ne olduğunu öğrendim ve sonucun tatmin edici olduğunu söyleyebilirim."

Domenica tek kaşını kaldırdı. "İyi bir yuva mı bulmuşlar? Hem de hepsi birden?"

"Evet, aslına bakarsan bulmuşlar. İrlanda'daki küçük bir gezici sirke katılmışlar. Ekibin adı Finn MacNamara'nın Zıplayan Köpekleri'ymiş. Halkaların filan içinden atlamaları için eğitilmişler. Çok mutluymuşlar, köpekler gösteri yapmaya bayılır. Esasen Cork'taymışlar, fakat tüm İrlanda'yı da geziyorlarmış."

Domenica bunun gerçekten hoş olduğunu düşünüyordu. "Çocukken," dedi, "hep sirke girmek istemiştim. Hangi çocuk istememiştir ki?"

"Ben denize gitmek isterdim," dedi Angus. "Ben küçükken Mull'a tatile giderdik ve tekneleri izlemeye bayılırdım. Kaçak yolcu olmaktan daha heyecan verici bir şey olmayacağını düşünürdüm. Hatta sekiz yaşındayken Oban'dan MacBrayne feribotuna kaçak binmeye çalıştım. Tabii annemle babam beni izliyorlardı ve güvertedeki dolapların içine saklanmaya çalışırken görmüşlerdi."

BELONGS TO KAATTS TEAM

Domenica güldü. "Tekne seçimi pek iyi değilmiş," dedi. "Oban ile Mull arasında gidip gidip gelirdin. On sekiz yaşına gelene kadar mesela."

"Ancak şimdi…" dedi Angus.

Domenica devam etmesini bekledi. Ne söylemek istiyordu? Bu iki kelime –ancak şimdi– geride kalan pişmanlıklara işaret ediyordu. Ancak şimdi çok geç. Ancak şimdi hayal bile kuramıyorum. Ancak şimdi zamanım kalmadı.

Angus başka hiçbir şey söylemedi. Domenica bekledi. Neredeyse fark edilmeyecek kadar hafif bir esinti güneyden gelip zeytin ağaçlarının dallarına dokundu ve gri yeşil yaprak denizinde hafif bir kıpırtı yarattı.

BELONGS TO KAITOS TEAM

84. İkarus, Cyril ve Bir Ducati

Aslında pek bir şey olmamıştı… ve her şey bir anda olmuştu. Domenica daha sonra olayları tekrar anlatmakta zorlanacaktı: O günün olayları duygusal açıdan o kadar önemliydi ve zirve noktası o kadar beklenmedik bir anda ortaya çıkmıştı ki bu anlaşılır bir durumdu elbette. Gerçekten o kadar beklenmedik miydi? Domenica'nın Angus'un bakışlarından, söylediği her sözü tartışından, ona kahve fincanı uzatırken elinin titremesinden, bir açıklama yapmanın eşiğinde olduğunu belli eden tavrından bir şeyler anlaması mümkün değil miydi? Belki mümkündü ama böyle bir şey olmamıştı ve Angus boğazını temizleyip ona hitap etmeye başladığında söylenenlere hazırlıklı değildi.

"Hayatına baktığın zaman Domenica," diye başlamıştı söze, "yani kendi hayatıma baktığımda demek istiyorum, tam bir tatmine ulaştığımı söyleyemem."

Domenica onunla aynı fikirde değildi. "Bilemiyorum Angus," dedi onu teşvik edercesine. "Bir şeyler elde ettiğin kesin. Yaptıkların saygı görüyor. Kendini resim yapmaya adayabilme lüksünden hoşnutsun ve

resim yapmayı da çok sevdiğine inanıyorum. Çoğu insan senin şanslı olduğunu söylerdi."

Angus başını iki yana salladı. "Hayır. Çok kibarsın ama hayır. Şirket yöneticilerinin portrelerini yapıyorum. Hepsi bu. Ardımda değeri olan bir şey bırakmıyorum, ne büyük bir çalışma ne de sanatsal mirasa eklenecek gerçek bir resim. Ne yazık ki bir başarısızlık örneğiyim."

Domenica kaşlarını çattı. Angus kendisine acıyan birisi değildi, başkalarının böyle davranmasından da yakındığını duymuştu. Angus da gecikmeli olarak Stendhal Sendromu'na mı kapılıyordu? Sırada kim vardı? Cyril mi? Bu ilginç sendromun veterinerlikte karşılığı var mıydı? Egzotik kokuların baştan çıkarıcılığından bir anda etkilenen köpek versiyonu.

"Göreceli olarak şanslı olduğumun farkındayım," dedi Angus hızla. "Şu ankinden daha şanslı olabileceğim bir alan var ama. Bu da senin hazırlıklı olmana bakıyor…"

Domenica kibarca baktı. "Neye hazır olmama?"

Angus sanki ilham oradan gelebilirmiş gibi gökyüzüne bakıyordu. Tepelerin üstünde bir yerlerden gelen bir vınıltı vardı. Birisi motorlu testereyle ağaç kesiyordu… İtalya'daki meleklerle ilgili o şiirdeki mısra o kadar çok şey çağrıştırıyordu ki. Sonra tepelerden birinin yamacında, bulutların arasında küçücük bir nokta gibi görünmesine rağmen ufacık bir hava taşıtı belirdi, bir kanadın altında görünmez bir donanımla havada duran bir adam vardı.

BELONGS TO KAATTS TEAM

"İkarus," diye mırıldandı Angus.

Domenica başını kaldırdı. "Istırap hakkında hiç yanılmadılar," dedi sessizce.

Angus bu mısrayı daha önce de duymuştu, Domenica bu alıntıyı daha önce de kullanmıştı. "Evet," dedi. "Auden ne kadar haklı değil mi? İkarus hiç fark edilmeden düşüyor –çocuğun beyaz bacakları yeşil denizde kayboluyor–, çünkü dünyanın geri kalanı işlerine devam etmek zorunda."

Sessizlik oldu. Küçük hava taşıtı yaklaştı ve kısa süre sonra tepelerinden geçti. İkarus rahatlıkla görülebiliyordu, adam onları görünce el salladı. Kafasını kaldıran Cyril ya selamlamak ya da uyarmak için havladı; anlamak zordu.

Domenica tekrar Angus'a baktı. "Ne diyordun... Hazırlıklı olacaktım. Ne için?"

Angus derin bir nefes aldı. "Benimle evlenmek için," dedi sessizce.

Tahmin ettiğinden kolay olmuştu. İkarus gökyüzünden düşmedi, yer yarılmadı, dünya ekseninden çıkmadı.

Eğer Domenica şaşırdıysa bile bunu göstermiyordu. "Ne kadar kibarsın Angus," dedi. "Çok hoş bir öneri."

Angus bunu nasıl yorumlaması gerektiğini bilmiyordu. "Pek bir şeyim olmadığını biliyorum," dedi. "Ayrıca Cyril de var. Hem giysilerim de biraz eski tarzda."

Domenica pantolonuna, gömleğinin aşınmış kollarına, yıpranmış mokasenlere baktı. Bir erkeğin giysileri engel değildi, Elspeth'in Matthew'un dolabına yaptık-

BELONGS TO KAATTS TEAM

larına bakmak yeterliydi. Çilek renkli kadife pantolonu ve alacalı yulaf kazağıyla ya çoktan ilgilenmiş ya da kısa süre içinde ilgilenecekti.

"Ah, Angus," dedi. "Sen olduğun halinle mükemmelsin. Sen. Giysilerin. Hatta köpeğin bile. Hepsi mükemmel." Angus'un şaşkınlığını fark edince duraksadı. "Soruna gelince, cevabım evet. Seninle evlenmek isterim."

Angus bir çığlık atıp ellerine uzandı ve sıkıca tuttu.

"Evet diyeceğini düşünmemiştim," dedi. "Sandım ki…"

"Tabii ki evet diyecektim," dedi Domenica. "Yıllardır arkadaşız değil mi? Ayrıca dünyaya neredeyse aynı açıdan bakıyoruz."

Angus neşeyle başını salladı. "Evet, öyle. Kesinlikle öyle." Duraksadı. "Tabii şey meselesi var…" Cyril'in gölgede uzandığı yere doğru baktı.

Domenica bakışlarını takip etti. "Cyril mi? Hiç sorun olacağını sanmıyorum. Son zamanlarda belki fark etmişsindir, kendisinden hoşlanmaya başladım. Bizimle birlikte yaşamaktan mutlu olacaktır, şeyde…"

Angus'un bakışları gölgelenir gibi oldu. Bunu henüz konuşmamışlardı. Drummond Meydanı'ndaki evi Domenica'nın İskoçya Sokağı'ndaki evinden daha büyüktü ve oraya yerleşmeleri ona daha mantıklı geliyordu. Ama Domenica'nın yıllardır İskoçya Sokağı'nda olduğunu hatırladı ve taşınmak istemeyebilirdi.

"Bunları sonra konuşuruz," dedi. "Detayları konuşmak için çok vakit olacak."

BELONGS TO KAATSS TEAM

Bir an ikisi de bir şey söylemeden öylece oturdu, anın keyfini çıkarıyorlar, hayatlarının geri kalanını belirleyeceğini biliyorlardı. Bu halden villanın yolunda ilerleyen bir motosikletin sesini duyduklarında sıyrılabildiler.

Angus ziyaretçilerini görebilmek için ayağa kalktı.

Motosikleti süren adam kaskını çıkarıp tozlanmış gümüş renkli Ducati'sinin benzin deposunun üstüne koyarken, "James!" dedi Angus.

James Holloway elini salladı. "Burada olduğunu duymuştum," dedi. "Uğrayayım dedim. Bir resmi incelemek için Siena'ya gitmiştim. V. James'e ait olabilecek bir resim ortaya çıktı, dün ona baktım. İşim bittiğine göre bu tepelerde biraz gezinirim demiştim ama bir de ne göreyim. Edinburgh'un yarısı farklı villalara doluşuvermiş. İnanılmaz bir şey."

Angus güldü. "Aslında bizim de haberlerimiz var," dedi. "Çok önemli haberler."

"Hepsini anlatın!" dedi James.

BELONGS TO KAATOS TEAM

85. Mutluluk Çizelgesi

James Holloway motorunun yanından ayrılıp Domenica'yı tebrik etti.

"Alabileceğim en güzel haber," dedi iki yanağını da öperek. "Bazıları geç bile kaldığınızı söyleyebilirdi ama iyi haberler hep geç gelir zaten değil mi?"

Domenica gülümsedi. "Böyle şeyleri aceleye getirmeye gelmez." Güldüler.

"Şimdi bunu kutlamalıyız," dedi James. "Bir parti verelim, ne dersiniz? Bu akşam. Burada."

Angus kutlamayı çok isteyeceklerini ama buna parti demenin biraz abartılı olacağını söyledi. "Sadece üçümüz olacağız," dedi. "Sen, ben ve Domenica."

James karşı çıkarcasına parmağını kaldırdı. "Aslında oldukça yakın yerlerde pek çok arkadaşınız var. Bu işi bana bırakın."

Şans eseri Mary ve Philip Contini de çok uzakta değildi, iyi bir zeytinyağı tattıkları küçük bir kasabada kalıyorlardı. James'e partiye katılmaktan memnuniyet duyacaklarını söylemişlerdi, ayrıca Mary kolları sıvayıp Domenica'nın mutfağında ne malzeme varsa onlardan

bir şeyler yapmaya çalışacaktı. Zeytinyağı da getireceklerdi.

Aynı yardımseverliği gösteren başkaları da olunca saat altıda misafirler geldiği sırada tam bir mucize gerçekleşti. İtalya dolap kapaklarını büyük bir cömertlikle açmış, çeşit çeşit ekmek ve balık getirilmişti. Gereğinden fazla şey vardı.

"Çok şanslıyız," dedi Angus Domenica'nın yanında durup arkadaşlarına bakarken.

"İnsanlara bir bak," dedi Domenica. "Kim bilebilirdi ki. Toskana'nın şu mükemmel tarihinin tam ortasında Alistair Moffat duruyor. Gazeteye Chianti festivaliyle ilgili bir yazı yazmak için Will Lyons gelmiş. Siena'daki Piccolomini Kütüphanesi'ndeki bir derse katılmak için gelen Andrew ve Susana Kerr var. Sadece on kilometre ötedeki çiftlikte Peter de Vink kalıyormuş. Clifford'lar… Malcolm ve Nicky Wood da İtalya'ya gelmiş, çünkü Nicky Floransa'da bir konser verecekmiş. İnanılmaz bir şey bu Angus. İnanılmaz."

Angus bir an düşündü. "Zavallı Antonia!" dedi. "Bunları kaçırıyor."

Domenica hemen yanıt vermedi. Antonia'nın bu olaydan hoşlanacağından emin değildi, çünkü gözünü Angus'a dikmişti ama şimdi manastırdaki rahibelerle işler değişecekti ve bununla ilgili pek çok örnek görmüşlerdi. "Evet," dedi. "Çok yazık. Ama onunla telefonda son konuştuğumda sanki ilahi bir tını aldığımı hissettim."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Angus gülümsedi. "Ondan rahibe olur mu sence?"

"Daha tuhaf şeylerin olduğunu gördük. Ayrıca bildiğimiz tek şey bir post-Stendhal Sendromu yaşayabileceği. Kim bilir?"

"Bizim bilemeyeceğimiz kesin." Duraksadı. "Edinburgh ne kadar uzak görünüyor, değil mi? Bugün Matthew'u aradım. Ona haberleri verdim. Big Lou'ya söyleyecekmiş. Onun da mutlu olacağını biliyorum ama keşke..." Cümlesini bitirmedi. Big Lou için çok şey diliyordu ve onun için istediği, hak ettiğini düşündüğü şeyleri hayatın Big Lou'ya vereceğinden emin değildi. Böyle insanlar var diye düşündü; insanın hak ettikleri için mutlu olmalarını istediği başka insanlar vardı ama tanrılar ve dünya adaletsiz olduğu için bunları yaşayamıyorlardı. Mutluluk sırası düzenli değil diye düşündü; uzayıp gidiyor, köşelerden dönüyordu ve kimi zaman sonunu görmek çok zor gibi geliyordu.

Cyril misafirlerin gelişinden çok heyecanlanmıştı ve hepsini tek tek selamlıyordu, eğer açıktaysa bileklerini yalıyor, başını okşayanlara kafasını uzatıyordu. Kendi arkadaşları da gelmişti, onlar da insanlardan kalan artıkları kapmak için Cyril'e katıldılar: bir parça ekmek, tavuk parçaları, biraz makarna.

Gece ilerledikçe kadehler kaldırılmaya başlandı. James nişan kutlamasına eşlik eden olumlu işaretlerden bahsettiği kısa bir konuşma yaptı: Bulutsuz bir gece göğü, etraflarında sanki onlara selam vermeye çalışıyormuş gibi dönüp duran bir kuş sürüsü. Herkes

BELONGS TO KAATIS TEAM

etraflarındaki belirtilerin bu şekilde algılanışına katıldı ve İtalyan Hava Kuvvetleri akrobasi ekibi tepelerinden geçip ardında bayrağın üç farklı rengide duman bırakarak uçsaydı kimse şaşırmayacaktı.

"Bir şey söylemelisin," diye fısıldadı James Angus'a. "Şu senin şiirlere ne dersin?"

Angus öne çıktı. Arkadaşlarına baktı. Boğazını temizledi ve şiirine başladı:

Sevgili dostlarım,
Bir takvim yok mutluluk için;
Bence kendi kurallarına göre hareket ediyor o.
Küçükken yarın mutlu olacağım diye düşünürdüm,
Genç bir adamken ertesi hafta olacak dedim,
Geçen ay düşündüm ki bir daha olmayacak.
Bugünse biliyorum o an şimdidir.
Bence hayatımızdaki en belirgin hataların
Umursanmaması gerektiğini düşünen
En az bir insan var
Ve ben mutluluğu buldum, mutluyum.
Evden uzak olduğumuzda
Evimizi düşünürüz; bugün mutlu olan ben
Böyle bir mutluluğu yakalamayı zor gören
İskoçya'dakileri düşünüyorum;
Kudreti olan duysun
Benim gibiler tarafından
Böyle zeytinliklerde söylenenleri,
Arkadaş isteyene arkadaşlık bahşetsin,
Yardıma ihtiyacı olanların ihtiyacına yetişsin,

BELONGS TO KAITES TEAM

Yalnızların elini tutsun,
Yuvamız, ülkemiz İskoçya'nın
İstediği dilde şarkı söylemesine izin versin
Hep söylemek istediği
Kardeşlik ve sevgiye dair o şarkıyı.

